

ઉર્દુ કિતાબ 'ખુત્બાતે મહમૂદ'
કા લિખ્યાંતર યઅની
મુક્તી મહમૂદ બારડોલી સાહબ કે

દીની બયાનાત

હિસ્સા: ૧

અઝ ઇફાદાત

હઝરત મૌલાના મુક્તી મહમૂદ સાહબ બારડોલી દા.બ.

જામિઅહ ઇસ્લામિયહ તઅલીમુદ્દીન ડાબેલ, સિમલક ગુજરાત ઇન્ડીયા

નાશિર

જામિઅહ દારૂલ એહસાન

બારડોલી, વ્યારા, સોનગઢ, નવાપૂર

يَتْلُوا عَلَيْهِمْ اٰیٰتِهٖ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتٰبَ وَالْحِكْمَةَ.

ઉદ્ધુ કિતાબ 'ખુત્બાતે મહમૂદ' કા લિખ્યાંતર યઅની

મુફ્તી મહમૂદ બારડોલી સાહબ કે

દીની બયાનાત

હિસ્સા: ૧

હઝરત મૌલાના મુફ્તી મહમૂદ સાહબ બારડોલી દા.બ.

જામિઅહ ઇસ્લામિયહ તઅલીમુદ્દીન ડાબેલ, સિમલક ગુજરાત ઇન્ડીયા

નાશિર

જામિઅહ દારુલ એહસાન
બારડોલી, વ્યારા, સોનગઢ, નવાપૂર

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

તફસીલાતે કિતાબ

નામે કિતાબ ઉર્દુ કિતાબ 'ખુત્બાતે મહમૂદ' હિસ્સા:
પેહલા કા લિખ્યાંતરે યઅની દીની
બયાનાત (ગુજ.)

બયાનાત હઝરત મવલાના મુફ્તી મહમૂદ સાહબ
બારડોલી દામત બરકાતુલુમ
જમા કરનેવાલે કારી ઇરફાન ગોધરવી
મુદરિસ જામિઅહ દારૂલ ઇલ્લાહ બારડોલી
કારી આસિફ સારસાવી
મુદરિસ મદ્રસહ સફિયહ રદિ. આશંદ
મોલવી ઉવૈસ કંજરી
મુતઅલિમ જામિઅહ ઇસ્લામિયહ ડાબેલ
લિખ્યાંતરે ઔર કમોઝિંગ મુફ્તી મુહંમદ અમીન ઉધના
સાલે ઇશાઅત સન: ૧૪૩૨ હિ. મુતાબિક સન: ૨૦૧૧ ઇ.

ઇસ્લાહે મુઆશરહ (સમાજ સુધારણા) કે
મુતઅલિફ બાતોં કા ખઝાના

મદોં ઔર ઔરતોં કે લિયે
ફાઈદહવાલે બયાનાત

કિતાબ પઢને સે પેહલે

રમઝાનુલ મુબારક એસા મહીના હય કે ઉસમેં યક્સુઈ (એકાંત) સે અલ્લાહ તઆલા કી ઈબાદત કે લિયે ફારિગ હોના ચાહિયે, લેકિન અગર કોઈ દીની તકાજા હો તો સફર કરના ભી બેહતર હય, મક્કા શરીફ કી ફતહ રમઝાન કે મહીને મેં હુઈ, ઔર ઉસમેં આં હઝરત સલ. ઔર હઝરાતે સહાબા ને મહઝ દીન કી ખાતિર સફર ફરમાયા.

એસે હમારે અકાબિર કે યહાં રમઝાન કો વુસૂલ કરને કા બડા એહતમામ રહા વહ હઝરાત હુઝૂર સલ. કી ઈત્તેબાઅ મેં બડે એહતેમામ કે સાથ માહે મુબારક મેં ખૂબ ઈબાદત ફરમાતે જિસકી તફસીલ અકાબિર કા રમઝાન ઔર દૂસરી કિતાબોં મેં દેખી જા સકતી હય.

રમઝાન કે મુબારક મહીને મેં રોઝોં કી બરકત સે મુસલમાન કે દિલ નર્મ હોતે હંય ઈબાદત મેં તબીઅત લગતી હય મસાજિદ ભી ભરી હુઈ રેહતી હય બહોત સી જગહોં પર મસાજિદ મેં દીની બાતેં સુનાને કા બાઝાખ્તા ઈન્તેઝામ હોતા હય ઔર રમઝાન કી બરકત સે લોગ બડી તઅદ્દાદ મેં શરીફ હોતે હંય ઔર ઉસકા ખાસ ફાયદા ભી હોતા હય.

દોરએ હદીસ શરીફ ઔર ઈફ્તા પૂરા કરને કે બા'દ પઢાને કે શુરૂ ઝમાને સે અલ્હમ્દુલિલ્લાહ માહે મુબારક મેં

અપને બડોં કે મશ્વરહ સે કિસી ન કિસી જગા કિયામ કર કે કુછ દીની બાતેં સુનાને કા ઔર ઈજતિમાઈ તૌર પર આ'માલ વ અઝકાર કા સિલસિલા રહા હય.

સબસે પેહલે સન:૧૪૧૫ હિ. મેં હમારે બારડોલી શહર કી મશહૂર મીનારાવાલી મસ્જિદ મેં મેરે પીર વ મુર્શિદ ફકીહુલ ઉમ્મત હઝરત મુફતી મહમૂદ હસન સાહબ ગંગોહી રહ. કે મશ્વરહ ઔર દુઆઓં કે સાથ માહે કામિલ ઈસ તરહ ગુઝારને કી સઆદત હાસિલ હુઈ.

વૈસે તો બંદા જબ દરજએ અરબી સોમ મેં મુતઅલિમ થા ઉસી વકત સે માહે મુબારક કા ઔર દીગર તા'તીલાત કા કુછ ન કુછ હિસ્સા અપને પીર વ મુર્શિદ હઝરત ફકીહુલ ઉમ્મત રહ. કી ખિદમત મેં ગુઝારને કી સઆદત હાસિલ રહી.

કઈ રમઝાન હઝરત કે સાથ ગુઝારને કે બા'દ યહ પેહલા મોકા થા કે જબ અહલે બારડોલી કે ઈસરાર પર રમઝાન મેં હઝરત કી મઈય્યત (સાથ) સે મહરૂમ હો કર વતન મેં રેહના થા ઔર મુસલમાનોં કો દીની બાતેં સુનાના થા તબીઅત પર બડા ફિક થા કે કિસ તરહ હોગા? કયા કરૂંગા? ઈસી ફિક કે સાથ રમઝાન સે પેહલે દેવબંદ છત્તા મસ્જિદ હઝરત કી ખિદમત મેં હાઝરી હુઈ, ઝુબાની તૌર પર રમઝાન કે મુતઅલિલક કુછ અર્ઝ કરને કી હિમ્મત ન હુઈ તો એક તહરીર અપને ટુટે ફુટે અલફાઝ મેં લિખી ઔર હઝરત કી ખિદમત મેં પેશ કી વહ ઈસ તરહ હય.

બિસ્મિહી તઆલા

સય્યિદી વ મુર્શિદી વ મવલાઈ..... સલામ મસ્નૂન
આપકા મહમૂદ બારડોલી ખિદમતે આલિયહ મેં અર્ઝ
કરતા હય કે સાલે-રવાં (ઈસ સાલ) રમઝાનુલ મુબારક મેં
બારડોલી કે બાશિંદોં કે ઇસ્સાર પર ઔર હઝરતવાલા કી
તરફ સે ઈજાઝત સે બારડોલી કી બડી મીનારાવાલી મસ્જિદ
મેં બિફઝલિલ્લાહ એ'તેકાફ કા સિલસિલા શુરૂ હો રહા હય
ઈસ વજહ સે બંદા ૨૦ રમઝાન તક ઈન્શાઅલ્લાહ બારડોલી
રહેગા, ઔર ૨૧ રમઝાન કો કુછ અહબાબ કી મઈય્યત મેં
ઈન્શાઅલ્લાહ મદ્રાસ હાઝરી હોગી. (ઉસ સાલ હઝરત ને
મેલ વિશારમ મેં રમઝાન મેં કયામ ફરમાયા થા.)

રમઝાન મેં મઅમૂલાત કી તરતીબ જો યહાં
(ખાનકાહે મહમૂદિયહ છત્તા મસ્જિદ, દેવબંદ) હોતી હય
ઈન્શાઅલ્લાહ વહી હોગી બા'દ નમાઝે અસ્ર કુર્આન શરીફ
કી તફસીર કા બસ્તીવાલોં કા ઇસ્સાર હય હઝરતવાલા કી
દુઆ ઔર તવજ્જુહાત કા ખાસ તાલિબ હું ચુંકે બંદા ઈસ
સિલસિલે મેં નિહાયત હી ના-અહલ ના-તજુર્બાકાર ઔર
બેલિયાકત હય ઔર કામ બહોત હી અહમ હય.

ઈસ લિયે હઝરત સે દુઆ ઔર તવજ્જુહે ખાસ કા
તાલિબ હું.

- અય અબરે કરમ બહરે સખા કુછ કતરે ઈધર ભી

અલઅબ્દ: મહમૂદ ઉફિય અન્હુ બારડોલી

હઝરતવાલા કા જવાબ

મોહતરમી ઝીંદ એહતરામુહૂ અસ્સલામુ અલયકુમ વ.વ.
આપકા ખત મિલા ઓર આપકે બુલંદ ઇરાદોં કે
મુતઅલિલક દુઆ કરતા હું કે અલ્લાહ તઆલા ઉનકો પૂરા
ફરમાઓં. ફકત વસ્સલામ

અમલાહુ: અલઅબ્દ મહમૂદ ગુફિરલહૂ
(૨૨ શઅબાન ૧૪૧૫ હિ.)

અલ્લાહ તઆલા કે મહઝ ફઝ્લો કરમ સે ઓર
હઝરત રહ. કી દુઆ ઓર તવજ્જુહ કી બરકત સે રમઝાન મેં
બહોત બડી તઅદાદ મેં મુસલમાન દીની મજાલિસ મેં શરીફ
હોતે રહે જબ દૂસરા અશરહ મુકમ્મલ હોને કે કરીબ હુવા
તો બંદે કા દિલ મદ્રાસ 'મેલ વિશારમ' હઝરત કી ખિદમત
મેં જાને કે લિયે બેયેન થા લેકિન અહલે બસ્તી કા ઇસ્સાર
ઝિયાદહ હુવા કે તીસરા અશરહ ભી યહી કયામ હોના
ચાહિયે.

ફેસ્લા ઇસ પર હુવા કે ફેક્સ કે ઝરિયે હઝરત કો પૂરી
સુરતે હાલ લિખી જાએ ઓર ફિર હઝરત જો ફેસ્લા ફરમાઓં
ઉસ પર અમલ કિયા જાએ.

ચુનાન્થે હઝરત કા જવાબ ભી ફેક્સ કે ઝરિયે હી
મોસૂલ હુવા. જિસ્મેં અવ્વલ તો રમઝાન મેં ઘર મેં બેટી કી
વિલાદત હુઇ થી ઉસકે લિયે હઝરત સે નામ તજવીઝ કરને
કી દરખાસ્ત થી ઉસકા જવાબ થા, ઓર દૂસરે જુમ્હે કે

અલ્લાઝ કુછ ઈસ તરહ થે:

“અપને કાયદે કે લિયે ઈતને સારે લોગોં કો કાયદે સે મહરૂમ ન કરના ચાહિયે”

ગર્જ તીસરા અશરહ બી બારડોલી હી મેં કિયામ કા ઈશારા હો ગયા.

બિહમ્દીલ્લાહ ઈસ વકત સે યહ સિલસિલા માહે મુબારક મેં શુરૂ હુવા ફિર બા'દ કે સાલોં સે અબ તક બારડોલી, નવાપૂર, દમણ, પનામા, ઈંગ્લેન્ડ, લંડન, બર્મીંગહામ વગૈરહ મકામાત પર માહે મુબારક મેં યહ સિલસિલા ચલતા રહા, અબ મેરે હઝરત તો નહીં રહે લેકિન મેરે મુર્શિદે સાની મુશ્કીકે મોહતરમ હઝરત મુક્તી અહમદ સાહબ ખાનપૂરી દા.બ. ઔર જાનશીને ફકીહુલ ઉમ્મત મેરે મુશ્કીક મોહસિન હઝરત મવલાના ઈબ્રાહીમ સાહબ પાંડોર અફ્રીકી દા.બ. ઔર દીગર મેરે અસાતિઝએ કિરામ ઔર અકાબિરીન કી દુઆ ઔર તવક્કુલ શામિલે હાલ રેહતી હંય.

મેરે વાલિદ મહુમ હઝરત મવલાના સુલૈમાન સાહબ હંમેશા મેરે દીની અસ્કાર સે બહોત ખુશ હોતે. રૂખસત હોતે વકત સીને સે લગાતે આંખોં મેં આંસૂ હોતે ઔર ઈન અલ્લાઝ મેં દુઆ દેતે.

બરાએ ઈશાઅતે દીને ઈસ્લામ

બસફર રફતને મહમૂદ મુબારકબાદ

બસલામત રવી વ બાઝ મી આઈ

ત્રીન મરતબા યહ કલિમાત ઇર્શાદ ફરમાતે જિસસે બડી હિમ્મત રેહતી, અફસોસ સાલે-ગુઝિશ્તા મુઅર્રખા ૨૩/૧૦/૨૦૦૮ ઇ. સે ઇસ મુબારક ઝુબાન કે દુઆઈયહ કલિમાત સે મેં મહરૂમ હો ગયા۔ اللهم اغفره وارحمه وادخله الجنة

ગુઝિશ્તા ત્રીન રમઝાન સે સેન્ટ્રલ અફ્રીકા કા મુલક મલાવી સે રમઝાન કે લિયે તકાઝા હુવા વહાં મેરે મેઝબાન હઝરત મવલાના સલીમ સાહબ કુમકોતરી મદેઝિલ્લહુલ આલી (ખલીફએ હઝરત મુફતી અહમદ સાહબ ખાનપૂરી મદેઝિલ્લહુલ આલી) હંય, ઉનકે ઇસરાર ઔર ઉનકી કોશિશોં સે ત્રીન સાલ સે એક અશરહ વહાં ગુઝારને કી સઆદત હાસિલ હોતી હય, આઈદા કે લિયે ભી મોસૂફ કી કોશિશ ઔર ઇસરાર જારી હી હય મલાવી કે સાથ ઝાંબિયા મોઝામ્બીક ભી કુછ વકત કે લિયે હાઝરી હોતી હય.

ખિહમ્દીલ્લાહ વહાં ભી ઝોહર કે બા'દ ઈર્સે કુર્આન ઔર ઇશા તરાવીહ કે બા'દ ઉમૂમી ખિતાબ કી મજલિસ મેં બડી તા'દાદ મેં મુસલમાન શરીક હોતે રહે, ખાસ કર સુબ્હ દસ બજે કે બા'દ મસ્તૂરાત કે લિયે મજલિસ હોતી હય, જિસમેં પૂરે શહર સે મસ્તૂરાત બહુત બડી તા'દાદ મેં શરીક હોતી હંય, રોઝાના કી ત્રીનોં મજલિસ કે બયાનાત કેસેટ ઔર સી ડી મેં ઝબ્ત હોતે થે, મેરે મુખ્લિસ મવલાના આરિફ હાજી અહમદ ઇસા ઔર ઉનકી તન્ઝીમ 'અશશબાબ' કે દીગર રૂફકા બડી ફિક કે સાથ યહ ખિદમત અંજામ દેતે હંય ફિર ઉસકી નકલેં તૈયાર કર કે બહોત હી મુરત્તાબ મુનઝઝમ

અંદાજ સે શાયેઅ ક્રિયા જાતા હય, ઔર દુન્યા કે કઈ મુલકો
મેં યહ સી ડી કેસેટ પહોંચતે હંય.

મવલાના આરિફ સાહબ ને એક મરતબા બંદે
ફરમાયા કે સાલે ગુઝિશ્તા યહ બયાનાત કી સી ડી સા
હઝાર સે ઝિયાદહ તા'દાદ મેં ફરોખ્ત હુઈ, ઔર અચ્છા
ખાસા માલી નફઅ હુવા જો અશશબાબ તન્ઝીમ કે રિકાબી
કામોં મેં ઇસ્તેઅમાલ હોગા, યહ બારી તઆલા
એહસાન હય. ذلک من فضل الله علينا

મલાવી કે લીલોંગવે શહર મેં બંદે કા ક્રિયામ હોતા
હય વહાં મુફકિકરે મિલ્લત મેરે મુશિક્ક હઝરત મવલાના
અબ્દુલ્લાહ સાહબ કાપોદ્રવી દા.બ. કે સાહબઝાદે મવલાના
મુહંમદ પટેલ સાહબ મુકીમ હંય મોસૂફ કા ઔર મવલાના
સલીમ સાહબ કા ખાસ ઇસ્તાર રહા કે ઇન બયાનાત કો
કિતાબી શકલ મેં શાયેઅ ક્રિયા જાએ તો ઇન્શાઅલ્લાહ
બહોત નફા હોગા.

મવલાના સલીમ સાહબ મેરે જામિઅહ કાબેલ મેં
દારૂલ ઇકામહ મેં હુજરે કે રફીક રહે હંય. બંદે ને ફારસી
અવ્વલ કે સાલ ફારસી દોમ કી કુછ કિતાબેં મોસૂફ સે
ખારિજ મેં પઢી થી તાકે ફારસી દોમ કા દરજા મુસ્તકિલ ન
પઢના પઢે ઔર અરબી અવ્વલ મેં દાખલા હો જાએ ઇસ
લિયે વહ મેરે ઉસ્તાઝ ભી હંય ઇસ લિયે ઉનકે હુકમ કો
માનના પડા, નીઝ મેરે દીગર અકાબિર કા ઇશારા ભી હુવા.

ઇન હઝરાત કે હુકમ કો અપને લિયે સઆદત સમજ

કર ઇન બયાનાત કો ઝબ્ત કા કામ શુરૂ કરવાયા હમારે જામિઅહ દારૂલ એહસાન બારડોલી કે નાઝિમ બિરાદર મોહતરમ મુફતી ઇબ્રાહીમ સાહબ ગજિયા મદેઝિલ્લહુલ આલી ને ઇસ કામ કે લિયે જામિઅહ કે એક મુદરિસ અઝીઝે મોહતરમ કારી ઇરફાન સાહબ ગોધરવી કે દો કલાક ફારિગ કર દિયે. جزاهما الله تعالى.

કારી ઇરફાન સાહબ કે ઇસ કામ મેં કારી આસિફ સાહબ સારસાવી ઓર મોલવી ઉવૈસ કંજરી બી બરાબર કે શરીક રહે મેરે મુખ્લીસ દોસ્ત મુફતી અબૂબક સાહબ પટની ઓર મવલાના સાજિદ સાહબ પટની ઓર મુફતી અમીન સાહબ ઉધનાવી ને સેટિંગ છપાઈ વગૈરહ કામોં મેં તઆવુન ફરમાયા. અલ્લાહ તઆલા ઇન સબકો દુન્યા આબિરત મેં બેહતરીન બદલા દેવે.

મલાવી ઓર ઝાંબિયા કે બયાનાત કી જિલ્દ અવ્વલ આપ હઝરાત કે સામને હય ઇસ જિલ્દ મેં મસ્તૂરાત મેં હુવે બયાનાત હય, ઇન્શાઅલ્લાહ તરતીબ વાર દૂસરે બયાનાત બી શાયેઅ હોંગે. બંદા બયાનાત કે દૌરાન આમ ફહમ ઉર્દુ બોલને કા આદી હય ચુંકે મેરે સામને ઝિયાદહ તર ગુજરાતી મુસલમાન હોતે હંય ઓર ઉનકે સમજાને કે ખાતિર મુઝે અલ્ફાઝ નિહાયત સાદા આમ ફહમ ઇસ્તેઅમાલ કરને હોતે હંય ઉર્દુ કે મુશ્કિલ અલ્ફાઝ ઓર મુશ્કિલ તા'બીરાત હમારે મુખાતબીન કે લિયે સમજના દુશ્વાર હય બલ્કે બા'ઝ મરતબા અંગ્રેજી ઓર ગુજરાતી અલ્ફાઝ કા સહારા લેના

હોતા હય મહઝ ઇસ લિયે કે મુખાતબીન બાત કો સમઝ જાઝે.

ઔર ઇતને ઝમાને મેં તજુબાં યહ હુવા કે વઅઝ મેં મુશ્કિલ અલ્ફાઝ કી ભરમાર કર કે સુનનેવાલોં કો અપની ઉર્દુ ઝબાન પર પકડ જતાને કે બજાએ વહ દીની બાત કો સમઝ સકેં ઐસા લબો લેહજા ઔર ઐસી ઝબાન ઇસ્તેઅમાલ કરના નિહાયત મુફીદ સાબિત હુવા. ઇસ લિયે તમામ કારિઈન ઇસકો 'ઉર્દુ અદબ' કી કિતાબ ન સમઝે બલ્કે દીન કી બાત સમઝને સમઝાને કા મજમૂઆ સમઝે.

અલ્લાહ તઆલા ઇસકો સહીહ દીન કી બાત કી ઇશાઅત કા ઝરિયા બનાએ ઉસકે ફેઝ કો આમ ફરમાએ ઝિંદગિયોં કી ઇસ્લાહ કા ઝરિયા બનાએ, સદકએ જારિયહ બનાએ અપની રઝા કા ઝરિયા બનાએ ઔર મેરી હર તરહ કી ગલ્તીયોં કો મુઆફ ફરમાએ.

પઢનેવાલોં સે મુઅદબાના દરખાસ્ત હય કે આપ કે મુફીદ મશ્વરોં ઔર ઇસ્લાહાત કા ઇન્તેઝાર રહેગા ઔર ઇસકા દૂસરી તબાઅત મેં પૂરા લિહાઝ કિયા જાવેગા.

ذلك تقدير العزيز العليم

૨૩/ એપ્રિલ ૨૦૧૧ સનીયર કો પાનોલી એક દીની મજલિસ મેં જાના હુવા થા વાપસી મેં કાર કા હાદસા હુવા ઓપ્રેશન કી વજહ સે તકરીબન ત્રીન માહ દસોં તદરીસ કા સિલસિલા મોકૂફ રહા ઇસ દૌરાન ઇન બયાનાત કો સુનતા રહા ઔર અલ્ફાઝ મેં મુનાસિબ મા'લૂમ હુવા વહાં તબ્દીલી

કરવાતા રહ્યા.

મવલાના સલીમ સાહબ ઓર મવલાના મુહંમદ પટેલ સાહબ દોનો હઝરાત હી ને અપને મુખ્લીસીન કે ઝરિયે ઇસકી છપાઈ ખર્ચ કા નઝ્મ કિયા હય અલ્લાહ તઆલા ઇન સબ હઝરાત કો જઝાએ-ખૈર અતા ફરમાએ. (આમીન)

નીઝ ગુજરાતી જાનનેવાલે હઝરાત કી સહૂલત કે લિયે અબ ઇસે ગુજરાતી ઝબાન મેં શાયેઅ કિયા જા રહ્યા હય, યહ દર અસલ ઉર્દુ કિતાબ ‘ખુતબાતે મહમૂદ’ કા લિખ્યાંતર હી હય, અલબત્તા બાઝ જગા ઉર્દુ મુશ્કિલ અલ્ફાઝોં કો બદલ કર ઉસકી જગા ગુજરાતી આસાન અલફાઝ લિખ દિયે હંય, ઓર બાઝ જગા કૌંસ મેં ઉસકા ગુજરાતી તર્જુમા લિખ દિયા હય, તાકે ઇબારત સમઝને મેં દુશ્વારી ન હો. અલ્લાહ પાક ઇસ કિતાબ કો મેરે લિયે ઓર પૂરી ઉમ્મત કે લિયે ફાયદે કા ઝરિયા બનાએ, ઓર મેરે લિયે સદકએ જારિયહ બનાએ. આમીન

ربنا تقبل منا انك انت السميع العليم.

અલ-અબ્દુઝ-ઝઈફ

મહમૂદ બિન મવલાના સુલૈમાન હાફિઝજી બારડોલી

કલિમાતે બાબરકત

અઝઃ હઝરત અકદસ મુફતી અહમદ સાહબ ખાનપૂરી દા.બ.
સદર મુફતી વ શૈખુલ હદીસ જામિઅહ ઇસ્લામિયહ ડાભેલ

અલ્લાહ તબારક વ તઆલા ને હુઝૂર અકરમ સલ. કો પૂરી ઇન્સાનિયત કી હિદાયત વ રહનુમાઈ કે લિયે મળેસ ફરમાયા, ઓર આપ સલ. કે ઝરિયે શરીઅતે મુતહહરહ કી શકલ મેં ઝિંદગી ગુઝારને કા ઐસા તરીકા અતા ફરમાયા જિસકો અપનાકર હર ઇન્સાન દુન્યા વ આખિરત મેં કામ્યાબી ઓર સુખ્કર્ષ (ઇઝત કા મકામ) હાસિલ કર સકતા હય લોગોં કી તઅલીમ વ તરબીયત કે લિયે હુઝૂર અકરમ સલ. ને કઈ મુખ્તલિફ તરીકે ઇખ્તિયાર ફરમાએ થે ઉનમેં સે એક તઝકીર વ મવઈઝત કા તરીકા ભી થા, અલ્લાહ તબારક વ તઆલા ને હુઝૂર અકરમ સલ. કો જવામિઉલ કલિમ કે સાથ ફસાહત વ બલાગત કા વહ આ'લા મકામ અતા ફરમાયા થા કે ઉસકે ઝરિયે બડે સે બડે ઓર મુશ્કિલ સે મુશ્કિલ મઝામીન કો આપ સલ. દિલનશી ઓર સલેસ (આસાન) પેરાયે મેં બયાન ફરમાતે થે, ખુદ બારી તઆલા ને આપ સલ. કો મુખાતબ ફરમા કર ઇર્શાદ ફરમાયા હય: وَتَكْرِفًا لِلذِّكْرِ تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ ઇસસે વઅઝ વ તઝકીર કી અહમિયત કા અંદાઝા લગાયા જા સકતા હય, હઝરાતે ઉલમાએ રબ્બાનિયીન જો હુઝૂર અકરમ સલ. કે વારિસ ઓર જાનશી હંય. ઉનકો અલ્લાહ તઆલા ને હુઝૂર અકરમ સલ. કે સદકે મેં વઅઝ વ તઝકીર કે ઝરિયે ઉમ્મત કી

રેહનુમાઈ કી તવફીક ઔર સલીકા અતા ફરમાયા હય, ઔર હર ઝમાને મેં અહલે હક ઉલમા ઈસ ફરીજે કો અંજામ દેતે ચલે આ રહે હંય, હમાર ઈસ દૌરે હાઝિર મેં જિન હઝરાતે ઉલમા સે અલ્લાહ તઆલા યહ ખિદમત લે રહે હંય ઉનમેં અઝીજે મુકર્રમ મવલાના મુફતી મહમૂદ સાહબ બારડોલી ઝીદત-મકારિમિહિમ બી હંય પિછલે ત્રીન સાલ સે આપ રમઝાનુલ મુબારક કા આખરી અશરહ બર્રે આ'ઝમ અફીકા કે મુહક 'મલાવી' મેં ગુઝારતે હંય ઔર વહાં કે મોઅતમદ વ મુસ્તનદ ઉલમાએ કિરામ કે બકોલ આપકે ઈસ કિયામ કે દોરાન દિયે જાને વાલે મવાઈઝ વ ખુત્બાત સે વહાં હર તબકે કો ઔર ખાસ તૌર પર મસ્તૂરાત ઔર નવજવાનોં કો બહોત ફાયદા પહોંચ રહા હય ચુનાન્ચે વહાં કે ઝિમ્મેદાર હઝરાત હી ને આપકે ઈન બયાનાત કો બઝરિયે સી.ડી. મહફૂઝ કરને કા એહતેમામ કિયા ઔર ઈનહી કી ખ્વાહિશ પર ઉનકો કિતાબી શકૂલ મેં શાયેઅ કિયા જા રહા હય, અલ્લાહ તઆલા ઈસસે અપને બંદોં કો ઝિયાદહ સે ઝિયાદહ ફાયદા પહોંચા કર ઈન ખુત્બાત કો હુસ્ને કબૂલ અતા ફરમાએ. (આમીન યા રબ્બલ આલમીન)

હઝરત મુફતી અહમદ સાહબ ખાનપૂરી દા.બ.

સદર મુફતી જામિઅહ ઈસ્લામિયહ તઅલીમુદીન ડાબેલ

મુઅર્રખા: ૧૮/૨જબુલ મુરફફબ ૧૪૩૨ હિ.

મુતાબિક: ૨૧/જૂન ૨૦૧૧ ઈ.

દુઆઈયહ કલિમાત

અઝઃમુફકિરે મિલ્લત હઝરત મવલાના અબ્દુલ્લાહ સાહબ કાપોદ્રવી દા.બ.

રઈસુલ જામિઅહ ફલાહે દૌન, તડકેશ્વર

الحمد لله الذى خلق الانسان وعلمه البيان
والصلوة والسلام على سيدنا وهاينا محمد بن عبد الله
الذى جعله الله بشيرا ونذيرا وعلى اله واصحابه الذين
كانوا ائمة الهدى

અમ્માબાદ! અલ્લાહ તઆલા ને અપની કિતાબે અઝીઝ
મેં ઇશાદ ફરમાયા:

قُلُوا لَنَفْسِكُمْ كَلِمَةً طَائِفَةٌ لِّيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ
إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ

તર્જુમા: ઐસા કયું ન કિયા કે ઉનકી હર જમાઅત મેં સે કુછ
લોગ (અપને ઘરોં સે) નિકલે હોતે કે દીન કી સમજ પૈદા કરતે,
ઔર જબ (સીખ સમજ કર) અપની કોમ મેં વાપસ જાતે તો
ઉનકો (ખુદા કી નાફરમાની) સે ડરાતે તાકે વહ લોગ ભી બુરે
કામોં સે બચે. (પા.૧૧ સૂ.તૌબા આ.૧૨૨)

ઇસ મુબારક આયત કે ઝમાનએ નુઝૂલ સે લે કર આજ
તક હર દૌર કે મુલક હર તબકે મેં ઐસે અફરાદ પૈદા હોતે રહે
હંચ જો દુન્યા કે ઐશ વ ઇશરત કે જાહ વ હશમત કે રાસ્તોં કો
છોડ કર સિફ્ત ઔર સિફ્ત અલ્લાહ તઆલા કી રઝા-જોઈ કે લિયે
ઉલૂમે દીનીય્યહ કે સીખને સિખાને ઔર તફકુહ ફિદ્દીન
હાસિલ કરને ઔર ફિર ઉન પાકીઝા ઉલૂમ કો બંદગાને ખુદા

ਤਕ ਪਹੋਂਚਾਨੇ ਕੇ ਲਿਏ ਅਪਨੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਵਕਫ਼ ਕਰ ਦੇਤੇ ਢੰਧ.

ਅਲਹਮੁਲਿਲਲਾਹ! ਭਰੇ ਸਗੀਰ ਪਾਕ ਵ ਲਿੰਦ ਕੇ ਮਦਾਰਿਸ
ਮੇਂ ਐਸੇ ਉਲਮਾ ਫੁਲਾ ਢੰਮੇਸ਼ਾ ਤੈਧਾਰ ਢੋਤੇ ਰਫੇ ਜਿਨ੍ਹੋਨੇ ਓਨ
ਉਲੂਮੇ ਕੁਆਨਿਯਫ ਮੇਂ ਮਫਾਰਤ ਫਾਸਿਲ ਕਰ ਕੇ ਫਾ'ਵਤ ਓਲਲਾਹ
ਐਰ لَيْسَ ذَرَوُا قَوْمَهُمْ ਕਾ ਫ਼ਰੀਯਾ ਅੰਯਾਮ ਫਿਯਾ ਐਰ ਮੌਜੂਦਫ ਫ਼ੈਰ
ਮੇਂ ਭੀ ਧਫ ਮੁਕਦਸ ਸਿਲਸਿਲਾ ਭਰਾਭਰ ਯਾਰੀ ਫਧ.

ਓਨਫੀ ਧੁਸ਼ਨਸੀਭ ਐਰ ਭਾ-ਸਆਫਤ ਉਲਮਾ ਮੇਂ ਮੇਰੇ
ਅਯੀਯ ਫ਼ਾਜ਼ਿਲਗਿਰਾਮੀ ਮੁਫ਼ਤੀ ਮਹਮੂਦ ਸਾਫਭ ਭਾਰਫੋਲੀ
ਸਲਵਮਫੁਲਾਫੁ ਤਆਲਾ ਅਨ ਯਮੀਓ ਸੁਤਰਿਲ ਫ਼ਿਤਨ ਫ਼ਾਜ਼ਿਲੇ
ਯਾਮਿਅਫ ਓਲਾਮਿਯਫ ਤਅਲੀਮੁਫੀਨ ਫ਼ਾਭੇਲ ਭੀ ਢੰਧ ਜਿਨ੍ਹੋਨੇ
ਅਪਨੇ ਮੁਅਕਕਰ ਵ ਮੋਫਤਰਮ ਅਸਾਤਿਯਫ ਸੇ ਮੇਫਨਤ ਵ ਤਵਯਫੁਫ
ਸੇ ਕਸਬੇ ਫ਼ੈਯ ਫ਼ਿਯਾ ਐਰ ਫ਼ਿਰ ਫ਼ੀਫੁਯਯਮਨ ਫਯਰਤ ਮੁਫ਼ਤੀ
ਮਹਮੂਦ ਸਾਫਭ ਗੰਗੋਫੀ ਰਫ. ਸੇ ਭਧਅਤ ਵ ਓਲਾਫ ਕਾ ਤਅਲੁਕ
ਪੈਫਾ ਫ਼ਰਮਾ ਕਰ ਪਿਲਾਫ਼ਤ ਸੇ ਸਰਫ਼ਰਾਯ ਫੁਧੇ ਐਰ ਅਪਨੀ ਮਾਫ਼ਰੇ
ਓਲਮੀ ਮੇਂ ਤਅਲੀਮ ਵ ਤਫ਼ਰੀਸ ਕੀ ਯਿਮਮੇਫਾਰਿਯੋਂ ਕੇ ਸਾਧ ਸਾਧ
ਫਾ'ਵਤ ਓਲਲਾਹ ਐਰ ਓਲਾਫੇ ਮੁਆਸ਼ਰਫ ਕਾ ਕਾਮ ਭੀ ਫੁਸਨੋ
ਭੂਭੀ ਕੇ ਸਾਧ ਅੰਯਾਮ ਦੇ ਰਫੇ ਢੰਧ.

ਮੌਸੂਫ਼ ਅਪਨੇ ਧੀਮੇ ਐਰ ਸ਼ੀਰੀ ਲੇਫਯੇ ਐਰ ਪੂਰ ਸੋਯ
ਅੰਫਾਯ ਸੇ ਯਭ ਵਅਯ ਫ਼ਰਮਾਤੇ ਢੰਧ ਤੋ ਸਾਮਿਓਨ ਮੁਤਅਰਿਸਰ
ਫੁਧੇ ਭਗੈਰ ਨਫੀ ਰੇਫਤੇ.

ਯੋ ਭਾਤ ਫਿਲ ਸੇ ਨਿਕਲਤੀ ਫਧ ਅਸਰ ਰਭਤੀ ਫਧ

‘ਪਰ’ ਨਫੀ, ਤਾਕਤੇ ਪਰਵਾਯ ਭਗਰ ਰਭਤੀ ਫਧ

ਕੁਆਨ ਪਾਕ, ਫਫੀਸ ਸ਼ਰੀਫ਼, ਅਕਵਾਲੇ ਸਲਫ਼ ਐਰ
ਅਫਵਾਲੇ ਅਕਾਭਿਰ ਪਰ ਮੁਸ਼ਤਮਿਲ ਮਵਾਓਯ ਨ ਸਿਫ਼ ਲਿੰਫੁਸ਼ਤਾਨ

બલ્કે બરતાનિયહ, જુનૂબી અફ્રીકા, ઝાંબિયા, પનામા વગેરે દૂર દરાઝ ઇલાકોં મેં ભી બહોત મકબૂલ ઔર મુફીદ સાબિત હુવે હંય. અલ્હમ્દુલિલ્લાહિ અલા ઝાલિક.

મૌસૂફ ને સર ઝમીને અફ્રીકા કે એક મુલ્ક મલાવી કા સફર ફરમાયા થા વહાં મસ્જિદોં મેં વઅઝ વ નસાઈહ કે સાથ સાથ મસ્તૂરાત કે લિયે ભી ખિતાબાત હુવે જિસકા બહોત નફ મહસૂસ કિયા ગયા. ઇનહી મવાઈઝ કો અબ કિતાબી શકૂલ મેં શાયેઅ કિયા જા રહા હય, કારિઈન જબ ઈસકા મુતાલઆ ફરમાએંગે તો ઈસકી ઇફાદિયત ખુદ હી મહસૂસ કર લેંગે.

મુશક આંસ્ત કે ખુદ બગોયદ

ન કે અત્તાર બગોયદ

ઉમ્મીદ હય કે હર જગા ઉનસે ઇસ્તિફાદા કિયા જાએગા. દિલી દુઆ હય કે અલ્લાહ તઆલા મુફતી સાહબ મદે ઝિલ્લહુલ આલી કો હિમ્મત આફિયત કે સાથ તા આખિરે દમે હયાત ઉલૂમે નબવિય્યહ કી નશરો ઇશાઅત કી તવફીક અતા ફરમાવે ઔર ઉમ્મત કો કદરદાની ઔર ઇસ્તિફાદા કરને કી તવફીક દે. આમીન *عملوا فسير الله عملكم*

અહકર: અબ્દુલ્લાહ કાપોદ્રવી (મુકીમ હાલ ટોરેન્ટો)

૧૭ રજબુલ મુરજ્જબ ૧૪૩૨ હિ.

મુતાબિક ૨૦ જૂન ૨૦૧૧ ઇ.

ઈજમાલી ફેહરિસ્ત

૧	રમઝાનુલ મુબારક કે કીમતી અવકાત	34
૨	અલ્લાહ હી સે માંગો	62
૩	નજાત હાસિલ કરને કા નબવી નુસ્ખા	88
૪	ફિરઔન કી બીવી હઝરત આસિયા રદિ. કા ઈમાન તાઝા કરનેવાલા વાકિઅહ	118
૫	હઝરત મૂસા અલ. કા મદયન કા સફર	144
૬	હઝરત મૂસા અલ. કી મદયન મેં શાદી કા વાકિઅહ	171
૭	માલિયાત કી પરેશાનિયાં દૂર કરને કા દીની નુસ્ખા	205

તફસીલી ફેહરિસ્ત

અ.નં.	અનાવીન	સ.નં.
○	કિતાબ પઢને સે પેહલે	૪
○	કલિમાતે બાબરકત	૧૩
○	દુઆઈયહ કલિમાત	૧૫
■	રમઝાનુલ મુબારક કે કીમતી અવકાત	૩૪
૧	વક્ત કા ગુઝરના જિંદગી કા ગુઝરના હય	૩૫
૨	જન્મ દિવસ (BIRTH DAY) મનાના એક શરઈ ગુનાહ	૩૬
૩	સાલ ગુઝર ગયા પતા ભી નહીં ચલા	૩૭
૪	લખ્દાતે જિંદગી બહોત કીમતી હંય	૩૮
૫	હકીમ અખ્તર સાહબ કા લતીફ	૩૮
૬	જવાની હમકો ધોકે મેં ન ડાલે	૩૯
૭	અચાનક મૌત કા એક વાકિઅહ	૪૦
૮	ઈમાનવાલે કામ્યાબ હોંગે ઉનકી એક અલામત	૪૧
૯	લગ્વ કી તીન કિસ્મો	૪૨
૧૦	બેકાર ચીઝોં કયા હંય?	૪૨
૧૧	બેકાર ચીઝોં કા હિસાબ દેના પડેગા	૪૩
૧૨	અપને ઘર કા વાકિઅહ	૪૪
૧૩	રમઝાન કા પેહલા અશરહ ઓર હમારી હાલત	૪૫

- ૧૪ હમારે દૂસરે અશરહ કી હાલત ૪૬
- ૧૫ યહ રમઝાન ખાને-પીને કે લિયે નહી હય ૪૭
- ૧૬ શૈખુલ હદીસ હઝરત મવલાના મુહંમદ ઝકરિયા ૪૭
રહ. કે ઘરાને કી ઔરતોં કી હાલત
- ૧૭ રમઝાન કી અહમિયત હદીસ કી રોશની મેં ૪૮
- ૧૮ રમઝાન મેં ખાસ દો કીમતી વક્ત ૪૯
- ૧૯ દૂસરા કીમતી વક્ત સેહરી કા હય ૫૦
- ૨૦ હમ ઘર કી મસ્જિદ કા એહતેમામ કરે ૫૧
- ૨૧ તહજ્જુદ કી એક ખાસ ફઝીલત “દેનેવાલા પર
અલ્લાહ ખુદ બંદો કો બુલાવે”
- ૨૨ હઝરત રાબિયા બસરિયા રહ. કે રોને કે વાકિઆત પર ૫૨
- ૨૩ અલ્લાહ કી નેઅમતોં પર હમ અલ્લાહ કા પઝ
શુક્રિયહ અદા કરે
- ૨૪ ભુની હુઈ મુર્ગ (મુરઘી) સે દર્સે આખિરત ૫૪
- ૨૫ બચ્ચે કા ગંદગી પર રોના હમારે લિયે એક સબક ૫૪
- ૨૬ બચ્ચે કા નિઝામે રિઝ્ક એક ઇબ્રત ૫૫
- ૨૭ રાત કી અંધેરી મેં રાઝો ન્યાઝ ૫૬
- ૨૮ અલ્લાહ સે લેને કા ખાસ વક્ત તહજ્જુદ કા વક્ત હય ૫૬
- ૨૯ માહે રમઝાન મેં ફરાઈઝ કા એહતેમામ ૫૬
- ૩૦ માહે રમઝાન મેં નફલી ઇબાદતેં ૫૭
- ૩૧ ઝકાત કે મુતઅલિફ એક ખાસ બાત ૫૭
- ૩૨ મેરે વાલિદ સાહબ મહુમ કા એક અમલ ૫૮

૩૩ રમઝાન મેં ચાર કામ ૫૮

૩૪ ઈન ચારોં કામોં કો એક સાથ કેસે અદા કરે? ૫૯

૩૫ કુર્આન મજીદ કી તિલાવત ૬૦

૩૬ રમઝાન કા અસર પૂરે સાલ પર ૬૧

૩૭ એક અલમિયહ ૬૧

અલ્લાહ હી સે માંગો ૬૨

૩૮ નબીએ કરીમ સલ. કા એક અઝીમ કારનામા ૬૫

૩૯ ઔરતોં પર ખુસૂસી એહસાન ૬૫

૪૦ અલ્લાહ કે નબી સલ. ને સિરાતે મુસ્તકીમ કી ૬૫
રેહનુમાઈ ફરમાઈ

૪૧ અલ્લાહ સે માંગના ઇન્સાન કો દૂસરોં સે માંગને ૬૬
સે બે-ન્યાઝ કર દેતા હય

૪૨ હઝરત ફાતિમા રદિ. કા અમલ હમારે લિયે એક ૬૭
સબક

૪૩ રમઝાન દુઆ કા મૌસમ હય ૬૮

૪૪ હઝરત ઝન્નીરહ રદિ. કા અજીબ વાકિઅહ ૬૮

૪૫ શરીઅત કે મામલે મેં કિસીસે શરમાના નહીં ચાહિયે ૭૦

૪૬ દીની ઉમૂર મેં કિસીકો તા'ના દેને મેં ઇમાન કા ખતરા ૭૦

૪૭ નેક અમલ મેં શર્મ નહીં કરની ચાહિયે ૭૧

૪૮ હઝરત ઝન્નીરહ કા ઇમાન ૭૨

૪૯ હઝરત ઝન્નીરહ રદિ. કી ગૈરતે ઇમાની ૭૩

- ૫૦ દુઆ કી બરકત સે લા ઇલાજ બીમારી કા અસ્થા હોના ૭૪
- ૫૧ દુઆ કી તાકત ૭૫
- ૫૨ ગૈરુલ્લાહ સે સવાલ કરને સે બચને કા નુસ્ખા ૭૬
- ૫૩ હઝરત રાબિયા બસરિયા રહ. કા વાકિઅહ ૭૭
- ૫૪ ખાને-પીને કી ચીઝો પર અલ્લાહ કા શુક અદા કરો ૭૮
- ૫૫ ઇબ્રતનાક વાકિઅહ ૭૮
- ૫૬ અલ્લાહ હર ચીઝ પર કાદિર હય ૮૦
- ૫૭ હઝરત રાબિયા રહ. કા જવાબ ૮૧
- ૫૮ હઝરત રાબિયા રહ. કા મુલાઝમત કે લિયે જાના ૮૨
- ૫૯ હઝરત રાબિયા રહ. કી રાત કી આહોઝારી ૮૩
- ૬૦ રાતોં કો માંગના ૮૪
- ૬૧ આપ સલ. કા હમ પર એક ઔર એહસાન ૮૫
- ૬૨ હઝરત ખવલા બિન્તે ષઅલબા રદિ. કી ફરિયાદ ૮૫
- ૬૩ હઝરત ખવલા રદિ. કા હઝરત ઉમર રદિ. ને એહતેરામ કિયા ૮૬
- ૬૪ અલ્લાહ તઆલા હમસે બહોત ઝિયાદહ કરીબ હય ૮૭
- નજાત હાસિલ કરને કા નબવી નુસ્ખા** ૮૮
- ૬૬ સહાબએ કિરામ રદિ. કે સવાલાત ૮૧
- ૬૭ હઝરત મુફતી મહમૂદ હસન ગંગોહી રહ. કી આદતે શરીફ ૮૨
- ૬૮ નજાત કે લિયે પેહલી બાત ૮૩

- ६८ जुबान पर काबू कैसा होना चाहिये? ८३
- ७० गुनाहों की ખેती ८४
- ७१ जुबान हमारे लिये रहमत भी हय और ज़हमत भी ८४
- ७२ जुबान को कंट्रोल में रखना बड़ोत ज़रूरी हय ८५
- ७३ निकाल के फुल्के में जुबान की छिड़ाऊत की ताक़ीद ८६
- ७४ जुबान को जैसा छस्तेअमाल करेंगे वैसा सिला देगी ८७
- ७५ ओक बुजुर्ग का अज्जब वाकिअह ८८
- ७६ मोबाईल का ववाल ८८
- ७७ भिस्कीन कोन? ८८
- ७८ जन्मत की ज़मानत (गेरेंटी GUARANTEE) १०२
- ७९ हज़रत मुहंती महमूद हसन गंगोली रह. का मद्कूज़ १०३
- ८० जुबान के मुतअद्विक ओक वाकिअह १०३
- ८१ जुबान की छिड़ाऊत करना धरेलु जगों से नज़ात देता १०७
- ८२ जुबान को काबू में रखने का नुस्खा १०७
- ८३ हज़रत उमर रहि. का इरमान १०८
- ८४ हज़रत मरयम अल. का ज़ामोशीवाला अमल १०८
और उसकी बरकत का जुहूर
- ८५ अच्छी बात बोलें या ज़ामोश रहें १०८
- ८६ जुबान और कान के मुतअद्विक ओक छिडमतबरी बात १०८
- ८७ नज़ात का दूसरा नुस्खा ११०
- ८८ इत्ने के दौर में घर में रहना अमनो अमान का अस्सि १११
- ८९ दूसरों के घर बिना ज़रूरत न जाओ ११२

- ૯૦ ઘર કો હોટલ યા રીસોર્ટ મત બનાઓ ૧૧૩
- ૯૧ નજાત કા તીસરા નુસ્ખા ૧૧૩
- ૯૨૧ રોના અલ્લાહ કો બહોત પસંદ હય, હઝરત ૧૧૩
આદમ અલ. કા રોના
- ૯૩ હઝરત શુઐબ અલ. કે રોને કા હાલ ૧૧૫
- ૯૪ બચ્ચે કા રોના હમારે લિયે એક સબક ૧૧૫
- ૯૫ હઝરત મદની રહ. કે રોને કા હાલ ૧૧૬
- ૯૬ ખુદ હમારી બેહનેં અપને તર્જી અમલ સે સબક હાસિલ કરે ૧૧૬
૧૧૮

■ ફિરઔન કી બીવી હઝરત આસિયા રદિ. કા

ઈમાન તાઝા કરનેવાલા વાકિઅહ

- ૯૮ કુર્આન મજીદ મેં બા'ઝ ઔરતોં કે અહમ વાકિઆત ૧૨૧
- ૯૯ ફિરઔન કે કારનામે ઔર હઝરત મૂસા અલ. કી ૧૨૨
બેઅષત(નબી બના કર ભેજના)
- ૧૦૦ હઝરત મૂસા અલ. કે બચપન કા વાકિઅહ ૧૨૩
- ૧૦૧ શૈતાન ને હઝરત મૂસા અલ. કી વાલિદહ કે દિલ ૧૨૪
મેં વસવસા ડાલા
- ૧૦૨ હઝરત મૂસા અલ. કી માં કો અલ્લાહ કી તરફ સે ૧૨૫
તીન બહે વા'દે
- ૧૦૩ હઝરત મૂસા અલ. કા ફિરઔન કે મહલ મેં પહોંચના ૧૨૬
મહલ્લે ખતરા મહલ્લે હિક્કાજત બન ગયા
- ૧૦૪ બારી તઆલા કી અજીબ કુદરત ૧૨૬

- ૧૦૫ ચેહરે પર નેકી યા ગુનાહ કે અસરાત ૧૨૭
- ૧૦૬ હઝરત મૂસા અલ. કે ચેહરે કી નૂરાનિયત ૧૨૮
- ૧૦૭ હઝરત આસિયા ને હઝરત મૂસા અલ. કો બેટા ૧૨૯
બના લિયા
- ૧૦૮ ઔરતોં કી ઝિંદ મેં અજીબ તાક્ત ૧૨૯
- ૧૦૯ ઔરતેં અપની ઝિંદ કો દીની ઉમૂર મેં સર્ફ કરે ૧૩૦
- ૧૧૦ ઈન્સાન કી ઝુબાન સે નિકલનેવાલા જુમ્લા જિસ ૧૩૧
પર ઈમાની નવાઝિશ યા ઈમાન સે મહફૂમી કા
ફેસ્લા હોતા હય
- ૧૧૧ જો કુછ બોલો સોચ કર બોલો ૧૩૨
- ૧૧૨ એક ઔરત કી બદ-દુઆ કા વાકિઅહ ૧૩૨
- ૧૧૩ હઝરત આસિયા કા એક અચ્છા જુમ્લા અલ્લાહ ૧૩૪
તઆલા કો પસંદ આયા
- ૧૧૪ હઝરત મૂસા અલ. કા જાદૂગરોં સે મુકાબ્લા ૧૩૪
- ૧૧૫ હઝરત આસિયા પર ફિરૌઅન કા ઝુલ્મ ૧૩૫
- ૧૧૬ અલ્લાહ હમ સબકો હઝરત આસિયા જૈસા ૧૩૬
ઈમાન નસીબ ફરમાવે
- ૧૧૭ હઝરત આસિયા કા મિસાલી ઈમાન ૧૩૬
- ૧૧૮ વહ ઔરત જિસકો દુન્યા મેં મલાઈકા (ફરિશ્તે) ૧૩૭
સાયા કરતે થે
- ૧૧૯ વહ ઔરત જિસને દુન્યા મેં રેહતે હુવે જન્મત કે ૧૩૭
મહલ કા મુશાહદા કિયા

૧૨૦ હઝરત આસિયા કા હુસ્ને ખાત્મા	૧૩૮
૧૨૧ હઝરત આસિયા કી ઝબરદસ્ત તીન દુઆ	૧૩૯
૧૨૨ હઝરત આસિયા કા ઇશકે ઇલાહી મેં મકામ	૧૩૯
૧૨૩ આપ સલ. કા હઝરત આસિયા સે નિકાહ	૧૪૦
૧૨૪ એક લતીફા	૧૪૧
૧૨૫ હઝરત આસિયા કી દુઆ હમ સબકે લિયે સબક હય	૧૪૨
૧૨૬ એક મુશાહદા	૧૪૨
૧૨૭ અપને ઇમાની આ'માલ કી ફિક કરો	૧૪૩
૧૨૮ હમ ગુનાહોં સે બચેં ઓર અલ્લાહ કો રાઝી કરેં	૧૪૩
	૧૪૪

હઝરત મૂસા અલ. કા મદયન કા સફર

૧૩૦ હઝરત મૂસા અલ. કા વાકિઆ હમારે લિયે એક	૧૪૭
સબક	
૧૩૧ મઝલૂમોં કી મદદ કરની ચાહિયે	૧૪૮
૧૩૨ હઝરત મૂસા અલ. કી મિસ્ર સે મદયન કી તરફ	૧૪૯
રવાનગી	
૧૩૩ ફરિશ્તે કા રેહબર બનના	૧૫૦
૧૩૪ સફર બામશક્કત	૧૫૧
૧૩૫ મદયન શહર	૧૫૧
૧૩૬ હઝરત મૂસા અલ. કા દો બે-સહારા ઓરતોં કી	૧૫૨
મદદ કરને કા વાકિઅહ	
૧૩૭ અપને મક્કાદ કે લિયે કમઝોરોં પર જુલ્મ ઓર	૧૫૨
હક-તલ્ફી	

- ૧૩૮ મદયન કે કૂવે કે કરીબ દો બા-હયા લડકિયાં ૧૫૩
- ૧૩૯ અંબિયા અપની ઉમ્મત કે લિયે દીન કે સાથ ૧૫૪
દુન્યવી ભલાઈ કી ભી ફિક કરતે હંપ
- ૧૪૦ આપ સલ. બે-સહારો કી મદદ ફરમાતે થે ૧૫૫
- ૧૪૧ ઝઈફો કી ખિદમત નજાત કા ઝરિયા હય ૧૫૫
- ૧૪૨ ખુસર કી ખિદમત કા અજબ વાકિઅહ ૧૫૫
- ૧૪૩ ભીડ-ભાડ કે મોકે પર ઉન દોનોં ઔરતોં કા ૧૫૭
પાકીઝહ તર્જે અમલ
- ૧૪૪ બે-પદગી કી નહૂસત ૧૫૭
- ૧૪૫ આજ કી શાદિયાં ઇન્તિખાબી મેલે ૧૫૮
- ૧૪૬ કોલેજોં મેં હોનેવાલી ખરાબિયાં ૧૫૮
- ૧૪૭ મદયન કી ઉન દો બેહનોં કી મજબૂરી ૧૫૯
- ૧૪૮ એક મોહલિક (હલાક કરનેવાલી ચીઝ) ઔરતોં ૧૬૦
કા જોબ (JOB) મુલાઝમત કરના
- ૧૪૯ ઔરતેં હોં તો ઐસી ૧૬૧
- ૧૫૦ દિલ કો હિલા દેનેવાલે દો વાકિએ ૧૬૨
- ૧૫૧ દૂસરા વાકિઅહ ઇલાજ-મુઆલજા કી લાઈન સે ફિત્તા ૧૬૪
- ૧૫૨ પયગમ્બરાના જઝબએ ખિદમત ૧૬૫
- ૧૫૩ હઝરત મૂસા અલ. કી બરકત કા ઝુહૂર ૧૬૫
- ૧૫૪ પાક-દામની કા અજબ નમૂના ૧૬૬
- ૧૫૫ હઝરત મૂસા અલ. કી મિસાલ ૧૬૬
- ૧૫૬ ખિદમત મહઝ અલ્લાહ કે લિયે ૧૬૭

- ૧૫૭ હમારા અમલ ઈખ્લાસ સે ભરા હુવા હો ૧૬૭
 ૧૫૮ સવાલ અલ્લાહ હી સે હો ૧૬૮
 ૧૫૯ એક અહમ તંબીહ ૧૬૮
 ૧૬૦ સાલી બેહનોઈ કે લિયે ગૈર-મહરમ હય ૧૬૯
 ૧૬૧ એક ઈબ્રતનાક વાકિઅહ / સાલી ઔર બેહનોઈ કે ૧૭૦
 ના-જાઈઝ તઅલ્લુક ને ઘર ઉજાડ દિયા

હઝરત મૂસા અલ. કી મદયન મેં ૧૭૧

શાદી કા વાકિઅહ

- ૧૬૨ હઝરત મૂસા અલ. મદયન શહર મેં ૧૭૪
 ૧૬૩ હઝરત મૂસા અલ. ને દોનોં લડકિયોં પર દો ૧૭૪
 એહસાન કિયે
 ૧૬૪ અવલાદ કી નિગરાની ૧૭૫
 ૧૬૫ હમારી અવલાદ કો દોસ્તી કિન કિન સે હય? ૧૭૬
 ઉસકી નિગરાની રહે
 ૧૬૬ કામ પૂરા હો જલ્દી ઘર વાપસ આના ચાહિયે ૧૭૬
 ૧૬૭ એહસાન કરનેવાલે કો ઉસકા બદલા દેના ચાહિયે ૧૭૭
 ૧૬૮ એક લડકી કો ભેજને કી વજહ ૧૭૮
 ૧૬૯ અલ્લાહ તઆલા કો કેસી ચાલ પસંદ હય ૧૭૮
 ૧૭૦ ઔરત કી સબસે બડી ખૂબી હયા હય ૧૭૯
 ૧૭૧ શાદી કે લિયે છોટી બડી કરતે રેહના ૧૮૦
 ૧૭૨ ઔરતેં ઝરત કે વક્ત ઘર સે કિસ તરહ નિકલે? ૧૮૧

- ૧૭૩ હઝરત ફાતિમા રદિ. કી હયા ૧૮૨
- ૧૭૪ મજબૂરી કે વકત પરાએ મર્દ સે બાત કરને કા ૧૮૨
તરીકા
- ૧૭૫ આમિલ યા પીર સાહબ સે તઅલ્લુક કા એક ૧૮૩
બેહતરીન તરીકા
- ૧૭૬ ખૂબસૂરત જવાન કા તન્હાઈ કી જગા આના ઓર ૧૮૪
હઝરત મરયમ અલ. કા તર્જ અમલ
- ૧૭૭ આમિલો સે ભી પર્દા કરો ૧૮૪
- ૧૭૮ દૂસરા દર્દનાક વાકિઅહ ૧૮૫
- ૧૭૯ એક તીસરા વાકિઅહ ૧૮૫
- ૧૮૦ ઓરતોં કે સામને ઝાહિરી અચ્છે ઉનવાન સે ભી ૧૮૬
બા'ઝ કિત્ને
- ૧૮૧ હઝરત મૂસા અલ. કી પાકીઝગી ૧૮૭
- ૧૮૨ અજનબી મેહમાન મોહસિન કો ખુદ બુલવાના ૧૮૮
શરાઈત કી અલામત
- ૧૮૩ હઝરત મૂસા અલ. કી હઝરત શુઐબ અલ. સે ૧૮૮
મુલાકાત
- ૧૮૪ અલ્લાહ તઆલા સે હઝરત મૂસા અલ. કા જો ૧૮૯
સવાલ થા કેસે પૂરા હુવા?
- ૧૮૫ હઝરત મૂસા અલ. ઓર હઝરત શુઐબ અલ. ૧૮૯
દોનોં કા કમાલે ઇખ્લાસ
- ૧૮૬ ઇબ્તિદાઈ ગુફતગુ ઓર ખાને કે બા'દ કયામ કા ૧૯૦
મસ્અલા મુસ્તકિલ હલ

- ૧૮૭ નોકર કે અંદર કોનસી કોનસી ખૂબિયાં હોની ૧૯૦
ચાહિયે
- ૧૮૮ નોકર સે પદા ઝડરી હય ૧૯૧
- ૧૮૯ તીન આદમી ઈન્સાન કો સહીહ પેહચાનનેવાલે ૧૯૨
- ૧૯૦ હઝરત શુઐબ અલ. કી અજબ કિરાસત ૧૯૩
- ૧૯૧ દીનદારી દેખ કર શાદી કરની ચાહિયે ૧૯૩
- ૧૯૨ જિસકે દિલ મેં અલ્લાહ કા ખોફ હોગા વહ બીવી ૧૯૪
કે હુકૂક અદા કરેગા
- ૧૯૩ શાદી કા પયગામ કોન દેવે? ૧૯૫
- ૧૯૪ રિશ્તા તે (નક્કી) કરને મેં મુશકિલ વાલિદૈન કો ૧૯૬
હી આગે રખો
- ૧૯૫ ખુદ ઈન્તિખાબ કરના મુસ્તકબિલ મેં બડે નુકસાન ૧૯૭
કા ઝરિયા બન સકતા હય / મુઆશકેવાલી શાદી
મેં ખૈર વ બરકત નહીં હય
- ૧૯૬ ઇન્ટરનેટ ઓર મોબાઇલ કી નહૂસત ૧૯૯
- ૧૯૭ તીન કામ મેં તાપીર નહીં કરની ચાહિયે ૨૦૦
- ૧૯૮ હઝરત મૂસા અલ. કી શાદી ૨૦૦
- ૧૯૯ અંબિયા હકદારોં કો ઝિયાદહ દેતે હંય ૨૦૧
- ૨૦૦ અલ્લાહ કો મુઆમલાત કે મોકે પર યાદ રખો ૨૦૨
- ૨૦૧ નોકરોં કે હુકૂક ૨૦૨
- ૨૦૨ સુસરાલ મેં દામાદ કા કિયામ (ઠહેરના) ૨૦૩
- ૨૦૩ ખુસર (સસરા) કી તરફ સે દામાદ કો કુછ દેના ૨૦૩

੨੦੪ ਹਵਾਲਾ ਤਰੀਕੇ ਸੇ ਝੜਿਆਤ ਕੀ ਤਕਮੀਲ ਮੇਂ ੨੦੩
ਪਧਗਘਰੋਂ ਕਾ ਤਰੀਕਾ

੨੦੫ ਹਜ਼ਰਤ ਮੂਸਾ ਅਲ. ਕੀ ਮਿਸਰ ਕੀ ਤਰਫ਼ ਰਵਾਨਗੀ ੨੦੪

■ ਮਾਲਿਆਤ ਕੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨਿਆਂ ਫ਼ੂਰ ਕਰਨੇ ੨੦੫

ਕਾ ਫ਼ੀਨੀ ਨੁਸ਼ਬਾ

੨੦੬ ਈਮਾਨ ਔਰ ਈਸਲਾਮ ਕਾ ਤਕਾਫ਼ਾ ੨੦੮

੨੦੭ ਮਾਲ ਔਰ ਫ਼ੈਲਤ ਅਵਲਾਫ਼ ਕੀ ਨੇਅਮਤ ਫ਼ਯ ੨੦੮

੨੦੮ ਆਪ ਸਲ. ਕੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ੨੦੯

੨੦੯ ਹਜ਼ਰਤ ਫ਼ਾਤਿਮਾ ਰਹਿ. ਕੀ ਫ਼ਾਵਤ ੨੦੯

੨੧੦ ਘਰੇਲੂ ਕਾਮ ਔਰ ਹਮਾਰੇ ਲਿਧੇ ਸਹੂਲਤੋਂ ੨੧੦

੨੧੧ ਫ਼ੁਜ਼ੂਲਖ਼ਬਰੀ ਕਰਨੇਵਾਲੇ ਸ਼ੈਤਾਨ ਕੇ ਭਾਓਂ ਫ਼ਧ ੨੧੦

੨੧੨ ਈਸਰਾਫ਼ ਔਰ ਤਯੀਰ ੨੧੧

੨੧੩ ਹਜ਼ਰਤ ਉਸਮਾਨ ਰਹਿ. ਕਾ ਅਯਯਾ ਵਾਕਿਅਤ ੨੧੧

੨੧੪ ਧਾਰ ਧੀਯੋਂ ਮੇਂ ਸਾਫ਼ਗੀ ੨੧੩

੨੧੫ ਮੰਗਨੀ ਕੀ ਹਕੀਕਤ ੨੧੩

੨੧੬ ਮੰਗਨੀ ਕੇ ਮੋਕੇ ਪਰ ਲੇਨ ਫ਼ੇਨ ੨੧੪

੨੧੭ ਮੰਗਨੀ ਮੇਂ ਫ਼ੀਨੇਵਾਲੀ ਖ਼ਰਾਬਿਆਂ / ਰਿਸ਼ਤਾ ਤੇ ਫ਼ੀਨੇ ੨੧੫
ਕੇ ਆ'ਫ਼ ਧਾ ਮੰਗਨੀ ਕੇ ਆ'ਫ਼ ਲੜਕੇ ਔਰ ਲੜਕੀ ਕੇ
ਤਅਵਲੂਕ

੨੧੮ ਸ਼ਾਫ਼ੀ ੨੧੬

੨੧੯ ਸ਼ਾਫ਼ੀ ਕੇ ਮੋਕੇ ਪਰ ਕਰ੍ਹ ਕੇ ਮੁਤਅਵਲਿਕ ਅੇਕ ਵਾਕਿਅਤ ੨੧੬

- ૨૨૦ શાદી કે મોકે પર બેંક કે ઝિમ્મેદારોં કા શુક્રિયહ ૨૧૬
- ૨૨૧ ગરીબ ઘરાનોં મેં એક કાબિલે ઇસ્લાહ ચીઝ ૨૧૭
- ૨૨૨ શાદી કે લિયે દુલ્હન કા જોડા ૨૧૭
- ૨૨૩ એક મુબારક ખ્યાબ ૨૧૮
- ૨૨૪ એક કાબિલે તવજ્જુહ બાત ૨૧૯
- ૨૨૫ શાદિયોં મેં હુસ્ન કી નુમાઈશ ૨૨૦
- ૨૨૬ જન્નતી ઔરતોં કી સરદાર કા નિકાહ ૨૨૧
- ૨૨૭ હઝરત ફાતિમા રદિ. કા જહેઝ ૨૨૨
- ૨૨૮ શાદી કી પેહલી રાત કા એક મુબારક અમલ ૨૨૨
- ૨૨૯ શાદિયોં કે બા'દ મિયાં-બીવી મેં ઝગડે કી એક વજા ૨૨૩
- ૨૩૦ શાદિયોં મેં સબ રાઝી ઔર અલ્લાહ કી ૨૨૪
નારાઝગી
- ૨૩૧ હમારી શાદિયોં કે દા'વતનામે ૨૨૫
- ૨૩૨ હમારી શાદિયાં ગુનાહોં કા મજમૂઆ ૨૨૫
- ૨૩૩ શાદી ઔર બારાત ૨૨૬
- ૨૩૪ અચ્છે ઇરાદે મુબારક વક્ત મેં ૨૨૭
- ૨૩૫ અલ્લાહ કે નેક બંદો કે ઘર કી શાદિયાં ૨૨૭
- ૨૩૬ તા'મીરાત ૨૨૮
- ૨૩૭ મત્ઉમાત ૨૩૦
- ૨૩૮ બચક વક્ત દો સાલન કે મુતઅલ્લિક હઝરત ૨૩૧
ઉમર રદિ. કા મુબારક અમલ
- ૨૩૯ નીચે ખાના ગિર જાએ તો ઉઠા કર ખા લો ૨૩૨

- ૨૪૦ ઈદ કી તૈયારી ઓર આખરી અશરહ કી ઈબાદત કી કુર્બાની ૨૩૨
- ૨૪૧ મલ્બૂસાત ૨૩૩
- ૨૪૨ ફેશન કે કપડોં કે લિયે બાઝાર કા ગશત ૨૩૩
- ૨૪૩ કપડે પહેનને કે બાવજૂદ નંગાપન ૨૩૪
- ૨૪૪ નંગેપન કી મુખ્તલિક સુરતે ૨૩૪
- ૨૪૫ દુપક્રે મેં તદરીજી તગય્યુરાત ૨૩૫
- ૨૪૬ આજ કે દૌર કે મુખ્તલિક કપડે ૨૩૫
- ૨૪૭ છોટે બચ્ચોં કે મુતઅલ્લિક એક બહોત બડીરહ
ગલતફહમી
- ૨૪૮ તબર્ફકાત કા દીદાર ઓર હઝરત ફાતિમા રદિ. કા ફુર્તારહ ૨૩૭
- ૨૪૯ આજ કે લિબાસ કી નહૂસત ૨૩૮
- ૨૫૦ મદોં કો માઈલ કરનેવાલિયાં ૨૩૯
- ૨૫૧ બાલોં કા અંદાઝ ૨૩૯
- ૨૫૨ હુઝૂર સલ. કા મોઅજિઝહ ૨૪૦
- ૨૫૩ બુરકા કેસા હોના ચાહિયે? ૨૪૦
- ૨૫૪ હદીસ કી રોશની મેં અચ્છી ઓરત કી નિશાની ફ્રજા
ઔરતોં કો અપને શોહર કે સામને કેસે રેહના ચાહિયે?
- ૨૫૫ ઝલઝલે આને કે અસ્બાબ ૨૪૨
- ૨૫૬ બેહને પુખ્તા ઈરાદા કરે ૨૪૩
- ૨૫૭ બાઝાર જાને કે મુતઅલ્લિક એક અહમ ઝાબ્તા ૨૪૩
- ૨૫૮ મેરે મુશિદે સાની ઉસ્તાઝે મુશિક્ક કી અહમ નસીહત ૨૪૪

રમઝાનુલ મુબારક

કે

કીમતી અવકાત

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(१)

रमजानुल मुबारक के कीमती अवकात

الْحَمْدُ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنُسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنُؤْمِنُ بِهِ وَنَتَوَكَّلُ عَلَيْهِ وَتَعُوذُ
بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا ضَلَّ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّهُ
فَلَا هَادِيَ لَهُ وَنَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَنَشْهَدُ أَنَّ سَيِّدَنَا وَمَوْلَانَا
مُحَمَّدًا عَبْدَهُ وَرَسُولَهُ أَرْسَلَهُ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا بَيْنَ يَدَيِ السَّاعَةِ مَنْ يُطِيعِ اللَّهَ
وَرَسُولَهُ فَقَدْ رَشَدَ وَمَنْ يَعْصِهِمَا قَانَهُ لَا يَضُرُّهُ إِلَّا نَفْسُهُ وَلَا يَضُرُّ اللَّهَ شَيْئًا اللَّهُمَّ
صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

أَمَّا بَعْدُ!

فَاعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ○ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ○
شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِنَ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ ○
صدق الله العظيم

اللهم صل على محمد كما تحب وترضى وعددا ما تحب وترضى

वक्त का गुजरना जिंदगी का गुजरना है:

अल्लाह सुझानहु व तआला का मुज पर बडा
अहसान और करम हुवा के अल्लाह ने महज अपने इअलो
करम और अपनी महेरबानी से अपने दीन की निस्बत पर

દોબારા આપકે ઈસ શહર મેં આને કા મોકા અતા ફરમાયા, યહ અલ્લાહ કા મુજ પર બહોત બડા એહસાન ઔર કરમ હય, અલ્લાહ મુજે ઈસ નેઅમત કી સહીહ કદરદાની અતા ફરમાએ, અપની રજા ઔર ખુશી સે દુન્યા ઔર આખિરત મેં હમ સબકો માલામાલ ફરમાએ, ઔર અપને દીન કા સહીહ કામ હમ સબસે લે લેવે.

મોહતરમા દીની બેહનોં! જિંદગી ઇન્સાન કી બહોત નિરાલી હય, રાત હમને મસ્જિદ મેં આપકે મઢોં કો ભી યહ બાત અર્ઝ કી કે વકત કહાં ગુઝરતા હય? પતા નહીં ચલતા, ઇસ્લામી એ'તેબાર સે એક સાલ સે ઝિયાદહ વકત ગુઝર ગયા, લેકિન પતા નહીં ચલા, કહાં હમારી જિંદગી કા સાલ ગુઝર ગયા, યહ એક સાલ જો ગુઝર ગયા સમજો કે હમારી જિંદગી મેં સે એક સાલ કમ હો ગયા.

યવમે વિલાદત (BIRTH DAY) મનાના એક શરઈ ગુનાહ:

જબ બચ્ચા એક સાલ પૂરા કરતા હય, ઔર ઉસકા બર્થ ડે (પેદાઈશ કા દિન) આતા હય, તો બહોત સે લોગ ખુશિયાં મનાતે હંય, મિઠાઈયાં તકસીમ કરતે હંય, ઔર કેક કે સાથ કેન્ડલ્સ (CANDLES) મોમબત્તી જલાતે હંય, કેક કાટ કર તકસીમ કરતે હંય, અગર ચે ઇસ્લામી શરીઅત કે એ'તેબાર સે યહ નાજાઈઝ ઔર ગલત તરીકા હય, કિસીકી બર્થ ડે મનાના, મોમબત્તી જલાના યહ ગુનાહ કા કામ હય, ઇસ્લામી શરીઅત કે લિહાઝ સે યહ સહીહ કામ નહીં હય, ઇસ્લામ મેં ઈસ તરહ વિલાદત કી તારીખ મનાને કી ઈજાઝત નહીં હય. યહ યહૂદ

और नसारा से आया हुवा तरीका हय इससे परहेज करना चाहिये, लेकिन में आपसे ये अर्ज करना चाहता हूं के जब बख्शे का एक साल पूरा होता हय, उसकी बर्ध के आती हय, मां-बाप भुश होते हंय, लेकिन हकीकत यह हय के यह भुश होने का दिन नहीं हय बल्के रोजे का दिन हय के हमारे बख्शे की जिंदगी का एक साल कम हो गया, हम गोया मौत और कब्र से एक साल करीब हो गये, साले गुजिश्ता रमजान के पेहले अशरह में में आपके इस शहर में छाजिर हुवा था अब उस वक्त से आज तक यअनी गुजिश्ता रमजान के पेहले अशरह से इस रमजान का तीसरा अशरह हुवा, हिसाब लगावो के ये मेरी और आपकी जिंदगी में से एक साल जत्म हो गया, अल्लाह जाने इसमें हमने कितनी नेकियां की और कितने अच्छे आ'माल किये, और कितना वक्त जायेअ (बरबाद) किया और कितनी बुराईयां की.

साल गुजर गया पता भी नहीं चला:

मेरी बहनॉ! साल भर का वक्त तो हमारे हाथ से गुजर गया, अब हमें यह कोशिश करनी हय के जिंदगी के जितने साल बाकी हंय हम अच्छे आ'माल कर लें कुछ नेकियां कर लें और अपने पैदा करनेवाले भुदा को राजी कर लें, एक साल गुजर गया हमें पता भी नहीं चला, कल जब में अरपोर्ट से मेरे क्यामवाले कमरे में पहुँचा, तो मेरे मुशफिक मोहतरम मवलाना सलीम अहमद साहब मुजसे इरमाने लगे, औसा मअलूम हो रहा हय आज वह वक्त और वह दिन हय के गुजिश्ता साल रमजान के पेहले दस रोज गुजार कर आप जब

યહાં સે લંડન રવાના હો રહે થે, ઔર ઉસ વક્ત હમ આપકો દા'વત દે રહે થે કે ફિર આઈન્દહ આપકો આના હય, હમ આપકો એરપોર્ટ રૂખ્સત કરને જા રહે થે, વહ દિન હમકો મઅલૂમ હો રહા હય, કહાં એક સાલ ગુઝર ગયા, પતા ઔર એહસાસ ન હુવા.

લમ્હાતે જિંદગી બહોત કીમતી હંય:

મેરી મોહતરમા માએ ઔર બેહને! કહી ઇસી તરહ હમારી જિંદગી ન ગુઝર જાએ, એક-એક સાલ કર કે હમારી જિંદગી નિકલ જાએ ઔર ગફલત કે અંદર જિંદગી કટ જાએ, ઇસસે પેહલે અલ્લાહ હમ સબકો બાકી જિંદગી કી કદરદાની નસીબ ફરમાએ, હમ કુછ અચ્છે આ'માલ કર લે જિસસે હમ અલ્લાહ કે દરબાર મેં ઇઝત કે સાથ હાજિર હો સકે, ન મઅલૂમ કિતને લોગ ઇસ ગુઝરે હુવે સાલ મેં દુન્યા સે ચલે ગયે, હમારી મસ્જિદ કે અંદર ડાબી જાનિબ હમારે હાજી આદમ સાહબ બેઠે હોતે થે, જબ મેં ત્રીન સાલ પેહલે મેરે મુશફિક મુરશિદે સાની હઝરત મુફતી અહમદ સાહબ ખાનપૂરી દામત બરકાતુહુમ કી મઈય્યત (સાથ) મેં પેહલી મરતબા મલાવી આયા થા, તબ ઉનકે ઘર દા'વત ખાઈ થી, ઔર ગુઝિશ્તા સફર મેં ભી બડી મોહબ્બત ફરમાતે થે.

હકીમ અખ્તર સાહબ કા લતીફા:

મોહતરમ હકીમ અખ્તર સાહબ દામત બરકાતુહુમ કરાચી સે જબ ઉનકે ઘર મેહમાન બન કર તશરીફ લાએ તો હકીમ સાહબ મદે ઝિલ્લહુલ આલી ને એક લતીફા બયાન

ફરમાયા “આદમ કે દસ્તરખાન પર અવલાદે આદમ” મહુમ બડે ઉલમા નવાઝ, ઉલમા સે મોહબ્બત રખનેવાલે થે, અલ્લાહ હાજી સાહબ કો ગરીકે રહમત ફરમાવે. (આમીન) મઅલૂમ નહી કે આઈન્દહ સાલ રમઝાન મેં કોન ઝિંદા રહેગા, કોન રૂખ્સત હોગા?

જવાની હમકો ધોકે મેં ન ડાલે:

ઇસ લિયે જો ટાઈમ હમારે પાસ હય, જો વકત હમારે હાથ મેં હય, ઉસકી હમેં સહીહ કદરદાની કરની ચાહિયે. યહ ભી મત સોચો કે અભી તો હમારી જવાની હય, તંદુરસ્તી હય, હમારી બા'ઝ જવાન બહનોં કો, કમ ઉમ્રવાલી બહનોં કો શાયદ ઉનકી જવાની ધોકે મેં ન ડાલ દે, કે અભી તો હમારી ઉમ્ર હી ક્યા હે? અભી હમારી બહોત કમ ઉમ્ર હય, મેં અપની જવાન બહનોં સે કહુંગા “કે ઇસ દુન્યા મેં જિસ તરહ બુઢ્ઢોં કો મોત આતી હય ઇસ તરહ જવાનોં કો ભી મૌત આયા કરતી હય. જવાન ભી ઇસ દુન્યા સે મર કર ચલે જાતે હંય, યહ ઝમાના ક્યામત સે પેહલે કા ઝમાના હય, ઉસમેં અચાનક મૌત બહોત હોતી હય, અચ્છા તંદુરસ્ત આદમી ચલતા ફિરતા દુન્યા સે ચલા જાતા હય, ઐસા ક્યામત સે પેહલે દુન્યા મેં હુવા કરેગા, દુઆ યહ કરો કે અલ્લાહ તઆલા અચાનક કી મૌત સે મેરી ઔર આપકી હિક્મત ફરમાએ. એક દિન યકીનન જાના તો હય હી, અલ્લાહ કરે કે ઇઝત, આફિયત ઔર ઇમાન કે સાથ દુન્યા સે જાના નસીબ હો જાએ”.

અચાનક મૌત કા એક વાકિઅહ:

દેખિયે! નવજવાનોં કી મૌત પર બાત યાદ આઈ હમારે તઅલ્લુક વાલોં મેં એક બહોત સાલેહ નવજવાન થે યું સમજો કે મેરે બહોત સારે દીની કામ મેં તઆવુન કરનેવાલે ઔર ઉલમા સે મોહબ્બત રખનેવાલે થે, મેં ને ખુદ ઉસકા નિકાહ પઢાયા, ઉનકા રિશ્તા તય (નક્કી) કરવાયા, ઉનકી બીવી કા ઘરાના ભી હમસે તઅલ્લુક રખતા હય, ખુદ ઉનકા ઘરાના ભી હમસે તઅલ્લુક રખતા હય, ઈસી સાલ અપ્રીલ કે માહ મેં બંદહ અપને મુશફિક ઔર મુરબ્બી મુરશિદે સાની હઝરત મુફ્તી અહમદ સાહબ ખાનપૂરી મદે ઝિલ્લહુલ આલી કી મઈય્યત (સાથ) મેં બારબાડોસ, ગ્રેનેડા, ગ્રીનીદાદ કે સફર મેં થા, વેસ્ટઈન્ડીઝ કે સફર સે વાપસી મેં લંડન એરપોર્ટ પર હમ જબ ઉતરે ઔર જબ હમ એરપોર્ટ સે બાહિર નિકલે તો લંડન કે હમારે મેઝબાન મવલાના ઉસ્માન સાહબ એરપોર્ટ પર લેને આએ થે, ઉન્હોંને મુલાકાત કે સાથ પેહલી ખબર સુનાઈ કે હિંદુસ્તાન સે મુસલસલ ફોન આ રહે હંય, આપ લોગ હવાઈ જહાઝ મેં થે, નવાપૂર કે આપકે મુખ્લિસ ભાઈ અલ્તાફ કા ઈન્તેકાલ હો ગયા, બિલ્કુલ નવજવાન અભી તો ઉનકી શાદી હુઈ થી, કોઈ ઐસી તવીલ મોહલિક બીમારી ભી નહીં થી, કોઈ હાદસા ભી નહીં, બસ બીમારી કા મુખ્તસર આરિઝા હુવા ઔર ચલે ગયે, મેરે બડે મુખ્લિસ ચાહનેવાલે ઔર મેરે મુશફિક ઔર ઉસ્તાઝ હઝરત મુફ્તી અહમદ સાહબ ખાનપૂરી દામત બરકાતુહુમ કો ભી બડે દિલ સે ચાહનેવાલે, જબ હમ દોનોં ને યહ ખબર સુની બસ એક બિજલી દિલો દિમાગ મેં દોડ ગઈ યહ કયા હો ગયા? યહ કેસા અચાનક હાદસા હો ગયા? હમ

દોનો પર ગોયા એક ક્યામત ટુટ પડી.

ઈમાનવાલે કામ્યાબ હોંગે ઉનકી એક અલામત:

મેં આપકો યહ બતાના ચાહતા હું જવાન ભી અચાનક દુન્યા સે મર કે ચલે જાતે હંચ, પતા તક નહી ચલતા, કે જિંદગી કહાં ખત્મ હો ગઈ? ઈસ લિયે મેરી મોહતરમા માઓં ઓર બેહનોં! જો જિંદગી હમારે પાસ હય ચાહે હમ જવાન હોં ચાહે અધેડપન કી ઉમ્મર હો, યા બુઢાપા હો, જિંદગી કી એક-એક મિનટ કો ગનીમત સમજો, અપને વકત કો ઝાયેઅ ઓર બરબાદ મત કરો.

જો ઈમાનવાલે કામ્યાબ હોનેવાલે હંચ, ઉનકી કુછ નિશાનિયાં અલ્લાહ ને કુર્આન મેં બયાન ફરમાઈ હંચ, ઉસમેં સે એક وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ વાલી નિશાની હય.

આયત કા હાસિલ યહ હય કે કામ્યાબ ઈમાનવાલે મર્દ હોં યા ઓરત ઉનકી એક નિશાની યહ હય કે વહ બેકાર સે લગ્વ સે અપને આપકો બચાતે હંચ, યહ એક કામ્યાબ ઈમાનવાલા મર્દ ઓર કામ્યાબ ઈમાનવાલી ઓરત કી એક ખાસ નિશાની હય, મેરી મોહતરમા માઓં ઓર બેહનોં! આપ અપની જિંદગી કા ટાઈમ ટેબલ દેખિયે કે કોઈ વકત આપકા એસા તો નહી હય કે બેકાર કામોં મેં યા બેકાર બાતોં મેં આપકા ટાઈમ પાસ હોતા હો, જો વકત જો ટાઈમ આપકા બેકાર બાતોં મેં બેકાર કામોં મેં ગૂઝરેગા અલ્લાહ કે યહાં બહોત અફસોસ ઓર બહોત બડી નદામત ઓર પછતાવે કા સબબ બનેગા.

લગ્વ કી તીન કિસ્મૈં:

આપ ફરમાએંગે કે બેકાર બાતે તો સમજ મેં આતી હંય કે જિન બાતોં સે દીન ઔર દુન્યા કા ફાયદા ન હો યે હય બેકાર બાતેં! લગ્વ બાતોં કા જબ મજમૂન આએગા, તબ આપકો ઇન્શાઅલ્લાહ બહોત ખોલ ખોલ કર બતાઉગા, આજ ઇતના મુખ્તસર સમજ લો કે બેકાર બાતેં યઅની જિસમેં દીન ઔર દુન્યા કા કોઈ ફાયદા નહીં હય વહ બેકાર ઔર લગ્વ બાતેં હંય ઇસી તરહ બે ફાયદા કામ જિસમેં દીન વ દુન્યા કા કોઈ નફા ન હો યે દોનોં કિસ્મેં સમજ મેં આનેવાલી હંય.

આજ કિતને કામ ઐસે હંય જો મહજ વક્ત ગુજારી કે તૌર પર કરતે હંય, ઇન્ટરનેટ પર બેઠે હંય, મોબાઈલ પર ખેલ રહે હંય, અહબાબ સે મેહફિલ હો રહી હંય, ગાંવ કે ચોરાહોં પર બેઠે હંય, મસ્જિદ કે બાહિર બેઠે હંય, બસ વક્ત ગુજારી કર રહે હંય, કોઈ ન દીની કામ, ન કોઈ દુન્યવી ફાયદા, બારી તઆલા હી હમારી હિફાઝત ફરમાવે. (આમીન)

બેકાર ચીઝેં કયા હંય?

લેકિન એક તીસરી કિસ્મ ભી હય બેકાર ચીઝોં કી, ખાસ ઇસ વક્ત સમજો કે અલ્લાહ તઆલા કી તરફ સે યહ બાત મેરે દિલ મેં આઈ, મેં આપકો યહ એક તીસરી કિસ્મ ભી બતા દું, મેરે પીર વ મુર્શિદ હઝરત અકદસ મુફતી મહમૂદ હસન સાહબ ગંગોહી રહ. ઇંગ્લેન્ડ મેં કિસી અપને ખાસ ચાહનેવાલે કે ઘર તશરીફ લે ગયે, તો ઘર કે આગેવાલે કમરે મેં શાનદાર શોકેસ (SHOW CASE) બના હુવા થા, દેખિયે! આજ-કલ બંગલો મેં આગેવાલે રૂમ (SEATING ROOM) મેં શોકેસ બનાતે હંય

ઉસમેં બહોત સારી ચીજો શો (SHOW) કે તૌર પર હમ લોગ લગાતે હંય તો હમારે પીર વ મુર્શિદ તો બડે સાહિબે રૂહાનિયત બુઝુર્ગ થે, સાથ હી બહોત બડે આલિમ ઔર મુક્તી ભી થે, હઝરત ને કુર્આન ઔર હદીસ કી રોશની મેં ઉન ઘરવાલોં કો ફરમાયા કે યહ જો શો (SHOW) દિખલાવે કી ચીજોં કી આઈટમ હય, જો ન ઘર કે કિસી કામ આએ, ન ઈસ્તેઅમાલ કે કામ આએ, યહ તો મહઝ શો કે લિયે લગાઈ જાતી હંય, યહ સબ બેકાર ચીજોં હંય, યઅની યહ લગ્વ કી તીસરી કિસ્મ હય, ગોયા લગ્વ ચીજોં વહ હંય જો કિસી કામ મેં ન આવે, મહઝ ઐસે હી રખી હુઈ હો ઐસી બહોત સારી ફુઝૂલ ચીજોં હમારે ઘર મેં રેહતી હંય, સાલહા સાલ મેં ભી કભી કામ મેં નહી આતી યહ લગ્વ ચીજોં હંય ઐસી ચીજોં કો બેહતર હય કે સદકા કર દેના ચાહિયે.

બેકાર ચીજોં કા હિસાબ દેના પડેગા:

મેરી મોહતરમા માએં ઔર બેહનેં! ધ્યાન સે સોચ લો કે આજ હમારે કિતને પૈસે કિતને ડોલર કિતને કોચે (મલાવી કા રાઈજ પૈસા) હમ બેકાર ચીજોં કે પીછે શોકેસ કે પીછે ખર્ચ કરતે હંય, અલ્લાહ તઆલા કે યહાં ઈસકા ભી હિસાબ દેના હોગા, ઈસ બાત કો યાદ રખ કર ઝિંદગી ગુઝારો, કે જહાં ગરીબોં કે લિયે કપડે પહેનના નસીબ નહી હય દો વક્ત પૂરા ખાના નસીબ નહી હય વહાં હમ હઝારોં ડોલર કા ખર્ચ કર કે યે શો ઔર બેકાર ચીજોં લાતે હંય અલ્લાહ તઆલા કે યહાં ઈસકા ભી હિસાબ દેના પડેગા, અલ્લાહ તઆલા હમારી ઈસસે હિફઝત ફરમાએં, ઔર ઈસસે અલ્લાહ તઆલા હમકો બચને

કી ભી તૌફીક નસીબ ફરમાએ, ચીઝોં મેં સે લગ્વ કો જમા કરને કે લિયે વક્ત ઔર માલ ખર્ચ કરને સે અપને આપકો બચાઓ, ઔર ઇતના વક્ત કિસી નેક કામોં મેં ખર્ચ કરો, ઇતની રકમ સદકા કરો, ઇન્શાઅલ્લાહ બડા સવાબ મિલેગા.

અપને ઘર કા વાકિઅહ:

જબ ત્રીન સાલ પેહલે અલ્લાહ કે ફઝલ સે અપના નયા ઘર તા'મીર કિયા, તો હમારે ઘર સે ઇસ્સાર રહા કે શોકેસ ભી બનના ચાહિયે કઈ દિન તક તો મેં યહ બાત ટાલતા રહા જબ ઇસ્સાર બઢ ગયા તો મેં ને અપને પીર વ મુર્શિદ ઔર ઉસ્તાઝ કી બાત ઘરવાલોં કો સુના દી, ઔર કેહ દિયા કે યહ ચીઝ ઇન્શાઅલ્લાહ હમારે ઘર મેં નહી હોગી, અલ્હમ્દુલિલ્લાહ વહ માન ગયે ઔર ઘર મેં શોકેસ નહી બના, વૈસે મેરે હઝરત નવ્વરલ્લાહુ મરકદહૂ હી સે મેરી ઘરવાલી ભી અવ્વલન બયઅત હુઈ થી, ઇસ લિયે હઝરત કા નામ આયા તો બાત માન લી, મેં ઝિયાદહ તર કાબેલ મદ્રસહ મેં રહતા હું સિર્ફ જુમ્આ ઔર જુમેરાત કો ઘર જાતા હું ઔર વહ હમારે મદ્રસહ મેં છુટ્ટી કા દિન હોતા હય, એક મસ્તબહ જબ ઘર પહોંચા તો આગેવાલે કમરે (SEATING ROOM) મેં કુછ શો (SHOW) નુમાઈશ કી ચીઝેં લગા રખી થી, ફલાવર પોટ (FLOWER POT) ગુલદસ્તે વગૈરહ લગા રખે થે, ઔર ઔરતેં હંચ કે બાત ઉનકો જલ્દી સમઝ મેં નહી આતી, આતી ભી હય તો વહ ભૂલ જાતી હંચ, રાત કાફી દેર સે કિસી જગા બયાન કે પ્રોગ્રામ સે મેં ઘર પહોંચા થા ઘર પહોંચ કર જબ ઇસ્તિન્જા સે ફારિગ હુવા તો સબસે પેહલે યહ કામ કિયા કે ફલાવર પોટ ઔર શો કી

यीजें रभी थी अल्लहुविल्लाह आधी रात में ने उसको अपने हाथ से तोड़ दिया, उसके बाद घरवालों को अल्लहुविल्लाह कभी हिम्मत नहीं हुआ के ऐसी यीजें घर में आये, अल्लाहवालों की बातें सुनी थी, उस पर अमल करने का अल्लाह तआला ने मोका अता इरमाया, और घर का आगे का कमरा बेकार यीजों से साफ़ हो गया.

रमजान का पेहला अशरह और हमारी हालत:

मेरी बहन! हमारी जिंदगी में से बेकार बातें, बेकार यीजें, बेकार काम हंय जो हमारी जिंदगीयों को बरबाद कर रहे हंय, अल्लाह वास्ते इससे हमारी जिंदगी को बचाओ.

तो में आपको आस ये पॉइन्ट (POINT) नुक्ता समजाना चाहता हूं के टाईम कितना तेजी से निकलता है, देओ! हम रमजान रमजान केह रहे थे और अल्लाह ने अक और रमजान मुजे और आपको अता इरमाया, इस रमजान का (पेहला अशरह) जो रहमत का था वह हमारे हाथों से निकल गया और मेरी माओं और बहनों! में आपको दा'वत देता हूं दो मिनट के लिये दिल की गेहराई में सोचो, अल्लाह को हाज़िर रख कर सोचो, के हमने रमजान के पेहले पूरे दस दिन में कोई काम ऐसा नहीं किया के जिससे हम अल्लाह की रहमत के हकदार बन जायें, शुरू रमजान में तो बस अभी शुरू हो रहा है अब भी ईबादत शुरू करेंगे अभी तिलावत शुरू करेंगे जैसे ज्वालात और बातों में वक्त गुज़र जाता है, अल्लाह हमारी इस गल्ती को माफ़ इरमायें और महज़ अपने इज्जो करम से अल्लाह हम गुनेहगारों को अपनी रहमत से

માલામાલ ફરમાવે.

હમારે દૂસરે અશરહ કી હાલત:

મેરી બેહનોં! પેહલે દસ રોઝ રહમત કે હમને ગફલત મેં ગુઝાર દિયે, ફિર દૂસરે દસ દિન અલ્લાહ તઆલા ને હમેં અતા ફરમાએ હંય, ઈસ દસ દિન કો મગફિરત કે દસ દિન કેહતે હંય, યઅની ૧૧ સે ૨૦ તક દૂસરા અશરહ મગફિરત કા કેહલાતા હય, ઔર ઈસ મગફિરત કે અશરહ કે ભી સાત દિન હમારે હાથ સે નિકલ ગયે, આજ આઠવાં દિન હય, લેકિન મેરી માં-બેહનોં! હકીકત મેં ખાત યહ હય કે મેં આપકે લિયે બદગુમાની નહીં કરતા હું, મુજે અપની ગફલત કા એહસાસ હય ઈસ લિયે યકીનન યહ ખાત અપને લિયે કેહતા હું કે દૂસરા અશરહ મગફિરત કા ઔર ઉસકા ભી આજ આઠવાં દિન હો ગયા લેકિન એક કામ ભી હમને ઐસા નહીં કિયા કે જિસસે અલ્લાહ કી બારગાહ સે હમારી મગફિરત હો જાએ, મેરી બેહનોં! એક, દો દિન મેં યે અશરહ ભી ખત્મ હો જાએગા, અબ તો અલ્લાહ સે હમ યહી દુઆ કરેં કે અય અલ્લાહ! હમને પેહલે રહમત કે દસ દિન ઝાંચેઅ કર દિયે ઔર મગફિરત કે અકષર દિન ભી, અય અલ્લાહ! હમને ઝાંચેઅ કર દિયે, મવલાએ કરીમ તેરે કરમ ઔર તેરે ફઝલ સે યે દો ચાર દિન મગફિરત કે અશરહ કે જો બાકી હંય અલ્લાહ અપને કરમ સે હમારી મગફિરત ફરમાં. યહી ખાત અલ્લાહ સે હમ કેહ સકતે હંય, મેરી બેહનોં! ઔર ફિર તીસરા અશરહ શુરૂ હોગા ૨૧ રમઝાન સે યે તીસરા અશરહ જહન્નમ કી આગ સે છુટકારે કા હય, અલ્લાહ હમ સબકો જહન્નમ કી આગ સે છુટકારા અતા

ફરમાએ. (આમીન)

યહ રમઝાન ખાને-પીને કે લિયે નહીં હય:

મેરી મોહતરમા બેહનોં! રમઝાન કે જો દિન ઓર જો રાતે બચી હંય ઉસકી કદર કર લો, યહ રમઝાન કે દિન સિર્ફ ખાને-પીને-પકાને ઓર કીચન મેં અપને અવકાત કો બરબાદ કરને કે દિન નહીં હંય, રમઝાન કે દિન કિસ્મ કિસ્મ કે ખાનોં કો તૈયાર કરને મેં હમારી બેહનેં ઝાયેઅ કર દેતી હંય, અલ્લાહ રમઝાન કી કદર નસીબ ફરમાએ. (આમીન)

**શૈખુલ હદીસ હઝરત મવલાના મુહંમદ ઝકરિયા રહ.
કે ઘરાને કી ઓરતોં કી હાલત:**

મેરી બેહનોં! હઝરત શૈખ ઝકરિયા રહ. ને ફઝાઈલે રમઝાન મેં લિખા હય ઓર મેં ને અપને બચપન મેં ખુદ અપની આંખોં સે યે મંઝર દેખા હય.

ફર કી બાત નહીં તહદીસ બિન્નેઅમત કે તૌર પર લિખતા હું અપની નાઅહલિયત સે ખુદ અગરયે કુછ નહીં કર સકતા મગર અપને ઘરાને કી ઓરતોં કો દેખ કર ખુશ હોતા હું કે અકબર ઈસકા એહતેમામ રહતા હય કે દૂસરોં સે તિલાવત મેં બઢ જાવે, ઉમૂરે ખાનાદારી કે સાથ પંદરહ-બીસ પારે રોઝાના પૂરા કર લેતી હંય.

અલ્લાહુ અકબર! મેરી બેહનોં! સોચને કી ચીઝ હય, આજ હમારે ઘર મેં ખિદમત કરને વાલિયાં કામ કરને વાલિયાં ઓર કિસ્મ કિસ્મ કી મશીનેં હંય આપકે લિયે કપડે-બરતન કી સફાઈ કી કોઈ ઝિમ્મેદારી નહીં હય અલ્લાહ ને હમેં બહોત

ફારિગ રખા હય બહોત વકત હમારે પાસ હય અલ્લાહ કરે કે હમારા ઝિયાદહ સે ઝિયાદહ વકત કુર્આન કી તિલાવત મેં અલ્લાહ કે ઝિક્ર મેં ખુદા કી યાદ મેં ગુઝરે.

રમઝાન કી અહમિયત હદીસ કી રોશની મેં:

એક હદીસ શરીફ સુન કર હમેં તો કર લગતા હય, હદીસ શરીફ મેં આયા હય કે “હઝરત કઅબ બિન ઉઝરહ રદિ. રિવાયત કરતે હંય કે એક મરતબહ નબીએ કરીમ સલ. ને ઇર્શાદ ફરમાયા કે મિમ્બર કે કરીબ હો જાઓ, હમ લોગ હાઝિર હો ગયે, જબ હુઝૂર સલ. ને મિમ્બર કે પેહલે દરજે પર કદમ મુબારક રખા તો ફરમાયા: આમીન, જબ દૂસરે દરજે પર કદમ રખા તો ફિર ફરમાયા: આમીન, જબ તીસરે દરજે પર કદમ રખા તો ફિર ફરમાયા: આમીન. જબ આપ સલ. ખુત્બે સે ફારિગ હો કર નીચે ઉતરે, તો હમને અઝ્ઝ કિયા કે હમને આજ આપસે (મિમ્બર પર ચઢતે હુવે) એસી બાત સુની જો પેહલે કભી નહી સુની થી, આપ સલ. ને ઇર્શાદ ફરમાયા: કે ઉસ વકત જિબ્રઈલ અલ. મેરે સામને આએ થે (જબ પેહલે દરજે પર કદમ રખા તો) ઉન્હોંને કહા કે હલાક હો જાએ વહ શખ્સ જિસને રમઝાન કા મુબારક મહીના પાયા ફિર ભી ઉસકી મગફિરત નહી હુઈ મેં ને કહા: આમીન. ફિર જબ મેં દૂસરે દરજે પર ચઢા તો ઉન્હોંને કહા: હલાક હો જાએ વહ શખ્સ જિસકે સામને આપકા ઝિક્ર મુબારક આએ ઔર વહ આપ પર દૂરૂદ ન ભેજે મેં ને કહા: આમીન. જબ મેં તીસરે દરજે પર ચઢા તો ઉન્હોંને કહા: હલાક હો જાએ વહ શખ્સ જિસકે સામને ઉસકે વાલિદૈન યા ઉનમેં સે કોઈ એક બુઢાપે કો પહોંચ જાએ

और वह उसको जन्नत में दाखिल न कराओं (यअनी उनकी भिद्यमत कर के वह अपने आपको जन्नत का हकदार न बना ले) में ने कहा: आमीन”.

मेरी बेहनों! जरा सोच लो કે તમામ ફરિશ્તોં કે સરદાર હજરત જિબ્રઈલ અલ. ને દુઆ માંગી ઔર તમામ અંબિયા કે સરદાર ને ઈસ બદદુઆ પર આમીન ફરમાઈ હય, કિતની પક્કી બદદુઆ હોગી કે રમઝાન ગુઝર જાએ ઔર મગફિરત ન હોને પાએ, તો ઐસે મુસલમાન મર્દ ઔરત કે લિયે બરબાદી ઔર હલાકત કી દુઆ હય, અલ્લાહ તઆલા સે દુઆ કરો કે ઐસી બદદુઆ સે અલ્લાહ તઆલા મેરી ઔર આપકી હિફાઝત ફરમા લે.

રમઝાન મેં ખાસ દો કીમતી વકત:

મેરી બેહનોં! અગર ઐસે હી વકત ખાને-પીને મેં ગુઝર ગયા ઔર મગફિરત ન હુઈ તો યાદ રખો કે કિતની ખતરનાક બદદુઆ હય, દુઆ યું કરો કે ઈંદ કા ચાંદ નઝર આએ ઈસસે પેહલે પેહલે મેરી આપકી ઔર પૂરી ઉમ્મત કી મગફિરત હો જાએ ઔર અલ્લાહ તઆલા ઈસ બદદુઆ કા મિસ્દાક બનને સે હમારી હિફાઝત ફરમા લે. મેં આપકો ખાસ દરખાસ્ત કહુંગા દો વકત કે બારે મેં, (૧) અસર કી નમાઝ કે બાદ જલ્દી કીયન કે કામ-કાજ સે ફારિગ હો જાએ ઔર જલ્દી ઈંફતાર કી તૈયારી કર લેં, અગર ઈંફતારી કી ચીઝેં ઐસી હો કે ગરમ રખના હય તો ઉસકો હોટપોટ (HOTPOT) ખાના ગરમ રખનેવાલે ડિબ્બે મેં રખ દો ઔર ઈંફતાર સે કમ અઝ કમ દસ બીસ મિનટ પેહલે ઘરોં મેં મુસલ્લા બિઘા કર અલ્લાહ તઆલા કે સામને દુઆ મેં

મશગૂલ હો જાઓ.

ઇફતાર કી જો દુઆ રિવાયત મેં આઈ હય કિતની પ્યારી દુઆ હય "يَا وَاسِعَ الْفَضْلِ اغْفِرْ لِي" અય બડે કુશાદહ ઔર વસીઅ ફઝલવાલે! તુ મેરી મગફિરત ફરમા દે. "اللَّهُمَّ اجْرِفْنِي مِنَ النَّارِ" અય અલ્લાહ! મુઝે જહન્નમ સે નજાત અતા ફરમા. યહ દુઆ એસે સચ્ચે દિલ સે માંગો કે આંખોં સે આંસૂ નિકલને લગે, ફિર જબ ઇફતાર કા વકત હો જાએ તો દુઆ પઢ કર ઇફતાર કર લો, યહ મેં ને આપકો મિનીમન કેટેગરી MINIMUM CATAGORY કમ અઝ કમ મિકદાર બતાઈ કે ઇફતાર સે દસ બીસ મિનટ પેહલે આપ દુઆ મેં મશગૂલ હો જાયા કરો ઔર ઘર મેં દુઆ કા માહોલ બનાઓ, ઇસસે ઝિયાદહ વકત દુઆ મેં મશગૂલ રખો તો બહોત હી અચ્છા.

ઘર મેં છોટે-બડે-બચ્ચે-મર્દ-ઔરત અઝાન તક ઇસી તરહ દુઆ મેં સબ કે સબ મશગૂલ રહેં યહ મુનાસિબ હય.

દૂસરા કીમતી વકત સેહરી કા હય:

ઔર એક દૂસરી રિકવેસ્ટ (REQUEST) વિનંતી સચ્ચે દિલ સે આપકો કરતા હું કે જબ આપ સેહરી કે લિયે સુબહ ઉઠો તો યાહે સેહરી કી તૈયારી સે પેહલે હો યા બાદ મેં, કમ અઝ કમ આઠ રકા'ત તહજ્જુદ કી નમાઝ પઢ લો, સાલ ભર તો હમારી ફજર કા હાલ જો હોતા હય હમ ખૂબ જાનતે હંય, રમઝાન મેં મોકા હય સેહરી કે સાથ તહજ્જુદ કી પાબંદી કા, તહજ્જુદ કી નમાઝ કા માહોલ બનાઓ.

હમ ઘર કી મસ્જિદ કા એહતેમામ કરેં:

और इस सिलसिले में आपको एक और बात बता देता हूँ आपके घर का निज़ाम आपके हाथ में होता है, के अपने घर में एक छोटी जगा नमाज़ के लिये ज़िक्र के लिये और क़ुरआन की तिलावत के लिये रिज़र्व (RESERVE) पास कर लो जैसे हमारे घरों में अलग अलग रूम होते हैं अलग अलग जगा होती है जैसे के बेडरूम, सिटिंग रूम, स्टोर रूम वगैरह, तो एक जगा इबादत के लिये भी पास रिज़र्व (RESERVE) कर लो, हज़रत नबीअे करीम सल. के मुबारक ज़माने में और उम्मत के अवलियाअे क़िराम और ताबिअिन के ज़माने में यह आम मा'मूल था के घर में एक जगा इबादत के लिये पास रखते थे, उसको मस्जिदुल बयत (घर की मस्जिद) भी कहते हैं. और मर्द कभी बीमार हो मस्जिद न जा सके वह भी वहां नमाज़ अदा करे, मर्द सुन्नतें वहां पढ़े.

इस पास इबादत की जगा में मुसल्ले बिछे हुवे हों, क़ुरआन रखे हुवे हों, और दीनी किताबें रखी हुई हों, तस्बीह रखी हुई हो, उसका बड़ा ફायदा ये होगा के जब उस जगा पर नज़र पड़ेगी तो इन्शाअल्लाह नमाज़ की अदायगी भी याद रहेगी, जब हम देखेंगे तो ખુદ બખુદ દિલ ઇબાદત કે લિયે તૈયાર હોગા કે यह जगा इबादत के लिये है, उससे नमाज़ पढ़ना क़ुरआन पढ़ना भी इन्शाअल्लाह हमको याद रहेगा, उसमें आप अे'तेकाइ भी कर सकते हैं, औरतों के लिये अे'तेकाइ घर में होता है और उस जगा आप तहज़ूद पढ़ें थोड़ा अंधेरा हो और ફિર તહજ્જુદ કી નમાઝ પઢને કેબાદ અલ્લાહ કે સામને આંસૂ બહાએં और रोएं, अपनी पिछली

ઝિંદગી કે ગુનાહોં કો યાદ કરેં, ઉમ્મીદ હય કે ઈસ રોને કી બરકત સે હમારી મુઆફી હો જાએગી.

તહજ્જુદ કી એક ખાસ ફઝીલત “દેનેવાલા અલ્લાહ ખુદ બંદો કો બુલાવે” :

મેરી બેહનોં! તહજ્જુદ કા વકત (યઅની રાત કા આખરી હિસ્સા) એસા કીમતી વકત હય કે અહાદીસ સે મઅલૂમ હોતા હય કે રાત કે આખરી વકત મેં અલ્લાહ અપને બંદે ઓર બંદિયોં કી તરફ ખાસ તૌર પર તવજ્જુહ ફરમાતે હંય ઓર અપને બંદો કો એ’લાન ફરમાતે હંય કે હે કોઈ મુઆફી માંગનેવાલા કે મેં ઉસકો મુઆફ કરૂં, હે કોઈ તૌબા કરનેવાલા કે મેં ઉસકી તૌબા કબૂલ કરૂં, હે કોઈ સવાલ કરનેવાલા કે ઉસકા સવાલ પૂરા કિયા જાએ, ગોયા ખુદ અલ્લાહ તઆલા બંદો કો બુલા રહે હંય તહજ્જુદ કી નમાઝ યાહે સેહરી સે પેહલે હો યાહે બાદ મેં સુબહે સાદિક સે પેહલે પેહલે ઝરૂર અદા કરો, ખાસ કર રમઝાન કી રાતોં મેં અપને ઘરોં કો તહજ્જુદ મેં રોને સે ઝરૂર આબાદ કર લો, ઈન્શાઅલ્લાહ અલ્લાહ તઆલા આપકી હર ઝરૂરત પૂરા કરેગા ઓર હર તકલીફ કો ઝરૂર દૂર કરેગા. ઓર રમઝાન કા અસર પૂરે સાલ પર હોતા હય તો રમઝાન મેં તહજ્જુદ કી પાબંદી કી બરકત સે ઈન્શાઅલ્લાહ પૂરે સાલ તહજ્જુદ કી પાબંદી ભી આસાન હો જાએગી.

હઝરત રાબિયા બસરિયા રહ. કે રોને કે વાકિઆત

હઝરત રાબિયા બસરિયા રહ. બડી અજીબ ઈબાદત ગુઝાર બંદી ઈસ ઉમ્મત મેં હુઈ હંય, અલ્લાહ કે સામને બહોત

કપરત સે રોયા કરતી થી, ઉનકે હાલાત મેં હય કે રોને કે બાદ જો આંસૂ નિકલતે ઉસકો ઝમીન પર છિડક દિયા કરતી, ઇસ કદર રોતીં ઓર ઇસ કદર આંસૂ નિકલતે કે જહાં ઇન આંસૂ કો છિડકતી થી વહાં બહોત સી મરતબા ઝમીન પર હરી હરી ઘાંસ ઉગ જાયા કરતી થી.

અલ્લાહ કી નેઅમતોં પર હમ અલ્લાહ કા શુક્રિયહ અદા કરેં:

મેરી બેહનોં! અલ્લાહ કા શુક્ર અદા કરો કે ઉસ અલ્લાહ ને હમારે ઘર મેં ટાઈલ્સ ઓર પથ્થર ઓર કારપેટ જૈસી નેઅમત અતા ફરમાઈ, સોચો! દુન્યા મેં કિતને ઇન્સાન ઝમીન પર સોયા કરતે હંય, કિતનોં કે ઘર મેં પુખ્તા ફર્શ નહીં હય, અલ્લાહ કા કરમ હય કે ઉસને હમારે ઘરોં મેં યહ નેઅમતે અતા ફરમાઈ, શુક્ર અદા કરો ઉસ માલિક કા કે હમ કીમતી ઓર બેહતરીન મખમલ કા કારપેટ કિસ્મ કા મુસલ્લા (જાએ નમાઝ) બિછા કર નમાઝ અદા કરતે હંય, અલ્લાહ કે નબી સલ. ઓર સહાબએ કિરામ ઝમીન પર નમાઝ પઢતે થે, ઓર મસ્જિદે નબવી કા હાલ યહ થા કે રાત કો કભી બારિશ હોતી તો ફજર કી નમાઝ મેં કીયડ હોતા થા, હઝરત નબી સલ. ઓર સહાબએ કિરામ રદિ. કી નૂરાની ચમકતી હુઈ પેશાની પર કીયડ લગ જાતા થા, મેરી બેહનોં! ઉસ ઝમાને મેં યહ હાલ થા, અલ્લાહ ને હમેં બહોત અચ્છે હાલ મેં રખા હય, અલ્લાહ કા શુક્ર અદા કરતી રહો, કભી અપની ઝબાન સે નાશુકી ન હો.

ભુની હુઈ મુર્ગ (મુરઘી) સે દર્સે આબિરત:

એક મરતબા કિસીને ખાને કે લિયે ભુની હુઈ મુર્ગ (BRY CHIKEN) હઝરત રાબિયા બસરિયા રહ. કે સામને પેશ કી, તો ઉસ મુર્ગ કો દેખ કર હઝરત રાબિયા બસરિયા રહ. રોને લગી, જિસને મુર્ગ (મુરઘી) પેશ કિયા થા ઉસકો હઝરત રાબિયા બસરિયા રહ. કે ઈસ રોને કી વજહ સે બડી હૈરાની હુઈ ઉસને સવાલ કિયા કે બાત કયા હય? ઔર હકીકત ભી યહ હય કે હમ ખુદ ભી ભુની હુઈ મુર્ગ કો દેખ કર ખુશ હોતે હંય ઉસ પર હઝરત રાબિયા બસરિયા રહ. ને જો જવાબ દિયા વહ બડા ઈબ્રત કા જવાબ હય, હઝરત રાબિયા બસરિયા રહ. ને ફરમાયા મુઝે યહ ખ્યાલ આયા કે યે મુર્ગ તો મુઝસે અચ્છા હય પેશ કરનેવાલે ને પૂછા વહ કેસે? હઝરત રાબિયા બસરિયા રહ. ને જવાબ દિયા કે ઈસ મુર્ગ કો તો પેહલે ઝબ્હ કિયા ગયા ફિર ઉસકો આગ પર ભૂના ગયા અગર રાબિયા કે ગુનાહો કો ન બખ્શા ગયા તો ઉસકો ઝિંદા આગ મેં ભૂન દિયા જાએગા!!! વહ કેસે લોગ થે? આખિરત કી ફિક ઉનકો કેસી થી? ખુદા કી જહન્નમ કા ઉનકો કેસા ખોફ થા? ઈબ્રત કા મકામ હય કે ભૂના હુવા મુર્ગ દેખ કર રો પડતે થે.

બચ્ચે કા ગંદગી પર રોના હમારે લિયે એક સબક:

મેરી બેહનોં! ઈસ બાત કો તુમ સમજતી હો કે એક મા'સૂમ બચ્ચા જો તુમહારે પેટ સે નિકલ કર જબ દુન્યા મેં આતા હય વહ અપની ઝરૂરિયાત કો પૂરા કરના નહી જાનતા હય, મસલન: કપડે ખરાબ હો ગયે, બચ્ચે કો પેશાબ હો ગયા યા પાખાના હો ગયા કે અપની માં કો કેસે ઈનફોર્મ (INFORM) ખબર કરે કે મેરે કપડે ખરાબ હો ચુકે હંય, લેકિન

જબ નેપી (વહ ચીઝ જો બચ્ચે કે સતર પર બાંધી જાતી હય) ખરાબ હો જાતી હય, ભીગી હુઈ હોતી હય તો વહ રોના શુરૂ કરતા હય તો બચ્ચે કી માં ઉસકો પાક સાફ કર કે નયે કપડે પેહના દેતી હય. મેરી બેહનોં! હમ સબ ગુનાહ સે ગંદે હો ચુકે હંય હમારે દિલ વ દિમાગ ગુનાહ કી ગંદગિયોં સે નાપાક હો ચુકે હંય હમ રો રો કર અલ્લાહ કે દરબાર મેં અર્જ કર દે કે અય અલ્લાહ! તેરી ગુનેહગાર બંદી આંસૂ બહા કર તેરે દરબાર મેં આઈ હય તુ મુઆફ ફરમા દે ઔર ગુનાહ કી ગંદગી સે પાક કર દે. ઈન્શાઅલ્લાહ અલ્લાહ કો હમારે આંસૂ પર પ્યાર આએગા, ઔર હમારે ગુનાહ કો મુઆફ ફરમાએગા ઔર મુઆફી કા બેહતરીન તોહફા તૌબા કા નયા લિબાસ હમકો નસીબ હોગા.

બચ્ચે કા નિઝામે રિઝૂક એક ઈબ્રત:

મેરી બેહનોં! આપ સમજતી હો ઈસ ન્યૂ બોર્ન (NEW BORN) નવમવલૂદ બચ્ચે કો જબ ભૂક લગતી હય તો ઈસકો મા'લૂમ નહીં કે મેં માં કો કેસે બતાઉ? લેકિન વહ મા'સૂમ બચ્ચા રોતા હય માં કો એહસાસ હો જાતા હય કે ઉસકો ભૂક લગી હય સાથ મેં દેખો કે અલ્લાહ કિતના મહેરબાન હય કિતના કરીમ હય વહ બચ્ચા દુન્યા મેં એક મુંહ લે કર આતા હય ઔર જબ વહી બચ્ચા ભૂકા પ્યાસા હોતા હય ઔર રોતા હય તો અલ્લાહ કરીમ ઉસકે લિયે રોઝી કે દરવાઝોં કો હરકત મેં લાતા હય યઅની ઉસમેં તેરે લિયે ઈબ્રત ભી હય કે અય બંદે! તુ દુન્યા મેં એક મુંહ લે કર આયા હય, અલ્લાહ ને તેરી રોઝી કે દો દરવાઝે રખે હંય, માં કી દોનોં છાતિયોં મેં દૂધ ભર

આતા હય માં ઉસકો છાતી સે લગાતી હય. ઈસી તરહ અલ્લાહ કે સામને રોએંગે તો અલ્લાહ તઆલા અપની રહમત સે હમકો નવાઝેંગે.

રાત કી અંધેરી મેં રાજો ન્યાઝ

દુન્યા કે ઈન્સાન મીઠી નીંદ મેં સોએ હુવે હોં હમ બેદાર હો જાએં ઓર નીંદ કુર્બાન કરેં તહજ્જુદ પઢેં દુઆ માંગેં, યહ અદાએં અલ્લાહ કો બહોત પસંદ આએંગી.

અલ્લાહ સે લેને કા ખાસ વક્ત તહજ્જુદ કા વક્ત હય:

મેરી મોહતરમ માંઓં ઓર બેહનોં! હમેં ભી કિસ્મ કિસ્મ કી ઝરિયાત લગી હુઈ હય હમ તહજ્જુદ મેં ઉઠ કર અલ્લાહ કે સામને આંસૂ બહાએં ઈન્શાઅલ્લાહ ઉસ રહમતોંવાલે અલ્લાહ કી રહમત જોશ મેં આએંગી ઓર અલ્લાહ તઆલા હમારી તમામ ઝરિયાત કો પૂરા ફરમાએગા ઈસ લિયે તહજ્જુદ કા વક્ત બહોત કીમતી વક્ત હય, અલ્લાહ હમ સબકો ઈસકી કદરદાની કી તવફીક નસીબ ફરમાવે, જિસ તરહ શાહી દરબારોં મેં પ્રાઈવેટ (PRIVATE) યઅની ખાસ મુલાકાત કે અવકાત હોતે હંય, સમજો કે યહ અલ્લાહ કે દરબાર કા ખુસૂસી વક્ત માંગને કા હય.

માહે રમઝાન મેં ફરાઈઝ કા એહતેમામ:

દીની બેહનોં! મુબારક અથ્યામ મેં નમાઝ રોઝા ઝકાત વગૈરહ ફરાઈઝ કો પૂરી પાબંદી કે સાથ અદા કરો, હદીસ શરીફ મેં હય કે રમઝાન મેં જો ફર્જ અદા કિયા જાતા હય ઉસકા અજો સવાબ રમઝાન કે અલાવહ કે ૭૦ ફર્જ કે બરાબર હય.

માહે રમઝાન મેં નફલી ઇબાદતેં:

હુઝૂર સલ. કે ઇશ્દિ આલી કા હાસિલ હય કે રમઝાન મેં નફિલ આ'માલ કા અજો સવાબ રમઝાન કે અલાવહ કે ફર્જ કે બરાબર હો જાતા હય ઇસ લિયે રમઝાન મેં નફિલ ઇબાદત કા ઝિયાદહ એહતેમામ કરના ચાહિયે, ખુસૂસન તરાવીહ ઔર પાંચો વકત કી ફર્જ નમાઝ કે સાથ કી સુન્નતેં ઔર નવાફિલ પાબંદી કે સાથ પઢના ચાહિયે, રમઝાન મેં પાબંદી કરને કી બરકત સે ઇન્શાઅલ્લાહ પૂરે સાલ ભી પાબંદી હોગી, સાથ હી નફિલ સદકા ખૈરાત વગૈરહ ભી કરના ચાહિયે, ઇફતાર કા બડા સવાબ હય ખાસ કર ગુરબા, મસાકીન ચંદે કે લિયે આએ હુવે સુફરાએ કિરામ, આઈ હુઈ તબ્લીગી જમાઅતેં ઉનકો સહર ઇફતાર કરવાના ચાહિયે.

ઝકાત કે મુતઅદિલક એક ખાસ બાત:

ઝકાત યહ દીન કા અહમ ફરીજા હય ઉસકે લિયે અલ્લાહ કી તરફ સે નિસાબ મુતઅય્યન હય ઇસ લિયે પૂરે પૂરે સહીહ હિસાબ કે સાથ નિસાબ કે કવાનીન કો સામને રખ કર ઝકાત સહીહ ઔર પૂરી અદા કરો, કિસી માહિર આલિમે દીન સે પૂરી તફસીલ બતા કર ઝકાત કી ગિનતી કરવાઓ, ઔર નિયત કર કે સહીહ જગા ઝકાત કો ખર્ચ કરો, લોગ અપને માલ કી પૂરી તફસીલ બતલાતે નહી હય ઔર અપને ખ્યાલ ઔર અપને નાકિસ ઇલ્મ (અધૂરે ઇલ્મ) કે મુતાબિક હિસાબ કર કે ઝકાત દેતે હંચ ઉસમેં અદાયગીએ ફર્જ મેં કોતાહી ઔર કમી કા ખતરા હય, ઉસમેં યહ બદગુમાની મત કરના કે ઉલમાએ કિરામ કો અપને માલ કી પૂરી તફસીલ બતાવેંગે તો

વહ ઉસસે ગલત ક્ષયદા ઉઠાવેંગે કે ચંદે કે લિયે આપકે પીછે પડ જાએં યા હુકૂમત કે ઇન્કમ ટેક્ષ INCOM TAX વાલોં કો ઇત્તેલાઅ દે દેંગે, ઇન્શાઅલ્લાહ એસા નહીં હોગા લેકિન પૂરી તફસીલ બતા કર પૂરા હિસાબ કરવા કર પૂરે પૂરી અદા કરો, ઔર સહીહ જગા ઉસકો ખર્ચ કરો.

મેરે વાલિદ સાહબ મર્હુમ કા એક અમલ:

મેરે વાલિદ સાહબ મર્હુમ હઝરત મવલાના સુલૈમાન સાહબ રમઝાન શુરૂ હોતે હી રોઝાના મગરિબ કે બાદ દો ત્રીન ઝરતમંદ કમઝોર હાલ લોગોં કો પાબંદી સે કુછ રકમ ઇનાયત ફરમાતે, યહી મા'મૂલ વાલિદહ મોહતરમા કા ભી થા, એક રોઝ મેં ને દરયાફત ક્રિયા કે યહ કયા ચીઝ હય? તો ઇર્શાદ ફરમાયા: કે રમઝાન કી કોઈ ભી રાત શબેકદ્ર હો સકતી હય ઇસ લિયે રોઝાના રાત કો હમ ખૈરાત કરતે હંય તાકે શબેકદ્ર મેં ખૈરાત કા સવાબ મિલ જાવે.

રમઝાન મેં ચાર કામ:

હદીસ શરીફ મેં ઇસ મુબારક મહીને મેં ચાર કામ ક્રિયાદહ કરને કે લિયે ઇર્શાદ ફરમાયા ગયા હય (૧) કલિમએ તૈયિબહ યઅની લા ઇલાહ ઇલ્લલ્લાહ ક્રિયાદહ પઢના (૨) ઇસ્તિગ્ફાર યઅની ગુનાહોં પર મુઆફી ક્રિયાદહ માંગના (૩) જન્નત કી તલબ (૪) જહન્નમ સે પનાહ માંગના.

કલિમએ તૈયિબહ તો બહોત આસાન હય, ચલતે ફિરતે ઉઠતે બેઠતે કારોબાર પર દુકાન પર નોકરી પર કીચન મેં હર જગા સુબાન સે આહિસ્તા આહિસ્તા પઢા કરો, ઉસકે લિયે હાથ મેં તસ્બીહ રખના ભી ઝરૂરી નહીં ગિનતી કરના ભી ઝરૂરી

નહીં મલાઈકા (ફરિશ્તે) શુમાર (ગિનતી) કરતે રહેંગે વહ ઉનકી ઝિમ્મેદારી હય, હમારી ઝિમ્મેદારી પઢને કી હય, હાં! અગર મિકદારે પાબંદી મેં (રોજાના ઉસ અદદ કરો પૂરા કરને મેં) આસાની કે લિયે યા કોઈ ખાસ મસ્નૂન ફઝીલત હાસિલ કરને કે લિયે મુતઅય્યન હો તો હર્જ નહીં સિર્ફ ઇસ્તિન્જા કી જગા ઔર સતર ખુલા હુવા હો ઉસ વક્ત ઝખાન સે મત પઢના.

ઇન ચારોં કામોં કો એક સાથ કેસે અદા કરેં?

એક મરતબા રમઝાન કે મુબારક મહીને મેં દેહલી નિઝામુદ્દીન મરક્ક હાઝરી કી સઆદત હાસિલ હુઈ, ઝોહર કી નમાઝ કે બાદ હઝરત મવલાના સુલૈમાન સાહબ ઝાંઝી (રહ.) કા પ્યારા પ્યારા તશકીલી બયાન હોતા થા ઔર બડે ઉચે ઔર પુખ્તા ઇરાદે મવલાના મહુમ લોગોં સે કરવાયા કરતે થે, ઇર્શાદ ફરમાને લગે: “ભાઈ યે અમેરીકાવાલે ચાંદ પર પહોંચને કા દા’વા કર રહે હંય ઔર દૂસરે સય્યારોં પર જાને કા દા’વા કર રહે હંય વહાં ઇન્સાનોં કો આબાદ કરને કા મન્સૂબા બના રહે હંય તો ભાઈઓં! ઇરાદે કરો અગર વહાં ઇન્સાન આબાદ હો ગયે યા ઇન્સાન કા વુજૂદ સાબિત હો ગયા તો ઇન્શાઅલ્લાહ વહાં ભી જમાઅત રવાના કરેંગે, બોલો! ઇસકે લિયે કોન કોન તૈયાર હય?” બડે ઉચે સિફત કે ઇન્સાન થે, ઝિંદગી મેં બહોત કમ લોગ ઉનકો પેહચાન સકે, હઝરત કી મૌત મદીના ઔર મક્કા કે દરમિયાન એહરામ કી હાલત મેં હુઈ, અલ્લાહ તઆલા હમેં ભી ઐસી પાકીઝા કાબિલે રશક અપની મોહબ્બતવાલી મૌત અતા ફરમાએ. તો ઇસ તશકીલી બયાન મેં

મવલાના મહુમ ને ઉપરવાલી યઅની “ચાર કામ રમઝાન મેં ઝિયાદહ કરો” વાલી હદીસ શરીફ બયાન ફરમાઈ, ફિર ઈર્શાદ ફરમાયા: એક વઝીફા બતાતા હું ઉસકો યાદ કર કે પઢો તો ઇન્શાઅલ્લાહ ચારોં કામોં પર એક સાથ આસાની સે અમલ હોગા મુઝે વહ વઝીફા બહોત પસંદ આયા મેં ભી પઢતા રહતા હું આપ ભી પઢતે રહેં, ઇન્શાઅલ્લાહ હદીસ શરીફ પર અમલ હો જાવેગા.

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، اسْتَغْفِرُ اللَّهَ، أَسْأَلُكَ الْجَنَّةَ وَ أَعُوذُ بِكَ مِنَ النَّارِ
લા ઈલાહ ઇલ્લાહ, અસ્તગફિરુલ્લાહ, અસ્અલુકલ જન્નહ
વઅઉઝુ બિક મિનન્નાર

કુર્આન મજીદ કી તિલાવત:

ઇસ મુબારક મહીને મેં કુર્આન કી તિલાવત ઝિયાદહ કરની યાહિયે, રોઝાના એક પારહ કી તિલાવત કરેં તો એક કુર્આન પૂરે માહ (મહીને) મેં મુકમ્મલ હોગા, દો પારહ કી તિલાવત કરેં તો દો મુકમ્મલ હોંગે, ત્રીન પારહ કી તિલાવત કરેં તો ત્રીન મુકમ્મલ હોંગે ઇસ લિયે ઝિયાદહ તિલાવત કા એહતેમામ કરો, ઝિક ઔર તિલાવત કા બકા ફાયદા યહ હોગા કે ઝુબાન ગુનાહ કી બાત બોલને સે મહફૂઝ રહેગી, ઇસ લિયે કે ઝુબાન કો બુરી બાતોં મેં ઇસ્તેઅમાલ કરને સે રોઝહ કી નૂરનિયત ખત્મ હો જાતી હય, નેકિયોં કે સમરાત (ફાયદે) મિટ જાતે હંય, ઇસ લિયે ઝુબાન કો ઝિક તિલાવત મેં મશગૂલ રખો, ગુનાહ સે હિફાઝત હોગી.

રમઝાન કા અસર પૂરે સાલ પર:

અલ્લાહ કે નેક બંદે ફરમાતે હંય ઔર વહ અપને

તજુર્બાત મુશાહદાત કી રોશની મેં ફરમાતે હંય કે

હજ કા અસર પૂરી ઝિંદગી પર

રમઝાન કા અસર પૂરે સાલ પર

જુમ્આ કા અસર પૂરે હફ્તે પર

ઇસ લિયે રમઝાન કો અચ્છી તરહ નેકિયોં મેં દુઆઓં
મેં મશગૂલ રખો ઇન્શાઅલ્લાહ પૂરા સાલ ભલાઈ કે સાથ
હમારા રહેગા.

એક અલમિયહ:

હમારી બેહનેં ઇસ માહે મુબારક મેં ખાને પકાને મેં
ઐસી મશગૂલ રહતી હંય કે ઉંનકે અવકાત ઇસી મેં ગુઝરતે હંય
મગરિબ કી અઝાન ફાઈ પેન ઓર ચુલ્હે પર હોતી હય, લતીફે
કે તૌર પર કહા કરતા હું કે યકુમ રમઝાન કો વઝન કર લો
ઔર તીસ રમઝાન કો વઝન કરો તો વઝન મેં ઝિયાદતી હી
મા'લૂમ હોગી, પૂરે સાલ ઇતને કિસમ-કિસમ કે ખાને નહીં
બનતે જિતને રમઝાન મેં બનતે હંય ઔર પૂરે સાલ ઇતના
નહીં ખાયા જાતા જિતના રમઝાન મેં હમ ખાતે હંય.

ખૈર! રમઝાનુલ મુબારક કે કીમતી અવકાત આજ તક
હમને ઝાપેઅ કર દિયે ઇસ પર ઇસ્તિગફાર ભી કરના ચાહિયે,
ઔર નેકિયોં કી તરફ ઝિયાદહ તવજ્જુહ રખો, અલ્લાહ તઆલા
હમેં રમઝાનુલ મુબારક કી કદ્ર કી તવફીક અતા ફરમાએ.
(આમીન)

અલ્લાહ
હી સે
માંગો

ઇસ બયાન કી ખાસ ખાસ બાતેં

- * “જિસ બીમારી કો બડે બડે ડોક્ટર ઠીક ન કર સકે વૈસી બીમારી દુઆ સે દૂર હોતી હય.”
- * “મેહનત મજદૂરી કર કે કમાના લોગોં સે ભીક માંગને કે મુકાબલે મેં બહોત અચ્છા હય.”
- * “દિન મેં મેહનત કરના રાત કો અલ્લાહ કે સામને ખડે હોના”
- * “વાકિઅહ: એક માલદાર કી બીવી જબ વહ દો રોટી કી મોહતાજ બન ગઈ”
- * “હાલાત કા મુકાબલા કરને કા આસાન તરીકા શરીઅત પર જમ જાના”
- * “શોહર કા દિલ જીતને કા નુસ્ખા”
- * “અલ્લાહ તઆલા આપકે લિયે શોહર સે ભી ઝિયાદહ કરીબ હય”
- * “એક મોમિના ઓરત જિસકે લિયે અમીરૂલ મો'મિનીન રૂકે રહે”
- * “એક ઓરત જિસકી ફરિયાદ અલ્લાહ તઆલા ને સાતોં આસ્માનો પર સુન લી”
- * “ઝરૂરત કે મોકે પર સવાલ કિસસે કરે?”
- * “બીમારી ઓર મુસીબત કે વક્ત અલ્લાહ સે મન્નત માનના જઈજ હય”
- * “હઝરત ઝન્નીરહ રદિ. કાઈ માનતાઝા કરનેવાલા વાકિઅહ”

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

(۲)

अस्वाद ही से मांगो

الْحَمْدُ لِلّٰهِ حَمْدًا كَثِيرًا كَمَا أَمَرَ وَنَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ
فِي الْخَلْقِ وَالْأَمْرِ، وَنَشْهَدُ أَنَّ سَيِّدَنَا وَمَوْلَانَا مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ الْمَبْعُوثُ إِلَى
الْأَسْوَدِ وَالْأَحْمَرِ لِتَتِمِّمَ مَكَارِمَ الْأَخْلَاقِ لَا يَخْلُقُ نَبِيٌّ وَلَا رَسُولٌ بَعْدَهُ، لَا أُمَّةَ بَعْدَ
أُمَّتِهِ وَلَا شَرِيعَةَ بَعْدَ شَرِيعَتِهِ وَلَا كِتَابَ بَعْدَ كِتَابِهِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ
وَأَصْحَابِهِ الَّذِينَ هُمْ خُلَاصَةُ الْعَرَبِ الْعَرَبَاءِ وَخَيْرُ الْخَلَائِقِ بَعْدَ الْأَنْبِيَاءِ وَهُمْ
كَالنُّجُومِ فِي السَّمَاءِ لِلْإِهْتِدَاءِ وَالْإِقْتِدَاءِ وَهُمْ مَفَاتِيحُ الرَّحْمَةِ وَمَصَابِيحُ الْغُرَرِ وَهُمْ
أَفْضَلُ الْخَلَائِقِ بَعْدَ الْأَنْبِيَاءِ.

أَمَّا بَعْدُ

فَاعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ۝ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝

وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ . أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ .
فَلَيْسَ سَجِيئُوَالِي وَلِيُؤْمِنُوايِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ .

(پارہ ۲/ع ۷ آیت ۱۸۶)

صدق الله العظيم.

وَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: الدُّعَاءُ مَخُ الْعِبَادَةِ.

(ترمذی جلد ۲ ص ۱۷۵)

નબીએ કરીમ સલ. કા એક અઝીમ કારનામા:

અલ્લાહ તઆલા ને ઇસ દુન્યા મેં હમારે આકા હઝરત મુહંમદુર્સૂલુલ્લાહ સલ. કો જિન બડે બડે કામોં કો લે કર ભેજા ઉસમેં એક બહોત બડા કામ ઔર જિમ્મેદારી યહ થી કે ઇન્સાન કો ઇન્સાન કી ગુલામી સે નિકાલ કર અલ્લાહ કી બંદગી કરનેવાલા બના દિયા જાએ, અલ્લાહ કે બંદે ઔર બંદિયોં કો અલ્લાહ કે સાથ જોડ દિયા જાએ, એક ઇન્સાન કો દૂસરે ઇન્સાન કે સામને સવાલ કરને ઔર ભીક માંગને સે બચા કર એક અલ્લાહ કે સામને સવાલ કરનેવાલા ઔર માંગનેવાલા બના દે, હઝરત નબીએ કરીમ સલ. ને ઇસ અઝીમ જિમ્મેદારી કો બહોત હી અહમિયત કે સાથ પૂરા ફરમા કર કે દિખાયા.

ઔરતોં પર ખુસૂસી એહસાન:

હઝરત નબીએ કરીમ સલ. જબ દુન્યા મેં તશરીફ લાએ ઉસ વકત અરબ ઔર પૂરી દુન્યા કા હાલ બહોત હી બુરા થા, એક ઇન્સાન કઈ કઈ ઇન્સાનોં કા મોહતાજ બના હુવા થા ઔર ઉસમેં ખાસ કર હમારી બેહનોં કો બહોત હી ઝલીલ ઔર મજબૂર સમજા જાતા થા, એક ઔરત અપને શોહર તક કી નઝર મેં ઝલીલ સમજી જાતી થી, ખાનદાન કી નઝર મેં ઝલીલ સમજી જાતી થી ઔર ઔરત કી મજબૂરી સે કિસ્મ કિસ્મ કે ફાયદે ઉઠાએ જાતે થે.

અલ્લાહ કે નબી સલ. ને સિરાતે મુસ્તકીમ કી રેહનુમાઈ ફરમાઈ:

औरत जात को और ईन्सानियत को ऐसी मजबूरियों और लाचारियों से छुटकारा दिलवाया, और यह सबक दिया के हम सिर्फ़ ओक अल्लाह के मोहताज हय और औरत जात काबिले ईज्जत हय औरतों को जिल्लती से निकाल कर ईज्जत का आ'ला मकाम दिलवाया, पस्ती से निकाल कर बुलंदी का मरतबा दिलवाया.

मर्दों और औरतों सबको यह बात सिखाई के तुम ओक अल्लाह के मोहताज हो उसके सिवा किसीके मोहताज नहीं हो अगर तुम परेशान हो ज़रूरतमंद हो तो ओक अल्लाह के सामने मांगनेवाले बन जाओ, अल्लाह दुन्या की तमाम परेशानियों को दूर करेगा.

मेरी बेहनों! अल्लाह के नबी सल. ने मर्दों और औरतों पर यह बड़ोत बड़ा अहसान करमाया और ओक अल्लाह के दरबार से मांगना और लेना सिखाया और ओक अल्लाह के दरबार में सवाल के लिये जुबान जोलना सिखाया.

अल्लाह से मांगना ईन्सान को दूसरों से मांगने से बे-नियाज़ कर देता हय:

मेरी बेहनों! मैं आपसे हकीकत केहता हूं के अगर आपकी जुबान अल्लाह के सामने जुलने लगे और जुबान अल्लाह के दरबार में सवाली बन जाये तो फिर आपको अपनी जुबान दुन्या में किसीके सामने जोलनी नहीं पड़ेगी फिर आपको अपनी जुबान आप के सामने, भाई के सामने, शोहर के सामने जोलनी नहीं पड़ेगी, अगर आप अपने हाथ अल्लाह के सामने जुलाना और देवाना शुरू कर दें तो फिर किसी

के सामने आपको हाथ डेलाना नहीं पड़ेगा, आज हमारी परेशानियां और तकलीफें कितनी हंयं छजतिमाछ ह्य या छन्दिरादी, किस्म किस्म की परेशानियां जइरतें हमको लगी हें छस हावात में सबसे बड़ी वजह यह बी ह्य के....

“हमने अल्लाह को डेहना नहीं सीछा बाप और शोहर को डेहना सीछा!!”

“शोहर से मांगना सीछा अल्लाह से मांगना नहीं सीछा!!”

“छसी तरह हमने अल्लाह के सामने हाथ उछाना नहीं सीछा शोहर और बाप के सामने हाथ डेलाना सीछा!!”

मेरी बेहनों! जिस दिन आपके हाथ अल्लाह के सामने उछनेवाले बन गये आपकी जुबान अल्लाह के सामने भुलनेवाली बन गई तो छन्शाअल्लाह छिर आप किसी के मोहताज न रह्ये, बारी तआला अछब तरीके से जइरियात पूरी इरमावेंगे मुश्किलात दूर इरमावेंगे और अल्लाह आपको दुन्या और आछिरत में छज्जत अता इरमावेगा.

हज्जरत इतिमा रदि. का अमल हमारे लिये अेक सबक:

हज्जरत इतिमा रदि. का अमल रिवायतों में ह्य के हज्जरत हसन रदि. और हज्जरत हुसैन रदि. बीमार हुवे हज्जरत इतिमा रदि. अल्लाह से कहती हंयं और अल्लाह के सामने दुआ करती हंयं और मन्नत करती हंयं.

मेरी बेहनों! हज्जरत इतिमा रदि. ने न अपने शोहर हज्जरत अली रदि. के सामने सवाल किया बल्के सवाल और

ફરિયાદ અલ્લાહ કે દરબાર મેં કી. તો અલ્લાહ ને હઝરત હસન રહિ. ઓર હુસૈન રહિ. કો શિક્ષા કી દૌલત સે માલામાલ કિયા. હઝરત ફાતિમા રહિ. ને અલ્લાહ સે મન્નત કી, અય અલ્લાહ! મેરે દોનોં લાડલે બેટે જન્નત કે ફૂલ હસન ઓર હુસૈન તંદુરસ્ત હો ગયે તો અય અલ્લાહ મેં નફિલ નમાઝેં પઢુંગી ઓર રોઝે રખુંગી અલ્લાહ કે સામને સવાલ કિયા ઓર અલ્લાહ કે સામને મન્નત ભી માંગી તો અલ્લાહ ને ઉંનકી તકલીફ કો દૂર કર દિયા.

રમઝાન દુઆ કા મૌસમ હય:

મેરી બેહનોં! યહ રમઝાન કે મુબારક દિન હંય, મેં આપકો યહ ચીઝ ખાસ તૌર સે સિખાના ચાહતા હું અલ્લાહ કરે યહ સિક્કત ઓર યહ ખૂબી હમ સબ મેં આ જાએ વહ યહ કે એક અલ્લાહ કે સામને માંગના ઓર હાથ ફેલાના સીખ લો ઓર એક અલ્લાહ કે સામને ઝુબાન ખોલના સીખ લો, ઇન્શાઅલ્લાહ ફિર દુન્યા મેં કિસીસે ઉમ્મીદ લગાને કી ઝરૂરત નહી રહેગી.

હઝરત ઝન્નીરહ રહિ. કા અજીબ વાકિઅહ:

એક સહાબિયા ઓરત હય હઝરત ઝન્નીરહ રહિ. યહ બડી ઉમ્મ કી બુઢી ઓરત થી યહ ખાતૂન બડી ઉમ્મ મેં મુસલમાન હો ગઈ, હઝરત ઉમર રહિ. ઉસ વક્ત મક્કા કે બડે કાફિર સરદાર સમઝે જાતે થે યહ ઓરત ઉંનકે ઘર પર કામ કરતી થી ઉંનકી બાંદી થી હઝરત ઉમર રહિ. ઉંનકો ઇસ કદ્ર મારતે થે કે થક જાતે હઝરત ઝન્નીરહ રહિ. કા ઇમાન લાના

અબૂજહલ કો ભી મા'લૂમ હો ગયા ઉસકો બડા ગુસ્સા આયા
 ઔર એક દિન યહ ઝાલિમ અબૂજહલ અપને દોસ્તો કો લે કર
 આયા ઔર દોસ્તો કે સામને હઝરત ઝન્નીરહ રદિ. કી ઇન્સલ્ટ
 (INSULT) તવહીન કરને કે લિયે સબકે સામને વહ મારને
 લગા યહ બુઢી ઔરત અપને ઇમાન કે ખાતિર માર ખા રહી
 હય ઔર માર કો બદાશત કર રહી હય અબૂજહલ ને દેખા
 ઔર હૈરાન રહ ગયા કે યહ માર ખા રહી હય ફિર ભી કુછ
 નહી બોલતી, ગોયા ઝુબાને હાલ સે ગઝરત ઝન્નીરહ રદિ.
 યહ પૈગામ દે રહી થી કે.....

“અબૂજહલ! મેં મુહંમદ સલ. પર ઇમાન લે આઈ હું”

“મેં મુસલમાન હો ચુકી હું”

“અગર તુ કુફ્ર કરને મેં શરમાતા નહીં હય તો મેં
 ઇમાન લાને મેં શર્મ નહીં કરતી!!”

“તુ અગર ખુલ્લમ ખુલ્લા કાફિર હય તો મેં ખુલ્લમ
 ખુલ્લા મુસલમાન હોને કા એ'લાન કરતી હું!!”

“તુ અગર ખુલ્લમ ખુલ્લા અલ્લાહ કા દુશ્મન હય તો
 મેં ખુલ્લમ ખુલ્લા અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલ સે મોહબ્બત
 કરનેવાલી હું!!”

અલ્લાહુ અકબર! કૈસી ઔરત હય, અબૂજહલ ઔર
 મક્કા મેં દૂસરે સરદાર ને હઝરત ઝન્નીરહ રદિ. કે ઇમાન કા
 મઝાક ઉડાતે હુવે કેહને લગે અગર ઇસ્લામ કોઈ ઉમ્દહ ઔર
 ભલી ચીઝ હોતી તો ઝન્નીરહ હમસે ઇસ્લામ લાને મેં આગે ન
 બઢતી ગોયા ઇસ્લામ કી મઝાક ઉડાઈ સાથ મેં હઝરત ઝન્નીરહ
 રદિ. કી ગરીબી ઔર કમઝોરી કી મઝાક ઉડાઈ. ઉસ પર બારી

तआला ने यह आयत नाज़िल इरमाई.

وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا لَوْ كَانَ خَيْرًا مَّا سَبَقُونَا إِلَيْهِ

तर्जुमा: काफ़िर लोग ईमानवालों से डेहने लगे अगर यह ईस्लाम कोई अच्छी चीज़ होती तो यह लोग यअनी गरीब कमज़ोर लोग ईमान लाने में हमसे आगे न बढ़ जाते.

शरीअत के मामले में किसीसे शरमाना नहीं चाहिये:

मेरी बेहनों! अल्लाह के आतिर अल्लाह के दीन पर अमल करने में शरमाना छोड़ दो, लोगों से ग़मराना छोड़ दो, आज हमारी बेहनों को पर्दा करने में शर्म आती है, लोग क्या कहेंगे? लोग ता'ना देंगे ऐसी बातें सोचती हूँ, बेहनों! अल्लाह के दीन के आतिर किसीके ता'नों से ग़मराना नहीं चाहिये, दीन के आतिर न ग़मराना अल्लाह के नेक बंदे और नेक बंदियों की निशानी है **لَا يَخَافُونَ لَوْنَةَ لَئِيمٍ** (पा. १२ आ. ५४) तर्जुमा: दीन के आतिर किसीकी मलामत से डरते नहीं अल्लाह के लिये यह किसी के तअन और किसी की मलामत से ग़मराते नहीं है. अल्लाह के वास्ते कोई कुछ भी कहे, उनके डेहने से उनके ता'ना देने से पर्दा न छोड़ो.

दीनी उमूर में किसीको ता'ना देने में ईमान का

भतरा:

में उन बेहनों से भी डेहता हूँ जो हमारी बेहनों को ता'ना देती हूँ के अगर तुमने अल्लाह की शरीअत पर अमल करने की वजह से किसी नेक औरत को ता'ना दिया तो सुन लो मेरी बेहनों! भतरा है इस बात का के ज़िंदगी से

ईमान छीन लिया जाये, हमारी ऐक बहन पर्दा करती है तो उसकी दूसरी सहेली उसको ता'ना देती है के में जानती हूं के तु कैसी है? तुने कब से पर्दा शुरू कर दिया है?

सुन लो मेरी बहनो! के अगर अपनी बहन को ऐसा तअना दिया तो पतरा ईस बात का है के अल्लाह ईमान कही छीन न ले, कोई बहन नेक और नमाजी बन गई उसने अपने घर से बिला जरूरत निकलना छोड़ दिया मार्केट में घूमना छोड़ दिया शोपिंग कोम्प्लेक्स (SHOPPING COMPLEX) में जाना बंद कर दिया घर में रहती है अल्लाह की ईबादत करती है शोहर का हक अदा करती है अवलाद और बाप की जिदमत करती है अगर दूसरी बहन ने उसे ता'ना दिया अब लगाया तो याद रखो! के आपकी ईमान की दौलत अल्लाह छीन ले ईस बात का पतरा है, अल्लाह हमारी हिफाजत इरमाये!! थुंके यह अहकामे दीन का मजाक हुवा ईस लिये पूरी तरह अपने आपको ऐसी चीज से बचाने की जरूरत है.

नेक अमल में शर्म नहीं करनी चाहिये:

हमारी बहनो दीन पर अमल करने में किसीसे न गलतराओ.

“जब उन बेपर्दा औरतों को बेहया बन कर घूमने में शर्म नहीं आती तो तुम्हें पर्दा करने में शर्म नहीं आनी चाहिये”

“उनको अपना हुस्नो जमाव लोगों को दिखाने में शर्म नहीं आती तो तुमको अल्लाह के दीन पर अमल करने में शर्म

નહી આની ચાહિયે”

“જબ વોહ અપને બાલ ઔર અપને ચેહરે કો લોગોં કે સામને ખોલને મેં શરમાતી નહી હય તો તુમ્હે ચેહરા, બાલ ઔર બદન છુપાને મેં શર્મ નહી આની ચાહિયે”

“વહ ઔરતેં લફડે કરને સ્કેન્ડલ (SCANDAL) (નાજાઈઝ તઅલ્લુક) સે ગભરાતી નહી હય અપને નાજાઈઝ તઅલ્લુકાત ઔર બોય ફ્રેન્ડ (BOY FRIEND) (મર્દ દોસ્ત) રખને કો લોગોં કે સામને ફપ્ર સે બયાન કરે ઔર ઉસકો ફપ્ર ઔર અપની ખૂબી સમજે તો ફિર હમકો ઇફફત, પાક દામની, ઇસ્મતવાલી જિંદગી પર શરમાના નહી ચાહિયે”

અલ્લાહ કે દીન કે બારે મેં કિસીકે તા'ને સે મત ગભરાના અલ્લાહ તુમ્હારી મદદ કરેગા! મેં ઉન બેહનોં કો ભી કેહ દેતા હું કે કોઈ બહન દીનદાર ઔર નેક બન જાએ નમાઝી બન જાએ અપની લાઈફ (LIFE) કો ચેન્જ (CHANGE) કર લે (જિંદગી બદલ દે) હયા ઔર શર્મવાલી બન જાએ તુમ ઉનકો તા'ના મત દો વરના તુમ્હારે ઇસ તા'નેવાલે બોલ પર ખતરા હય ઇસ બાત કા કે અલ્લાહ કી પકડ નારાઝગી ઔર ગુસ્સા તુમ્હારી તરફ કહી મુતવજ્જેહ ન હો.

હઝરત ઝન્નીરહ કા ઇમાન:

હઝરત ઝન્નીરહ રદિ. બડી હિમ્મત સે અબૂજહલ કો જવાબ દેતી હય:

“એ અબૂજહલ! મેં ઇમાન લે આઈ હું”

અબૂજહલ મારતા હય ઔર હઝરત ઝન્નીરહ રદિ. બર્દાશ્ત કરતી જા રહી હય, લેકિન ઇમાન છોડને કો તૈયાર નહી

हय, उसके मार को बर्दाश्त करती हय और सभ्र करती हय
जुबान से ओक लइक नही बोलती के “मुझे मत मारो” युंके
यह जानती हय के यह तकलीक और यह मार-पीट अल्लाह के
वास्ते हय.

ईशाअल्लाह! अल्लाह इसके बहले में मुझे जन्त
देगा.

अबूजहल ने देखा के यह तो बड़ी अज्जब औरत हय
युप याप मार भा रही हय मार को बर्दाश्त कर रही हय
लेकिन ईमान छोडने के लिये तैयार नही हय तो अबूजहल को
और गुस्सा आया और गुस्से में आ कर ओक बड़ी चीक ले कर
हजरत जन्नीरह रदि. के सर पर ईतनी जोर से मारी के
हजरत जन्नीरह अंधी हो गई.

तो अबूजहल ने अपने दोस्तों के सामने मजाक उडाना
शुरू किया के -जन्नीरह देय लिया तुने, तु हमारे बुतों की
ईबादत नही करती ईस लिये हमारे बुतों और देवताओं ने
तेरी आंभों को छीन लिया तुझे अंधा कर दिया अगर तु हमारे
बुतों और देवताओं की ईबादत करती तो तेरी आंभें अंधी न
होती और हमारे बुत और हमारे देवता तुजसे नाराज न
होते तु अल्लाह पर ईमान ले आई ईस लिये हमारे देवी
देवता तुजसे नाराज हो गये, और तुझे यह तकलीक दी-

हजरत जन्नीरह रदि. की गैरते ईमानी:

जब यह बात हजरत जन्नीरह रदि. ने सुनी के
अबूजहल अल्लाह की शान में बेअदबी करता हय तो अब
हजरत जन्नीरह रदि. से सहन न हुवा युंके अबूजहल ने

“અય અલ્લાહ! આજ તેરી ઈઝઝત કે વાસ્તે સે સવાલ કરતી હું તુ મેરી આંખોં કો દુરૂસ્ત કર દે તાકે યહ ઝાલિમ તેરી શાન મેં બેઅદબી ન કરે ઔર તેરી અઝમત (બડાઈ) ઉનકે સામને ઝાહિર હો જાએ”

ઉસ ઔરત ને અલ્લાહ સે યહ દુઆ માંગી.

કિતાબોં મેં લિખા હય હઝરત ઝન્નીરહ રદિ. કા યહ સવાલ યહ દુઆ અલ્લાહ કો ઈતની પસંદ આઈ કે અભી હાથ મુંહ પર ફિરાએ ભી ન થે દુઆ માંગ હી રહી થી કે અલ્લાહ ને ઉનકી દોનોં આંખેં દુરૂસ્ત (અચ્છી) કર દી, બા'ઝ કિતાબોં મેં યું લિખા હય કે જબ આંખ ચલી ગઈ તો મુશ્રિકીન કેહને લગે હમારે ખુદા યઅની ‘લાત વ ઉઝઝા’ ને અંધા કર દિયા, હઝરત ઝન્નીરહ ફરમાતી હય કે લાત વ ઉઝઝા કો તો યહ ખબર ભી નહીં હય કે કોન ઉસકી પરસ્તિશ (પૂજા) કરતા હય યહ તો (બીનાઈ કા ચલા જાના) મહઝ અલ્લાહ કી તરફ સે હુવા હય અગર અલ્લાહ યાહે તો મેરી બીનાઈ વાપસ આ સકતી હય ખુદા તઆલા કી કુદરત કા કરિશ્મા કે ઉસી રાત કે ગુઝરને કે બાદ જબ સુબ્હ કો હઝરત ઝન્નીરહ રદિ. ઉઠી તો આંખેં દુરૂસ્ત હો ચુકી થી બીનાઈ લોટ આઈ થી ઉસ પર મુશ્રિકીન કેહને લગે કે મુહંમદ સલ. ને જાદૂ કર દિયા હય બાદ મેં હઝરત અબૂબક સિદ્દીક રદિ. ને હઝરત ઝન્નીરહ રદિ. કો ખરીદ કર આઝાદ કર દિયા.

દુઆ કી તાકત:

મેરી બેહનોં! અલ્લાહ ને દુઆ માંગને મેં વહ તાકત રખી હય કે મુશ્કલ સે મુશ્કલ કામ અલ્લાહ ઉસકે ઝરિયે સે

આસાન ફરમા દેતે હંય દુન્યા મેં અલ્લાહ કે સિવા કિસી ઔર
સે સવાલ મત કરો શોહર ઔર બાપ કા દિલ ભી અલ્લાહ કે
હાથ મેં હય તુમ અલ્લાહ સે કયું સવાલ નહી કરતી?

“માંગો ઉસ અલ્લાહ સે જિસકે કબ્જે મેં શોહર કા
ઔર બાપ કા દિલ હય”

અલ્લાહ ઉનકે દિલોં મેં ડાલેગા ઔર તુમ્હારી ઝરૂરત
પૂરી ફરમાએગા ઔર સવાલ કી ઝિલ્લત સે બચ જાઓગી.

ગૈરુલ્લાહ સે સવાલ કરને સે બચને કા નુસ્ખા:

મેરી બેહનોં! આજ બડી બાત યહ હય હમને દૂસરોં સે
સવાલ કર કે અપને આપકો ઝલીલ કર રખા હય ઈસ બાત કો
દિલ મેં લિખ કર જાઓ કે

“હર એક કા દિલ અલ્લાહ કે હાથ મેં હય”

“ઔર અગર તુ બાપ કે ઘર હય તો બાપ કા દિલ ભી
અલ્લાહ કે કબ્જે મેં હય”

“અગર તુ શોહર કે ઘર પર હય તો શોહર કા દિલ ભી
અલ્લાહ કે કબ્જે મેં હય”

ઈસી લિયે હમ અલ્લાહ સે દુઆ કરતે હંય

يَا مُصَرِّفَ الْقُلُوبِ صَرِّفْ قُلُوبَنَا عَلَى طَاعَتِكَ

يَا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ قَلِّبْ قُلُوبَنَا عَلَى وَبَيْنِكَ

“અય અલ્લાહ તુ દિલોં કો પલટનેવાલા હય હમારે દિલોં કો
તેરી ફરમાંબરદારી કી તરફ પલટ દે, અય અલ્લાહ તુ દિલોં કો
ફેરનેવાલા હય હમારે દિલોં કો તેરે દીન કી તરફ ફેર દે”

તેરે કબ્જે મેં લોગોં કે દિલ હંય તુ દિલોં કો ફેર દે ઔર
હમારે શોહર કો હમારે વાલિદ કો હમારી ઝરૂરિયાત પૂરી કરને

કી તરફ મુતવજ્જેહ ફરમા, તુ કાદિર હય બગૈર શોહર ઔર બાપ કી મદદ કે ભી ઝરિયાત પૂરી કર સકતા હય. પૂરે યકીન સે માંગો.

હઝરત રાબિયા બસરિયા રહ. કા વાકિઅહ:

હઝરત રાબિયા બસરિયા રહ. કે આપને બહોત સારે વાકિઆત સુન રખે હૈં, આજ ઉનકી દુઆ કા એક અજીબ વાકિઅહ આપકો બતા દેતા હું.

હઝરત શૈખ ઇસ્માઈલ રહ. યહ હઝરત રાબિયા બસરિયા રહ. કે વાલિદ હંય વહ પેહલી સદી કે બુઝુર્ગ થે અભી સહાબા કા ઝમાના થા સહાબા દુન્યા મેં મૌજૂદ થે ઉસ દૌર કે શૈખ ઇસ્માઈલ રહ. હંય ઉનકે ઘર મેં ચાર બેટિયાં પૈદા હુઈ ઉનમેં ચોથી બેટી કા નામ રાબિયા રખા ગયા ઇસ લિયે કે અરબી મેં ચોથી કો રાબિયા કેહતે હૈં ઔર બસરહ ઉનકા વતન થા ઇસ લિયે રાબિયા બસરિયા કે નામ સે મશહૂર હો ગઈ, હઝરત રાબિયા રહ. ચાર યા પાંચ સાલ કી ઉમ્મ થી કે અબ્બા જાન કા ઇન્તેકાલ હો ગયા જબ હઝરત રાબિયા આઠ સાલ કી હુઈ બસરહ શહર મેં દુકાળ હુવા, ઇતના સખ્ત દુકાળ પડા કે ખાને પીને કી ચીઝોં સે ભી લોગ મહઝૂમ હો ગયે, ઔર લોગ ભૂક-પ્યાસ સે પરેશાન હો ગયે, યહ ચારોં બેહનેં ભી પરેશાન! લેકિન હિમ્મત નહીં હોતી થી કે કિસી કે સામને ભીક માંગે બહોત દિન ગુઝર ગયે કોઈ ચીઝ ખાને કો નહીં મિલી ઔર ભૂક કી વજહ સે જાન ખતરે મેં હો ગઈ બિલ આખિર મજબૂર હો કર એક રોઝ ચારોં બેહનેં આમ ગુઝરગાહ (રાસ્તે) પર બેઠ ગઈ કે કિસીસે કુછ માંગેં લેકિન કિસીસે માંગને કી હિમ્મત નહીં

હુઈ ઉસ ઝમાને મેં બસરહ શહર મેં એક બહોત બડા માલદાર આદમી થા. ઉસકા નામ અતીક થા વહ વહાં સે ગુઝરા ઔર દેખા કે વહ ચારોં બેહનેં બેઠી હુઈ હંચ તો ઉસને બડી બહન સે પૂછના શુરૂ કિયા કે “તુમ વહાં ક્યું બેઠી હો?” જવાબ દિયા કે “હમ ભૂક કી વજહ સે પરેશાન હંચ જાન નિકલી જા રહી હય ઇસ લિયે વહાં બેઠી હંચ”.

ખાને-પીને કી ચીઝોં પર અલ્લાહ કા શુક અદા કરો

મેરી બેહનેં! ખાને-પીને કી જો નેઅમતોં અલ્લાહ ને હમકો દે રખી હંચ ઉસકા શુક અદા કરો, કભી ઐસે દિન હમારે પાસ ન લાએ કે હમ લુકમે લુકમે કે મોહતાજ હો જાએં અલ્લાહ ઐસે બુરે દિનોં સે હમારી હિકાજત ફરમાએં, અલ્લાહ કે શુકગુઝાર બન જાઓ કભી નાશુકી કે અલફાજ ઝુબાન પર મત લાના ઇસ લિયે કે અલ્લાહ જબ નારાઝ હોતે હંચ તો નેઅમત કે દરવાઝે બંદ કર દેતે હંચ.

ઇબ્રતનાક વાકિઅહ:

બીચ મેં એક વાકિઅહ સુના દેતા હું કુછ સાલ પેહલે ગુજરાત મેં બહોત બડા ઝલઝલા હુવા થા ઉસ મોકે પર બહોત સારે લોગ ઇમદાદી ખિદમાત કે લિયે ઝલઝલા ઝદહ ઇલાકે (ઝલઝલેવાલી જગા) મેં ગયે થે, અહમ્દુલિલ્લાહ હમારી ફલાહુલ મુસ્લિમીન તન્જીમ કો ભી ખિદમત કા મોકા મિલા, સપ્ત ઠંડી કા ઝમાના થા હમ લોગોં ને મુખ્તલિફ જગહોં પર કેમ્પ લગા રખે થે કેમ્પ સે ગલ્લા કપડે વગૈરહ વગૈરહ ઝરૂરિયાતે ઝિંદગી કા સામાન તકસીમ કિયા જાતા થા ઔર

લોગ આધી-પોની રાત હોતે હી કેમ્પ કે દરવાઝે પર લાઈન લગા કર ખડે હો જાતે થે મર્દ ઔર ઔરતે બૂઢે જવાન છોડે-છોટે મા'સૂમ બચ્ચે તક લંબી લંબી લાઈન મેં ખડે હોતે થે સુબ્હ આઠ નવ બજે સે ઉનકો રાશન કપડે તકસીમ કરને કા કામ શુરૂ હોતા થા ઉસ વકત હમારે એક સાથી જનાબ યુસુફ અલી સાહબ દોકરાટ ને દેખા કે એક હિંદુ ઔરત કેમ્પ કે કરીબ એક દરખ્ત કે નીચે ખડે હો કર કે સબ કુછ દેખ રહી હય ઔર જબ લોગ ચલે ગયે તો વહ ઔરત ભી ચલી ગઈ લાઈન મેં કોઈ ચીઝ લેને નહી આઈ વહ ઔરત દૂસરે દિન ભી આઈ ઔર ઈસી તરહ દેખ કર ચલી ગઈ તીસરે દિન ભી ફિર આ કર ઈસી તરહ ખડી હો ગઈ તો હમારે એક સાથી ને એક વોલન્ટીયર (VOLUNTEER) ખાદિમ કો ઉસ ખાતૂન કે પાસ ભેજા ઉસ ખાદિમ ને ઉસ ઔરત સે પૂછા બહન ક્યું યહાં આતી હો? આપકા કયા મક્સદ હય? જબ વહ સવાલાત કિયે તો ઉસ હિંદુ ઔરત કી આંખોં મેં આંસૂ આ ગયે રોની લગી ઉસ ઔરત ને જો જવાબ દિયા વહ હમ સબકે લિયે ઈબ્રત ઔર નસીહત હય ઉસને કહા કે મેં ઈસ ભૂજ શહર કે સબસે બડે ગોલ્ડ કે તાજિર (સુનાર) કી બીવી હું મેરા શોહર સોના બેચનેવાલા તાજિર થા મેં ઉસકી બીવી હું જબ ઝલઝલા આયા હમારી પૂરી દુકાન ઝમીન મેં ધંસ ગઈ ઔર મેરા શોહર ઔર મેરા જવાન બેટા ઉસ દુકાન કે નીચે દબ કર મર ગયે ઔર મેરા મકાન ભી ટુટ ગયા ફિર કહા કે અય મુસલમાન ભાઈઓ! મેરા એક વકત વહ થા કે માલદાર કી વાઈફ (WIFE) બીવી થી, બડે તાજિર કી બીવી થી, મેરે અપને જિસ્મ પર મેરે કાન,

નાક, ગલે ઓર હાથોં મેં ૫૦-૫૦ તોલા સોના (૫૦૦ ગ્રામ કે કરીબ) સોના પહન કર ઘર સે બાહિર જાતી થી. આજ મેરા યે હાલ હે કે ઝલઝલે કે બા'દ સે આજ સાત દિન હો ગયે, મુઝે દો રોટી ખાને કો નહીં મિલી. ભૂક કી વજહ સે પરેશાન હું, મેં ત્રીન દિન સે તુમ્હારે કેમ્પ મેં આતી હું રોટી કે લિયે ચાવલ કે લિયે, લેકિન યહાં આને કે બા'દ શર્મ આતી હય કે માલદાર કી બીવી હું કેસે માંગૂં? ભૂકી વાપસ ચલી જાતી હું, લેકિન અબ સાત દિન હો ગયે, ભૂક બદાશત નહીં હોતી, અય મુસલમાનો! તુમ્હારે અલ્લાહ કા વાસ્તા દે કર સવાલ કરતી હું અલ્લાહ કે નામ પર દો રોટી દે દો, તાકે મેરી જાન બચ જાએ, માલદાર કી બીવી હું લેકિન આજ દો રોટી કી મોહતાજ હો ગઈ હું.

યાદ રખો! માલદારી કે બા'દ ફકીરી બહોત મુશ્કિલ હોતી હય.

અલ્લાહ હર ચીઝ પર કાદિર હય:

મેરી બેહનોં! અલ્લાહ એસે બુરે દિન કબી ન દિખાએ, એસી અલ્લાહ સે દુઆ કરો, જો ને'મતેં ખાને કી પહેનને કી રેહને કી અલ્લાહ કી તરફ સે હમકો બહોત આસાની સે મિલ રહી હય ઉસ પર અલ્લાહ કા શુક અદા કરો, અલ્લાહ ને અપને કલામે પાક મેં એ'લાન ફરમાયા હય:

“لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِنْ كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ”

(પા.૧૩ રૂ.૧૪ આ.૭)

અલ્લાહુ અકબર! કયા ખાત ફરમા દી અલ્લાહ તઆલા ને, કે શુક કરોગે તો ને'મત ઝિયાદહ દુંગા, ઓર નાશુકી કરોગે તો મેરા અઝાબ બહોત સખ્ત હય. અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે

हंय के.....

“में दे ली सकता हूं और ले ली सकता हूं”

“मालदार ली बना सकता हूं और बिकारी ली बना सकता हूं, अल्लाह हर चीज पर कादिर हय”

“मेरी बेलनों! कभी अल्लाह की ने'मतों पर ना-शुकी मत करना, अल्लाह ने हमको बहोत दिया हय, हमेशा याद रखो”

“जो जुदा करोडपती बना सकता हय वह रोडपती ली बना सकता हय”

“वह जब याहे तब किसीको आलीशान महल में पहोंयाये जब याहे तब किसीको रास्ते पर ला कर भडा कर दे”

“कुदरती हवादिपात के मोके पर ऐसे वाकिआत देबने और सुनने में आते रेहते हंय, अल्लाह तआला हमारे साथ लिफाजत और आझियत का मुआमला इरमाये”

हजरत राबिया रह. का जवाब:

तो बात यह चल रही थी के हजरत राबिया यारों बेलनों के साथ बेडी लुं थी और मालदार आदमी बडी बहन के साथ बात कर रहा हय, और उसकी नजर हजरत राबिया की तरफ पड़ी, छोटी सी बख्शी, नूरानी येहरा, उस मालदार ने बडी बहन से पूछा के यह तुम्हारी छोटी बहन हय? जवाब दिया के हां. उसने हजरत राबिया से कहा के तु मुझसे कोठ चीज नही मांगती? राबिया छोटी सी बख्शी थी लेकिन हिम्मत से जवाब देती हंय के जिससे मांगना था उससे मांग चुकी हूं या'नी अल्लाह से और उसीसे मांगुंगी. अब वह मजाक में

કેહને લગા કે ઉસ અલ્લાહ ને અભી તક તુઝે ન રોટી દી હય ન પાના દિયા હય, ઉસ મા'સૂમા ને જવાબ દિયા કે “ઉસકે યહાં જબ દેને કા વક્ત આએગા તબ દેગા”

“قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا”

“અલ્લાહ ને હર ચીઝ કા એક ટાઈમ રખા હય”

(પા.૨૮ રૂ.૧ આ.૩)

જબ વક્ત આએગા દેગા.

હઝરત રાબિયા રહ. કા મુલાઝમત કે લિયે જાના:

અબ વહ માલદાર બડી બહન સે કેહને લગા, તેરી છોટી બહન બહોત હોશિયાર હય, ઉસકો મેરે ઘર પર કામ કરને કે લિયે ભેજ દો, મેં આપકો ઇતને દીનાર ઇતને પૈસે દેતા હું કે ફિર આપકો કિસીસે ભીક નહી માંગની પડેગી, ચારોં ને મશ્વરહ કિયા કે એક બહન કામ કે લિયે ચલી જાએ ઓર ઉસકી વજહ સે અગર ચારોં કા મસ્જલા હક હો જાએ ઓર ભીક ન માંગની પડે તો અચ્છા હય, ઉસ પર હઝરત રાબિયા ખુશી ખુશી તૈયાર હો ગઈ, ઓર કહા કે અપની તીનોં બેહનોં કી ખાતિર અપને બચપન કા ખેલ-કૂદ સબ કુછ કુર્બાન કર દુંગી. લેકિન હમ કિસીસે ભીક નહી માંગેંગી. અબ વહ મઝદૂરી કે લિયે ઉસ અતીક શેઠ કે યહાં ચલી ગઈ અલ્લાહ તઆલા કી અજીબ બંદી થી, દિન ભર ખિદમત કરતી, મેહનત મઝદૂરી કરતી ઓર બહોત દૂર જા કર અપને શેઠ અતીક કે લિયે પાની ભર કર લાતી, પસીને સે ચૂર ચૂર હો જાતી, ઓર ફિર રાત મેં અલ્લાહ કે સામને ખડી હો કર ઇઆદત કરતી.

અલ્લાહુ અકબર! છોટી સી બચ્ચી થી, જબ ઉસકી ઉમ્મ

આગે બઢી ઔર તેરા સાલ કી હુઈ, તો એક દિન ઉસકા શેઠ ઉનકો પૂછને લગા, અય રાબિયા! તુમહારા ચેહરા બહોત કીકા હોને લગા હય, કયા બાત હય? તુ રાત કો સોતી નહીં હય? હઝરત રાબિયા ને કહા: કે કયા મુઝસે ઝિમ્મેદારી પૂરી કરને ઔર કામોં કે પૂરા કરને મેં કોતાહી હોતી હય? કયા મેં કામ નહીં કર રહી હું? શેઠ ને જવાબ દિયા કે રાબિયા તુ કામ તો પૂરા કરતી હય ઔર બહોત ઘ્યાન સે કરતી હય લેકિન મેં કેહતા હું કે કુછ વકત આરામ કર લિયા કર, અપની તબીઅત કા ખ્યાલ કર, રાબિયા ને કોઈ જવાબ ન દિયા ઔર વહાં સે ઉઠ કર ચલી ગઈ.

**હઝરત રાબિયા રહ. કી રાત કી આહોઝારી
(અલ્લાહ કે સામને રાત કો રોના)**

અબ એક દિન એસા હુવા કે ઉસકા શેઠ આધી રાત કો ઉઠા, ઉસકી આંખ ખુલ ગઈ, ઉસને ઈધર ઉધર દેખા તો જિસ કમરે મેં હઝરત રાબિયા સોતી થીં ઉસ કમરે મેં નઝર ગઈ, કયા દેખતા હય?

કે ઉસમેં છોટા સા ચિરાગ જલ રહા હય શેઠ ને કમરે કી ખિડકી સે દેખા તો હૈરાન રહ ગયા કે યહ રાબિયા તો પૂરા દિન કામ કરતી હય ઔર રાત મેં સજદે મેં ગિર કર અલ્લાહ સે સવાલ કરતી હય ઔર કેહ રહી હય કે અય અલ્લાહ! દિન મેં પાંચ મરતબા મુઅઝિઝન અઝાન દેતા હય ઔર મેં નમાઝ કે લિયે નહીં આ સકતી હું, તુ મેરી મજબૂરી કો જાનતા હય કે મેરા શેઠ ઈતના કામ કરવાતા હય કે મેં નમાઝ તક નહીં પઢ સકતી હું નમાઝ કા વકત ગુઝર જાતા હય અય અલ્લાહ! તુ

मुझे मुआझ इरमा दे. मेरे शेठ की बात मुझे माननी पड़ती है और काम करना पड़ता है, और रात में तेरे दरबार में छाजिर हो जाती हूँ जब शेठ ने छज़रत राबिया की यह बात जो अल्लाह से सजदे में वह कह रही थी सुनी तो उनके शेठ अतीक के दिल को उसका बल्लोत असर हुआ वह कांपने लगा और अपने कमरे में वापस चला आया पूरी रात नींद नहीं आई करवटें बदलते रहा और बेचैन हो गया जब सुबह हुई तो छज़रत राबिया को कमरे में बुलाया और कहा राबिया ज़ाओ में ने जो पैसे दिये थे वह भी तुमसे वापस नहीं लूंगा आज मैं तुमको काम-काज नोकरी से आज़ाद कर देता हूँ. छज़रत राबिया ने कहा: के आपने जितने पैसे नोकरी के मेरी बहन को दिये थे उतना काम तो मैं ने अब तक किया भी नहीं, वह शेठ हाथ जोड़ कर कहने लगा: “अब राबिया! मुझे दर लगता है के जब तु आधी रात को उठ कर मेरी इरियाद अल्लाह के सामने करती है तो कहीं अल्लाह मुझे पकड़ न ले, तु मुझे अल्लाह के वास्ते मुआझ कर दे, मैं तुझे आज़ाद करता हूँ” छज़रत राबिया ने उसको कहा: के “मैं तुझे मुआझ करती हूँ” यह कह कर उसके दरबार से अपने घर की तरफ़ रवाना हो गई.

रातों की मांगना:

मेरी बहनो! देखो ओक औरत अल्लाह के सामने रात को उठ कर सवाल करे और वह शेठ की हुन्यवी मुलाज़मत से छुटकारा दिलवा सके, और उसके दिल में मोहब्बत पैदा कर दे, तो मेरी बहनो! तुम भी अल्लाह से मांगना सीजो, छज़रत

રાબિયા અપને બચપન ઔર જવાની મેં ઐસી અલ્લાહ સે માંગનેવાલી થી કે અલ્લાહ ને ઉસકો દુન્યા કી ગુલામી સે છુટકારા અતા ફરમાયા ઔર અલ્લાહ ને દુન્યા કી મોહતાજી સે નજાત દિલવા દી.

આપ સલ. કા હમ પર એક ઔર એહસાન:

મેરી બેહનોં! અગર હમને અલ્લાહ સે માંગના સીખ લિયા તો ઈન્શાઅલ્લાહ દુન્યા કી હર મુસીબત સે અલ્લાહ હમકો નજાત અતા ફરમાએગા, યહ હઝરત નબીએ કરીમ સલ. કા બહોત બડા એહસાન હય હમ પર કે નબીએ કરીમ સલ. ને હમકો દુન્યા કે લોગોં કી મોહતાજી સે નજાત દિલવાઈ ઔર એક અલ્લાહ સે માંગના સિખાયા, અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હય:

“وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ، أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ

فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ”

“અય મેરે બંદો! આઓ સવાલ કરો, મુઝસે માંગો, તુમ જો સવાલ કરોગે, **“અય મેરે બંદો! આઓ સવાલ કરો, મુઝસે માંગો, તુમ જો સવાલ કરોગે, મેં તો બહોત નજદીક હું.”**

અય બેહનોં! “તુમ અપને શોહર કો સબસે ઝિયાદહ કરીબ સમઝતી હો” મેં કેહતા હું “અલ્લાહ તુમ્હારે લિયે શોહર સે ભી ઝિયાદહ કરીબ હય” અલ્લાહુ અકબર! બેહનોં અલ્લાહ સબસે કરીબ હય.

હઝરત ખવલા બિન્તે ખઅલબા રદિ. કી ફરિયાદ:

હઝરત આઈશા રદિ. ફરમાતી હય કે “એક ઔરત કા અપને શોહર સે કુછ મુઆમલા હો ગયા વહ ઔરત ખવલા

બિન્તે ષઅલબા રદિ. થી, વહ નબી સલ. કે પાસ ફરિયાદ કરને આઈ ઔર નબી સલ. કે કરીબ આ કર ફરિયાદ કરને લગી, હઝરત આઈશા રદિ. ફરમાતી હંચ કે મેં ને ભી ન સુના વહ ક્યા કેહ રહી હંચ હાલોકે મેં હુઝૂર સલ. કે બિલ્કુલ પડોસ મેં થી લેકિન અલ્લાહ તઆલા ને ઉસકી બાત સુન લી ઔર આસ્માન સે હઝરત જિબ્રઈલ અલ. કુર્આન કી આયત લે કર તશરીફ લાએ.

“قَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ فِي زَوْجِهَا وَتَشْتَكِي إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَا”

(પા.૨૮ આ.૧)

અલ્લાહુ અકબર! મેરી બેહનોં વહ ઔરત અપને શોહર કી ફરિયાદ કરને આઈ થી ઉસકી બાત કરીબ મેં રેહ કર હઝરત આઈશા રદિ. ન સુન સકી, વહ બાત સાતોં આસ્માન પર અલ્લાહ ને સુન લી. સોચો! અલ્લાહ હમસે કિતના કરીબ હય ઔર ફિર અલ્લાહ તઆલા હઝરત જિબ્રઈલ અલ. કો ભેજતે હંચ કે જાઓ! કેહ દો કે ઉસ ઔરત કી તકલીફ કા હલ યહ હય, ઔર અલ્લાહ તઆલા ને ઉસકી તકલીફ કા હલ એસા બતલાયા જો ક્યામત તક સબકે લિયે મુફીદ હય.

હઝરત ખવલા રદિ. કા હઝરત ઉમર રદિ. ને એહતેરામ કિયા:

એક મરતબા હઝરત ઉમર રદિ. એક જમાઅત કે સાથ તશરીફ લે જા રહે થે, હઝરત ખવલા રદિ. સામને આ ગઈ કુછ કેહના ચાહ રહી થી હઝરત ઉમર રદિ. ને રાસ્તે મેં ઠહર કર ઉનકી બાત સુની, ઉસ પર બા'ઝ લોગોં ને કહા: “એક બુઢિયા

કી ખાતિર ઇતને બડે મજમે કો રોકે રખા હય” ઉસ પર હઝરત ઉમર રદિ. ને ઇર્શાદ ફરમાયા: “તુમકો મા’લૂમ હય યહ ઔરત કોન હય?”

“યહ વહ ઔરત હય જિસકી બાત અલ્લાહ ને સાત આસ્માનોં કે ઉપર સુની, મેં કોન હોતા હું કે ઉનકી બાત ટાલ દું અલ્લાહ કી કસમ અગર યહ રાત તક યહાં સે રૂખ્સત ન હોતી તો મેં ઉનકે લિયે રાત તક ખડા રેહતા.”

અલ્લાહ તઆલા હમસે બહોત ઝિયાદહ કરીબ હય:

ઇસી લિયે મેરી દીની બેહનોં! હમ જિતના હમારે શોહર ઔર બાપ કો કરીબ સમઝતે હંય ઉસસે ભી ઝિયાદહ હમારા અલ્લાહ હમસે કરીબ હય, અલ્લાહ ને ખુદ ફરમાયા હય:

“મેં ઝિયાદહ કરીબ હું, તુમ મુઝે પુકારો”

“મેં તુમહારી દુઆ કબૂલ કરનેવાલા હું”

“શોહર કે ઘર પર અગર કોઈ તકલીફ આએ તો અપની માં કો ક્ષેન મત કરો બલ્કે અલ્લાહ કી તરફ મુતવજ્જેહ હો જાઓ ઉસીકો પુકારો, ઇન્શાઅલ્લાહ અલ્લાહ તુમહારી તકલીફ કો દૂર કરેગા”

અલ્લાહ હમકો અપને દરબાર સે માંગનેવાલા બના દે, ઔર અલ્લાહ હમસે દુન્યા કી તકલીફ કો દૂર ફરમા દે(આમીન)

وَإِخْرُجُونَا مِنَ الْحَمْدِ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.....

નજાત હાસિલ
કરને કા નબવી
નુસ્ખા

ઇસ બયાન કી ખાસ-ખાસ બાતેં

- * “અલ્લાહ સે સિર્ફ દુન્યા હી નહીં બલકે અપની આખિરત ઔર દીન કે મુતઅલ્લિક બી સવાલ કરના સીખો”
- * “મિયાં-બીવી મેં ઝગડે કેસે દૂર હો?”
- * “જુબાન જન્નત યા જહન્નમ મેં લે જાને કા ઝરિયા બન સકતી હય”
- * “દૂસરોં કી ગીબત કર કે ઉનકે ગુનાહ અપને ઝિમ્મે મત લો”
- * “દુન્યા ઔર આખિરત કે મિસ્કીન મેં ફર્ક”
- * “જન્નત યકીની તૌર પર હાસિલ કરને કા નુસ્ખા”
- * “ફિત્નોં કે દૌર મેં ઘર હિફાઝત કા કિલ્આ”
- * “અલ્લાહ કે સામને રોને કે ફાયદે”

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

(3)

نجات حاصل کرنے کا نابی نوسما

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِیْنُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنُؤْمِنُ بِهِ وَنَتَوَكَّلُ عَلَیْهِ
وَنَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنْ شُرُوْرِ اَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ اَعْمَالِنَا مَنْ یَّهْدِیْهِ اللّٰهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ
یُضِلِّهِ فَلَا هَادِیَ لَهُ وَنَشْهَدُ اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهُ لَا شَرِیْكَ لَهُ وَنَشْهَدُ اَنَّ سَیِّدَنَا
وَسَنَدَنَا وَمَوْلَانَا مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُوْلُهُ صَلَوَةُ اللّٰهِ تَبَارَكَ وَتَعَالٰی عَلَیْهِ وَعَلٰی اٰلِهِ
وَاصْحَابِهِ وَارْوَاجِهِ وَذُرِّیَّاتِهِ وَبَارَكَ وَسَلَّمَ تَسْلِیْمًا كَثِیْرًا

اَمَّا بَعْدُ

فَاعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّیْطٰنِ الرَّجِیْمِ ۝ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝

مَا یَلْفُظُ مِنْ قَوْلٍ اِلَّا لَدَیْهِ رَقِیْبٌ عَیْنُهُ ۝ (پارہ ۲۶ ع ۱۶ / آیت ۱۸)

وَعَنْ عُقْبَةَ ابْنِ عَامِرٍ قَالَ لَقِیْتُ رَسُوْلَ اللّٰهِ ﷺ فَقُلْتُ مَا النِّجَاةُ فَقَالَ

اَمْلِكْ عَلَیْكَ لِسَانَكَ وَلِیْسَعَكَ بَیْتُكَ وَابِلُكَ عَلٰی خَطِیْئَتِكَ

(مشکوٰۃ ص ۴۱۳ باب والغیبة والشتم)

ترجمہ: دھرتی دکھا بین آمیر رحہ۔ کھتے ہن کے
میں نے رسول اللہ ص۔ سے مولا کا تہی اور ازل کیا کے (مولا
بتاؤں کے دنییا اور آمیرت میں) نجات کس ترہ

મિલેગી? આપ સલ. ને ફરમાયા:

“અપની ઝુબાન કો કાબૂ મેં રખો”

“તુમ્હારા ઘર તુમ્હારી કિશયત કરે”

“ઔર અપને ગુનાહોં પર રોઓ”

સહાબએ કિરામ રદિ. કે સવાલાત:

યહ મિશકાત શરીફ કી એક હદીસ હય કે હઝરત ઉકબા બિન આમિર રદિ. જો એક સહાબી હંય ઉન્હોંને આપ સલ. સે સવાલ કિયા ઔર સવાલ ભી એસી ઝરૂરત કા કિયા કે તમામ ઇન્સાનોં કી ઝરૂરત કા સવાલ હય, સહાબ-એ-કિરામ રદિ. ઔર સહાબિયા ઔરતોં કા મુઆમલા એસા થા કે વહ દીની ઔર દુન્યવી ઝરૂરત કે બારે મેં આબિરત કે મુતઅદિલક સવાલ કિયા કરતે થે ઔર ઉન્કે સવાલાત દીન ઔર આબિરત કે બારે મેં હુવા કરતે થે, ઉન્કે બા'ઝ સવાલોં કે જવાબાત કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા કી તરફ સે દિયે ગએ હે. ઔર બા'ઝ સવાલોં કે જવાબાત હદીસ શરીફ મેં આએ હેં જૈસા કે કુર્આન મેં કહી પર તો હય:

“يَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسَاءِ”

ઔર એક જગા પર હય:

“يَسْتَفْتُونَكَ عَنِ الْآهْلِ”

યહ સહાબ-એ-કિરામ કે સવાલાત હંય વહ હઝરત દીની ઝરૂરત કે બારે મેં હઝરત નબીએ કરીમ સલ. સે પૂછતે થે ઔર ઉન્કે સવાલાત સે ઉમ્મત કો બહોત બડા ફાયદા હુવા, એસા હી એક સવાલ ઈસ (ઉપરવાલી) હદીસ મેં કિયા ગયા હય, સવાલ યહ થા કે: مَا النَّجَاةُ? નજાત કૈસે મિલેગી? યા'ની અલ્લાહ કી નારાઝગી સે ઔર અલ્લાહ કે અઝાબ સે નજાત

कैसे मिलेगी? यह बड़ोत बड़ा सवाल है जो हजरत उकबा बिन आमिर रदि. ने किया, हम अल्लाह से हुआ करते हैं और हुआ करनी भी चाहिये के अर्थ अल्लाह! मौत की तकलीफ से कब्र के अजाब से कयामत के दिन की तकलीफ से जहन्नम की आग से और उसके अजाब से हमें नजात और छुटकारा अता इरमा दे. इस तरह हुआ हमको करते रहना चाहिये, लेकिन इस हदीस में सवाल भी बड़ोत अहम है के “नजात कैसे मिलेगी?” उस पर एक इरमूला (नुरमा, कोर्स) हजरत नबीअे करीम सल. ने हमको बतलाया है और तीन बातें हदीस में ईर्शाद में इरमाई है, अगर उन बातों पर मैं ने और आपने अमल कर लिया और दुन्या के तमाम इमानवालों ने अमल कर लिया तो अल्लाह की ज़ात से यकीनी उम्मीद है के अल्लाह हम सबको आभिरत में नजात अता इरमायेगा.

हजरत मुइती महमूद हसन गंगोही रह. की आदते शरीफ़:

मेरे पीर व मुर्शिद हजरत अकदस मुइती महमूद हसन गंगोही रह. के यहां जब लोग रमज़ान में उनकी जानकाह में देवबंद छत्ता मस्जिद में अे'तेकाई के लिये जाते थे और अे'तेकाई करनेवालों की ता'दाद जब सैकड़ों में हो जाती थी तो रमज़ान के पहले ही दिन हजरत यह हदीस बयान इरमाते थे कि जब आभरी अशरह शुरू होता था और नया बड़ा मजमा आभरी अशरह की निश्चय से आ जाता तो दोबारा इस हदीस को बयान इरमाते और हजरत इस हदीस शरीफ़ को

સામને રખ કર ઇસ અંદાઝ સે તકરીર ફરમાતે કે ઉસસે તો યહ મફહૂમ નિકલતા હય કે ઇસ હદીસ પર અમલ કરને સે દુન્યા કી મુસીબતોં સે ભી ઇન્શાઅલ્લાહ નજાત હો જાએગી. આખિરત કી તકલીફોં સે તો ઇન્શાઅલ્લાહ નજાત મિલ હી જાએગી, સાથ મેં દુન્યા કા ફાયદા ભી હો જાએગા ગોચા ખુલાસા યહ હુવા કે યહ ઐસી ઝબરદસ્ત હદીસ હય કે ઇસ હદીસ પર અમલ કરને સે દુન્યા ઓર આખિરત કી તકલીફોં સે હમકો નજાત મિલ જાએગી.

નજાત કે લિયે પેહલી બાત:

હઝરત ઉકબા બિન આમિર રદિ. ફરમાતે હંય કે મેંને હઝરત નબીએ કરીમ સલ. સે પૂછા: કે “નજાત કિસ તરહ મિલેગી?” તો ઉસ પર નબીએ કરીમ સલ. ને પેહલી બાત યહ ઇર્શાદ ફરમાઈ: “أَمَّاكَ عَلَىٰ لِسَانِكَ” અપની જુબાન કો કાબૂ મેં રખો.

જુબાન પર કાબૂ કેસા હોના ચાહિયે?

હઝરત ફરમાયા કરતે થે કે જુબાન પર કાબૂ માહિર ડ્રાઈવર કી તરહ હોના ચાહિયે, ગાડી ચલાનેવાલા ડ્રાઈવર જબ ગાડી ચલાતા હય તો ઉસ વકત ઉસકા સ્ટેરિંગ પર કેસા કંટ્રોલ હોતા હય? જબ તક ઉસકા સ્ટેરિંગ પર કંટ્રોલ રહેગા વહાં તક ઉસકી ગાડી સહીહ સલામત ચલતી હય ઓર અગર કંટ્રોલ ખત્મ હો જાએ તો ફિર ન મા'લૂમ કિતને લોગોં કી ઝિંદગી ખત્મ હો જાએગી. બલકે ચલાનેવાલે ડ્રાઈવર કી ભી ઝિંદગી ખતરે મેં હો જાતી હય મેરી બેહનોં! યહી હાલ હય જુબાન કા

કે અગર જુબાન કાબૂ ઓર કંટ્રોલ મેં રહેગી તો ઇન્શાઅલ્લાહ હમારી સલામતી ઓર આફિયત હય ઓર અગર હમારી જુબાન કાબૂ મેં ન રહી તો ફિર ખુદ હમારી ઓર હમારી વજહ સે દૂસરોં કી ઝિંદગી ભી ખતરે મેં હો જાએગી.

ગુનાહોં કી ખેતી:

ઇસ જુબાન કે બારે મેં અરબી મેં એક મુહાવરા મશહૂર હય: “جَسْمُهُ صَغِيرٌ وَجَرْمُهُ كَبِيرٌ” કે જુબાન કી સાઇઝ બહોત હી છોટી હય લેકિન ઉસકા જુર્મ બહોત હી બડા હય, યા'ની ડેઢ યા દો ઈંચ કી જુબાન હય ઓર ઉસકે ગુનાહોં કે અસરાત પૂરે દ હુટ કે બદન પર હય, એક હદીસ મેં હય કે જહન્નમ કી આગ મેં જલનેવાલે મર્દ ઓર ઓરતોં કી તા'દાદ મેં એક બહોત બડી તા'દાદ ઉન લોગોં કી હોગી જો જુબાન કી ખેતી (યા'ની જુબાન કે ગુનાહ) કી વજહ સે જહન્નમ મેં જલાએ જાએંગે, “الاحصاء الستهم” (મિશકાત: ૧/૧૪)

જુબાન હમારે લિયે રહમત ભી હય ઓર ઝહમત ભી:

મેરી દીની બેહનોં! જુબાન અલ્લાહ કી બહોત બડી નેઅમત હય, ઈસી જુબાન સે હમ કુર્આન પઢતે હંચ અલ્લાહ કા ઝિક કરતે હંચ દીન કી બાતે ભી કરતે હંચ ઓર ઈસ જુબાન સે હમ બાતે ભી કરતે હંચ ચાહે વહ બાતે અચ્છી હો યા ગલત ઈસી જુબાન કો અચ્છે કામોં મેં ભી ઈસ્તેઅમાલ કરતે હંચ ઓર મિસયુઝ (MISS USE) ગલત ઈસ્તેઅમાલ ભી કરતે હંચ તો અગર જુબાન સે અચ્છી બાતે બોલે કુર્આન પઢે તસ્બીહ પઢે ઝિક કરે દીન કી બાતે બોલે દા'વત કી બાતે બોલે તો યહ

ઝુબાન રહમત હય और अगर इसी ज़ुबान से जूट गीबत
वगैरह शुद्ध हो जायेगा इसी तरह तोहमत ठेका म लगाना
शुद्ध हो जायेगा तो ज़ुबान हमारे लिये ज़हमत हय गोया
ज़ुबान रहमत भी हय और ज़हमत भी हय, अगर उसको
सही ह इस्तेअमाल करेंगे तो यह रहमत हय और अगर
गलत इस्तेअमाल करें तो यह ज़हमत हय.

रिवायत में आता हय કે જબ સુબ્હ હોતી હય તો
ઇન્સાન કે બદન મેં જિતને ભી આ'આ હંય હાથ પાંવ આંખે
વગેરહ યહ સબ જુબાન સે આજિઝી और दरबास्त करते हंय
और ज़ुबान से કેहते हंय કે तु सीधी रेहना કે उसमें हमारी
ખયરિયત હય और अगर तु सीधी न रही तो हमारी
સલામતી ખત્મ હો જાએગી ઇસ લિયે હમ જાનતે હંય કે જુબાન
કુછ ગલત બોલતી હય और जब मार जाने की बारी आती
हय तो वह मुंह में दो जबड़ों के दरमियान छुप जायेगी और
સલામત રહેગી और બદન કે દૂસરે આ'આ કો માર બરદાશત
કરની હોગી, તકલીફ ઉઠાની પડેગી.

ઝુબાન કો કંટ્રોલ મેં રખના બહોત ઝરૂરી હય:

ઇસ લિયે મેરી બેહનોં જુબાન કો કંટ્રોલ और કાબૂ મેં
રખના બહોત ઝરૂરી હય કુર્આને પાક મેં અલ્લાહ તઆલા કા
ફરમાન હય: “مَا لِفِظٍ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ” (પા.૨૬
રૂ.૧૬ આ.૧૮) જો બોલ और बात तुम्हारी ज़ुबान से
નિકલેગી અલ્લાહ કે ફરિશ્તે ઉસકો લિખ લેતે હંય યાહે बात
અચ્છી હો યા બુરી और યાહે बात તન્હાઈ મેં બોલી હો યા
ઝાહિર મેં બોલી હો, સબકી સબ બાતેં ફરિશ્તે લિખ લેતે હંય

અલ્લાહ ને ઈસ આયત મેં સાફ બયાન કર દિયા હય ઈસ લિયે બોલને સે પેહલે સોચ લિયા કરો કે હમ કયા બોલને હંચ.

નિકાહ કે ખુત્બે મેં ઝુબાન કી હિકાઝત કી તાકીદ:

નિકાહ કા જો ખુત્બા પઢા જાતા હય આમ તૌર પર દુલ્હનોં કો વહ ખુત્બા સુનને કો મિલતા નહીં વહ દુલ્હોં કે સામને પઢા જાતા હય ઔર નિકાહ કે ખુત્બે મેં ત્રીન આયતેં કુર્આને પાક કી પઢી જાતી હંચ વહ ત્રીન આયતેં યહ હેં:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنتُمْ مُسْلِمُونَ (૧)

“અય ઈમાનવાલોં! દિલ મેં અલ્લાહ કા વૈસા હી ખોફ રખો જેસા ખોફ રખના ઉસકા હક હય, ઔર ખબરદાર! તુમ્હેં કિસી ઔર હાલત મેં મોત ન આએ, બલકે ઉસી હાલત મેં આએ કે તુમ મુસલમાન હો.” (પા.૪ રૂ.૨ આ.૧૦૨)

يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ

مِنْهَا رُءُوسَهُمْ وَأَنْفُسَهُمْ وَأَتَقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ

إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا

તર્જુમા: અય લોગો! અપને પરવરદિગાર સે ડરો, જિસને તુમ્હેં એક જાન સે પૈદા કિયા ઔર ઉસીસે ઉસકી બીવી પૈદા કી ઔર ઉન દોનોં સે બહોત મર્દ ઔર ઔરતેં (દુન્યા મેં) ફેલા દિયે. ઔર અલ્લાહ સે ડરો જિસકા વાસ્તા દે કર તુમ એક દૂસરે સે અપને હુકૂક માંગતે હો, ઔર રિશ્તેદારિયોં (કી હક તલ્કી સે) ડરો, યકીન રખો કે અલ્લાહ તુમ્હારી નિગરાની કર રહા હય. (પા.૪ રૂ.૧૨ આ.૧)

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا يُصْلِحْ لَكُمْ

أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا

તર્જુમા: અય ઇમાનવાલો! અલ્લાહ સે ડરો ઓર સીધી સચ્ચી બાત કહા કરો અલ્લાહ તુમ્હારે કાયદે કે લિયે તુમ્હારે કામ સંવાર દેગા ઓર તુમ્હારે ગુનાહોં કી મગફિરત કર દેગા, ઓર જો શખ્સ અલ્લાહ ઓર ઉસકે રસૂલ કી ઇતાઅત કરે ઉસને વહ કામ્યાબી હાસિલ કર લી જો ઝબરદસ્ત કામ્યાબી હય.

હાસિલ યહ હુવા કે અય ઇમાનવાલો! અલ્લાહ સે ડરો ઓર સહીહ સીધી સચ્ચી બાતેં કહો ઝૂટી ઓર બનાવટી બાતેં હરગિઝ મત કરો યહ બાત નિકાહ કે ખુત્બે મેં ભી સુનાઈ જાતી હય ગોયા કુર્આન મેં ભી અલ્લાહ કા હુકમ હય કે તુમ અપની ઝુબાન કો કાબૂ મેં રખો.

ઝુબાન કો જૈસા ઇસ્તેઅમાલ કરેંગે વૈસા બદલા મિલેગા:

મેરી બેહનો!

“અપની ઇસ ઝુબાન સે અલ્લાહ કા ઝિક કિયા તો જન્નત મિલેગી”

“ઔર અગર ઇસસે તુમ ગીબત ઓર બુરાઈ કી બાતેં કરોગી તો જહન્નમ મિલેગી”

“ઇસ ઝુબાન સે કુર્આન પઢોગી તો અલ્લાહ રાઝી હોગા”

“ઔર ઇસસે અગર લોગોં કી ગીબત કરોગી તો અલ્લાહ નારાઝ હોગા”

આજ હમ હમારી ઝુબાન કો કિતના ગલત ઇસ્તેમાલ કરતે હંય સોચને કા મકામ હય જહાં મર્દ મર્દ સે મિલેંગે યા દો

બેહનેં એક દૂસરે સે મિલેગી તો ફોરન દૂસરોં કી બુરાઈ ઓર ગીબત શુરૂ હો જાતી હય રૂબરૂ મુલાકાત મેં ભી યહી હાલ હય ઓર ફોન પર ભી અબ તો યહ હાલ હય.

મેરી બેહનોં! દૂસરોં કી બાતોં કે ચક્કર મેં મત પડો, અપની ફિક્ક કરો કુર્આન મેં અલ્લાહ કા ઈર્શાદ હય:

“لَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ”

“કયામત કે દિન કોઈ એક દૂસરે કા બોજ (ભાર) નહીં ઉઠાએગા”

કોઈ કિસીકે ગુનાહ કા બોજ બદાઈશત નહીં કરેગા, આજ હમ દૂસરોં કી બુરાઈયાં કર કે ઉસકે ગુનાહ હમ હમારે ઝિમ્મે લે રહે હંય.

એક બુઝુર્ગ કા અજબ વાકિઅહ:

હઝરત મુફતી મુહંમદ શફીઅ સાહબ રહ. ને એક વાકિઅહ લિખા હય જિસકા હાસિલ મેં આપકો સુના રહા હું કે એક બહોત બડે અલ્લાહ કે વલી થે ઉનકો કિસીને બતલાયા કે ફુલાં-ફુલાં લોગ ઉનકી (ઉસ અલ્લાહ કે વલી કી) ગીબત કરતે હંય તો ઉસ બુઝુર્ગ ને ફરમાયા: મેં ઉનકી દા'વત કરુંગા ઓર ઉનકો હદિયા ભી દુંગા, વોહ કેહને લગે કે હઝરત! વહ તો આપકી ગીબત કરતે હંય ઓર આપ ઉનકી દા'વત ઓર ઉનકો હદિયા દેને કી બાત કરતે હો, ઉસ બુઝુર્ગ ને ફરમાયા: કે હાં મેં ઉનકી દા'વત કરુંગા ઓર ઉનકો હદિયા ભી દુંગા ઇસ લિયે કે વહ લોગ મેરે મોહસિન મેરે ધોબી હંય કે વહ લોગ મેરી ગીબત કર કે મેરે ગુનાહ અપને ઝિમ્મે લે રહે હંય ઓર મેરી ગીબત કર કે મેરે ગુનાહોં કો ધો રહે હંય ઇસસે મા'લૂમ હુવા કે

હમ દૂસરોં કી ગીબત કરેંગે ઓર દૂસરોં પર ઇલ્લામ ડાલેંગે તો ગોયા હમને ઉસકે ગુનાહ ધો લિયે ઓર ઉનકે ગુનાહ હમારે સર પર ઉઠા લિયે ઓર યહ બહોત ખતરનાક ચીઝ હય.

મોબાઈલ કા વબાલ:

ઇસ ઝમાને મેં મોબાઈલ કે ગલત ઇસ્તે'માલ સે અલ્લાહ હમ સબકી હિક્કાઝત ફરમાએ, ઇસ લિયે કે મોબાઈલ ઓર ઇસ જૈસી ચીઝોં કા ઇસ્તે'માલ ભી એસે હી કામોં મેં ઝિયાદહ હોતા હય કે હમ કિસીકો ફોન કરેંગે તો કામ કી બાત કમ હોતી હય ઓર ફુઝૂલ બાતેં ઝિયાદહ હો જાતી હંય અપને ક્ષયદે કી બાત કમ ઓર દૂસરોં કી ગીબત ઝિયાદહ હોતી હય, અલ્લાહુ અકબર! એક તો ઝુબાન કા ગુનાહ ઓર અપને મોબાઈલ કે જો પૈસે ઇસ્તે'માલ હોતે હંય ઉસ ફુઝૂલ-ખર્ચી કા ગુનાહ, ડબલ ગુનાહ હમ હમારે ઝિમ્મે લેતે હંય.

મિસ્કીન કોન?

મેં આપકો એક હદીસ બતાતા હું, હદીસ શરીફ મેં મિસ્કીન કી વજાહત આઈ હય ઉસકા ખુલાસા યહ હય કે “એક મરતબા નબીએ કરીમ સલ. ને સહાબએ કિરામ રદિ. સે પૂછા: કે મિસ્કીન કિસકો કેહતે હંય? ઝાહિર હય કે લોગ અપને બોલચાલ મેં મિસ્કીન ગરીબ આદમી કો કેહતે હંય. જિસકે પાસ ખાને ઓર કપડે વગેરહ કા નઝૂમ ન હો ઉસકો કેહતે હંય, લેકિન હઝરાતે સહાબા એસે મોકે પર બડે અદબ સે બડા ધ્યારા જવાબ દેતે થે કે “અલ્લાહ ઓર ઉસકે રસૂલ સલ. ઝિયાદહ જાનતે હંય” નબીએ કરીમ સલ. ને ફરમાયા: મેરી ઉમ્મત મેં

મિસ્કીન વહ હય જો કલ ક્યામત કે દિન નેકિયોં ઔર સવાબ કા પહાડ લે કર આએગા ઔર જબ અપની નેકિયાં દેખેગા તો ઉસકો યકીન હોગા કે મેં જન્નાતી હું લેકિન જબ અલ્લાહ કે વહાં હિસાબ-કિતાબ શુરૂ હોગા તો વહાં તમામ ઇન્સાન ઔર જિન્નાત કે મજમે કે સામને નામ કે સાથ એ'લાન હોગા વહ આદમી ફુલાં બિન ફુલાં હય (યા'ની હર આદમી કો ઉસકે ઔર ઉસકે બાપ કે નામ કે સાથ પુકારા જાવેગા) ઉસકે મુતઅલ્લિક કોઈ શિકવહ શિકાયત હય? કોઈ હક વસૂલ કરના હય? અગર હય તો આઓ! ઇસ એ'લાન કો સુન કર લોગ આના શુરૂ કરેંગે ઔર ખુદા તઆલા કે દરબાર મેં અપની અપની હક તલ્લીયોં કે મુતઅલ્લિક અર્જ કરેંગે અય અલ્લાહ ઇસને મેરા વહ હક દબાયા વહ હક ઝાપેઅ કિયા વગૈરહ વગૈરહ.

કોઈ આ કર કહેગા કે અય અલ્લાહ! ઇસને મેરે રૂપિયે દબાયે થે તો અલ્લાહ તઆલા ઉસસે ફરમાવેંગે ઉસકી ઇતની નેકિયાં લે કર ચલા જા, ઇસ લિયે કે આખિરત કી કરન્સી નેકી હય, વહાં કોઈ દુન્યવી પૈસે નહીં દેને હોંગે, દુન્યા મેં કિસી કા ગલત તરીકે સે માલ ખાયા હય ઉસકે બદલે મેં નેકી દેની પડેગી ઇસી તરહ કોઈ આ કર કહેગા અય અલ્લાહ! ઇસને મેરી ઝમીન નાહક લે લી થી મેરા ઘર નાહક લે લિયા થા મેરી ફુલાં ચીઝ છીન લી થી તો ઉન સબસે ભી કહા જાએગા કે ઉસકે બદલે મેં ઉસકી નેકિયાં લે કર ચલે જાઓ ઇસી તરહ લોગ આતે રહેંગે ઔર બદલે મેં નેકિયાં લે કર ચલે જાએંગે ફિર કુછ લોગ આએંગે ઔર કહેંગે કે અય અલ્લાહ! ઇસને મેરી દુન્યા મેં ગીબત કી થી મુઝ પર ઇલ્લામ લગાયા થા મુઝે ઇસને દુન્યા

में गावी दी थी तो अल्लाह की तरफ से जवाब होगा तु भी उन सबके बदले में उसकी नेकियां ले कर यला जा.

मेरी बेहनों! क्यामत के दिन उन सब हक-तल्कीयों के बदले में हमको हमारे आ'माल देने पड़ेंगे और उस पर बस नहीं होगा, बल्के और भी बड़ोत सारे लोग आते रहेंगे और बदले में हमारे आ'माल ले कर यले जायेंगे, इस लिये के हम हमारी जिंदगी का मुहासबा करेंगे तो मा'लूम होगा के हम अेक दिन में कम अऊ कम दो आदमी की गीबत और बुराई कर दी देते हैं तो इस हिसाब से अेक माह में ६० गीबत हमसे होगी इसी तरह हिसाब लगाते जाओ तो अेक साल में ७२० आदमी की गीबत हमसे होगी और दस साल में सात हजार दो सो ७,२०० आदमी की गीबत हमसे हो जायेगी, इसी तरह न-मअलूम हिसाब कहां तक पहुँच जायेगा. और एतने सारे लोग क्यामत के दिन जब हमारी नेकियां लेने आयेंगे तो अेक वकत वह होगा के सारी नेकियां हमारी भत्म हो जायेगी फिर भी मांगनेवाले बाकी हैं वह आ कर कहेंगे के अय अल्लाह! इसने मेरी भी गीबत दी थी फिर अल्लाह इरमायेंगे के तु भी उसकी नेकियां ले कर यला जा वह कहेगा के अय अल्लाह! इसके पास तो अब अेक भी नेकी नहीं है इसकी तो सब नेकियां भत्म हो गई तब अल्लाह तआला एर्शाद इरमायेंगे के उसे तेरी गीबत दी थी उस गीबत के बदले में तेरे गुनाह उसके सर पर डाल कर यला जा, वह आदमी अपने गुनाह उसके सर पर डाल कर यला जायेगा पता नहीं कितने लोग हमारी नेकियां भत्म होने के बा'द हमारी तरफ से

હક-તલ્કીયોં કી વજહ સે અપને ગુનાહ હમારે ઝિમ્મે મેં ડાલ કર ચલે જાવેંગે. નઉઝુ બિલ્લાહિ મિન ઝાલિક...

આખિર જબ આ'માલ કે તરાઝૂ મેં જબ આ'માલ તોલના શુરૂ હોંગે ઉસ વકત ઉસકે પાસ એક ભી નેકી નહી હોગી ઔર દૂસરોં કે ગુનાહ જો ઉસકે સર પર હોંગે ઉસકી વજહ સે બુરાઈવાલા પલળા ભારી હોગા, અલ્લાહ તઆલા કી તરફ સે એસે આદમી કે બારે મેં જહન્નમ કા ફેસ્લા કર દિયા જાએગા. યહ આદમી મિસ્કીન હય તો અલ્લાહ કે નબી સલ. ને જો ફરમાયા હય કે મેરી ઉમ્મત કા મિસ્કીન વહ હય જો બહોત સારી નેકિયાં લાએ લેકિન સારી નેકિયાં દૂસરોં કો દેની પડે ઔર વહ ખુદ મુફલિસ હો ગયા ઔર દૂસરોં કે ગુનાહ અપને સર પર લેને પડે, ઔર ઉસકો ઉસકી વજહ સે જહન્નમ મેં જાના પડા, અલ્લાહ હમ સબકી હિક્કાઝત ફરમાએ.

જન્નત કી ઝમાનત (ગેરેન્ટી, GUARANTEE)

મેરી બેહનોં! ઝુબાન પર કાબૂ પાના સીખો, બહોત બડી નેઅમત હય જિસને ઝુબાન પર કાબૂ પા લિયા ઉસકે બારે મેં બુખારી શરીફ મેં એક હદીસ હય ઉસમેં બહોત અહમ મઝમૂન હય કે નબી-એ-કરીમ સલ. ને ઇર્શાદ ફરમાયા: કે તુમ મુઝે દો ચીઝોં કી ઝમાનત (GUARANTEE) દે દો મેં તુમકો જન્નત કી ગેરન્ટી દેતા હું, અલ્લાહુ અકબર! કિતની બડી બાત હય કે અલ્લાહ કે રસૂલ સલ. હમારે લિયે જન્નત કી ગેરન્ટી દેતે હંય ઔર હુઝૂર સલ. જિસ ચીઝ કી ઝમાનત લે ઉસ પર હમ સબકા ઇમાન કે વહ યકીની બાત હય, હુઝૂર સલ. ને ફરમાયા: એક વહ ચીઝ જો તુમ્હારે દો જબડોં કે દરમિયાન હય યા'ની વહ

ઝુબાન હય દૂસરી વહ ચીઝ જો તુમ્હારે દો રાનોં કે દરમિયાન હય યા'ની શર્મગાહ કે ઈન દોનોં કી તુમ ઝમાનત દો કે હમ ઉસકો ગલત જગા ઇસ્તેઅમાલ નહીં કરેંગે, ગુનાહોં મેં બુરાઈઓં મેં ઇસ્તેઅમાલ નહીં કરેંગે હરામ ઔર ગૈર શરઈ તરીકે સે ઇસ્તેઅમાલ નહીં કરેંગે તો મેં જન્નત કી ઝમાનત દેતા હું ઇસ હદીસ શરીફ મેં હમારે વાસ્તે કિતની બડી બશારત હય.

હઝરત મુફ્તી મહમૂદ હસન ગંગોહી રહ. કા મલ્ફૂઝ:

આજ દુનિયા મેં જિતને ભી ઝગડે, કિત્ને, મુસીબતેં આતી હંય ઉસકી બુન્યાદોં મેં સે એક બડી બુન્યાદ ઔર વજહ હમારી ઝુબાન હય કે ઝુબાન સે હમ કુછ ન કુછ બોલ હી દેતે હંય ઔર ફિર ઉસકી નહૂસત સે લડાઈ ઝગડે શુરૂ હો જાતે હંય ઔર બહોત સી મરતબા ઇન્સાન કી ઝિંદગી કો બરબાદ કરને કા ઝરિયા બન જાતી હય. હઝરત રહ. કિત્ને કે મુતઅદિલક ફરમાતે થે કે આંખેં ખુલી રખો કાન ખુલે રખો યા'ની જો હો રહા હય સુનો દેખો લેકિન ઝુબાન બંદ રખો બોલના નહીં હય કિત્ને કે હાલાત પર તબ્સરહ ભી મત કરો.

ઝુબાન કે મુતઅદિલક એક વાકિઅહ:

હમારે યહાં એક બહોત બડે આલિમ થે હઝરત શૈખુલ હદીસ મવલાના અબરાર સાહબ ધુલ્યવી રહ. વહ યહાં લુસાકા (ઝામ્બીયા) ભી તશરીફ લાયા કરતે થે હઝરત શાહ વસિયુલ્લાહ સાહબ ફતહપૂરી રહ. કે ખલીફ થે ઔર ઉનકે બયાનાત 'ફૈઝે અબરાર' નામી કિતાબ મેં છપે હુવે હૈં, ઉસમેં હઝરત મવલાના

ને ઝુબાન કે મુતઅલ્લિક એક વાકિઆ બયાન ફરમાયા હય
 ઉસકા ખુલાસા મેં આપકો સુનાતા હું ઈર્શાદ ફરમાતે થે: કે
 ઝુબાન પર કાબૂ કરને સે દુન્યવી આફતોં સે છુટકારા કેસે
 હાસિલ હોતા હય? (મેં યહ વાકિઆ હમારે યહાં જબ ભી
 ઈજતિમાઈ નિકાહ હોતે હંય ઔર દુલ્હા-દુલ્હન મેં બયાન કરને
 કા મોકા હોતા તો ઉસકો ઝરૂર બયાન કરતા હું ઈસ લિયે કે
 ઉસસે બહોત બડા ફાયદા હોતા હય) તો વાકિઆહ યહ હય કે
 એક મરતબા એક જગા પર એક લગ્નકી ઔર લગ્નકે કી શાદી
 હુઈ દોનોં ખુબ અચ્છી તરહ જિંદગી ગુઝારને લગે લેકિન ચંદ
 દિનોં કે બા'દ દોનોં મેં આપસ મેં લડાઈ શુરૂ હો ગઈ, અબ
 હમારે યહાં માહોલ હય કે જબ ઈસ તરહ મુઆમલા હો જાતા
 હય કુછ ઝગડા હોને લગતા હય તો કેહના શુરૂ કર દેતે હંય કે
 ઉન પર કિસીને જાદૂ કરવા દિયા હય ઉસકો બાહર કા અસર
 હય, બહરહાલ! ઐસા હોતા ભી હય લેકિન હર મરતબા ઐસા
 હુવા હો ઝરૂરી નહીં ઔર બા'ઝ મરતબા ઉન ઝગડોં કે દૂસરે
 અસ્બાબ ભી હોતે હંય મસલન: ગુનાહોં કે અસરાત કી વજહ
 સે ભી ઝગડે જિંદગી મેં આતે હંય ઈસ લિયે એક મલ્કૂઝ સુન
 લો કે

“અંદર કા માહોલ અચ્છા હોગા તો બાહિર કા અસર
 નહીં હોગા ઔર અંદર કા માહોલ ખરાબ હુવા તો બાહિર કા
 અસર હોગા”

(ચુંકે હમારે ઉર્ફ મેં જાદૂ વગૈરહ કા અસર હો જાએ તો
 ઉસકો બાહિર કા અસર હોના કેહતે હંય)

બહરહાલ દોનોં મેં લડાઈ શુરૂ હો ગઈ લોગોં મેં ભી

यह बात मशहूर हो गई के दोनों का रिश्ता टूट जायेगा इस
 लिये के उन पर किसीने कुछ कर दिया है और अल्लाह ऐसे
 हासिदों से पूरे मुआशरे की शिक्षात इरमाअें, आज इसद
 और अदावत में नापाक जाहू वगैरह करना और कराना ऐसी
 बीमारी यही है के बस अल्लाह ही उससे शिक्षात इरमाअें,
 आधिर उस बीवी को पता चला के उनके शहर में एक बड़े
 आमिल साहब आये हंय वह औरत आमिल साहब के पास
 गई और कहा के हम दोनों की जिंदगी बड़ी सुकून से गुजर
 रही थी अब किसीने कुछ करवा दिया है जिसकी वजह से हम
 दोनों में लड़ाई शुरू हो गई है और यह भी कहा के लड़ाई का
 वक्त भी मुतअय्यन है उसी वक्त में लड़ाई होती है
 आमिल साहब बड़े कामिल थे उन्होंने लड़ाई का वक्त पूछा के
 किस वक्त आप लोगों की लड़ाई होती है? तो उन्होंने शाम
 का वक्त बताया और कहा के उसी वक्त मेरा शोहर ओइस से
 आता है और आते ही लड़ाई शुरू हो जाती है आमिल
 साहब जगड़े की बुन्याद को समझ गये और कहा के तुम एक
 बोटल में पानी ले लो में दम करता हूं पानी दम करने के बाद
 कहा के जब तुम्हारे शोहर के आने का वक्त हो जाये और जैसे
 ही वह दरवाजे पर आये दरवाजे पर घंटी बजाये तो बोटल
 में से थोड़ा सा पानी मुंह में ले लो और वह पानी न पीना
 है न उसकी कुल्ली करनी है या'नी उसको गले में भी
 उतारना नहीं और बाहिर निकालना भी नहीं अगर बाहिर
 कुल्ली कर के पानी निकाल दिया तो तो घर से बाहिर हो
 जावेगी और मुतअय्यन वक्त या'नी आधे घंटे से कबल गले में

उतार दिया तो भी बड़ी मुसीबत पड़ी होगी, आधे घंटे तक उस पानी को मुंह में ही रक्खना हय उसके बाद उसको पेट में उतार देना हय अब जाहिरी बात हय के आधे घंटे तक इस तरह पानी मुंह में होगा तो उस औरत का बोलना बंद हो जायेगा और यह अमल पंद्रह दिन तक करो, और आमिल साहब ने कहा: के पंद्रह रोज बा'द आना हय उसने उसी तरह अमल जारी रखा तो लडाई अल्लहुदिल्लाह बड़ी हद तक खत्म हो गई और जब पंद्रह रोज बा'द दूसरा पानी लेने के लिये उस आमिल साहब के पास गई उस वकत आमिल साहब के लिये कुछ तोहफा भी ले कर गई आमिल साहब ने उसको दूसरे पंद्रह दिन का पानी इसी तरतीब से दिया उसकी बीवी का मुआमला शोहर के घरवालों में मसलन: सास और शोहर की बहन वगैरह से नाराजगी का था और उसकी वजह से दिन भर जगडे होते रहते और वह बीवी उसके शोहर के घर आते ही शोरन पूरे दिनकी कारगुजारी शुरू कर देती थी सास वगैरह की शिकायत शुरू कर देती अब शोहर भी थका हुवा था और वह उसकी बात सुन कर शोरन गरम हो जाता और लडाई शुरू हो जाती, अब जबसे छलाज जारी हुवा वह बीवी आधे घंटे तक मुंह में पानी भर कर रक्खती थी इस लिये जामोश होती छतने में शोहर भी अपनी तमाम जरूरियात से झरिग हो जाता और उसकी थकन भी उतर जाती थी शोहर का हिमाग भी अ'तेदाल पर आ जाता और उसकी बीवी भी मुंह में पानी होने की वजह से बोलना बंद होता इस लिये बीवी का भी हिमाग ठंडा हो जाता था, तो यह थी

ઉનકી લડાઈ કી બુન્યાદ. અલ્હમ્દુલિલ્લાહ ઇસ તરતીબ સે ઝગડે બિલ્કુલ ખત્મ હો ગયે ઔર ઉનકો જાદૂ-બલા કુછ નહીં થા.

ઝુબાન કી હિફઝત કરના ઘરેલુ ઝગડોં સે નજાત દેતા હય:

મેરી બેહનોં! અગર તુમને ભી અપની ઝુબાન પર કાબૂ કર લિયા તો તુમ્હારી ઘરેલુ ઝિંદગી કે અંદર ભી અલ્લાહ તઆલા બહોત સારે ફિત્નોં સે નજાત અતા ફરમાએગા, હદીસ મેં યહ બહોત બેહતરીન બાત બયાન ફરમાઈ હય, કે તુમ અપની ઝુબાન કો કાબૂ મેં રખો યહ આપ સલ. ને પેહલી નસીહત ફરમાઈ શોહર કે સામને સાસ કે સામને ખુસર કે સામને ઝિયાદહ ઝુબાન મત ચલાઓ ઇન્શાઅલ્લાહ ઝગડોં સે હિફઝત હોગી.

ઝુબાન કો કાબૂ મેં રખને કા નુસ્ખા:

મેં આપકો એક બાત બતા દું કે આપ જબ ભી કોઈ બાત બોલો તો પેહલે ઇસ આયત કો સોચ લો:

“مَاتِلْفُظْ مِنْ قَوْلِ الْإِنْدِي رَقِيبٌ عَتِيدٌ”

કે મેં જો ભી બાત બોલુંગી અલ્લાહ કે ફરિશ્તે ઉસકો લિખ લેંગે (પા.૨૬ રૂ.૧૬ આ.૧૮) ઔર કયામત કે દિન અલ્લાહ કે સામને પેશ કરેંગે ઔર ઇસ બાત કે બારે મેં અલ્લાહ કો મુઝે જવાબ દેના હોગા ઇસ લિયે કોઈ બાત ભી બોલની હો ઉસસે પેહલે સોચ લિયા કરો ઇન્શાઅલ્લાહ, અલ્લાહ તઆલા હમારી ઝુબાન કી હિફઝત ફરમાએગા ઔર

દૂસરી બાત યહ કે **وَقُرْءُوا قَوْلَ سَدِيدٍ** વાલી આયત જો નિકાહ કે ખુત્બે કે વક્ત પઢી જાતી હય ઇસ આયત કા તર્જુમા દુન્યાએ ઇસ્લામ કે બહોત બડે આલિમ હઝરત મવલાના સૈયદ અબુલ હસન અલી નદવી રહ. ને બંબઈ કી જામેઅ મસ્જિદ મેં નિકાહ સે પેહલેવાલે ખિતાબ મેં યહ ફરમાયા થા કે કવલે સદીદ કા મતલબ યહ હય કે સોચ કર બોલો ઓર બોલ કર સોચો, યા'ની ઉસમેં દો બાતેં હંચ (૧) બોલને સે કબલ સોચના કે મેં કયા બોલ રહા હું (૨) બોલને કે બા'દ સોચના કે મેં ને કહા બાત બોલી “અગર બોલના ચાંદી હય તો ખામોશી સોના હય” ઇસકો યાદ રખો.

હઝરત ઉમર રદિ. કા ફરમાન:

કિસી બુઝુર્ગ સે સુના હય કે હઝરત ઉમર રદિ. કા ફરમાન હય કે બાતિલ બાત કો અપની ખામોશી સે મારો, કોઈ ગલત બાત બોલે ઉસકો ખામોશી કે ઝરિયે સે ખત્મ કરો તુમ્હારી ખામોશી ગલત બાત કો ખત્મ કર દેગી.

હઝરત મરયમ અલ. કા ખામોશીવાલા અમલ ઓર ઉસકી બરકત કા મુહૂર:

હઝરત મરયમ અલ. ને ખામોશી કા રોઝા રખા કુર્આન મેં હય **“إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا فَلَنْ أَكَلِمَ الْيَوْمَ أَنْسِيًّا”** (પા. ૧૬ સૂ. મરયમ આ. ર. ૬) હઝરત મરયમ અલ. કો અલ્લાહ તઆલા ને અપની કુદરત સે બગૈર મર્દ કે હાથ લગાએ બેટા અતા ફરમાયા તો લોગોં ને ઉન પર ઇલ્લામ લગાયા

“يَا حَتَّ هَارُونَ مَا كَانَ أَبُوكَ امْرَأَ سَوْءٍ وَمَا كَانَتْ أُمَّكَ يَغِيًّا”

अय हाइन जैसे लाई की बहन! अय मरयम! तु
बगैर शादी के बेटा कहां से लाई?(पा.१६ सू.मरयम आ.२८)

तो अल्लाह तआला ने इस मुसीबत से छुटकारे का
रास्ता बताया और इरमाया अय मरयम! लोग तुझे पूछे के
यह बय्या बगैर शादी के कहां से लाई? तो उनको केह दे के मैं
ने रोझे की मन्नत मान रखी हय और मैं रोझे की हालत में
नहीं बोलुंगी.

मेरी बहनो! उजरत मरयम अल. को अपनी कोम की
तरह से एक तकलीफ पेश आ गई उससे बचने का इलाज
अल्लाह ने जामोशी बताया यह इलाज तो जुद बारी तआला
का इरमाया हुवा हय और उस पर अमल की बरकत से उजरत
मरयम अल. का काम बन गया, बा'ज उजरत ने उसकी
ता'बीर इस तरह ली की हय के उजरत मरयम अल. को
अल्लाह की कुदरत से जामोशीवाले रोझे के दिन में बेटे जैसी
नेअमत से नवाजा गया.

अच्छी बात बोलें या जामोश रहें:

हदीस में आया हय के

“مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيَقُلْ خَيْرًا أَوْ لِيَسْكُتْ”

“जो अल्लाह और कयामत के दिन पर इमान रखे उसको
बोलना हो तो वह अच्छी बात बोले या फिर जामोश रहे”

(मुस्लिम: १/५०)

**जुबान और कान के मुतअदिलक ओक हिकमतबरी
बात:**

ਕਿਸੀ ਹਕੀਮ ਦਾ ਕੌਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਰੀ ਤਿਆਲਾ ਨੇ ਈਨਸਾਨ ਨੂੰ ਦੋ ਕਾਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜੁਬਾਨ ਦਿੱਤਾ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਈਨਸਾਨ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੰਬੀਲ ਧਰ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਜਿੰਨਾ ਸੁਣਦੇ ਹੁੰਦੇ ਉਸਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਕੰਮ ਆਧਾਰ ਹੀ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਜਿੰਨਾ ਸੁਣਦੇ ਹੁੰਦੇ ਉਸਦੇ ੧੦੦ ਈਸਟ ਬਣਾਏ ਜਾਣਗੇ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ੫੦ ਈਸਟ ਹੀ ਹੋਣਗੇ। ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਗੱਲ ਕਰਨੇ ਦਾ ਮਕਾਮ ਧਰ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੁਬਾਨ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨੇ ਦੇ ਲਿਯੇ ਬਾਰੀ ਤਿਆਲਾ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋ ਫਰਕ ਲਗਾਏ ਗਏ, ਇੱਕ ਦਿੱਤੀ ਦੇ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜੁਬਾਨ ਅੰਦਰ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਕੈਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਦੂਜਾ ਦੋਨੋਂ ਦਿੱਤੀ ਦੇ ਬੰਦ ਕਰ ਲੈ ਧਰ ਦੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫਰਕਾਂ ਜੁਬਾਨ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨੇ ਦੇ ਲਿਯੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਬਣਾਵਟ ਧਰ ਹੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦਾ ਵੱਖਰੇ ਹੁੰਦੇ ਈਨਸਾਨ ਅੰਦਰ ਹੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੇ... فتبارك الله احسن الخالقين

ਤਾਂ "أَمَّا عَلَىٰ لِسَانِكَ" ਧਰ ਪਹਿਲਾ ਸ਼ੇਰੀਲਾ ਨਜ਼ਮ ਦਾ ਹੈ ਅਪਣੀ ਜੁਬਾਨ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣੇ ਦਾ, ਅਲਲਾਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਪਣੀ ਜੁਬਾਨ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣੇ ਦੀ ਤਾਈਂਕ ਦਿੱਤਾ।

ਨਜ਼ਮ ਦਾ ਦੂਜਾ ਨੁਸ਼ਾ:

ਦੂਜੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਜ਼ਮ ਕਰੀਮ ਸਲਾਮਤ ਨੇ ਈਸ਼ਾਦ ਇਸਦਾ "وَلْيَسْعَكَ يَسْرُكُ" ਦੇ ਤੇਰਾ ਘਰ ਤੁਝੇ ਸਮਾ ਕਰਕੇ ਰਖੇ। ਇਹੀ ਪਾਕ ਦਾ ਮਤਲਬ ਧਰ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੀ ਅੰਦਰ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਮੱਤ ਨਿਕਲੇ ਅਤੇ ਬੇਦਨੀ! ਧਰ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਮਾਨਾਤ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਅੰਦਰ ਘਰ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਦੀ ਹੈ ਅਪਣੀ ਹੋਣੀ ਹੈ ਅਨ-ਫਨ ਕਰ ਨਿਕਲਦੀ ਹੈ ਸ਼ੈਤਾਨ ਉਸਦੇ ਸਾਥ ਹੋ ਜਾਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਕੇ ਦੇ ਉਸਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਲਯਾਤਾ ਹੈ ਇਸ ਲਿਯੇ ਮੇਰੀ ਬੇਦਨੀ! ਤੁਝੇ ਘਰ

ही तुम्हारे लिये असल पर्दा हय (हिजाब बिल बयत) अगर कोई अहम तकजा हो कोई पास ज़रूरत हो मसलन बीमार हो और डॉक्टर के पास जाना हो या अपने मां-बाप की मुलाकात के लिये जाना हय तो उस सूरत में जा सकती हय लेकिन उसमें भी पर्दे का अछतेमाम होना ज़रूरी हय वरना बिला किसी ज़रूरत के मार्केट शोपिंग वगैरह यले जाना यह गुनाहों को जन्म देता हय उसीसे गुनाह पुजूह में आते हय.

इत्ने के दौर में घर में रेहना अमनो अमान का जरिया:

हमारे हजरत रह. उसकी मिसाल यह देते थे के कभी इसादात की वजह से शहर में बह अमनी का माहोल हो और शहर में गोदियां चलने लगे जान पतरे में पड़ जाओ तो उस सूरत में कोई भी घर से बाहिर नहीं जाता, बल्के बा'ज मरतबा हावात जैसे होते हय के घरों में पतरा हो जाता हय अब उस बह अमनी के जमाने में अगर कोई पोलिस अइसर किसीसे कहे के तु मेरी गाडी में बैठ जा, या मेरे घर आ तुजे कोई भी गोली नहीं मारेगा और न तुजे कोई पकड़ेगा में तुजे पनाह देता हुं तो उस वक्त यह आदमी कितना भुश होता हय के पोलिस अइसर मुझे अपने घर में पनाह दे रहा हय अपनी गाडी में हिक्षाजत कर रहा हय.

मेरी बेहनों! आज ठंस इत्नों के दौर में जहां ठमान को बरबाद करनेवाली गोदियां चल रही हय और शर्म को बरबाद करने की आग लगी हुई हय और ठइस्त और पाक-दामनी को ખत्म करने की आग लगी हुई हय तो ऐसे

ફિત્નોં સે બચને કે લિયે અલ્લાહ કે રસૂલ સલ. ને કિતની બેહતરીન બાત બતલા દી, કે તુમ ઘર મેં રહો, યહ ઘર તુમ્હારી હિફઝત કા બેહતરીન ઝરિયા હય યહ હો ગઈ દૂસરી નસીહત.

દૂસરોં કે ઘર બિલા ઝરૂરત ન જાઓ:

સાથ હી દૂસરોં કે ઘર બે ઝરૂરત જાને સે ઉસ ઘરવાલોં કો તકલીફ હોગી, ફિર વહાં જા કર કે ભી કામ કી બાત કમ ઔર ફુઝૂલ લગવીયાત ઝિયાદહ, ઈસી તરહ એક દૂસરે કે ઘર જાને કી સૂરત મેં બહોત સી મરતબા તઅલ્લુકાત બે પર્દગી ઔર ગુનાહ કી હદ મેં દાખિલ હો જાતે હંય બહેકે બા'ઝ લોગ ફત્ર સે કેહતે હંય કે હમારા ઉનકે ઘર ઇતના આના જાના હોતા હય કે ગોયા હમ ઉનકે ઘર કે એક મેમ્બર હંય હમારા તો ઉનકે યહાં પર્દા ભી નહીં હય ઉનકે ઘર મેં કીચન તક હમારા તઅલ્લુક હય ઉસમેં ઔર ભી બહોત સારી બુરાઈયાં જન્મ લેને કા ખતરા હય ઈસ લિયે બેહતર હય કે બિલા ઝરૂરત કિસીકે યહાં મત જાઓ, ઔર જાઓ ઝરૂરત કે મોકે પર તો બકદ્રે ઝરૂરત બેઠો ઔર શરઈ પર્દે કે સાથ રહો, ગર્ઝ ઘર મેં રેહના મર્દ-ઔરત દોનોં કે લિયે મુફીદ હય.

ગોયા બેહનોં કે લિયે મકાન કી ચાર દીવારી યહ ભી પર્દા હય ઔર મર્દોં કે લિયે ભી બિલા ઝરૂરત ઘર સે બાહિર ન જાને મેં બહુત સારે ફાયદે હંય મસલન: બીવી, બચ્ચોં કી તા'લીમ વ તરબિયત કી ભી નિગરાની હો જાએગી, ઉનકે હુકૂક કી અદાયગી હોગી, ઉનકે સાથ હુસ્ને મુઆશરત કા મોકા મિલેગા, ઉનકો દીન સિખાને કા મોકા મિલેગા વગૈરહ વગૈરહ.

ઘર કો હોટલ યા રીસોર્ટ મત બનાઓ:

આજ હમારે બહોત સે ભાઈઓં કી જિંદગી કા હાલ યહ હય કે સુબ્હ જલ્દી દુકાન કારોબાર નોકરી પર ચલે જાતે હંય એસે વક્ત ઉંનકા જાના હોતા હય કે બચ્ચે ઔર ઘર કે દૂસરે અફરાદ સોએ હુવે હંય. ફિર રાત એસે વક્ત ઘર લોટતે હંય કે બચ્ચે સો ચુકે હોતે હંય ન બચ્ચોં કી તા'લીમ કા પતા ન સિહહત કા હાલ મા'લૂમ ન ઉંનકી અખ્લાકી ફિક, બસ એસી જિંદગી હય જૈસે કોઈ મુસાફિર કિસી હોટલ પર રાત કો સોને કે લિયે ઠેહરા હો યા કિસી રેસ્ટોરન્ટ મેં ખાને જાતા હો એસી જિંદગી ન હોની ચાહિયે હમારે હઝરત નબીએ કરીમ સલ. તો ઘરવાલોં કે સાથ ઘરેલૂ કામ મેં ભી મદદ ફરમાતે થે.

નજાત કા તીસરા નુસ્ખા:

તીસરી બાત હદીસ મેં હય: “وَأَنْتَ عَلَىٰ خَطِيئَةٍ”
અપને ગુનાહોં પર અલ્લાહ કે સામને રોયા કરો, ગુનાહ કો યાદ કરકે આંસૂ બહાયા કરો, યહ તીન ચીજોં હદીસ મેં ઇશ્દ ફરમાઈ.

રોના અલ્લાહ કો બહોત પસંદ હય, હઝરત આદમ અલ. કા રોના:

મેરી બેહનોં! હઝરત આદમ અલ. ઔર અમ્માં હવ્વા અલ. સે એક મા'મૂલી સી ખતા આસ્માન મેં હો ગઈ થી, તો અલ્લાહ ને દોનોં કો ઝમીન પર ભેજ દિયા, મુફ્ફિસરીન ને લિખા હય કે ઉંન દોનોં ને દુન્યા મેં આ કર અલ્લાહ કે સામને ઈતને આંસૂ બહાએ કે ઉંન દોનોં કે આંસૂઓં કો અગર જમા

ક્રિયા જાએ તો ઉસમેં સે નદી બેહને લગે દરિયા જારી હો જાએ, રિવાયતોં મેં યહ ભી આયા હય કે અગર હઝરત આદમ અલ. ઔર હઝરત હવ્વા અલ. કે આંસૂઓં કો જમા' ક્રિયા જાએ ઔર તરાજૂ કે એક પલડે મેં ઉનકે આંસૂઓં કો રખા જાએ ઔર દૂસરે પલડે મેં કયામત તક આનેવાલે તમામ ઈન્સાનોં કે આંસૂઓં કો રખ કર વઝન કર દિયા જાએ તો હઝરત આદમ અલ. ઔર હઝરત હવ્વા કે આંસૂઓં કા વઝન ઝિયાદહ હો જાએગા ઔર નદામત કા યહ હાલ થા કે ચાલીસ બરસ તક આસ્માન કી તરફ સર નહીં ઉદાયા ઈસ કદર દોનોં રોએ. દેખો યહ હાલ અવ્વલ ઈન્સાન હઝરત આદમ અલ. કા હય જિનકો ખુદ બારી તઆલા ને અપને દસ્તે કુદરત સે બનાયા ઉનકે સર પર નબુવ્વત ઔર ખિલાફત કા તાજ રખા લેકિન એક મા'મૂલી ખતા પર કિતને રોએ યહ નદામત કા મકામ હય, હાસિલ યહ હય કે આંસૂ બહાના ઔર રોના અલ્લાહ કો બહોત હી પસંદ હય.

“જહન્નમ કી આગ કો દુન્યા કા કોઈ પાની ઠંડા નહીં કર સકતા, લેકિન એક ગુનેહગાર બંદા યા બંદી જબ અલ્લાહ કે સામને સચ્ચે દિલ સે રોતે હંય તો ઉસકે આંસૂઓં સે જહન્નમ કી આગ કો અલ્લાહ ઠંડી કર દેતા હય”

આંસૂઓં મેં અલ્લાહ ને યહ તાકત રખી હય કે જો આંખ અલ્લાહ કે ડર સે રોતી હય જહન્નમ કી આગ તો કયા ઉસકા ધુવાં ભી ઉસકો નહીં છુતા હય. ઈસ લિયે અલ્લાહ કે સામને રોનેવાલિયાં બનો, અલ્લાહ-અલ્લાહ ઈસ ઈન્સાનિયત મેં કેસી-કેસી રોનેવાલી બંદિયાં ઔર બંદે ગુઝરે હંય.

હઝરત શુઐબ અલ. કે રોને કા હાલ:

અલ્લાહ તઆલા કે જલીલુલ-કદ્ર નબી હઝરત શુઐબ અલ. કા રોના બડા અજીબ થા રિવાયતોં મેં હય કે વહ ઇતના રોએ કે નાબીના (અંધે) હો ગએ ફિર અલ્લાહ તઆલા ને બીનાઈ (આંખો કી રોશની) અતા ફરમાઈ ફિર ઇતના રોએ કે આંખ ચલી ગઈ ફિર અલ્લાહ તઆલા ને બીનાઈ અતા ફરમાઈ બારી તઆલા ને પૂછા શુઐબ ઇતના કયું રોતે હો? જન્નત કે શોક મેં યા જહન્નમ કે ડર સે? હઝરત શુઐબ અલ. ને અર્જ ક્રિયા:

“અય મેરે અલ્લાહ! આપકે દીદાર કે શૌક મેં રોતા હું”

“તો ઉસ પર ફરમાયા કે મેરા દીદાર તુમકો મુબારક હો”

દેખિયે રોને પર કેસી કેસી બશારતેં (ખુશખબરી) બારી તઆલા કી તરફ સે મિલી, ઇસ લિયે અલ્લાહ કે સામને રોનેવાલિયાં બન જાઓ અપના એક વકત તૈ કર દો કે રોઝાના મુઝે અલ્લાહ કે સામને કમ અઝ કમ દસ પંદરહ મિનટ રોના હય, ઇન્શાઅલ્લાહ હમારી તમામ મુશ્કિલાત અલ્લાહ દૂર ફરમા દેગા.

બચ્ચે કા રોના હમારે લિયે એક સબક:

આપ તો ઇસ ફલસફે કો ખૂબ સમઝતી હો કે બચ્ચા રો કર અપની ઝરૂરિયાત કે લિયે માં કો કેસે અપની તરફ ધ્યાન દિલાતા હય કે જિસ બચ્ચે કો બોલના નહીં આતા, અપની ઝરૂરત ઝાહિર કરને કે લિયે ઉસકે પાસ કોઈ ઔર ઝરિયા નહીં હોતા હય અલ્લાહ કી તરફ સે ઉસકો કિતના અજીબ ઝરિયા

મિલા કે બચ્યા રોતા હય ઔર માં કી છાતી મેં દૂધ જોશ મારતા હય ઇસ તરહ હમારે આંસૂઓં કે ઝરિયે સે ભી અલ્લાહ કી રહમત કો જોશ આ જાએગા, વહી તરીકે સે હમેં અલ્લાહ તઆલા કી રહમત કો હમારી તરફ મુતવજ્જેહ કરના હય, હઝરત રાબિયા રહ. કે રોને કે વાકિઆત પેહલે મેં સુના ચુકા હું કેસી વહ અજીબ રોનેવાલી ઔરત થી.

હઝરત મદની રહ. કે રોને કા હાલ:

મેરે વાલિદ હઝરત મવલાના સુલૈમાન સાહબ રહ. હઝરત શૈખુલ ઇસ્લામ હઝરત મવલાના સૈયદ હુસૈન અહમદ મદની રહ. કે ખાસ ખાદિમ રહે હંચ દોર-એ-હદીસ શરીફ સે તકમીલ કે બા'દ એક સાલ મુસ્તકિલ હઝરત કી ખિદમત મેં રહે, સફર-હઝર મેં સાથ રહે વહ હિંદુસ્તાન કી જંગે આઝાદી કે આખરી અય્યામ થે હઝરત મદની રહ. કે રોને કી યહ કયફિયત થી કે તહજ્જુદ મેં ઔર તહજ્જુદ કે બા'દ ઇસ કદર રોતે થે કે ઉંકે આંસૂ પૂછને કે લિયે વહાં રૂમાલ રખા જાતા ઉસ રૂમાલ કા હાલ યહ હોતા કે ઉસકો બા'દ મેં નિયોડા જાતા તો ઉસમેં સે કતરે ટપક કર નિકલતે થે.

ખુદ હમારી બેહનોં અપને તર્જે અમલ સે સબક હાસિલ કરેં:

અરે મેરી દીની બેહનોં! ગુસ્તાખી મુઆફ કરના, પેશગી મુઆફી (ADVANCE SORRY) આપ ખુદ અપને હાલ પર ગૌર કરો જબ શોહર સે કોઈ ચીઝ મનવાની હો, કોઈ મુતાલબા (માંગણી) પૂરા કરવાના હો તો પેહલે તમામ તરીકે તુમ

આઝમાતી હો જો એક બાત મનવાને કે લિયે તુમ કર સક્તી હો ફિર ભી અગર તુમ્હારી બાત મન્જૂર ન હો તો દો આંસૂ શોહર કે સામને બહા દેતી હો બસ શોહર તુમ્હારે આંસૂ દેખ કર તુમ્હારા મુતાલબા પૂરા કર દેતા હય.

મેરી બેહનોં! અલ્લાહ રહમાન વ રહીમ હય શોહર સે ભી ઝિયાદહ મહરબાન હય અરહમુર્રાહિમીન હય દો આંસૂ મર્દ યા ઔરત જો ભી સચ્ચે દિલ સે નદામત સે ઉસકે દરબાર મેં બહા દેવે ઇન્શાઅલ્લાહ તુમ્હારી તૌબા કબૂલ હો જાવેગી. અલ્લાહ તઆલા ઉસકે દરબાર મેં હમેં રોને કી નેઅમત અતા ફરમાવે. (આમીન)

તો હઝરત ઉકબા બિન આમિર રદિ. ને જો સવાલ કિયા થા અલ્લાહ કે રસૂલ સલ. સે કે مَا النَّجَاحُ? નજાત કૈસે મિલેગી? અલ્લાહ કે રસૂલ સલ. ને તીન બાતેં ઇર્શાદ ફરમાઈ:

“ગુબાન કો કાબૂ મેં રખો”

“અપને ઘર મેં રહો”

“ઔર અપને ગુનાહોં પર રોયા કરો”

દેખિયે હદીસ શરીફ મેં કૈસા જામેઅ ઔર કીમતી નુસ્ખા બતલા દિયા ગયા કે જિસ પર અમલ કરને કી બરકત સે ઇન્શાઅલ્લાહ દુન્યા કી કબર કી આખિરત કી તકલીફોં સે નજાત હાસિલ હોગી, અલ્લાહ ઇન તીનોં બાતોં પર હમ સબકો ઔર પૂરી ઉમ્મત કો અમલ કરને કી તૌફીક અતા ફરમાએં ઔર નજાત સે હમ સબકો માલા-માલ ફરમાએં ઔર અપની પકડ સે અલ્લાહ હમારી હિફાઝત ફરમાએં. આમીન

وَاخْرُوجُوا أَنْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

ફિરઔન
કી બીવી
હઝરત આસિયા રદિ.
કા ઈમાન તાઝા
કરનેવાલા વાકિઅહ

ઇસ બયાન કી ખાસ-ખાસ બાતે

- * “જુબાન સે નિકલનેવાલે એક બુરે જુમ્હે ને ફિરઔન કો ઇમાન સે મહરૂમ કર દિયા”
- * “અલ્લાહ પર તવક્કુલ ઔર ભરોસા કર લો અલ્લાહ અપને ફઝલ સે કામ બના દેઝે”
- * “ઇન્સાન કી નેકી ઔર બુરાઈ ચેહરે સે પેહચાન લી જાતી હય”
- * “બારી તઆલા કે દરબાર મેં દુઆ કી કબૂલિયત કા વક્ત કોનસા હોતા હય હમેં મઅલૂમ નહીં ઇસલિયે બહોત સોચ કર અપની અવલાદ યા શોહર યા બીવી કો કોઈ જુમ્લા બોલના ચાહિયે”
- * “હઝરત આસિયા રદિ. ને ઇમાન કી ખાતિર ઐસા શોહર છોડા જો દુન્યા કા બડા બાદશાહ સમજા જાતા થા અલ્લાહ તઆલા કો હઝરત આસિયા કા યહ અમલ ઇતના પસંદ આયા કે હઝરત મુહંમદ સલ. જૈસે દોનોં જહાનોં કે સરદાર સે નિકાહ કરવાઝે”

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(੪)

ਫ਼ਿਰਅੌਨ ਦੀ ਭੀਵੀ ਹਜ਼ਰਤ ਆਸਿਯਾ ਰਹਿ. ੬
ਧਮਾਨ ਤਾਅਾ ਕਰਨੇਵਾਲਾ ਵਾਕਿਅਹ

الْحَمْدُ لِلَّهِ حَمْدًا كَثِيرًا كَمَا أَمَرَ وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ
لَا شَرِيكَ لَهُ فِي الْخَلْقِ وَالْأَمْرِ وَأَشْهَدُ أَنَّ سَيِّدَنَا وَمَوْلَانَا مُحَمَّدًا عَبْدَهُ وَرَسُولَهُ
الْمَبْعُوثَ إِلَى الْأَسْوَدِ وَالْأَحْمَرِ لِتَتِمِّمَ مَكَارِمَ الْأَخْلَاقِ لَا يُخْلَقُ نَبِيٌّ وَلَا رَسُولٌ
بَعْدَهُ وَلَا أُمَّةٌ بَعْدَ أُمَّتِهِ وَلَا شَرِيعَةٌ بَعْدَ شَرِيعَتِهِ وَلَا كِتَابٌ بَعْدَ كِتَابِهِ صَلَوَةُ اللَّهِ
تَبَارَكَ وَتَعَالَى عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ أَجْمَعِينَ -

ਅਮਾ ਬੇਦਾ

فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ۝ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
”وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ آمَنُوا امْرَأَتَ فِرْعَوْنَ إِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي
عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَنَجِّنِي مِنْ فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهِ، وَنَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ“
(پارہ ۲۸، سورۃ تحریم، آیت ۱۱)

صَدَقَ اللَّهُ الْعَظِيمُ وَصَدَقَ رَسُولُهُ النَّبِيُّ الْأَمِيُّ الْكَرِيمُ وَنَحْنُ عَلَى ذَلِكَ لَمِنَ
الشَّاهِدِينَ وَالشَّاكِرِينَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

કુર્આન મજીદ મેં બા'ઝ ઔરતોં કે અહમ વાકિઆત:

મેરી દીની બેહનોં! અલ્લાહ તબારક વ તઆલા હમારે ઇંદ જમા' હોને કો કબૂલ ફરમાએ ઔર અલ્લાહ ઉસકો અપની રજા કા, આખિરત કે તોશે કા ઔર હિદાયત કા ઝરિયા બનાએ, કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ને અંદ ઔરતોં કે વાકિઆત બયાન ફરમાએ હંય ઔર અલ્લાહ તઆલા કોઈ વાકિઆહ બયાન કરે તો ઉસકા મક્સદ કોઈ કહાની ઔર કિસ્સા બયાન કરના નહી હોતા બલકે મક્સદ યહ હોતા હય કે હમ ઉસ પાકીઝા વાકિઆત કો સુન કર કે કુછ નસીહતેં હાસિલ કરે, સબક હાસિલ કરે.

અલ્લાહ તઆલા ખુદ કુર્આન મજીદ મેં ઇર્શાદ ફરમાતે હંય “لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ” (પા.૧૩ રૂ.૬ આ.૧૧૧) કે ઉનકે કિસ્સે ઔર વાકિઆત મેં બડી ઇબ્રત ઔર નસીહત કી બાત હય અફૂલવાલોં કે લિયે. જિન લોગોં મેં અફૂલ ઔર સમઝ હય ઉનકે લિયે ઇન વાકિઆત મેં બડી નસીહત હય ઔર ઇમાન સે બઢ કર દુન્યા મેં કોઈ અકલમંદી નહી હો સકતી સબસે બડી અફૂલ કી બાત યહ હય કે અલ્લાહ ને હમેં ઇમાન કી દૌલત સે નવાઝા હય.

ખુદ અલ્લાહ તઆલા કુર્આન મજીદ મેં ઇર્શાદ ફરમાતે હંય:

“وَمَنْ يَرْغَبْ عَنْ مِلَّةِ إِبْرَاهِيمَ إِلَّا مَن سَفِهَ نَفْسَهُ وَلَقَدْ اصْطَفَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي
الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ”

યા'ની સહીહ દીન સે વહી આદમી અપને આપકો દૂર રખતા હય જિસ્મેં અફૂલ ન હો.

ફિરઔન કે કારનામે ઔર હઝરત મૂસા અલ. કી બેઅષત(નબી બના કર ભેજના):

મેં ને યહ જો આયત પઢી હય વહ સૂ.તહરીમ કી આયત હય જિસમેં અલ્લાહ ને એક બહોત બડે ઝાલિમ ફિરઔન કી બીવી કા પાકીઝા કિસ્સા બયાન ફરમાયા હય ફિરઔન લકબ કે બાદશાહ અલગ અલગ ઝમાને મેં હુવા કરતે થે, યહ ઇજિપ્ત (EGYPT) મિસ્ર કે બાદશાહોં કા લકબ હુવા કરતા થા યહાં જિસ ફિરઔન કા ઝિક હય યહ હઝરત મૂસા અલ. કે ઝમાને કા ફિરઔન હય ઉસ ફિરઔન ને અલ્લાહ કી નેઅમતોં કી બહોત નાશુકી કી હય ઉસકો અલ્લાહ ને મિસ્ર કા બાદશાહ બનાયા થા ઔર અલ્લાહ ને સોના ચાંદી ઝેવરાત ઔર માલો દૌલત ઔર દૂસરી બહોત સારી નેઅમતોં સે માલા-માલ કિયા થા. તંદુરસ્તી ભી મિલી થી એક લંબે ઝમાને તક ઉસકો સર કા દર્દ તક નહીં હુવા થા લેકિન ઉસ ઝાલિમ ને અલ્લાહ કી નેઅમતોં કે મિલને પર અલ્લાહ કી નાશુકી કી ઔર લોગોં કો યું કહા: “أَنَارُكُمْ الْأَعْلَى” (પા.૩૦ સૂ.નાઝિઆત આ.૨૪) કે મેં તુમ્હારા બડા ખુદા હું ઔર ઉસને લોગોં કો છોટી છોટી મુર્તિયાં તકસીમ કર રખી થી જિસકી ઘરોં મેં ઇબાદત કી જાતી થી ઔર કહા થા કે યહ તુમ્હારે છોટે ખુદા હય ઔર મેં તુમ્હારા બહોત બડા ખુદા હું અલ્લાહ ને હઝરત મૂસા અલ. કો ઇમાન કી દા’વત લે કર ઉસકે પાસ ભેજા કે અય મૂસા! તુમ ફિરઔન કે પાસ જાઓ ઔર ઉસકો એક અલ્લાહ કી ઇબાદત કે લિયે સમજાઓ કે વહ અપને આપકો ખુદા ન કહે, ખુદાઈ કા દા’વા છોડ દે ઔર એક અલ્લાહ કી ઇબાદત કરનેવાલા બન જાએ.

हजरत मूसा अल. के बचपन का वाकिअह:

मेरी बेलनों! अजब बात यह है उस जालिम
 फिरऔन के महल में हजरत मूसा अल. का बचपन गुजरा था
 या'नी जब हजरत मूसा अल. छोटे थे उस वक्त का जमाना
 फिरऔन के महल में गुजरा था, उस जमाने की आस बात जो
 हदीसे पाक में आई है वह में आपको बता दूं उसके बाद
 इस आयत का किस्सा सुनाऊंगा, हजरत मूसा अल. की अम्मी
 जान ने हजरत मूसा अल. को एक सेंदूक (पेटी) में बंद कर के
 समंदर में छोड़ दिया था इस लिये के जालिम फिरऔन बच्चों
 को कत्ल करता था उसको किसी नजूमि (ज्योतिषी) ने बतलाया
 था के भानदाने बनू ईस्राईल में एक बच्चा पैदा होगा जो
 तेरी हुकूमत को भत्त कर देगा यह बात उसने सुनी थी और
 अहले हुकूमत को ईकतिदार (हुकूमत) से बड़ी कोई चीज
 महबूब नहीं होती उसके लिये सब कुछ करने को तैयार होते
 हैं इस लिये फिरऔन ने बनूईस्राईल के बच्चों को कत्ल करने
 हुकम दिया हजाराँ बच्चों को कत्ल किया जा चुका तब किसीने
 उसको मुतवक्फ़ेह किया के यह बनूईस्राईल के लोग तो हमारे
 यहां घर में और बेटी में काम करते हैं इस तरह उनका कत्ल
 हो गया तो मजदूरी के लिये और घरेलू काम-काज के लिये
 आदमी कहां से लावेंगे तब उसको तंभीह हुँ और उसने
 अब यह जाम्ता बनाया के एक साल बच्चों को कत्ल किया जावे
 और दूसरे साल बच्चों को जिंदा छोड़ा जावे ताके मजदूरी के
 लिये आदमी इराहम होते रहें और बनू ईस्राईल की ता'दाह
 भी जियादह न बढ़े और उनकी तरफ से कोई भतरा न रहे

ઇસ લિયે કે યહ અકલિયત (લઘૂમતી) મેં રહેંગે ઔર હમ અકષરિયત (બહુમતી) મેં રહેંગે, યહ હમારે હાથ નીચે રહેંગે બારી તઆલા કી શાન દેખો જો બચ્ચોં કો ઝિંદા છોડનેવાલા સાલ થા ઉસ સાલ હઝરત હાઝન અલ. કી વિલાદત હુઈ ઔર કત્લવાલે સાલ હઝરત મૂસા અલ. કી પૈદાઈશ હુઈ, હઝરત હાઝન અલ. ઉમ્ર મેંહઝરત મૂસા અલ. સે એક સાલ બડે ઘે ઔર હઝરત મૂસા અ. કી માં કો યહ ડર ઔર ખૌફ પૈદા હુવા કે ફિરઔન કી પોલિસ આ કર મેરે ઇસ બેટે કો ભી કત્લ ન કર દે ફિર અલ્લાહ કા હુકમ હુવા કે ઇસ બચ્ચે કો સંદૂક મેં બંદ કર કે સમંદર કે પાની મેં છોડ દો, એક માં કે લિયે બહોત બડા ઇમ્તિહાન ઔર તકલીફ કા વક્ત થા કે વહ અપને ઇસ મા'સૂમ ઔર દૂધ પીતે બચ્ચે કો પાની મેં છોડ દેં લેકિન અલ્લાહ તઆલા કા હુકમ થા ઇસ લિયે વાલિદહ ફોરન તૈયાર હો ગઈ ઔર બચ્ચે કો સંદૂક મેં બંદ કર કે પાની મેં રવાના કર દિયા.

શૈતાન ને હઝરત મૂસા અલ. કી વાલિદહ કે દિલ મેં વસવસા ડાલા:

શૈતાન ને આ કર હઝરત મૂસા અલ. કી માં કે દિલ મેં વસવસા ડાલા કે અય મૂસા કી માં! તુને કિતની બડી ગલ્તી કી, કે અપને બેટે કો પાની મેં ડાલ દિયા ઘર મેં રખને મેં તુજે યહ ડર થા કે ફિરઔન કી પોલિસ ઉસકો કત્લ કર દેગી, અગર ફિરઔન કી પોલિસ ઉસકો કત્લ કર દેગી તબ ભી તુજે ઇતના મોકા તો મિલતા કે તુ ઇસ બચ્ચે કો અપને હાથ સે ગુસ્લ દેતી, કફન પેહનાતી તેરી આંખોં કે સામને તેરે ઇસ બચ્ચે કા જનાઝા નિકલતા લેકિન તુને ઉસકો પાની મેં છોડ દિયા અબ કયા

મા'લૂમ સમંદર મેં કોનસા જાનવર ઉસકો ખા જાએગા તેરે ઇસ બચ્ચે કી લાશ કા કયા હોગા? ઉસકો કફન કોન દેગા? ઉસકે જનાઝે કા કયા હોગા? તુને ઉસકો સમંદર મેં ડાલ કર બહોત બડી ગલ્તી કી હય.

હઝરત મૂસા અલ. કી માં કો અલ્લાહ કી તરફ સે ત્રીન બડે વા'દે:

શૈતાન કે ઇસ વસવસે સે હઝરત મૂસા અલ. કી માં કે દિલ મેં થોડા સા ડર તો પૈદા હુવા હોગા તો અલ્લાહ તઆલા ને ઉનકી માં કે દિલ મેં યહ બાત ડાલી ઔર ઇસ બાત કો કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ને ઇન અલ્લાહ સે ઝિક્ક ફરમાયા:

“لَا تَخَفْ وَلَا تَحْزَنْ، إِنَّا رَأَوُوهَ الْيَلْقَ وَجَّعَلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ”

અય મૂસા કી માં! ગભરા મત ઔર શૈતાન કે વસવસે કી તરફ ધ્યાન ન દે, હમ તેરે બચ્ચે કો ઝિંદા ઔર સહીહ સલામત તેરી ગોદ મેં વાપસ પહોંચાએંગે ઔર તેરે બચ્ચે કો હમ રસૂલ બનાએંગે. (પા.૨૦ ૩.૪ આ.૭)

ખુલાસા યહ કે આયતે કરીમા મેં ત્રીન બડે બડે વા'દે ખુશખબરી કી શકલ મેં હુવે.

(૧) ઉસ બચ્ચે કે મુતઅદિલક કોઈ ખૌફ ડર ન હોના ચાહિયે, ફિરઔન યા કોઈ ઔર ઉસકો કતલ કર ન સકેગા.

(૨) ઉસકો ઝિંદા સલામત હમ વાપસ આપકે પાસ લાવેંગે.

(૩) ઉસકો હમ અપના રસૂલ બનાવેંગે.

હઝરત મૂસા અલ. કી માં ને અલ્લાહ કે ઇસ વા'દે પર યકીન કર લિયા.

હઝરત મૂસા અલ. કા ફિરઔન કે મહલ મેં
પહોંચના / મહલ્લે ખતરા મહલ્લે હિક્કાઝત બન ગયા:

મેરી બેહનોં! જિસને અલ્લાહ કે વા'દે પર યકીન કર
લિયા વહ ઇન્સાન ચાહે મર્દ હો ચાહે ઔરત હો, સારી દુન્યા
મેં વહ ઝાયેઅ ઔર બરબાદ નહીં હો સકતા, ઉસકો કભી ભી
કોઈ તક્લીફ નહીં ઉઠાની પડતી, હઝરત મૂસા અલ. કી માં ને
હઝરત મૂસા અલ. કો પાની મેં છોડ દિયા ખુદા કી શાન દેખો
વહ સંદૂક બેહતા બેહતા પાની મેં ઉસ જગા ચલા ગયા જહાં
મિસ્ર મેં ફિરઔન કા મહલ થા વહાં યહ સંદૂક પહોંચા તો
ફિરઔન કે ઘર કી ઔરતેં લડકિયાં કામ કરનેવાલિયાં વહાં પર
નહાને કે લિયે આઈ હુઈ થી, ઉન લોગોં ને ઉસ સંદૂક કો ઉઠા
લિયા ફિર આપસ મેં ઉનકે અંદર યહ મુઝકારા હુવા હોગા કે
ઉસકો ખોલ કર દેખેં કે ઉસમેં ક્યા હય? સોના હય? કે ચાંદી
હય? યા ઝેવરાત હય? ફિર હો સકતા હય યહ બાત ઉનકે
સામને આઈ હોગી કે અગર તુમ ઉસકો ખોલ દોગી ઔર
ઉસમેં સે કોઈ કીમતી ચીઝ નિકલેગી તો તુમ પર તોહમત આ
સકતી હય કે તુમ ને ઉસમેં સે કુછ નિકાલ લિયા હે, ચોરી કી
હય ઇસ લિયે ઉસકો એસે હી બંદ રેહને દો ઉસી હાલત મેં લે
જાઓ ઔર ફિરઔન કી બીવી કો દે દો, ચુનાન્ચે વહ
નહાનેવાલી લડકિયાં ઉસ સંદૂક કો લે કર મહલ મેં ગઈ
ફિરઔન કી બીવી જિસકા નામ 'આસિયા' થા ઉસકો સુપુર્દ કર
દિયા.

બારી તઆલા કી અજીબ કુદરત:

હઝરત આસિયા ને ઉસકો બહોત સોચ કર ઇત્મીનાન કે

સાથ ખોલા કે ન મા'લૂમ ઉસમેં સે કયા ચીઝ નિકલેગી? અલ્લાહ કી કુદરત કે જબ ઉસ સંદૂક કો ખોલા તો એક મા'સૂમ નૂરાની શફલવાલા બચ્યા ઉસમેં સોયા હુવા થા, ફિરઝૌન કી બીવી હૈરત મેં પડ ગઈ કે ઉસમેં ઇતના ખૂબસૂરત બચ્યા નિકલા.

ચેહરે પર નેકી યા ગુનાહ કે અસરાત:

છોટા બચ્યા જો હોતા હય ઉસસે લોગ બહોત પ્યાર કરતે હંય ઇસ લિયે કે બચ્ચે કા ચેહરા મા'સૂમ હોતા હય ઉસકે ચેહરે પર ગુનાહ કી ગંદગી નહીં હોતી ઇસ લિયે હર આદમી બચ્ચોં સે પ્યાર કરતા હય ઓર હમારે ચેહરોં પર હમારે દિલો દિમાગ પર ગુનાહોં કી ગંદગી લગી રહતી હય ઇસ લિયે લોગ હમસે નફરત કરતે હંય હમસે દૂર ભાગતે હંય લેકિન બા'ઝ અલ્લાહ કી બંદિયા ઓર બંદે (અલ્લાહ કે ઉવલિયા, ઉલમા, સુલહા, મુત્તકી) ઐસે હોતે હંય કે વહ ગુનાહોં સે બચને કા એહતેમામ કરતે હંય ઓર અગર ગુનાહ હો જાવે તો રો રો કર અપને ગુનાહોં સે તૌબા કરતે હંય, નતીજતન લોગ ઉનસે મુહબ્બત કરતે હંય ઉનસે મુલાકાત કરતે હંય ઉનસે મિલના પસંદ કરતે હંય ઇસી તરહ ગૌર કરો કે જો લોગ હજ ઓર ઉમરહ કર કે મક્કા મદીના જા કર આતે હંય તો લોગ ઉનકો બહોત શૌક સે મિલને જાતે હંય ક્યુંકે મુબારક જગા પર જા કર ઉન લોગોં ને અપને ગુનાહોં સે તૌબા કી, મુઆફી માંગી. જિસકી વજહ સે ઉનકે ચેહરે સે ગુનાહ કા કાલાપાન ખત્મ હો ગયા ઓર ઉનકે ચેહરોં પર નૂર આ ગયા તો હમ ભી ઇસ રમઝાન કે મુબારક માહ મેં સેહરી કે વક્ત ઇફ્તારી કે વક્ત

રાત કો તહજ્જુદ મેં બેદાર હો કર અલ્લાહ સે અપને ગુનાહોં કી મુઆફી ચાહેંગે આંસૂ બહાએંગે તો ઇન્શાઅલ્લાહ હમારે ગુનાહ મુઆફ હો જાએંગે, ઔર હમારે ચેહરોં ઔર દિલોં સે ગુનાહોં કે નિશાનાત ખત્મ હો જાવેંગે ઔર ઇન્શાઅલ્લાહ હમ સે ભી લોગ મુહબ્બત કરને લગેંગે, ઔર ઇન્શાઅલ્લાહ અલ્લાહ કે યહાં ભી હમ મહબૂબ બન જાવેંગે.

હઝરત મૂસા અલ. કે ચેહરે કી નૂરાનિયત:

ઉસ સંદૂક મેં એક મા'સૂમ બચ્ચા થા જિસકે ચેહરે પર મા'સૂમિયત થી સબસે બડી બાત યહ હય કે વહ બચ્ચા કલ અલ્લાહ કા નબી ઔર રસૂલ બનનેવાલા થા ઇસ લિયે 'નબુવ્વત' કા નૂર ઉસકે ચેહરે પર ચમક રહા થા, જિસકી વજહ સે ચેહરા જગમગા રહા થા ઔર ખુદ અલ્લાહ ને ઉસ મા'સૂમ બચ્ચે કે ચેહરે પર મોહબ્બત ડાલ દી થી જો ભી ઉસકો દેખતા ઉસસે પ્યાર ઔર મોહબ્બત કરતા અલ્લાહ ને કુર્આન મેં ફરમાયા હય: "وَالْقُرْآنُ عَلَىٰكَ مَحْبُوبٌ" (પા.૧૬ રૂ.૧૧ આ.૩૮) કે અય મૂસા ! હમને આપકે ચેહરે પર બચપન મેં ઐસી કશિશ ઔર જાઝિબિયત ઔર મહબૂબિયત રખ દી કે જો તુમકો દેખતા મોહબ્બત કરતા પ્યાર કરતા.

ગોયા કે તીન તરહ કી ખૂબિયાં આપકે અંદર જમા' હો ગઈ.

(૧) બચપન કી મા'સૂમિયત.

(૨) બડે હો કર અલ્લાહ કે નબી હોનેવાલે હંય ઉસ નબુવ્વત કા નૂર.

(૩) ઉનકે ચેહરે પર અલ્લાહ ને મહબૂબિયત રખ દી થી કે જો

ભી દેખતા ઉનસે પ્યાર કરતા, ઉનકો ગલે લગાતા.

હઝરત આસિયા ને હઝરત મૂસા અલ. કો બેટા બના
લિયા:

ફિરઔન કી બીવી ને ઉસ મા'સૂમ બચ્ચે કો દેખા તો
ઉસ બચ્ચે કો ફોરન અપની ગૌદ મેં ઉઠા લિયા, ઇસ લિયે કે
ફિરઔન અગરચે માલદાર થા બાદશાહ થા લેકિન અવલાદ સે
મહરૂમ થા ઇસ લિયે હઝરત આસિયા ને ઉસકો અપની ગૌદ મેં
ઉઠા લિયા ફિર ફિરઔન કી પોલિસ કો પતા ચલા કે ફિરઔન
કી બીવી કે પાસ કોઈ બચ્ચા આયા હય તો ફિરઔન કે હુકમ કે
મુતાબિક ઉસ બચ્ચે કો કતલ કરને કે લિયે પોલિસવાલે આ
ગએ, જબ પોલિસ ફિરઔન કી બીવી કે પાસ પહોંચી તો
હઝરત આસિયા ને ઉનકો કહા કે તુમ ઠહર જાઓ, કતલ મેં
જલ્દી ન કરો મેં અપને શોહર ફિરઔન કે પાસ જાતી હું ઓર
ઉસકો વિનંતી (REQUEST) દરખાસ્ત કરતી હું અગર વહ
ઇસ બચ્ચે કી જાન મુઆફ કર દે તો ઠીક હય વરના મેં તુમહારે
કામ મેં રૂકાવટ ન બનુંગી.

ઔરતોં કી ઝિદ મેં અજબ તાકત:

ફિરઔન કી બીવી ને જા કર ઉસ બચ્ચે કો ફિરઔન કી
ગૌદ મેં રખ દિયા ઓર ફિરઔન સે કહા કે

“قَرَّتْ عَيْنِي لِيْ وَلَكِ لَا تَقْتُلُوْهُ، عَسَى اَنْ يَنْفَعَنَا اَوْ تَنْجُوْهُ وَلَدًا”

હઝરત આસિયા કી ઝુબાન સે કિતની પ્યારી બાત
નિકલી કે “અય મેરે સરતાજ! તુ ઇસ બચ્ચે કો કતલ મત કર
ઉસકી જાન મુઆફ કર દે વહ બચ્ચા મેરી ઓર તેરી આંખોં કી

ठंडक हय और दूसरी बात यह के यह बख्खा बडा हो कर हमको काम आवेगा हम उसको अपना बेटा बना लेंगे और यह बडा हो कर हमारी जिदमत करेगा, हमको काम आवेगा, इस लिये आप उसको मुआझ कर दो" (पा.२० ३.४ आ.८) जब यह बात हजरत आसिया ने कही तो फिरऔन ने अपनी बीवी की इस जिद और इसरार को मान लिया और उस बख्खे को कत्ल करने से मुआझ दे दी, गोया बीवी की जिद की वजह से फिरऔन नर्म पड गया और मजबूर हो कर बख्खे को मुआझ कर दिया.

औरतें अपनी जिद को दीनी कामों में लगाओं:

इस जगह में अपनी दीनी बेहनों से अेक बात कहा करता हूं के अल्लाह ने तुम्हारी जुबान और जिद में यह ताकत रभी हय के फिरऔन जैसे जालिम लोग भी मजबूर हो जाते हंय तो मैं आपसे दरभास्त करता हूं के आप अपनी जुबान और जिद को दीनी कामों में इस्तेअमाल करो, आपका शोहर बे-नमाजी हय उसको जिद और इसरार कर के समजा कर के उसको नमाजी बनाओ, अगर दाढी नहीं रभता हय तो समजा कर उसको दाढी के लिये तैयार करो, अगर शोहर इस्लामी लिबास नहीं पहेनता हय मस्नून येहरा नहीं अपनाता तो इस्लामी कपडे पहेनने की दा'वत दो या'नी आप अपनी जुबान के जरिये से अपने शोहर और अपनी अवलाद की दीनी जिंदगी बना सकती हो अल्लाह ने आपकी जुबान में यह ताकत दे दी हय.

ਓਨਸਾਨ ਦੀ ਜੁਬਾਨ ਸੇ ਨਿਕਲਨੇਵਾਲਾ ਜੁਮਲਾ ਜਿਸ ਪਰ
ਓਮਾਨੀ ਨਵਾਜ਼ਿਸ਼ ਯਾ ਓਮਾਨ ਸੇ ਮਹੜਮੀ ਕਾ ਫੇਸ਼ਲਾ
ਹੋਤਾ ਏਯ:

ਭਰਛਾਲ ਫ਼ਿਰਐਨ ਨੇ ਉਸ ਭਯੇ ਦੀ ਜਾਨ ਕੋ ਮੁਆਫ਼ ਕਰ
ਦਿਯਾ ਔਰ ਕੇਹ ਦਿਯਾ ਕੇ ਮੈਂ ਉਸ ਭਯੇ ਕੋ ਕਤਲ ਨਹੀਂ ਕਰੂੰਗਾ ਲੇਕਿਨ
ਅਯਯ ਭਾਤ ਮੈਂ ਆਪਕੋ ਸੁਨਾਨਾ ਯਾਹਤਾ ਹੁੰ ਕੇ ਪੇਹਲੀ ਭਾਤ ਜੋ
ਹਜ਼ਰਤ ਆਸਿਯਾ ਨੇ ਅਪਨੀ ਜੁਬਾਨ ਸੇ ਕਹੀ ਥੀ "قُرْتُ عَيْنِي وَلَكَ"
(ਪਾ.੨੦ ੩.੪ ਆ.੮) ਕੇ ਅਯ ਫ਼ਿਰਐਨ! ਯਹ ਮੇਰੀ ਔਰ ਤੇਰੀ
ਆਂਘੋਂ ਦੀ ਠੰਡਕ ਏਯ ਤੋ ਫ਼ਿਰਐਨ ਨੇ ਉਸ ਪਰ ਯਹ ਕਹਾ ਕੇ ਅਯ
ਆਸਿਯਾ ਤੇਰੀ ਆਂਘੋਂ ਦੀ ਠੰਡਕ ਏਯ ਮੇਰੀ ਨਹੀਂ ਏਯ ਫ਼ਿਰਐਨ ਕਾ
ਯਹ ਜੁਮਲਾ ਧਿਆ ਮੈਂ ਰਖੋਂ ਭਸ ਯਹੀ ਜੁਮਲਾ ਅਲਲਾਹ ਕੋ ਭਹੋਤ
ਨਾਪਸੰਦ ਛੁਪਾ, ਨਸਓਂ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਮੈਂ ਐਕ ਹਫੀਸ ਏਯ ਆਪ ਸਲ. ਕੇ
ਐਕ ਸਹਾਬੀ ਹਜ਼ਰਤ ਅਬਦੁਲਲਾਹ ਬਿਨ ਅਯਯਾਸ ਰਫਿ. ਸੇ ਮਨਕੂਲ
ਏਯ ਕੇ ਯਹ ਫ਼ਰਮਾਤੇ ਏਯ ਕੇ ਨਭੀਐ ਕਰੀਮ ਸਲ. ਨੇ ਓਸ਼ਾਫ਼
ਫ਼ਰਮਾਯਾ ਕੇ "ਫ਼ਿਰਐਨ ਉਸ ਵਕਤ ਹਜ਼ਰਤ ਆਸਿਯਾ ਕੇ ਸਾਥ
ਸਾਥ ਯਹ ਕੇਹ ਦੇਤਾ ਕੇ ਛਾਂ! ਆਸਿਯਾ ਤੇਰੀ ਭੀ ਆਂਘੋਂ ਦੀ ਠੰਡਕ
ਏਯ ਔਰ ਮੇਰੀ ਭੀ ਆਂਘੋਂ ਦੀ ਠੰਡਕ ਏਯ ਤੋ ਅਲਲਾਹ ਫ਼ਿਰਐਨ
ਕੋ ਓਮਾਨ ਦੀ ਦੌਲਤ ਸੇ ਮਾਲਾਮਾਲ ਕਰ ਦੇਤਾ" ਓਸ ਲਿਯੇ ਕੇ ਯਹ
ਭਯਾ ਕਲ ਅਲਲਾਹ ਕਾ ਨਭੀ ਭਨਨੇਵਾਲਾ ਥਾ ਐਕ ਔਰਤ ਯਾਤ
ਹਜ਼ਰਤ ਆਸਿਯਾ ਨੇ ਓਸ ਭਯੇ ਕੋ ਅਪਨੀ ਆਂਘੋਂ ਦੀ ਠੰਡਕ ਕਹਾ
ਔਰ ਫ਼ਿਰਐਨ ਨੇ ਉਸਕੋ ਨਹੀਂ ਮਾਨਾ ਔਰ ਕਹਾ ਕੇ 'ਤੇਰੀ ਆਂਘੋਂ
ਦੀ ਠੰਡਕ ਏਯ ਮੇਰੀ ਨਹੀਂ' ਮੇਰੀ ਭੇਹਨੋਂ! ਅਲਲਾਹ ਕੋ ਹਜ਼ਰਤ
ਆਸਿਯਾ ਕਾ ਯਹ ਭੋਲ ਓਤਨਾ ਪਸੰਦ ਆਯਾ ਕੇ ਅਲਲਾਹ ਨੇ
ਹਜ਼ਰਤ ਆਸਿਯਾ ਕੋ ਓਮਾਨ ਦੀ ਦੌਲਤ ਸੇ ਨਵਾਜ਼ ਦਿਯਾ ਔਰ

झिरऔन को हमान की दौलत से महरूम कर दिया.

जो कुछ बोलो सोय कर बोलो:

मेरी बेहनों! (ईस जगा रुक कर में आपको नसीहत करना चाहता हूं) अपनी जुबान से जब भी कुछ बोलो तो बड़ोत सोय कर बोला करो, ईस लिये के कभी अपनी जुबान से कोई बात ऐसी निकल जाती है के जिसकी वजह से अल्लाह नाराज हो जाता है और हमारी बेहनें जब गुस्से में होती हैं तो अपने बच्चों के लिये बह-दुआ और लअनत कर बैठती हैं और कभी कभी गुस्से में आ कर अपने शोहर को भी लअन तअन करती हैं.

मेरी बेहनों! अल्लाह के यहां दुआ की कबूलियत का वक्त कौनसा होता है हम नहीं कह सकते, हमको मा'लूम नहीं कौनसी घड़ी कबूलियत दुआ की है अब अगर हमने अपनी अवलाह और अपने शोहर पर बह-दुआ और लअनत शुरू कर दी और यही वक्त दुआ के कबूल होने का हो तो यह बह-दुआ और लअनत अपनी अवलाह और अपने शोहर पर लग जाती है ईस लिये जब हमारी अवलाह हमारी नाइरमानी करे अपना डेहना न माने तब भी अवलाह को बह-दुआ के अल्लाज न कहो वरना अगर यही वक्त कबूलियत का हुवा तो फिर बड़ी तकलीफ का सामना करना पड़ेगा.

अक औरत की बह-दुआ का वाकिअह:

हमारे यहां रांटेर में 'शैबुल हदीस हजरत भवलाना

અહમદ રજા અજમેરી રહ.' (શૈબુલ હદીસ હઝરત મવલાના કારી રશીદ અહમદ અજમેરી મદે ઝિલ્લહુલ આલી કે વાલિદે મોહતરમ) બહોત બડે અલ્લાહ કે વલી થે, ઝિંદા દિલ થે, તો હઝરત એક વાકિઅહ કિસી ઔરત કી બદ-દુઆ પર સુનાતે થે વહ વાકિઆ મેં આપકો સુનાતા હું હઝરત રહ. કા અસલ વતન સરહદી ઇલાકા હય, ઉસ ઇલાકે કે જો પઠાન લોગ હંય ઉનમેં આજ ભી યહ બાત બહોત મશહૂર હય કે બદન સે આવાઝ કે સાથ હવા નિકલે તો ઉનકે યહાં બહોત બડા ગુનાહ સમજા જાતા હય હમારે કારી યા'કૂબ મમલા સાહબ (ઇમામ વ ખતીબ મસ્જિદે ગુરૈર, દુબઈ) ફરમાતે હંય કે ઉન પઠાનોં કે યહાં આવાઝ કે સાથ હવા નિકાલના શિર્ક જિતના બડા ગુનાહ સમજા જાતા હય ઉન પઠાનોં કે યહાં આજ ભી ખાનદાની એક નિઝામ હય કે એક હી ઘર મેં સારે લોગ કઈ કઈ ભાઈ બહૂ વગૈરહ પૂરી ફેમિલી મિલ કર રહતી હય તો કિસી ઘરાને મેં ચાર પાંચ બહૂ થી ઔર હર એક કા એક છોટા બચ્ચા થા કિસીકા બચ્ચા તો કિસીકી બચ્ચી થી ઔર સબ બચ્ચે એક હી જગા બિસ્તર પર સો રહે થે ઔર સબ બહૂ અપને અપને કામ મેં મશગૂલ થી ઇતને મેં એક બચ્ચે કો આવાઝ કે સાથ ઝોર સે હવા નિકલ આઈ, વહાં કે લિહાઝ સે સબકે લિયે યહ અયબ વાલી ચીઝ થી વહ છોટે સે બચ્ચે સે સાદિર હુઈ થી લેકિન પકડે તૌર પર યહ પતા નહીં ચલા કે કિસ બચ્ચે સે હવા ખારિજ હુઈ સબકો યહ નાગવાર ગુઝરા તો એક બહૂ ને કામ કરતે કરતે ના-ગવારી કે આલમ મેં ઝુબાન સે બદ-દુઆ કે અલ્ફાઝ બોલ દિયે કે અગર યહ મેરે બચ્ચે સે હવા ખારિજ હુઈ

હય તો વહ મર જાએ, મેરી બેહનોં! યહી વક્ત અલ્લાહ કે યહાં દુઆ કી કબૂલિયત કા રહા હોગા, ઔર હકીકત યહ હુઈ કે જિસ બચ્ચે સે આવાઝ કે સાથ હવા નિકલી થી વહ ઈસ બદ-દુઆ દેનેવાલી બહૂ કા બચ્ચા થા ફિર જબ જા કર ઉન બચ્ચોં કો દેખા તો ઉસ બદ-દુઆ દેનેવાલી બહૂ કા બચ્ચા મર ચુકા થા, યહ હય માં કી બદ-દુઆ કા અસર, ઈસ લિયે મેરી બેહનોં આપ જબ ગુસ્સે મેં હોં યા આમ હાલત મેં તો હરગિઝ અપને બચ્ચોં કો બદ-દુઆ મત દેના.

હઝરત આસિયા કી એક અચ્છી બાત અલ્લાહ તઆલા કો પસંદ આયી:

હઝરત આસિયા ને અપની ઝુબાન સે ઉસ સંદૂક સે નિકલનેવાલે બચ્ચે કે લિયે એક અચ્છી બાત બોલ દી કે યહ બચ્ચા મેરી તેરી આંખોં કી ઠંડક હય હદીસ મેં આતા હય કે હઝરત આસિયા કી યહ બાત અલ્લાહ કો ઈતની પસંદ આઈ કે અલ્લાહ ને ઉનકો ઈમાન કી દૌલત સે નવાઝ દિયા, જબ હઝરત મૂસા અલ. જવાન હો ગયે શાદી ભી હો ગઈ ઔર નબુવ્વત ભી મિલ ગઈ ઔર મદયન જા કર વાપસી મેં નબુવ્વત મિલી તબ ફિરઔન કે દરબાર મેં ઈમાન કી દા'વત લે કર આએ ઉસ દૌર મેં ફિરઔન ને ઈસ દા'વત કો કબૂલ નહીં કિયા ઔર હઝરત આસિયા ને ઈમાન કબૂલ કર લિયા.

હઝરત મૂસા અલ. કા જાદૂગરોં સે મુકાબ્લા:

ફિરઔન હઝરત મૂસા અલ. કે મોઅજિઝાત કો જાદૂ સમઝતા થા ઔર ઉસકે દરબારિયોં ને ભી મોઅજિઝાત કો જાદૂ

સમજા થા ઇસ લિયે ફિરઔન ને જાદૂગરોં કે સાથ હઝરત મૂસા કા મુકાબ્લા કરાયા, ઇસ મોકે પર મિસ્ર કે લગભગ નવ લાખ જાદૂગર હઝરત મૂસા અલ. પર ઇમાન લાએ થે ઉસી ઝમાને મેં ફિરઔન કી બીવી હઝરત આસિયા ભી ઇમાન લાઈ થી ઇસ લિયે કે જબ જાદૂગરોં સે મુકાબ્લા કરાયા થા ઓર મિસ્ર કી પૂરી કોમ કો ભી મુકાબ્લા દેખને કે લિયે ફિરઔન ને જમા' કિયા થા وَانْ يُحْشَرَ النَّاسُ ضَحًى (પા.૧૬ રૂ.૧૧ આ.૫૯) દૂસરી જગા ઇર્શાદ હય: "وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ أَنْتُمْ مُجْتَمِعُونَ"

અલ્લાહ ને ઉન જાદૂગરોં કે મુકાબ્લે મેં હઝરત મૂસા અલ. કો કામ્યાબી અતા ફરમાઈ ઓર સબ જાદૂગર હઝરત મૂસા અલ. કે હાથ પર ઇમાન લે આએ.

હઝરત આસિયા પર ફિરૌઅન કા ઝુલ્મ:

ફિરઔન કી બીવી હઝરત આસિયા ભી ઉસી ઝમાને મેં ઇમાન લે આઈ ફિરઔન કી બીવી કા ઇમાન લાના જબ ફિરઔન કો મઅલૂમ હો ગયા તો ફિરઔન કો બહોત ગુસ્સા આયા કે મેરી બીવી ભી મેરે દુશ્મન 'મૂસા' પર ઇમાન લે આઈ, હાલાંકે ઉસસે પેહલે ફિરઔન અપની બીવી સે મોહબ્બત કરતા થા રહાઈશ કે લિયે એક સોને કા મહલ બનાયા થા ઓર વહ ભી દરિયા કે કિનારે પર એક ઉચે પહાડ પર નીચે સે પાની બેહતા થા ઇસી તરહ અપની બીવી કે બેહતરીન કપડે તૈયાર કરવાતા થા ઇતની મોહબ્બત વહ અપની બીવી સે કરતા થા લેકિન બીવી કે ઇમાન લાને કી વજહ સે ઓર હઝરત મૂસા અલ. કો અલ્લાહ કા પયગમ્બર માન લેને કી વજહ સે ઉસકો હઝરત આસિયા સે દુશ્મની હો

ગઈ અબ હઝરત આસિયા સે ફિરઔન બહોત નફરત કરને લગા ઔર હદ યહ હો ગઈ કે ફિરઔન ને હઝરત આસિયા પર બહોત ઝુલ્મ શુરૂ કર દિયા.

અલ્લાહ હમ સબકો હઝરત આસિયા જૈસા ઇમાન નસીબ ફરમાવે:

મેરી બેહનોં! હઝરત આસિયા રદિ. કેસી ઇમાનવાલી ઔરત થી અલ્લાહ એસા ઇમાન આજકી હમારી બેહનોં કો ઔર સબકો નસીબ ફરમાએ કે શોહર કા ઝુલ્મ સહન કરતી હંય લેકિન ઇમાન નહીં છોડતી હંય અલ્લાહ કો ઉસ ઔરત કી કુર્બાની ઇતની પસંદ આઈ કે અલ્લાહ ને ઉસકા કિસ્સા કુર્આન મેં બયાન કર દિયા અલ્લાહ તઆલા કા ફરમાન હُيْـرَٰةٌ
“وَضَرْبَتْهُنَّ الْحِجَابَ بَيْنَ يَدَيْهَا” (પા.૨૮ સૂ.તહરીમ આ.૧૧)

અલ્લાહ ફરમાતા હય કે તમામ ઇમાનવાલોં કે વાસ્તે ફિરઔન કી બીવી કા કિસ્સા એક નસીહત હય.

હઝરત આસિયા કા મિસાલી ઇમાન:

હઝરત આસિયા કા વાકિઆ એક બડી મિસાલ હય ઉસમેં બડા સબક હય બડી ઇબ્રત કી ચીઝ હય કે ઔરત ઝાત હો કર કમઝોર હોને કે બાવજૂદ ઉસ ઝાલિમ કા ઝુલ્મ બદાશત કરતી હય લેકિન ઇમાન ઔર અલ્લાહ કી ઇબાદત નહીં છોડતી હય, બેહનોં! આજ હમ કો તો કોઈ તકલીફ નહીં હય ફિર ભી હમ અલ્લાહ કી ફરમાંબરદારી કો મા'મૂલી મા'મૂલી બાતોં મેં છોડ દેતી હંય હઝરત આસિયા કી આગે કી હાલત સુનો! કે એક દિન ફિરઔન ઇસ ઝિદ પર આ ગયા કે આજ મેં ફેસ્લા

कड़ंगा के या तो आसिया धमान छोड दे और मुझे धुदा तस्लीम करे या में उसको कत्ल कर दूं अब उसने हजरत आसिया को मडल से बाहिर निकाला सप्त गर्मी के दिन थे और मडल से निकाल कर गम गरम रेत पर लिटा दिया.

वह औरत जिस पर दुन्या में इरिश्ते साया करते थे:

अल्लाह की अज्जब नुस्तरत! जब गरम जमीन पर डाल कर उनको सताया जाता और फिरऔनी जालिम हट जाते तो अल्लाह तआला के मलाईका (इरिश्ते) हजरत आसिया पर साया करते थे, फिर फिरऔन ने हजरत आसिया के दोनों हाथ लंबे करवाये और जमीन पर डेलाये और दोनों हथेली में बिल्कुल बीच में लोहे की कीलें जोर जोर से मार कर जमीन में गाड दी इसी तरह दोनों पैर में भी कीलें लगा दी इसीसे ही जाती थी इसी तकलीफ के आलम में अल्लाह की जानिब से उनको जन्नत का मडल दिखाया जाता जिसकी वजह से सब सप्तियां और तकलीफें आसान हो जाती गोया आभिरत की नेअमतों के मुकाबले में दुन्यवी तकलीफ कोई हयसियत नहीं रहती थी.

वह औरत जिसने दुन्या में रेहते हुवे जन्नत के मडल को देख लिया:

अक अज्जब बात किताबों में लिखी है के जब दोनों हाथ और दोनों पैर में भीजें (जीली) लगा दी गई उस वक्त अल्लाह तआला ने हजरत आसिया को जन्नतवाला मकान दिखाया उससे वह हंसने लगी उस पर कमबख्त फिरऔन

કેહને લગા યહ કેસી પાગલ ઔરત હય મેં ઉસકો તકલીફ દે રહા હું ઔર યહ હંસ રહી હય, હાં! હઝરત આસિયા કી યહ હંસી જો ઝાહિરન દુન્યવી તકલીફ કે બીચ મેં થી વહ આખિરત કી નેઅમતોં કે દેખને પર થી.

હઝરત આસિયા કા નેક અંજામ:

મેરી બેહનોં! ક્યા ગુઝરી હોગી? હઝરત આસિયા પર, ક્યા હાલ હુવા હોગા ઉનકા? દોનોં હાથોં ઔર પૈરોં મેં કીલેં લગી હુઈ હંચ દોનોં જગહોં સે ખૂન નિકલ રહા હય ઝમીન ભી ગરમ હય ઔર વહ કમઝોર ઔરત તડપ રહી હય બેચૈન હય પરેશાન હય લેકિન કેહતી હય મેં એક અલ્લાહ કો માનતી હું ઔર હઝરત મૂસા અલ. કો અલ્લાહ કા નબી માનતી હું, અલ્લાહુ અકબર! કેસી ઇમાનવાલી ઔરત થી ઇસી લિયે અલ્લાહ ને ઉસકા વાકિઅહ કુર્આન મેં હમારે લિયે સબક કે તૌર પર બયાન ફરમા દિયા ઇતની તકલીફ હોને કે બાવજૂદ વહ ઔરત અલ્લાહ પર ઇમાન મેં મઝબૂત રહી કેહ દિયા કે મેં અલ્લાહ કી ફરમાંબરદારી અલ્લાહ કી ઇતાઅત અલ્લાહ કી ઇબાદત નહીં છોડુંગી, ઇમાન કો અપને હાથોં સે નહીં જાને દુંગી, અબ ઉસકે બા'દ ફિરઔન ને એક બહોત બડા પથર મંગવાયા ઔર હઝરત આસિયા કો સીધા સુલા કર સીને પર રખ દિયા, ઉસકે બા'દ ફિર હુકમ દિયા કે એક ઔર પથર લાઓ જો બડે સે બડા હો ઔર ઉસકો કહો કે અપના ઇમાન જો એક અલ્લાહ પર હય ઉસકો છોડ દે અગર વહ માન જાવે તો ઇઝઝત કે સાથ વાપિસ લાઓ વરના તો ભારી પથર ગિરા કર ખીમા ખીમા કર ડાલો, યહ આખરી મોહલત દે દી ગઈ, કે

આસિયા અબ ઉસ પથર કો તેરે મુંહ પર મારા જાવેગા ઔર તેરે સીને ઔર સર કો ચૂરે ચૂરા કર દિયા જાવેગા, તુઝે ખત્મ કર દિયા જાવેગા, હઝરત આસિયા ને દેખા કે મેરા શોહર મુઝે મારને કે લિયે તૈયાર હય.

હઝરત આસિયા કી ઝબરદસ્ત તીન દુઆ:

હઝરત આસિયા ને ઇસ મોકે પર ઝમીન પર પડે પડે બે-ચૈની કી હાલત મેં અલ્લાહ સે દુઆ કી. દુઆ કયા થી? અલ્લાહ તઆલા ને ઉનકી દુઆ કો કયામત તક કે લિયે કુર્આન મેં બયાન ફરમા દિયા.

મેરી બેહનો! અલ્લાહ તઆલા હમેં આફ્રિયત સે રમેં લેકિન નઉઝુબિલ્લાહ કભી ઐસી મઝલૂમિયત કિસીકો પેશ આ જાવે તો ઐસી મઝલૂમિયત કી હાલત મેં અગર હમ અલ્લાહ સે માંગેંગે અલ્લાહ હમારી ઝરૂરતોં કો પૂરા ફરમાએગા અલ્લાહ હમારી નુસ્રત ફરમાએગા, હઝરત આસિયા કે પાસ કોઈ મદદકરનેવાલા નહીં થા શોહર ભી ઝુલ્મ કર રહા થા ઐસી હાલત મેં હઝરત આસિયા ને અલ્લાહ સે દુઆ કી ઔર ઇસ દુઆ કો અલ્લાહ ને કબૂલ ક્રિયા દુઆ કયા થી:

”إِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِيْ عِنْدَكَ بَيْتًا فِى الْجَنَّةِ وَنَجِّنِيْ مِنْ فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهِ وَنَجِّنِيْ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِيْنَ”

ઉસ ઔરત ને તીન બડી અહમ દુઆઓ માંગી.

رَبِّ ابْنِ لِيْ عِنْدَكَ بَيْتًا فِى الْجَنَّةِ (૧)

હઝરત આસિયા કા ઇશકે ઇલાહી મેં મકામ:

ઈમામ ઇબ્ને કસીર રહ. ફરમાતે હંય કે આખરી હાલ મેં

ઉસ ઔરત કી દુઆ મેં જો અજબ સવાલ હય ઉસ પર ગૌર કરો પેહલે ખુદા કા પડોસ માંગા, ‘અય અલ્લાહ! જન્નત મેં અપને કરીબ **وَالْأَقْرَبَ** ઘર અતા ફરમા’ કેસી અલ્લાહ કે ઈશક મેં જિંદગી ગુઝારનેવાલી ઔરત હય કે ઐસી ઈઝતિરાબી હાલત મેં ભી ઈશકે ઈલાહી કા ગલ્બા હય કે જન્નત કે મકાન સે પેહલે અલ્લાહ કા જવાર (પડોસ) માંગ રહી હય.

(૨) ‘અય અલ્લાહ તુજે મા’લૂમ હય કે મેં ને ઈમાન કે વાસ્તે ફિરઔન કા મહલ છોડા હય સોને સે બનાયા હુવા મહલ મેં ને ઈમાન હી કી ખાતિર છોડા હય અય અલ્લાહ! તુજે રાઝી કરને કે લિયે છોડા હય તુ ઉસકે બદલે મેં મુજે જન્નત મેં ઘર અતા ફરમા દે, મુફ્ફિસરીન લિખતે હંય કે ઝાલિમ ફિરઔન હઝરત આસિયા કી જિંદગી મેં ઉનકે ચેહરે પર પથ્થર ન માર સકા ઔર અલ્લાહ ને હઝરત આસિયા કી રૂહ કબ્જ કર લી ઔર સીધા જન્નત કે આલીશાન મહલ મેં પહોંચા દિયા, વહાં જન્નત મેં હઝરત આસિયા મજે સે ખાતી પીતી હંય હઝરત આસિયા કી તીસરી દુઆ યહ થી:

(૩) **وَنَجِّنِيْ مِنْ فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهِ وَنَجِّنِيْ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِيْنَ**

અય અલ્લાહ ફિરઔન સે ઔર ફિરઔન કે કુફ શિર્કવાલે કામોં સે મુજે નજાત અતા ફરમા ઔર ફિરઔન કી મુશરિક કોમ સે મુજે છુટકારા દે, યુનાન્યે ફિરઔન ઔર ફિરઔની આ’માલ સે નજાત મિલ ગઈ. ઔર જન્નત મેં અહલે જન્નત કા સાથ નસીબ હો ગયા.

આપ સલ. કા હઝરત આસિયા સે નિકાહ:

મુફ્ફિસરીન ને નકલ કિયા હય કે હઝરત આસિયા કો

अल्लाह ने वह नेअमत अता इरमाई के हजरत आसिया सोय भी नहीं सकती थी के इरऔन जैसे जालिम शोहर को जब छोड़ा और छोड़ा भी तो महज अल्लाह के वास्ते तो कल कयामत के दिन जब जन्नती जन्नत में चले जायेंगे और अल्लाह हम सबको जन्नत में दाखला अता इरमा देगा, इर जन्नत में जाने के बाद एक इंकशन (FUNCTION) प्रोग्राम होगा जिसमें हजरत आसिया का निकाह अल्लाह तआला हमारे हुजूर हजरत मुहंमद सल. के साथ करवायेंगे, कितनी बड़ी दौलत अल्लाह ने हजरत आसिया को दी के हुजूर सल. से उनका निकाह होगा, यह सब ईमान की बिना पर इरऔन के जुल्म को बर्दाश्त करने का सिवा हय के हजरत आसिया ने इरऔन जैसे जालिम शोहर को छोड़ा तो अल्लाह ने हजरत मुहंमद सल. जैसा शोहर उनको अता इरमाया.

मेरी दीनी बहनो! एक औरत जात हो ईमानवाली हो वह अल्लाह की इरमांबरदारी वाली हो जाये अल्लाह उसको कैसी कैसी नेअमतों से नवाजते हय के हजरत आसिया ईमान पर जमी रही और अल्लाह की इरमांबरदारी पर जमी रही तो अल्लाह तआला को उनकी कुर्बानी ईतनी पसंद आई के तमाम ईमानवालों के लिये उनके वाकिअे को एक सबक और मिसाल बना दिया.

एक वतीहा:

मेरे हजरत मुर्शीदे अव्वल इकीहुल उम्मत मुइती महमूद हसन साहब गंगोही रह. बहोत भुशमिजाज थे, बहोत से अहम अहम मसाईल वतीहा के अंदाज में हल

ફરમાયા કરતે થે હઝરત કે લતાઈફ અકગ સે કિતાબી શફ્લ મેં છપે હુવે હૈં. એક મરતબા એક સાહબ ને સવાલ કિયા હઝરત સુના હય કે “જન્નત મેં હઝરત નબીએ કરીમ સલ. કે સાથ હઝરત આસિયા કા નિકાહ હોગા” હઝરત ને ઇર્શાદ ફરમાયા દેખો યહ જન્નત મેં છુવારે (ખારેક) ખાને કી ફિક્ક કર રહે હંય ગોયા લતીફે કે અંદાઝ મેં જવાબ દે દિયા કે યહ બાત સહીહ હય સાથ હી નિકાહ કે મોકે પર છુવારે તક્સીમ કરના મસ્નૂન અમલ હય ઉસકી તરફ ભી ઇશારા હો ગયા.

હઝરત આસિયા કી દુઆ હમ સબકે લિયે સબક હય:

મેરી બહનો! હઝરત આસિયા કી મુબારક દુઆ જો મેં ને આપકે સામને નક્લ કી યહ પ્યારી દુઆ હય મેં આપકો કેહતા હું કે યહ દુઆ હમકો સબક દેતી હય કે ઇન્સાન અલ્લાહ હી સે માંગે અલ્લાહ ઉસકી ઝરિયાત કો પૂરા ફરમાતે હંય યહ રમઝાન કા મુબારક મહીના ઓર મુબારક રાતેં ચલ રહી હંય, યહ હઝરત આસિયા કા વાકિઅહ હમારે લિયે બહોત બડી નસીહત હય એક ઓરત ઝાત ને ઝુલ્મ કો બદ્દાશત કિયા ઓર ઇમાન પર મઝબૂતી કે સાથ જમી રહી તો અલ્લાહ તઆલા ને ઉનકો નવાઝ દિયા, અલ્લાહ હમેં ભી એસા કામિલ ઇમાન અતા ફરમાએ ઓર અલ્લાહ અપને ફઝ્લ સે હમ સબકો જન્નતુલ ફિરદૌસ નસીબ ફરમાવે ઓર હમ સબકો અપની નારાઝગીવાલે કામોં સે બચને કી તવફીક અતા ફરમાએ.

એક દેખી હુઈ ચીઝ:

રમઝાન મેં એક રોઝ આપ કે કરીબ વાલે શહર ‘લિમ્બી’ (LIMBY) જાના હુવા હઝરત મવલાના અહમદ

સાહબ ઓર ઉનકી અહલિયા મોહતરમા દીની ઓર દસ્તરખાની દોનોં એ'તેબાર સે શાનદાર મેઝબાની કરતે હંય ઉનકે મકાન મેં આગેવાલે કમરે પર એક બડે તપ્તે પર હઝરત આસિયા કી ઇસ દુઆ કા એક હિસ્સા લિખા હુવા દેખા વહ બહોત પસંદ આયા ઉસ દુઆ કે હિસ્સે કો આપ અપની દુઆઓં મેં શામિલ કર લો.

“رَبِّ ابْنِ لِيْ عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ”

અપને ઇમાની આ'માલ કી ફિક્ક કરો:

આજ કે બયાન કે અખીર મેં એક ખાસ બાત કી તરફ ધ્યાન દિલાના ચાહતા હું હઝરત આસિયા ઇમાન લે આઈ ઓર જન્નતી હો ગઈ ફિરઔન ઉનહીં કા શોહર થા ઇમાન નહીં લાયા જહન્નમી હુવા ઉસસે ઇબ્રત હાસિલ કરો હમારા ઇમાન હમકો ફાયદા દેગા હમકો હમારી કબ્ર મેં સોના હય ઇસ લિયે ખુદ કા ઇમાન મઝબૂત કરને કી ફિક્ક કરો ઓર નેક આ'માલ પાબંદી સે કરો.

હમ ગુનાહોં સે બચેં ઓર અલ્લાહ કો રાઝી કરેં:

મેરી બેહનોં! આજ બે-હયાઈ કા માહોલ હય ફેશન કા માહોલ હય બે-પર્દગી કા માહોલ હય ગુનાહોં ઓર ગાને ઓર મ્યુઝિક (MUSIC) કા માહોલ હય એસે માહોલ મેં સુન્નતે રસૂલુલ્લાહ ઓર અલ્લાહ કે અહકામ પર જમ જાઓ, અલ્લાહ કી મરઝી પર જમ જાઓ અલ્લાહ દુન્યા ઓર આખિરત મેં હમ સબકો ઇઝઝત કી દૌલત સે માલા-માલ ફરમાએંગે, અલ્લાહ હમ સબકો વહ દૌલત નસીબ ફરમાવે.

وَاٰخِرُ دَعْوَانَا اِنَّ الْحَمْدَ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ.....

હઝરત મૂસા અલ.

કા

મદ્યન કા સફર

ઇસ બયાન કી ખાસ-ખાસ બાતે

- * “બે-સહારા પરેશાન હાલ લોગો કી મદદ કરના ચાહિયે.”
- * “ઇન્સાન કો અલ્લાહ તઆલા ને વોહ દરજા દિયા હય કે ફરિશ્તે ઇન્સાન કી રહબરી કરે”
- * “મેં મઝે સે રહું દૂસરે પરેશાન રહેં યહ મો’મિન કા મિઝાજ નહીં.”
- * “કિસી કે દિલ કી દુઆકૈસે મિલતી હય?”
- * “ગુનાહ વુજૂદ મેં આને કા અંદેશા હો ઐસી જગા જાને સે બચો.”
- * “આજ-કલ મુસલમાનો કી શાદિયો કા હાલ ગૈર મુસ્લિમો કી શાદિયો કી તરહ હો ગયા હય.”
- * “કોલેજ કા માહોલ યઅની તઅલીમ કમ અચ્ચાશી ફહહાશી ઝિયાદહ”
- * “ખિદમત સિર્ફ અલ્લાહ વાસ્તે કરો.”

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

(۶)

۱۵۲۲۱ ماسا اعل. کا مہینہ کا سہر

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِيْنُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنُؤْمِنُ بِهِ وَنَتَوَكَّلُ عَلَيْهِ وَنَعُوْذُ
بِاللّٰهِ مِنْ شُرُوْرِ اَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّاَتِ اَعْمَالِنَا مَنْ يَّهْدِ اللّٰهُ فَلَا مُضِلَّ لَهٗ وَمَنْ يُّضِلِّهٖ
فَلَا هَادِيَ لَهٗ وَنَشْهَدُ اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهٗ لَا شَرِيْكَ لَهٗ وَنَشْهَدُ اَنْ سَيِّدَنَا وَمَوْلَانَا
مُحَمَّدًا عَبْدُهٗ وَرَسُوْلُهٗ اَرْسَلَهٗ بِالْحَقِّ بِشِيْرًا وَنَذِيْرًا بَيْنَ يَدَيِ السَّاعَةِ مَنْ يُطِيعِ اللّٰهَ
وَرَسُوْلَهٗ فَقَدْ رَشَدَ وَمَنْ يَعْصِمْهَا فَاِنَّهٗ لَا يَضُرُّ اِلَّا نَفْسَهٗ وَلَا يَضُرُّ اللّٰهَ شَيْئًا اَللّٰهُمَّ
صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَاٰلِهٖ وَصَحْبِهٖ اَجْمَعِيْنَ۔

اَمَّا بَعْدُ

فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ • بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ •
وَلَمَّا تَوَجَّهَ تَلَقَّاهٖ مَدِيْنَتٌ قَالَتْ عَسٰى رَبِّيْ اَنْ يَّهْدِيَنِيْ سَوَآءَ السَّبِيْلِ •
وَلَمَّا وَرَدَ مَاءٌ مَدِيْنَتٍ وَجَدَ عَلَيْهِ اُمَّةٌ مِنَ النَّاسِ يَسْقُوْنَ • وَوَجَدَ مِنْ دُونِهِمْ
اِمْرَاتَيْنِ تَذُوْنِ • قَالَ مَا خَطْبُكُمَا قَالَتَا لَا نَسْقٰى حَتّٰى يُصَوِّرَ الرَّعَاءُ •
وَابُوْنَا شَيْخَ كَبِيْرًا • فَسَقٰى لَهُمَا ثُمَّ تَوَلّٰى اِلَى الظَّلٰى فَقَالَ رَبِّ اِنِّىْ لَمَّا اَنْزَلْتَ اِلَيَّ
مِنْ خَيْرٍ فَقِيْرًا •

(پارہ ۲۰/ سورہ قصص/ آیت ۲۲، ۲۳، ۲۴)

યહ કુર્આને કરીમ કે બીસવે પારે કી બાઈસવી આયત આપકે સામને પઢી હય और बात यह हय के गये साल आपके यहां क़ी मजलिसों में क़ोन क़ोन से वाकिआत आपको में ने सुनाओ थे ईस वक़्त मुझे याद नही और न कोઈ मेरे पास रेकोर्ड हय के जिससे मा'लूम हो सके के क्या सुनाया था? क्या ब़ाक़ी हय? और गये साल के बा'द अब तक ऐसी मजलिसें छंडीया और छंडीया के बाहिर छोती रही ईस लिये याद रखना भी मुश्कील होता हय आप यकीन मानें के गये साल आपके यहां से जाने के बा'द अल्लहुलिल्लाह यह सातवें मुल्क का सફ़र हय और हर जग़ा दीनी मजलिस मर्दों और मस्तूरात में छोती रही ईस लिये कैसे याद रह सकता हय? अलबत्ता ओक वाकिआ में आपको सुनाता हूं और मुझे याद हय के यह वाकिअह आपको नही सुनाया हय अल्लाह करे यह वाकिअह मेरे और आपके लिये હિદાયત और ખૈર વ ભલાઈ का जरिया बने.

હઝરત મૂસા અલ. કા વાકિઆ હમારે લિયે એક સબકઃ

યહ વાકિઆ હઝરત મૂસા અલ. કા હય એક ખાસ ઝઝરત સે હઝરત મૂસા અલ. કો મિસ્ર છોડ કર જાના પડા થા और ईस सफ़र में हज़रत मूसा अल. की शादी हुई थी उनका अज्जब किस्सा अल्लाह तआला ने क़ुर्आन में बयान ફરमाया हय जिसमें हमारी बेहनों के लिये બહોત બડી નસીહત और ફાયદે કી બાતે હંચ, હઝરત મૂસા અલ. મિસ્ર મેં પૈદા હુવે મિસ્ર મેં હી જવાની કે અય્યામ ગુઝરે ફિરઝોન કે મહલ મેં

રેહતે થે ઔર ફિરઔન કી બીવી હઝરત મૂસા અલ. સે બહોત મુહબ્બત રખતી થી ઔર યહ અલ્લાહ કી તરફ સે દી હુઈ પાકીઝા મુહબ્બત થી ફિરઔન કી બીવી કો અવલાદ નહી થી ઇસલિયે વહ હઝરત મૂસા અલ. કો અપને બેટે કી તરહ સમઝતી થી યહ ભી ખુદા તઆલા કી અજીબ શાન હય બહોત સે માલદાર અવલાદ કે ન હોને કી વજહ સે પરેશાન રેહતે હંય ઔર બહોત સે ગરીબ અવલાદ કો સંભાલને સે પરેશાન રેહતે હંય.

મઝલૂમોં કી મદદ કરની ચાહિયે:

એક રોઝ કા વાકિઅહ હય કે હઝરત મૂસા અલ. ને અપને ખાનદાન અપને ફેમિલી બનૂઈસ્રાઈલ કે એક આદમી કો ફિરઔન કી ફેમિલી કે એક આદમી કે સાથ દેખા કે વહ દોનોં લડાઈ કર રહે હંય ઔર મૂસા અલ. અપને ખાનદાન બનૂઈસ્રાઈલ કે મઝલૂમ આદમી કી મદદ કે લિયે તશરીફ લે ગયે, ફિરઔન ઔર ફિરઔની લોગ હઝરત મૂસા અલ. કે ખાનદાન બનૂઈસ્રાઈલ કે લોગોં કો પસમાન્દહ (પછાત વર્ગ) સમઝતે થે ઉનકે સાથ ઝાલિમાના સુલૂક કરતે થે ફિરઔની આદમી ઇસ્રાઈલી આદમી કો માર રહા થા હઝરત મૂસા અલ. ને ઇસ્રાઈલી આદમી કી મદદ કે લિયે ફિરઔની આદમી કો ઝોર સે એક થપ્પડ મારી, હઝરત મૂસા અલ. કે તમાંચે સે વહ ફિરઔની આદમી ઉસી જગા મર ગયા, હઝરત મૂસા અલ. ઉસકો મારના ઔર કતલ કરના નહી ચાહતે થે લેકિન એક હી થપ્પડ મેં ઉસ આદમી કી મૌત વાકેઅ હો ગઈ, જહાં યહ વાકિઅહ હુવા કોઈ ઔર આદમી વહાં ન થા ઇસ લિયે બાત

રાજ મેં રહી કે ફિરઔની આદમી કા કત્લ કિસને કિયા? ફિરઔન કો શિકાયત ભી પહોંચી લેકિન ઉસને કેહ દિયા કે કાતિલ કોન હય? ઉસકે લિયે સુબૂત પેશ કરો સજા કી તબ બાત હોગી લેકિન ફિર દૂસરે દિન ઇસી તરહ કલવાલે ઇસ્રાઈલી આદમી કા દૂસરે કાફિર ફિરઔની આદમી સે ઝગડા હો રહા થા હઝરત મૂસા અલ. મદદ કે લિયે ગયે ઔર ઇસ્રાઈલી કી ઝુબાન સે રાજ કી બાત નિકલ ગઈ (જિસ્કા તફ્સીલી વાકિઅહ કુર્આન મેં મૌજૂદ હય) ફિરઔન કો મા'લૂમ હો ગયા કે યહ કત્લ હઝરત મૂસા અલ. ને કિયા હય.

હઝરત મૂસા અલ. કી મિસ્ર સે મદયન કી તરફ રવાનગી:

ફિરઔન ને અપની પોલિસ કો ભેજા કે જાઓ, મૂસા કો પકડ કર લાઓ ઔર લા કર ઉનકો સૂલી (ફાંસી) કી સજા દો, ફિરઔન કે હુકમ સે પોલિસ હઝરત મૂસા કો પકડને કે લિયે રવાના હુઈ ઉસ વકત ફિરઔન કે દરબાર મેં ફિરઔન કી ફેમિલી કા એક આદમી જો હઝરત મૂસા કો દિલ સે ચાહતા થા ઔર હઝરત મૂસા સે મુહબ્બત રખતા થા ઉસને દેખા કે ઉનકો પકડને કે લિયે પોલિસ જા રહી હય, હો સકતા હય કે પોલિસ આમ શાહે-રાહ (બડે રાસ્તે) સે જા રહી હો બહરહાલ! વહ આદમી ડરતા થા કે યહ લોગ હઝરત મૂસા કો પકડ કર કત્લ કર દેંગે, વહ આદમી હઝરત મૂસા કા ખૈર-ખ્વાહ થા વહ ગલી-કૂચો સે શોર્ટકટ (SHORTCUT) રાસ્તે સે ભાગતે હુવે હઝરત મૂસા કે પાસ પહોંચા ઔર જા કર હઝરત મૂસા સે કહા:

“إِنَّ الْمَلَائِكَةَ يَتَوَرَّوْنَ بِكَ لِيَقْتُلُوكَ فَاخْرُجْ إِنِّي لَكَ مِنَ النَّاصِحِينَ”

“અય મૂસા! ફિરઔન કે દરબાર મેં આપકો કતલ કરને કા પ્લાન બન રહા હય તુમ મિસ્ર છોડ કર ચલે જાઓ, મેં આપકી ભલાઈ ચાહતા હું અગર આપ મિસ્ર મેં રહેંગે તો ફિરઔન આપકો કતલ કરવા દેગા” (પા.૨૦ સૂ.કસસ આ.૨૦)

યુનાન્યે હઝરત મૂસા અલ. ફોરન મિસ્ર છોડ કર રવાના હો ગયે ઔર દૂસરી કન્ટ્રી (COUNTRY) મુલક મેં ચલે ગયે. فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا يَتَرَقَّبُ قَالَ رَبِّ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (અસ દૂસરે મુલક કા નામ મદયન હય, ‘મદયન’ મિસ્ર સે આઠ દિન કી મસાફત પર થા, કન્ટીન્યુ (CONTINUE) લગાતાર આઠ દિન સફર કરને સે આઠમી વહાં પહોંચ સકતા થા, અલ્લાહ કે નબી હઝરત મૂસા અલ. રવાના હો ગયે, પૂરા સફર બિલ્કુલ અન્જાના થા રાસ્તા ભી અન્જાના ઔર જાન કા ભી ખતરા થા સફર ભી અચાનક હુવા ઇસ લિયે ખાને-પીને કા કોઈ સામાન ભી નહીં થા કોઈ રાસ્તા બતાનેવાલા ભી નહીં થા હઝરત મૂસા અલ. ને અલ્લાહ કી બારગાહ મેં દુઆ કી:

“عَسَى رَبِّي أَنْ يَهْدِيَنِي سَوَاءَ السَّبِيلِ”

“મુઝે મેરે રબ પર ચકીન હય કે અલ્લાહ મુઝે સીધા રાસ્તા બતાએગા”

દેખો મેરી દીની બેહનોં! અલ્લાહ કે નબી કો જબ તકલીફ આઈ તો અલ્લાહ કી બારગાહ મેં દુઆ કી.

ફરિશ્તે કા રેહબર બનના:

મેરી બેહનોં! જબ નબી તકલીફ કે વક્ત અલ્લાહ સે દુઆ કરે તો હમેં ભી અલ્લાહ સે દુઆ કરના ચાહિયે, હઝરત મૂસા અલ. કી દુઆ કબૂલ હુઈ એક ફરિશ્તા ઇન્સાની શક્લ મેં

આયા ઔર ઉસને મદયન કે રાસ્તે કી રેહબરી કી. યહ ઇન્સાન કો અલ્લાહ કી તરફ સે દિયા હુવા કમાલ હય કે ફરિશ્તા ઉસકી રેહબરી કરે.

સફર બામશક્ત:

હઝરત મૂસા અલ. પૂરે આઠ દિન ચલતે રહે પૂરે રાસ્તે મેં દરખ્ત કે પત્તે ચબાને પડે, જિસકી વજહ સે પાખાના હરે રંગ કા હોને લગા ખાને કા કોઈ સામાન ન થા નબી કો તકલીફ ઉઠાની પડી ઉસ સફર મેં હઝરત મૂસા અલ. કે નાખુન તક ગિર ગયે, ઔર આઠ દિન લગાતાર સફર કે બા'દ હઝરત મૂસા મદયન પહોંચે.

મદયન શહર

મદયન મિસ્ર સે એક અલગ શહર થા, યહાં ફિરઔન કી હુકૂમત નહીં થી ઔર હઝરત મૂસા અલ. કો યહાં કોઈ જાનનેવાલા નહીં થા, બિલ્કુલ નઈ જગા અંજાના શહર થા, કહાં જાએં કિસકે ઘર જાએં કિસસે મદદ માંગેં? કોઈ જાન-પેહચાનવાલા નહીં કોઈ રિશ્તેદાર નહીં કોઈ તઅલ્લુકવાલા નહીં બસ ઈતની બાત થી કે યહાં હઝરત મૂસા અલ. કે દાદા ગ્રાન્ડફાધર (GRAND FATHER જદે અમજદ) હઝરત ઈબ્રાહીમ અલ. કે ખાનદાન કે લોગ રેહતે થે, કેહતે હંય કે યહ મદયન શહર ઈબ્ને ઈબ્રાહીમ કે નામ સે મવસૂમ હય ક્યુંકે હઝરત મૂસા અલ. કા ખાનદાન યહ હઝરત યા'કૂબ અલ. ઔર હઝરત ઈબ્રાહીમ અલ. કા ખાનદાન હય લેકિન વહ ખાનદાની રિશ્તેદાર કોન હંય? ઉનકા કયા નામ હય? વહ કહાં

રેહતે હંય? યહ સબ હઝરત મૂસા અલ. નહી જાનતે થે.

હઝરત મૂસા અલ. કા દો બે-સહારા ઔરતોં કી મદદ કરને કા વાકિઅહ:

હઝરત મૂસા અલ. મદયન શહર મેં પહોંચે વહાં શહર કે બાહિર પાની કા એક કુંવા થા ઔર હમારી મુઅમ્મર (બડી ઉમ્રવાલી) બેહનેં જો ઈન્ડીયા રેહ ચુકી હંય વહ જાનતી હંય કે હમારે વહાં પેહલે ઝમાને મેં હર ગાંવ મેં ગાંવ સે બાહિર એક પાની કી જગા હોતી થી જહાં લોગ અપને જાનવરોં કો પાની પિલાતે હંય યહ ગાંવ કે કિનારે પર એક જગા હોતી હય જિસકો અરબી મેં કિનાએ બલદ ઔર ગુજરાતી મેં ‘પાદર’ કેહતે હંય.

અપને મફાદ કે લિયે કમઝોરોં પર જુલ્મ ઔર હક-તલ્કી:

હઝરત મૂસા અલ. શહર કી કિના મેં પહોંચે જહાં પર એક કુંવાં થા ઔર બહોત સારે લોગ અપને અપને જાનવરોં કો પાની પિલા રહે થે અલ્લાહ તઆલા કુર્આન મેં ફરમાતે હંય:

“وَلَقَدْ وَرَدَ مَاءٌ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ أُمَّةٌ مِّنَ النَّاسِ يَسْقُونَ”

હઝરત મૂસા અલ. ને દેખા કે શહર કે અંદર જાનવર જાનવર પાલનેવાલે લોગ અપને જાનવરોં કો પાની પિલાતે આએ હંય પાની પિલાનેવાલે સબ મર્દ થે ઔર યહ સબ પાની પિલાનેવાલે બડે બખીલ કંજૂસ કિસ્મ કે લોગ રહે હોંગે ઉનકી આદત થી કે જબ અપને જાનવરોં કો પાની પિલા કર ફારિગ હો જાતે થે ઉસકે બા’દ કૂંવે પર બડા ભારી ચટાન યા બડા

ભારી પથ્થર રખ દેતે થે તાકે ઉનકે અલાવહ કોઈ દૂસરા શખ્સ પાની ન પિલા સકે ઔર યહ પથ્થર ઈતના બડા હોતા થા કે દસ આદમી ઉસકો ન ઉઠા સકતે થે ઐસે ગરજ પરસ્ત લોગ આજ ભી દુન્યા મેં રેહતે હંચ અલ્લાહ ઉનકે શર (બુરાઈ) સે હમારી હિક્મત ફરમાએ. બસ ઉનકી ગર્ઝ યહ હોતી હય કે મેં ખાઉ પીઉ દૂસરે ભૂકે ઔર ખ્યાસે રહેં ખૈર તો યહ સબ જાનવરોં કે માલિક વહાં કૂવેં પર જમા' હંચ ઔર અપને જાનવરોં કો પાની પિલા રહે હૈં જાનવરોં કો ચરાનેવાલે કો ઉર્દુ મેં 'ચરવાહા' ઔર અરબી મેં 'રાઈ' (رعي) ઔર ગુજરાતી મેં 'ગોવાળિયો' કેહતે હંચ.

ઈસ સિલસલે મેં એક રિવાયત યહ ભી હય કે હઝરત મૂસા અલ. ને ઉન દોનોં ઔરતોં સે ખુદ પૂછા કે વહાં કોઈ ઔર કૂવા હય? ઈસ લિયે કે સામનેવાલે કૂવેં પર ભીડ થી તો ઉન્હોંને ખુદ બતલાયા કે એક ઔર કૂવા હય મગર ઉસકે મુંહ પર એક બહોત ભારી પથ્થર રખા હુવા હય જિસે ઉઠાના આસાન નહીં હય તબ હઝરત મૂસા અલ. વહાં ગયે ઔર ઉસ પથ્થર કો ઉઠા કર બકરિયોં કો પાની પિલાયા.

મદયન કે કૂવેં કે કરીબ દો બા-હયા લડકિયાં

હઝરત મૂસા અલ. આઠ દિન કે થકે હુવે થે દરખ્ત કે પત્તે ચબા ચબા કર સફર કિયા થા ભૂક ભી લગી હુઈ થી બિલ્કુલ નયા શહર થા કૂવેં પર ચરવાહોં કી ભીડ થી ઔર હઝરત મૂસા અલ. યહ સબ મન્ઝર દેખ રહે થે અચાનક ઉનકી નઝર દો લડકિયોં પર પડી વહ દોનોં બેહનેં થી જો દૂર ખડી હુઈ થી અલ્લાહ કા ફરમાન "وَوَجَدَ مِنْ دُونِهِمْ امْرَأَتَيْنِ تَذُودَانِ"

(પા.૨૦ સૂ.કસસ આ.૨૩) અલ્લાહુ અકબર! યહ દોનોં લડકિયાં જવાન થીં ઉન દોનોં કે પાસ જાનવર થે લેકિન યહ દોનોં દૂર ખડી હો કર ઇન્તેઝાર કર રહી થીં અપને જાનવરોં કો પાની પિલાને કે લિયે ઉન મદ્દોં કે કરીબ ભી નહીં આ રહી થીં હઝરત મૂસા અલ. ને દેખા કે ઉન દોનોં લડકિયોં કે પાસ ભી જાનવર હંય ઔર ઇન્તેઝાર કર રહી હંય.

અંબિયા અપની ઉમ્મત કે લિયે દીન કે સાથ દુન્યવી ભલાઈ કી ભી ફિક કરતે હંય:

હઝરત મૂસા અલ. કો યહ દેખ કર બહોત તકલીફ હુઈ હોગી, ઔર તઅજ્જુબ ભી હુવા હોગા આપ ઉન દોનોં કે પાસ ગયે ઔસી ઝરત કે વકત ભી અલ્લાહ કે નેક બંદે શર્મ સે અપના સર નીચા કર કે સવાલ કરતે હંય ઔર બકદ્રે ઝરત બાત કરતે હંય હમારે દીન ને હમકો યહ સિખાયા હય કે જબ કિસી ઔરત કો કિસી તકલીફ મેં દેખો તો બાત કરના જાઈઝ હય ઉનકો કિસી તકલીફ મેં દેખો તો ઉનકી મદદ કા હાલ પૂછ કર હત્તલ ઇમકાન મદદ કરની ચાહિયે લેકિન કિત્તા વુજૂદ મેં ન આએ ઉસકા ખાસ ખ્યાલ રહે ચુનાચે હઝરત મૂસા અલ. ને સવાલ કિયા કે કયા હાલ હય? કયું તુમ દોનોં દૂર ખડી હો? "قَالَ لَا يَخْلُقُ" અરે બેહનોં! તુમ પાની નહીં પિલાતી હો? મા'લૂમ હુવા કે અલ્લાહ કે નબી જહાં અપની ઉમ્મત કે લિયે દીન કી ફિક કરતે હંય વહાં દુન્યા કી ઝરત કી ભી ફિક કરતે હંય ઉમ્મત કે લિયે ઇન્સાનિયત કે લિયે દીની ખેરખ્વાહી કે સાથ દુન્યવી ભલાઈ કી ફિક કરના વહ નબિયોં કી મુબારક સુન્નત હય.

આપ સલ. બે-સહારોં કી મદદ ફરમાતે થે:

ખુદ હમારે આક તાજદારે મદીના હઝરત મુહમદ સલ. મક્કા ઔર મદીના મેં જો ઔરતેં બે-સહારા હોતી થીં ઉનકી ખિદમત કરતે, પાની ભર લાતે ઔર દૂસરા બહોત સારા કામ ભી કર દિયા કરતે થે.

ઝઈફોં કી ખિદમત નજાત કા ઝરિયા હય:

મેરી બેહનોં! ઐસે ગરીબ ઔર કમઝોર ઔર બે-સહારોં કી ખિદમત કા જઝબા પૈદા કરો, ચાહે હમ ઉનકો જાનતે હોં યા ન જાનતે હોં ઇન્શાઅલ્લાહ આપકી યહ ખિદમત દુન્યા ઔર આખિરત મેં કામ આએગી ઔર જન્નત મેં લે જાને કા ઝરિયા બનેગી, દુન્યા મેં રાહત કા ઝરિયા બનેગી. શાઈર ઇકબાલ રહ. ફરમાતે હય:

તમન્ના દર્દ દિલ કી હય તો કર ખિદમત ફકીરોં કી
નહી મિલતા યહ ગવહર બાદશાહોં કે ખજીનોં મેં

યા'ની અગર તમન્ના હય તો ગરીબોં કી ફકીરોં કી બીમારોં કી ખિદમત કરો, યહ કીમતી ગવહર કીમતી મોતી માલદારોં ઔર બાદશાહોં કે ખજાનોં મેં નહી મિલેંગે. ઇસી તરહ યહ ભી ઝહન મેં રખો કે અગર આપકે ઘર મેં ઝઈફ માં-બાપ સાસ ખુસર વગૈરહ હોં તો ઉનકી ખિદમત કરો ઇન્શાઅલ્લાહ આપકી યહ ખિદમત દુન્યા ઔર આખિરત મેં નજાત કા ઝરિયા બનેગી.

ખુસર (સસુર) કી ખિદમત કા અજીબ વાકિઅહ:

મેરે એક બુઝુર્ગ હમારે જામિઆ ડાભેલ કે નાઝિમે

કુતુબખાના હઝરત મવલાના મૂસા સાહબ ભડકોદ્રવી દામત
 બરકાતુલ્લુમ હંય ઉનકી અહલિયા કો હમ લોગ ખાલાજાન કેહતે
 હંય ઉનકે ઘર કા કિસ્સા હય મવલાના કે વાલિદ કોઈ ખાસ
 માલદાર આદમી નહીં થે ઉનકા ગુઝરાન ઠીક-ઠાક ચલતા થા
 કિસી મોકે પર કર્ઝ કી ઝરૂરત પેશ આઈ તો ખુદ મવલાના કી
 અહલિયા ને કુછ બચત ઔર મહર વગૈરહ કી જમા' રકમ મેં
 સે કર્ઝ દિયા ઔર લંબા ઝમાના ગુઝરા લેકિન વહ ખુસર કર્ઝ
 કી રકમ બહૂ કો લોટા ન સકે જબ વહ ખુસર બીમાર હુવે ઔર
 ઝિંદગી સે માયૂસ હોને લગે તો અપની બહૂ કો કહા કે બેટી!
 જો રકમ તુને મુઝે દી થી મેરે પાસ વહ રકમ અદા કરને કી
 તાક્ત નહીં હય મેં બુઢા હો ગયા હું ઝિંદગી કી અબ ઉમ્મીદ
 ભી નહીં કમાને કી તાક્ત ભી નહીં ક્યા કરું? ઉનકી બહૂ ને
 અપને ખુસર કો કહા કે અય મેરે અબ્બા! મેં ને જો પૈસે આપકો
 કર્ઝ દિયે થે મેં ઉસકો મુઆફ કરતી હું યા'ની વાપસ નહીં લુંગી
 વહ કર્ઝ આપકે લિયે હદિયા હય ઉનકે ખુસર ને જબ વહ સુના
 તો ઉનકે આંખોં મેં આંસૂ આ ગએ એક બહૂ હો કર વહ
 જઝબા રખતી હય વહ મગરિબ કા વક્ત થા બુઢે ખુસર ને
 દુઆ કે લિયે હાથ ઉઠાએ ઔર અલ્લાહ સે અપની બહૂ કે લિયે
 દુઆ કી. ચંદ દિનોં કે બા'દ મવલાના કે વાલિદ સાહબ કા
 ઇન્તેકાલ હો ગયા અલ્લાહ ને ઉનકી દુઆ કી બરકત સે ઉસ
 બહૂ કો ઇતના નવાઝા કે વહ બહૂ ઔર ઉનકે શોહર
 (મવલાના) ઔર ઉનકે ચાર બચ્ચે આજ દુન્યવી એ'તેબાર સે
 ભી બડે ખુશ-હાલ હંય દીન-દારી ભી ઇતની હય કે ઉનકે
 તમામ બચ્ચે હાફિઝ આલિમ કારી બન ગએ.

ઇસ લિયે બેહનોં! કિસીકી દુઆ કબ લગ જાએ હમ નહી કેહ સકતે ઇસ લિયે ઘર મેં બૂઢે માં-બાપ અપની સાસ ઓર ખુસર વગૈરહ કી ખિદમત કર લિયા કરો, ઉનકી દિલ કી દુઆ હમારી દુન્યા ઓર આખિરત દોનોં બના દેગી.

ભીડ-ભાડ કે મોકે પર ઉન દોનોં ઓરતોં કા પાકીઝહ તર્જ અમલ:

મેરી બેહનોં! હઝરત મૂસા અલ. ને દેખા કે દો લડકિયાં અપની બકરિયોં કો લે કર એક જગા ખડી થી હઝરત મૂસા અલ. કે સવાલ કરને પર જવાબ દિયા:

“قَالَتَا لَا نَسْقِي حَتَّى يُصَوِّرَ الرَّعَاءُ وَأَبُونَا شَيْخٌ كَبِيرٌ”

ઉન દોનોં ને જવાબ દિયા જિસકા હાસિલ યહ થા કે “વહાં કૂવેં પર મદોં કી બહોત ભીડ હય હમ ઉસમેં જાના નહી ચાહતી હમ મદોં કે ઇખ્તિલાત (ભીડ-ભાડ) સે બચને કે લિયે દૂર રહતી હંય જબ યહ લોગ ફારિગ હો કર ચલે જાએંગે તબ હમ અપને જાનવરોં કો પાની પિલાએંગે. અલ્લાહુ અકબર! ઉનકા યહ જવાબ હમારે વાસ્તે એક સબક ઓર મેસેજ (MESSAGE) હય કેસી નેક ઓર કેસી પાક સોચવાલી યહ લડકિયાં થી ઓર કેસા ઉનકા યહ પાકીઝા તર્જ અમલ થા.

બે-પદગી કી નહૂસત:

ઇસ લિયે મેરી બેહનોં! જહાં મદોં કા મજમા હો વહાં સે અપને આપકો દૂર રખો બાઝાર મેં શોપિંગ (SHOPPING) મેં જહાં ભી મદોં કા મજમા હો વહાં મત જાઓ અગર આપ જાઓગી તો આપકે બદન કે સાથ મદ કસ્ટન (જાન-બૂઝ કર)

અપના બદન મસ (TOUCH) કરેંગે તુમ ભી હરામ કામ ઔર ગુનાહ મેં પડોગી ઔર મદ્દોં કો ભી હરામ મેં મુબ્તલા કરોગી, ખાસ કર શાદી (MARRIAGE) કે મોકે પર ખાને કી દા'વતોં કે મોકે પર ઔર જહાં પર મદ્દોં કા આના-જાના હુવા કરતા હય જહાં મદ્દોં ઔર ઔરતોં કી ભીડ હોતી હય એસે મજમે સે અપને આપકો દૂર રખના ચાહિયે આજ ગુનાહ ઔર બુરાઈયાં જનમ લે રહી હંય ઉસકી સબસે બડી વજહ યહ હય કે મદ્દ ઔરત આપસ મેં ટય હોતે હંય ઇબ્તિલાત હો રહા હય જિસકી વજહ સે હરામ કામ સામને આતે હંય.

આજ કી શાદિયાં ઇન્તિખાબી મેલે:

મેરી બેહનોં! જિન શાદિયોં મેં પદેં કા ઇન્તેઝામ ન હો એસી શાદિયોં મેં ભી હરગિઝ ન જાઓ આજ કી શાદિયાં બે-પદગી, ઉરયાનિયત, બદન કી નુમાઈશ, હુસ્ન કી નુમાઈશ કે મેલે બન રહી હંય મદ્દ ઔરતોં કા બે-પદા આઝાદાના મેલ મેલાપ હોતા હય હંસી મઝાક હોતી હય બલકે જવાન લડકે ઔર લડકિયાં બન ઠન કર શાદિયોં મેં શરીક હોતે હંય ઔર ઉનકે લિયે તો નયે હરામ તઅલ્લુકાત કી ઇબ્તિદા કે મોકે ફરાહમ હોતે હંય શાદિયાં ગોયા કે ઇન્તિખાબી મેલે SELECTION FUNCTION હો રહે હંય બહોત સે વાલિદૈન અપની જવાન લડકિયોં કો બિલકસ્દ સજા કર કે ભેજતે હંય કે કોઈ લડકા ઉસકો દેખ લે ઔર પસંદ કર લે.

કોલેજોં મેં હોનેવાલી ખરાબિયાં:

ઈસી તરહ જવાન લડકિયોં કો સમઝા દો જો સ્કૂલોં મેં

પઢતી હંય કે સ્કૂલ મેં જવાન લડકોં કે સાથ ક્લાસ મેં ન બેઠે ન ઉનકે સાથ ખડી રહેં ન ઉનસે બાત-ચીત કરેં સ્કૂલ કોલેજ આજ તઅલીમ કે બજાએ ફહહાશી વ ઉરયાનિયત કે મરકઝ બન રહે હંય, હરામ તઅલ્લુકાત આજ સ્કૂલ કોલેજ મેં આમ હય બલ્કે જો લડકા ઓર લડકી ઉસમેં મુલવ્વસ ન હો ઉસકો ઓલ્ડ માઈન્ડ OLD MIND પુરાને ખ્યાલ કા સમઝ કર ઉનકી મઝાક ઉડાઈ જાતી હય ખુલાસા યહ હય કે મર્દ ઓરત કા ગૈર શરઈ ઇખ્તિલાત યહ વહ ગુનાહ હય જિસને હયા ઓર શર્મ કો ખત્મ કર દિયા હય ઇસ્લામ કી પાકીઝગી ઓર ઇફફત કી રૂહ કો મિટા દિયા હય ઓર ઝમીન પર હરામ કામ ઉસીકી વજહ સે સામને આ રહે હંય ઇસ લિયે ઓરતોં કા ઇસ તરહ ગૈર શરઈ તરીકે સે પરાએ મર્દોં કે પાસ જાના ઉનસે બાત-ચીત કરના ઉનકે કરીબ જાના યહ સબ બડે ગુનાહ મેં દાખિલ હંય.

મદયન કી ઉન દો બેહનોં કે મજબૂરી:

તો મેં યહ અર્ઝ કર રહા થા કે હઝરત મૂસા અલ. જબ મદયન શહર પહોંચે તો દેખા કે યહ દોનોં લડકિયાં પાની પિલાને આઈ થી, લેકિન અબ ઇસ મોકે પર એક સવાલ પૈદા હોતા હય ઓર આપકો ભી શાયદ યહ સવાલ ઝહન મેં આયા હોગા કે દોનોં લડકિયાં યહાં પાની પિલાને ક્યું આઈ? અપને ઘર સે કિસી મર્દ કો ભેજ દેતી ઉસકા જવાબ ઇસ આયત મેં હય: "قَالَتَا لَأَنسُقِيَ حَتَّى يُصَوِّرَ الرَّعَاءُ وَأَيُّوَنَاشِئُ كَبِيرٌ" (પા. ૨૦ સૂ. કસસ આ. ૨૩) કે હમારે અબ્બાજાન બહોત હી બુઢે હંય, કમઝોર હંય ઓર શાયદ કોઈ મર્દ ખાદિમ મયસ્સર ન હો કે જો ઉનકી બકરિયોં કો પાની પિલાને લે જાવે, ઇસ લિયે મજબૂરી મેં

પાની પિલાને કે લિયે ઉનકો ખુદ આના પડતા હો મુમકિન હય કે આમદની કે લિયે બકરિયોં કો પાલા હો, ઉસકે દૂધ સે ગુઝરાન હોતા હો એસે ભી બકરિયાં પાલના હઝરાત અંબિયા કી સુન્નત રહી હય ખુદ હઝરત નબી સલ. ને બકરિયાં ચરા હંય.

એક મોહલિક (હલાક કરનેવાલી ચીઝ) ઔરતોં કા જોબ (JOB) મુલાઝમત કરના:

મેરી બેહનોં! ઈસ વાકિઅહ સે હમકો સબક સીખને કો મિલા કે બગૈર કિસી મજબૂરી કે ઔરતોં કા દુકાનોં વગૈરહ પર જાના શરીઅત કી નઝર મેં મુનાસિબ નહીં હય, કદીમ ઝમાને મેં ભી શરીફ ખાનદાનોં મેં યહ બાત મા'યૂબ સમજી જાતી થી કે ઔરતેં કમાને કે લિયે ઘર સે બાહિર જાએ ખુદ ઔરતોં કી તબ્દીલ શરાફત ભી ઈસ બાત કો ગવારા ન કરતી થી. (યહાં કા હાલ મુઝે મા'લૂમ નહીં હય મેં ને તો યહાં કા માર્કેટ ભી નહીં દેખા) બાકી ઇંગ્લેન્ડ કેનેડા આફ્રીકા વગૈરહ કા હાલ યહ હય કે ઔરતેં ભી શોપ ઔર જોબ પર જાતી હંય નોકરી ઔર દુકાન પર ભી જાતી હંય ઔર લાલચ તો યહી હોતી હય કે ઝિયાદહ સે ઝિયાદહ આમદની હો, માલ ઝિયાદહ જમા' હો, મેરી બેહનોં! યાદ રખો તુમહારા દુકાનોં મેં મુલાઝમત કરના યા દુકાન ચલાના ખતરનાક હય કિતને ગાહક એસે હંય જો મહઝ ઔરતોં કી વજહ સે દુકાન પર આતે હંય વૈસે ભી તજુર્બા કર લો જહાં દુકાન પર દો ખડે હોં સેલ્સ બોય \$ALES BOY) બેચનેવાલા મર્દ ઔર સેલ્સ ગર્લ \$ALES BOY) બેચનેવાલી ઔરત તો દેખને મેં યહ આયા હય કે ઔરતેં જો

ખરીદાર બન કર આતી હંય વહ સેલ્સ મેન કે પાસ ઓર મર્દ જો ખરીદાર બન કર આતે હંય વહ સેલ્સ ગર્લ કે પાસ જાતે હંય ઓર ખરીદો ફરોખ્ત કે દવરાન બાત-ચીત હંસી મઝાક તફરીહ વગેરહ કા સિલસિલા હોતા હય ઉસસે ભી હરામ તઅલ્લુકાત વુજૂદ મેં આતે હંય બલકે બહોત સે દુકાનદાર આફિસવાલે કસ્દન જવાન લડકિયોં કો કામ પર રખતે હંય તાકે ખુદ દુકાન કે માલિકોં કે લિયે તસ્કીન કા સામાન બને ઓર ગાહક ભી ખીચ ખીચ કર આએ, મેં કેહતા હું એસી ઓરતેં દુકાન પર સામાન નહીં બલકે યહ અપની ઇઝઝત બેચ રહી હંય પરાએ મર્દ ગાહક બન કર તુમકો દેખને કે શોક સે આએંગે વહ કોઈ ચીઝ ખરીદને નહીં બલકે તુમ્હારી ઇઝઝત ખરીદને આએંગે વહ તુમ્હારે પાક સાફ ચેહરોં પર નાપાક નિગાહેં ડાલને આએંગે ઇસ લિયે તુમ્હારા દુકાનોં પર બેઠના કાઉન્ટર પર રેહના જહાં પરાએ મર્દ આતે હોં શરીઅત કી નિગાહ મેં અચ્છા નહીં હય મદયન કી ઇન દોનોં બેહનોં ને યહ બાત હમકો સમજા દી કે હમારે અબ્બાજાન બૂઢે હંય ઇસ મજબૂરી કી વજહ સે હમકો બાહિર આના પડતા હય અલ્લાહ હમારી બેહનોં કો યહ બાત સમજા દે કે ઇસ તરહ ઘર સે બાહિર બિલા કિસી મજબૂરી કે જાના કિત્નોં સે ભરા હુવા હય ઇસ લિયે ઉસસે બચના ચાહિયે.

ઓરતેં હોં તો એસી:

હઝરત મૂસા અલ. ને દેખા કે યહ દોનોં મજબૂર હંય પરેશાન હંય કમઝોર હંય તો ફૌરી તૌર પર અલ્લાહ કે નબી હઝરત મૂસા અલ. કે દિલ મેં ખિદમત કા જઝબા પૈદા હુવા આગે બઢે ઓર અજીબ ખિદમત અંજામ દી શહર કે બકરિયાં

ચરાનેવાલે અપની અપની બકરિયોં કો જાનવરોં કો પાની પિલા કર ચલે ગયે થે ઓર ઉસ કૂંવે પર ઇતના ભારી પથ્થર રખ દિયા થા કે દસ આદમી મિલ કર હટાના મુશ્કીલ હોતા થા વહ ચરવાહે એસી ગંદી સોચ કે થે ગરજ પરસ્ત થે કે હમારે સિવા કોઈ ઉસ કૂંવે સે પાની ન લેવે ઇસ ભારી પથ્થર કો યહ દોનોં બેહનેં કેસે હટા સકતી થી? વહ તો બડા ડોલ ખુદ ખીચને કી તાકત નહીં રખતી થી ઉન દોનોં કા હાલ યહ થા કે જબ વહ ચરવાહે પાની પિલા કર ચલે જાતે થે ઉસકે બા'દ કૂંવેં કે આસ-પાસ ગિરા હુવા પાની અપની બકરિયોં કો પિલા કર ચલી જાતી થી કિતની બા-હયા લડકિયાં થી કે વહ ઉન ચરવાહોં કો યહ ભી નહીં કેહતી થી કે હમારી બકરિયોં કો પાની પિલા દો વહ જાનતી થી કે ઇસ તરહ અંજાને મર્દ કો હમ હેલ્પ (HELP) મદદ કે લિયે રિક્વેસ્ટ (REQUEST) દરખાસ્ત કરેંગે તો વહ ભી ગુનાહ કા ઝરિયા બન સકતા હય કિતની નેક બેહનેં થી કે પરાએ મર્દ સે મદદ તલબ કરના ભી ગવારા ન કરતી થી ઇસ લિયે ઓરતેં હો તો એસી હોં.

દિલ કો હિલા દેનેવાલે દો વાકિએ:

બેહનોં! મેં આપકો દો કિસ્સે સુનાતા હું અગરચે હય તો એસે હી લેકિન ઝરૂરત હય કે મેં આપકો બતાઉં કેસે કેસે રાસ્તે સે શયતાન સિકત ઇન્સાન તુમકો ઇંસા સકતા હય? આપકો અમાનતદારી સે બતલા દેતા હું કે હમારે બારડોલી ટાઉન મેં એક ફેમિલી દૂસરે ટાઉન (શહર) સે રેહને કે લિયે આઈ ઉસમેં એક નવજવાન લડકી ભી થી જો પેહલે દૂસરે ટાઉન કી કોલેજ મેં પઢતી થી હમારે ટાઉન મેં ઉન્હોંને ને એક મકાન

કિરાયે પર લિયા ઉનકે બાઝૂ મેં એક દૂસરે મુસલમાન રેહતે થે
 ઈસ નઈ ફેમિલી કે લિયે હમારે ટાઉન મેં કોઈ જાન-પેહચાન
 વાલા ન થા ઓર ઉનકી લડકી કા યહાં કોલેજ મેં દાખ્લા કરાના
 થા આખિરકાર ઉસ પડોસવાલે ઘર સે ઉનકા તઅલ્લુક હોને
 લગા ઓર ઉસ પડોસી કે ઘર કા એક નવજવાન ભી કોલેજ
 જાતા થા ઉન લોગોં ને ઉનસે કહા કે હમારી લડકી કા ઉસ
 કોલેજ મેં દાખ્લા કરાને મેં મદદ કરો, વહ નવજવાન મદદ કે
 લિયે તૈયાર હો ગયા, બસ અલ્લાહ હમારે આજ કે વાલિયોં કો
 મુઆફ ફરમાએ! કેસી બે-એહતિયાતી કરતે હંય? કેસે શરીઅત
 કી ખિલાફ-વરજી કરતે હંય? ઓર ઉસકો બુરા ભી નહીં
 સમજતે, ઉસ નઈ ફેમિલી ને અપની બેટી કો પડોસ કે
 નવજવાન કે સાથ કોલેજ મેં દાખ્લે કે લિયે ભેજના શુરૂ કિયા
 ઓર દાખ્લે કે વક્ત અલગ અલગ પેપર્સ (કાગજાત કી
 કારવાઈ) કે લિયે એક હફ્તે તક દોનોં સાથ મેં આતે જાતે રહે
 ઈસ દૌરાન મેં ઉન દોનોં મેં નાજાઈઝ તઅલ્લુક હો ગયા
 આખિર જો હોના થા વહ સામને આ ગયા કે યહ હરામ
 તઅલ્લુક લવ-મેરેજ (LOVE MARRAGE) મેં તબ્દીલ હો ગયા.

ઈસ લિયે મેરી બેહનોં! બહોત બચ કર રહો, કિસી
 પરાએ મર્દ સે મદદ માંગના ભી ગુનાહ ઓર બુરાઈ કા ઝિરયા
 બન સકતી હય, ઓર અપની જવાન લડકી કો કિસી પરાએ
 મર્દ કે સાથ જાને દેના ઈસ તરહ આઝાદ છોડ દેના પરાએ કે
 સાથ ઉનકો મિલને દેના ચાહે વહ પડોસ કા આદમી હો ચાહે
 અપના કોઈ ગેર-મહરમ રિશ્તેદાર હો બહોત બકા ગુનાહ કા
 કામ હય ઓર યહ ચીઝ આગે બઢ ગઈ તો ફિર હો સકતા હય

કે બાદ મેં આપકો ખૂન કે આંસૂ રોના પડે, અસ્લાહ હિકાજત ફરમાએ. (આમીન)

દૂસરા વાકિઅહ ઇલાજ-મુઆલજા કી લાઈન સે ફિત્ના:

દૂસરા કિસ્સા યહ હય કે હમારે એક દીની ભાઈ હય ઉનકી બીવી પદે મેં રેહનેવાલી વહ બીમાર થી હોસ્પિટલ મેં દાખિલ કી ગઈ થી શાદી ભી બિલકુલ ઈ નઈ થી અવલાદ ભી નહીં થી વહ દીની ભાઈ અપને દીની ઔર દુન્યવી ઝરૂરી કામોં કે લિયે જાતે ઉસ વકત ઉનકી વાલિદા ઉસ મરીઝા બીવી કે પાસ રેહતી થીં ઉસી હોસ્પિટલ મેં એક મુસ્લિમ લેડી ડોક્ટર ભી થીં ઉસ લેડી ડોક્ટર કે ભાઈ કા હોસ્પિટલ મેં આના જાના થા ઉસ લેડી ડોક્ટર કે ભાઈ કે સાથ દીની ભાઈ કી બીવી કી આંખેં મિલ ગઈ આખિર એસા હુવા કે શાદીવાલી ઝિંદગી બરબાદ હો ગઈ ઇસ તરહ કે હોસ્પિટલ સે આને કે ચંદ દિનોં બાદ ઉસ દીની ભાઈ કી જવાન બીવી ઉસ લેડી ડોક્ટર કે ભાઈ કે સાથ ભાગ ગઈ જિસકે નતીજે મેં ઉસકો તલાક દી, ઔર ઉનકી ઇઝદિવાજી ઝિંદગી બરબાદ હો ગઈ, શરીઅતે મુતહહરહ કા મન્શા યહ હય કે મુઆલજે મેં ભી એહતિયાત સે કામ લિયા જાએ હત્તલ ઇમકાન મુસલમાન નેક ડોક્ટર સે મુઆલજા કરવાએ શરીઅત કા મન્શાએ મુબારક તો યહાં તક હય કે કોઈ ઔરત બીમાર હો તો પેહલે નેક લેડી ડોક્ટર કો તલાશ કિયા જાએ અગર ન મિલે તો મજબૂરી કે દરજે મેં મદ ડોક્ટર કે પાસ જાવે ઔર વહ ભી અપને શોહર યા કિસી મહરમ કો લે કર જાએ. મેરી બેહનોં! યહ બહોત વીક પોઈન્ટસ (WEAK POINTS) આપકો બતાતા

હું કે કહાં-કહાં સે આજ હરામ તઅલ્લુકાત હે રહે હંય ઔર કેસે-કેસે ગુનાહ વુજૂદ મેં આ રહે હંય? ઇસ લિયે આપ અપની જવાન બહૂ બેટિયોં કી ખૂબ નિગરાની રખો! શરીઅત ને હમકો બડે અહમ ઝાખ્તે ઔર કાનૂન બતાએ હંય.

પયગમ્બરાના જઝબએ ખિદમત:

હઝરત મૂસા અલ. ને ઉન દોનોં લડકિયોં સે પૂછા થા કે તુમ કયું પાની નહીં પિલાતી? જવાબ મેં ઉન્હોં ને કહા: કે યહ લોગ ફારિગ હો કર ચે જાએંગે ઉસકે બા'દ હમ પિલાએંગે. ગોયા વહ દોનોં લડકિયાં અજનબી મદ્દોં કો ભીડ સે બચને કા અઝમ રખતી થી, હઝરત મૂસા અલ. આગે બઢે પયગમ્બર કા ફિતરી જઝબએ ખિદમત જોશ મેં આયા કે થકે હુવે ઔર પ્યાસે ભૂકે હંય ઉસકે બાવજૂદ ગૈરત આઈ કે મેરી મવજૂદગી મેં કમઝોર ઔરત હમદદી સે મહરૂમ હય ઇસ લિયે કુર્આન કેહતા હય: "فَسْقَىٰ لَهُمَا" (પા.૨૦ સૂ.કસસ આ.૨૪) આપને પથર હટાયા ઔર વહ તો નબી થે તાકતવાલે થે દસ આદમી ન હટા સકે ઇતના ભારી પથર અકેલે હઝરત મૂસા અલ. ને હટા દિયા ઔર પાની નિકાલ કર ઉનકી બકરિયોં કો પિલા દિયા.

હઝરત મૂસા અલ. કી બરકત કા ઝુહૂર:

કેહતે હંય કે હઝરત મૂસા અલ. ને સિફ એક ડોલ પાની નિકાલા ઔર ઉસમેં બરકત કી દુઆ કી તો ઇતની બરકત હુઈ કે તમામ જાનવરોં કે લિયે એક હી ડોલ કાફી હો ગયા, એસે મો'જિઝાત હમારે હઝરત નબીએ કરીમ સલ. સે ભી ઝાહિર હુવે હંય પાની પિલાને કે બા'દ દોનોં લડકિયાં અપને ઘર ચલી

ગઈ.

પાક-દામની કા અજબ નમૂના:

“ثُمَّ تَوَلَّى إِلَى الظِّلِّ” (પા.૨૦ સૂ.કસસ આ.૨૪) હઝરત મૂસા અલ. એક દરખ્ત કે સાથે મેં બેઠ ગયે કેહતે હંય કે વહ બબૂલ કા દરખ્ત થા હઝરત મૂસા અલ. ભી અજબ!! ઔર વહ દોનોં લડકિયાં ભી અજબ!! હઝરત મૂસા અલ. ને કિતની બડી ખિદમત કી કે ઇતના બડા ભારી પથ્થર હટા કર ઉનકી બકરિયોં કો પાની પિલાયા, લેકિન કુર્બાન જાઈએ ઉન લડકિયોં કી પાક-દામની પર, કુર્આને મજ્હદ કે અંદાઝે બયાન સે મા'લૂમ હોતા હય કે એક મરતબા ભી હઝરત મૂસા અલ. કે સામને ન હંસી ન મુસ્કુરાઈ. ન થેન્કસ (THANKS) શુક્રિયહ કે કલિમાત કહે વહ દોનોં જાનતી થી કે અગર હમ પરાએ મર્દ કે સામને હંસ કર યા મુસ્કુરા કર ઉનકો થેન્કસ ભી કેહ દેં તો યહ ભી ગુનાહ કા ઝરિયા બન જાએગા કુર્આન ઉસકે બયાન સે ખામોશ હય મા'લૂમ હોતા હય કે ઉન દોનોં લડકિયોં ને શુક્રિયહ કા કોઈ જુમ્લા નહી કહા હોગા, મઝીદ તઅજ્જબ કી બાત યહ હય કે ઉન પરદેસી આદમી કો પૂછા તક નહી કે તેરા નામ કયા હય? તુ કોન હય? તેરા મોબાઈલ નંબર કયા હય? બસ કામ હો ગયા ઘર કી તરફ ચલને લગી.

હઝરત મૂસા અલ. કી મિસાલ:

દૂસરી તરફ હઝરત મૂસા અલ. કો દેખિયે! મુસાફિર હંય આઠ દિન કે ભૂકે ખ્યાસે હંય શહર મેં કોઈ જાનનેવાલા નહી ઇતની બડી ખિદમત કે બા'દ ભી ઉન લડકિયોં સે કોઈ સવાલ

नहीं किया यह भी नहीं कहा के उन दोनों लड़कियों को पूछते के तुम्हारा नाम क्या है? तुम्हारे अब्बा का नाम क्या है? तुम्हारा महल्ला और तुम्हारा घर कहाँ है? तुम मुझे तुम्हारा नंबर दो मैं तुमको अपना नंबर दूँ, नहीं ! नहीं ! न हज़रत मूसा अल. ने उनको पूछा न लड़कियों ने हज़रत मूसा से पूछा अल्लाहु अकबर! यह दोनों लड़कियाँ भी कैसी पाक़दामन और हज़रत मूसा अल. भी कैसे पाक़दामन.

जिदमत महल्ला अल्लाह के लिये:

हज़रत मूसा अल. की जिदमत के ज़रआत कैसे थे? युनान्हे हज़रत मूसा अल. ने मुस्त में जिदमत की और यह भी कहा के मैं परदेसी मुसाफ़िर हूँ (भूका हूँ) अपने घर से रोटी ला कर दो और न यह कहा के तुम मुझे अपने घर ले चलो, ओटे पर बेठा रहूँगा. वगैरह वगैरह कोई बात नहीं इरमाई.

हमारा अमल ईज़्जास से बरा हुवा हो:

मेरी बहनो! कोई भी जिदमत करो किसीको सदका और पैरात दो तो अल्लाह के वास्ते दो, उसमें कोई दुन्यवी गर्ज न होनी चाहिये अल्लाह ने दुआने मज्द में इरमाया है:

”إِنَّمَا نَطْعِيكُمْ لِرَوْحِهِ اللَّهُ لَا تَرِيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً وَلَا تَشْكُرُوا“

हम अल्लाह के लिये जिलाते हूँ अल्लाह के लिये सदका और ज़कात देते हूँ अल्लाह के लिये हम जिदमत करते हूँ और उसके बदले में किसी दुन्यवी बदले की उम्मीद भी नहीं रखते और जिसकी जिदमत की या जिसको पैरात दी उससे किसी किस्म की शुक गुजारी की तवक्कुअ भी नहीं रखते के

વહ હમકો શુક્રિયહ કે કલિમાત કહે થેન્કસ (THANKS) કહે.

સવાલ અલ્લાહ હી સે હો:

બૈર! વહ દોનો લડકિયાં ચલી ગઈ और હઝરત મૂસા અલ. દરખ્ત કે નીચે બેઠ ગયે और અલ્લાહ સે દુઆ કી

”رَبِّ إِنِّي لِمَا أَتَرْتُكَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَفَيِّرْ”

ઇસ દુઆ કા હાસિલ યહ હય કે અય અલ્લાહ! મેં એક પરદેસી મુસાફિર હું નયે શહર મેં આયા હું અય અલ્લાહ! ભૂકા और પ્યાસા હું તુ મેરી મદદ કે લિયે જો ભી ઉતારેગા મેં ઉસકા મોહતાજ હું જિસ તરહ ભી તુ મેરી મદદ કરે મેં તેરી મદદ કા મોહતાજ હું હઝરત મૂસા અલ. ને અલ્લાહ સે મદદ તલબ કી ઉન દોનો લડકિયોં સે મદદ નહી માંગી ઉન દોનો લડકિયોં ને ઘર જાતે હુવે ઇસ દુઆ કો સુન લિયા હોગા और ઘર ચલી ગઈ હઝરત મૂસા અલ. કી ઇસ દુઆ મેં એક તરફ અલ્લાહ તઆલા કે સામને અપને મોહતાજ હોને કા ઝિક્ર હય નયે શહર મેં કોઈ જાન-પેહચાન નહી ઉસકા તઝકિરહ હય ઝિંદગી કી ઝરિયાત કા તકાઝા હય ફિર ભી મુઆમલા અલ્લાહ તઆલા કે હવાલે કર દિયા કે અલ્લાહ જો દેવે વહ મેરે લિયે કાફી હય. મેરી બેહનોં! યહ હમારી શરીઅત કી તઅલીમ હય કે ઐસી મોહતાજ કે મોકે પર ભી અલ્લાહ હી સે સવાલ કરે.

એક અહમ તંબીહ:

એક બાત और અર્ઝ કર દું આજ-કલ પતા નહી આપકે યહાં યહ ચીઝ હોતી હય તા નહી? હમારે યહાં હુવા કરતી હય ઇસ લિયે આપસે અર્ઝ કરતા હું અગરચે બાત ઇસ તરહ મજમે

મેં બયાન મેં કેહના ના-મુનાસિબ મઅલૂમ હોતા હય લેકિન અર્જ કરના ઝરૂરી ભી હય હોતા યહ હય કે જબ કોઈ હમારી બહન બીમાર હોતી હય તો ઉસકી ખિદમત કે લિયે ઉસકે પાસ ઉસકી દૂસરી કંવારી બહન જાતી હય ખાસ કર વિલાદત વગૈરહ કે મોકે પર ઔર ઝાહિરી બાત હય વહાં ઉસકા બેહનોઈ ઔર ઉસકે ઘર કે દૂસરે મર્દ ભી હોતે હંય ઈસ તરહ બેહનોઈ સે નાજાઈઝ તઅલ્લુક પૈદા હો જાને કા ખતરા હય ઔર જિસકે નતીજે મેં આગે ચલ કર બહન-બહનોઈ કી ઈઝદિવાજી (શાદીવાલી) ઝિંદગી ખતરે મેં પડ જાતી હય ઔર એસે વાકિઆત હુવે હંય કે બહન કી તલાક હો ગઈ ઔર બેહનોઈ કી સાલી સે શાદી હો ગઈ બા'ઝ મરતબા બેહનોઈ કે ભાઈ વગૈરહ સે ઉસ સાલી કા નાજાઈઝ તઅલ્લુક હો જાતા હય ઈસ લિયે ઈસ તરહ જવાન કંવારી સાલી કા અપની બહન કી સુસરાલ મેં ખિદમત કે લિયે ચલે જાના ફિત્ને કા બાઈસ હય ઈસ લિયે ઉસસે ભી બચના ચાહિયે હમારી શરીઅત બહોત પાકીઝા શરીઅત હય.

સાલી બેહનોઈ કે લિયે ગૈર-મહરમ હય:

સુન લો! એક મસ્અલા બતા દેતા હું સાલી કા બેહનોઈ કા સામને આના ઉસસે બગૈર પર્દે કે બાત કરના યહ હમારી શરીઅત મેં નાજાઈઝ હય સાલી બેહનોઈ કે લિયે મહરમ નહીં હય ઔર આજ તો માહોલ એસા હય કે સાલી બેહનોઈ કે સાથ બેઠ કર બાતે કરતી હય હંસી મઝાક કરતી હય બેહનોઈ કે સાથ તફરીહ મેં જાતી હય યું કેહતે હંય કે 'સાળી તો બહુ સારી' સાલી કો ડિપ્યુટી વાઈફ (DEPUTY WIFE) નાઈબ બીવી કે

દરજે મેં સમજતે હંય ઉનસે તઅલ્લુક રખતે હંય ઔર ઉસકે નતીજે મેં ગુનાહ વુજૂદ મેં આતે હંય.

એક ઇબ્રતનાક વાકિઅહ / સાલી ઔર બેહનોઈ કે ના-જાઈઝ તઅલ્લુક ને ઘર ઉજાડ દિયા:

એક મસ્તબા હમારે મદ્રસે કે કરીબ એક જગા પર એક લડકી અપની બહન કી ખિદમત કે લિયે ગઈ, ઉસ દૌરાન અપને બેહનોઈ કે સાથ ચાર આંખે હો ગઈ, ઔર ઉસકે નતીજે મેં બેહનોઈ સાલી કો લે કર ફરાર હો ગયા, ઔર ઉસને અપની બીવી કો તલાક દે દી ઔર સાલી કે સાથ રેહને લગ ગયા, વહ ઔરત બીચારી બચ્ચોંવાલી થી ઔર ઉસીકી બહન સે શોહર કા નાજાઈઝ તઅલ્લુક હુવા ઔર ઉસીકી સગી બહન ને અપની બહન કે ઘર કો બરબાદ કર દિયા.

ઇસ લિયે મેરી બેહનોં! શરીઅમ કી હદ કો સમજો ઔર અચ્છી તરહ સમજ લો કે બેહનોઈ તુમ્હારે લિયે મહરમ નહી હય કે ઉસકે સાથ હંસ હંસ કર બાત કરો લિહાઝા હર મોકે ઔર મુઆમલે પર બહોત સંભલને કી ઝરૂરત હય અલ્લાહ હમારી ઇંજાઝત ઔર હમારી પાક-દામની કી હિફાઝત ફરમાએ, હઝરત મૂસા અલ. કા બાકી કિસ્સા ઇન્શાઅલ્લાહ આઈદહ કલ કી મજલિસ મેં બતાઉગા.

A decorative border of stylized flowers and leaves surrounds the central text. The border includes a large flower on the left, a smaller one at the top, and several others at the bottom, all connected by a vine-like structure with leaves.

હઝરત મૂસા અલ.
કી મદયન મેં
શાદી કા વાકિઅહ

ઇસ બયાન કી ખાસ-ખાસ બાતેં

- * “દીની બેહનોં અપની ઝિંદગી કે લિયે દીનદાર શોહર કા ઇન્તિખાબ કરો”
- * “શોહર મેં દીનદારી હોગી તો બીવી કે હુકૂક અદા કરેગા”
- * “બીવી મેં દીનદારી હોગી તો શોહર કે લિયે વફાદાર સાબિત હોગી”
- * “ખુદ લડકી કે વાલી કો જબ કોઈ મુનાસિબ દીનદાર લડકા નઝર આવે તો વહ સામને ચલ કર શાદી કા પયગામ દે સક્તા હય યહ હમારે મુઆશરે કી ગલત ફહમી હય કે પયગામે નિકાહ સિર્ફ લડકેવાલે દેવે, બલકે લડકીવાલે પયગામ દેં ઇસકો મઅયૂબ સમઝતે હંય યહ બાત હઝરાતે અંબિયા કી પાકીઝા મુઆશરત કે ખિલાફ હય”
- * “ઘર કે લિયે ખાદિમ યા ખાદિમા કા ઇન્તિખાબ ભી મુનાસિબ હોના ચાહિયે”
- * “ઔરત કી મજબૂરી કે મોકે પર બકદ્રે ઝરૂરત શરઈ પર્દે કે સાથ બાત કર સક્તે હંય”
- * “ફિત્નોં કી ખુબસૂરત શકલેં”
- * “વાલિદૈન કે દિલોં મેં અવલાદ કી શફક્ત, મોહબ્બત, ખેરખ્વાહી કામિલ હોતી હય વહ અપની અવલાદ કે લિયે શરીકે હયાત કા ઇન્તિખાબ ઉસી જઝબે સે કરેગે”

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(੬)

ਭਾਰਤ ਮੂਲਾ ਅਲ. ਦੀ ਮਦਯਨ ਮੈਂ ਸਾਈ ਦੀ ਪਾਤਿਅਲ

الْحَمْدُ لِلَّهِ حَمْدًا كَثِيرًا كَمَا أَمَرَ وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ
فِي الْخَلْقِ وَالْأَمْرِ وَأَشْهَدُ أَنَّ سَيِّدَنَا وَمَوْلَانَا مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ الْمَبْعُوثُ إِلَى
الْأَسْوَدِ وَالْأَحْمَرِ لِنَتَّوِمِمْ مَكَارِمَ الْأَخْلَاقِ لَا يَخْلُقُ نَبِيٌّ وَلَا رَسُولٌ بَعْدَهُ وَلَا أُمَّةٌ
بَعْدَ أُمَّتِهِ وَلَا شَرِيعَةٌ بَعْدَ شَرِيعَتِهِ وَلَا كِتَابٌ بَعْدَ كِتَابِهِ صَلَوَةُ اللَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى
عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ أَجْمَعِينَ .

اما بعد!

فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ۝ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝
فَجَاءَتْهُ إِحْدَاهُمَا تَمْشِي عَلَى اسْتِحْيَاءٍ ۝ قَالَتْ إِنَّ أَبِي يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ
أَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا ۝ فَلَمَّا جَاءَهُ وَقَصَّ عَلَيْهِ الْقَصَصَ ۝ قَالَ لَا تَخَفْ نَجَوْتُ مِنَ
الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ۝ قَالَتْ إِحْدَاهُمَا يَا أَبَتِ اسْتَأْجِرْهُ إِنَّ خَيْرَ مَنِ اسْتَأْجَرْتَ الْقَوِيُّ
الْأَمِينُ ۝ قَالَ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ أُنْكِحَكَ إِحْدَى ابْنَتَيَّ هَاتَيْنِ عَلَى أَنْ تَأْجُرَنِي ثَمْنِي
حَبَّحٍ فَإِنْ أْتَمَمْتَ عَشْرَ أَفْئَةٍ عِنْدَكَ وَمَا أَرِيدُ أَنْ أُشُقَّ عَلَيْكَ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ
مِنَ الصَّالِحِينَ ۝ قَالَ ذَلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ أَيَّمَا الْأَجَلَيْنِ قَضَيْتَ فَلَا عُدْوَانَ عَلَيَّ
وَاللَّهُ عَلَى مَا نَقُولُ وَكِيلٌ ۝ (پارہ ۲۰ / سورہ قصص / آیت ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۲۸)

آمنت بالله صدق الله مولانا العظيم، وصدق رسوله النبي الكريم

، ونحن على ذلك من الشاهدين والشاكرين والحمد لله رب العالمين -

હઝરત મૂસા અલ. મદયન શહર મેં:

ગુઝિશ્તા કલ હઝરત મૂસા અલ. કા કિસ્સા શુરૂ કિયા થા ઔર બતાયા ગયા થા કે હઝરત મૂસા અલ. કો એક મજબૂરી કી વજહ સે મિસ્ર છોડના પડા, હઝરત મૂસા અલ. ઇજિપ્ત (EGYPT) મિસ્ર સે રવાના હુવે તો અલ્લાહ પર ભરોસા કર કે ચલના શુરૂ કિયા ઔર ખુદા કી કુદરત સે મદયન શહર કી તરફ રવાના હુવે ઔર યહ અલ્લાહ કી તરફ સે એક તકદીદી બાત થી જબ હઝરત મૂસા અલ. મદયન પહોંચે તો વહાં ગાંવ કે બાહિર કૂવેં પર લોગોં કો અપને જાનવરોં કો પાની પિલાતે દેખા ઔર દો લડકિયોં કો અપને જાનવરોં કે સાથ મઠોં કે મજમે સે દૂર ખડા હુવા દેખા, હઝરત મૂસા અલ. ને ઉનકો સવાલ કિયા કે તુમ પાની ક્યું નહીં પિલાતી? હઝરત મૂસા અલ. ને એક અહમ ઝરૂરત કે પેશે-નઝર ઉન ઔરતોં સે સવાલ કિયા, ઔર કિસી ખાસ ઝરૂરત કે મોકે પર ઇસ તરહ શરઈ હદ મેં રેહ કર પરાઈ ઔરત સે બાત કર સકતે હંચ જબકે કિત્ને કા કોઈ અંદેશા ન હો, ઔર યહાં ભી એક ઝરૂરત થી ઔર કિત્ને કા કોઈ ખતરા નહીં થા હઝરત મૂસા અલ. કો સવાલ કરને કે બા'દ જબ મઅલૂમ હુવા કે ઉન લડકિયોં કે જાનવર પ્યાસે હંચ તો ઉન લડકિયોં કે જાનવરોં કો હઝરત મૂસા અલ. ને પાની પિલા દિયા, યહ બાત ભી હય કે બકરિયોં કી ખિદમત કરના યહ નબિયોં કી સુન્નાત રહી હય બલ્કે ખુદ હુઝૂર સલ. ને ભી બકરિયાં ચરાઈ હંચ.

હઝરત મૂસા અલ. ને દોનોં લડકિયોં પર દો એહસાન કિયે:

હઝરત મૂસા અલ. ને ઉન દોનો લડકિયોં પર દો તરહ કે એહસાન ફરમાએ, એક તો ઇન્તિઝાર (રાહ દેખને) કી તકલીફ સે ઉનકો છુટકારા દિલાયા, દૂસરા યહ કે અપને મુબારક હાથોં સે પાની પિલા દિયા, વહ જબ અપને ઘર પહોંચી તો રોઝાના કે મુકાબ્લે મેં વક્ત સે પેહલે જલ્દી પહોંચી થી.

અવલાદ કી નિગરાની:

હઝરત શુઐબ અલ. ને અપની દોનો લડકિયોં કો કહા કે તુમ આજ વક્ત સે પેહલે જલ્દી આ ગઈ? ક્યા બાત હય? ઇસ સવલ સે મઅલૂમ હોતા હય કે માં-બાપ કો અપની અવલાદ કે ટાઈમ-ટેબલ પર કડી નિગાહ રખને કી ઝરૂરત હય કે બેટા કિતને બજે મદ્રસે જાતા હય ઔર કબ પહોંચતા હય કિતને બજે મદ્રસે સે નિકલા ઔર કબ ઘર પહોંચા છુટી કબ હુઈ ઔર યહ કિતને બજે ઘર આયા ઉસકે ટાઈમ-ટેબલ પર નઝર રખના હર માં-બાપ કી ઝિમ્મેદારી હય અગર ઉન પર હમ નઝર નહી રખેંગે તો સ્કૂલ ઔર મદ્રસે કે અલાવહ કા વક્ત દૂસરી જગહોં પર જા કર બરબાદ કર દેંગે, લડકા અપને ફ્રેન્ડ (FRIEND) દોસ્ત કે સાથ ઔર લડકી અપની સહેલિયોં કે સાથ વક્ત કો બેકાર કર દેંગી ઔર હમ બખૂબી વાકિફ હંય કે બેકાર વક્ત ગુઝારી ગુનાહોં કા સબબ બનતા હય ઔર યહ ભી નિગરાની હોની ચાહિયે કે વહ મદ્રસા યા સ્કૂલ જાતે ભી હંય યા નહી? કહી ઐસા ન હો કે ઘર સે મદ્રસા યા સ્કૂલ જાને કે લિયે નિકલે ઔર અપને દોસ્ત યા સહેલી કે પાસ જા કર બેઠ ગયે હોં યા કિસી પાર્ક મેં હોટલ મેં તફરીહ-ગાહ મેં ચલે ગયે

હોં કભી કભી મદ્રસા ઓર સ્કુલ મેં ફોન ભી કર લેના ચાહિયે કે હમારા બચ્ચા યા બચ્ચી હાઝિર હંય યા નહીં? ઈસી તરહ ઉસ્તાઝ સાહબ સે અવલાદ કી તઅલીમી ક્યક્ષિયત ભી મઅલૂમ કરતે રેહના ચાહિયે ગર્ઝ અપની અવલાદ કે ટાઈમ-ટેબલ પર નઝર રખના યહ બહોત મુનાસિબ ઓર ઝરૂરી બાત હય ઓર ખુદા કે નેક બંદોં કા યહ તરીકા રહા હય.

હમારી અવલાદ કો દોસ્તી કિન કિન સે હય? ઉસકી નિગરાની રહે:

ઈસી તરહ બેટી યા બેટા ઘર સે બાહિર કિસકે પાસ જાતે હંય? કિસકી મુલાકાત કરતે હંય? ઉસકે ફ્રેન્ડ સર્કલ (FRIEND CIRCLE) મેં કોન કોન હય? ઉસકે દોસ્ત ઓર સહેલી કોન હય? ઉનકે સાથ રેહ કર કયા કામ ઓર કયા પ્રોગ્રામ હોતે હંય? અગર ઈસ તરહ આપકી નઝર અપની અવલાદ પર રહેગી તો ઈન્શાઅલ્લાહ આપકી અવલાદ બહોત સે ગુનાહોં સે બચ જાએગી, તરબિયતે અવલાદ કે સિલસિલે મેં હમારી ઝિમ્મેદારી કયા હય? ઓર ઉસકા તરીકા કયા હય? ઈન્શાઅલ્લાહ તફ્સીલ સે અર્ઝ કરુંગા.

કામ પૂરા હો જલ્દી ઘર વાપસ આના ચાહિયે:

ગર્ઝ યહ દોનોં લડકિયાં જબ ગઈ તો વાલિદ કે સામને દોનોં ને પૂરી બાત સુના દી કે અબ્બા જાન વહાં આજ એક પરદેસી મુસાફિર થા ઉસને હમારે જાનવરોં કો પાની પિલા દિયા ઓર હમ આસાની સે ફારિગ હો ગઈ. ઉસમેં હમકો એક સબક યહ ભી મિલતા હય કે જબ કિસી ઝરૂરત સે ઘર સે

બાહિર જાના પડે તો કામ હો જાને કે બા'દ જલ્દી ઘર વાપસ આ જાના ચાહિયે જૈસે ઈન દોનો લડકિયોં કે જાનવરોં કો પાની મિલ ગયા તો ફોરન ઘર ચલી ગઈ, યહ ન હો કે કામ જલ્દી પૂરા હો જાએ તો યહાં વહાં બેઠ કર હમ અપના વક્ત બરબાદ કર દેં હમકો યહ બાત ખાસ ઉન દો લડકિયોં કે તર્જે અમલ સે સીખને કો મિલી.

એહસાન કરનેવાલે કો ઉસકા બદલા દેના ચાહિયે:

ઉનકે અબ્બા શૈખે મદયન બહોત સારે મુક્સિસરીન કી રાય કે મુતાબિક વહ હઝરત શુઐબ અલ. પયગમ્બર થે. હઝરત શુઐબ અલ. ને જબ જલ્દી વાપસ ઘર લોટને કે બારે મેં અપની લડકિયોં સે પૂરા વાકિઅહ સુના તો ફોરન અપની બેટી સે કેહને લગે કે બેટી ઉસ અજનબી કો ઉસ મુસાફિર કો ઘર બુલા કર લાઓ, દેખિયે! શૈખે મદયન કે કલબ મેં કયા હુસ્ને સુલૂક કા જઝૂબા હય, એક પરદેસી આદમી ને ખિદમત કી, બકરિયોં કો પાની પિલા દિયા, તો ઉનકો ઘર લાના ચાહિયે તાકે ઉનકો ઈન્આમ દિયા જાએ, પાની પિલાને કી મઝદૂરી દી જાએ. જબ ઉસ અજનબી ને ખિદમત કી હય તો હમકો ઉસકી ખિદમત બદલા દેના ચાહિયે, ઉસમેં યહ સબક ભી સીખને કો મિલા કે જબ હમ પર કોઈ એહસાન ઔર અચ્છાઈ કા બરતાવ કરે તો ઉસકો કુછ ઈન્આમ કુછ બદલા ઝરૂર દેના ચાહિયે, કોઈ હમકો ગિફ્ટ (GIFT) હદિયા દે દા'વત દે તો હમકો ભી ઉસકે બદલે મેં કુછ ન કુછ દેના ચાહિયે યહ અખ્લાકી બાત હય કુર્આન મેં ભી ઈર્શાદ હય “هل جزاء الاحسان الا الاحسان” (પા.૨૭ સૂરહમાન આ.૬૦) એહસાન કા બદલા એહસાન સે

हो, उदिये का बटला उदिये से देना चाहिये. उदीस में हय के "आपस में उदिया हो मुहब्बत बढेगी" यह हमारे हजरत मुहम्मद सल. की भी सुन्नत रही हय.

अक लडकी को बेजने की वजह:

हजरत शुअैब अल. की अक बेटी उस अजनबी मुसाफिर को बुलाने के लिये यली, अय्यश! यहां यह सवाल न करना के अक ही लडकी को क्युं बेजा? हो सकता हय के घर में बकरियां बांधना और उसका दूध निकालना और दूसरे बछोट सारे काम-काज रहे हों नीय युंके दिन का वक्त था और मध्यन अक शहर था जिसमें लोगों की आमदो रक्षत होती हय और दिन के वक्त उस जमाने के पाकीजा माडोल में इत्ने का कोर अंदेशा नही होता था इस लिये सिई अक ही बेटी को बेजा के जाओ और उस आदमी को बुला कर लाओ उस दौर में आज की तरह शहरों में अलानियह बुराई करने की हिम्मत किसीको नही होती थी, आज तो बर-सरे-राह अलानियह बुराईयां हो रही हय कोर रोकनेवाला नही बल्के उसको बुरा समजते भी नही युनान्ये अक बहन बुलाने के लिये आर अल्लाहु अकबर! जब यह बेटी घर से यल कर हजरत मूसा अल. को बुलाने के लिये आर उस वक्त का मनजर सुनो.

अल्लाह तआला को कैसी याल पसंद हय:

मेरी बहनो! उस लडकी की याल कैसी होगी? उसका हाल क्या होगा? उस लडकी के यलने के अंदाज को अल्लाह ने रतना पसंद इरमाया के उस याल को जुद अल्लाह तआला ने

બયાન ફરમાયા ઈર્શાદે રબ્બાની હય:

“فَجَاءَتْهُ إِحْدَاهُمَا تَمْشِي عَلَى اسْتِحْيَاءٍ”

અલ્લાહ તઆલા કા ઈર્શાદ હય એક લડકી ઉનમેં સે હઝરત મૂસા અલ. કો બુલાને આઈ, ઉસકી ચાલ, હયા ઔર શર્મ સે ભરી હુઈ થી (પા.૨૦ સૂ.કસસ આ.૨૫) અપની નઝરોં કો નીચી કરકે શરાફત કે સાથ અપને બદન કો છુપા કર હઝરત મૂસા અલ. કે પાસ આઈ ઔરત કી ચાલ એસી હોની ચાહિયે. ઔરત બેબાક રહે યહ હરગિઝ મુનાસિબ નહી જો ઔરત ઈસ અંદાઝ સે ચલે કે ઉસમેં આ'ઝા કી નુમાઈશ હો આ'ઝા કી હરકત એસી હો કે જો મર્દો કો નઝારે કી દા'વત દેવે યહ હરગિઝ મુનાસિબ નહી હય.

ઔરત કી સબસે બડી ખૂબી હયા હય:

બેહનોં! હઝરત શુઅબ અલ. કી બેટી જો હઝરત મૂસા અલ. કો બુલાને આઈ ઉસકા નામ સફૂરા થા યહ છોટી લડકી થી ઉસીસે બા'દ મેં હઝરત મૂસા અલ. કા નિકાહ હુવા ઔર જિસ સ્ટાઈલ (STYLE) સે યહ ચલતી હુઈ આઈ અલ્લાહ ને ઉસકો ફુર્આન મેં બયાન ફરમા દિયા ઔર સાથ હી હદીસે પાક ભી સુન લો “الحياء شعبة من الايمان” કે હયા ઔર શર્મ ઈમાન કા એક હિસ્સા હય (બુખારી: ૧/૬ મુસ્લિમ: ૧/૪૭) ઔર એક હદીસ મેં ઈર્શાદ હય: “اذا لم تستحي فاصنع ما شئت” (બુખારી: ૨/૮૦૪ કિતાબુલ અદબ) કે જબ હયા ઔર શર્મ ખત્મ હો જાએ તો ફિર આઝાદ હો જાઓગે, અપની મરઝી સે જો ચાહોગે કરોગે. એક ઔરત કી સબસે બડી ખૂબી યહ કે ઉસમેં શર્મ ઔર હયા હો યહ ઉસકા સબસે બડા કમાલ હય.

મેરી બેહનોં! જબ તુમ ઘર સે નિકલો તો હઝરત શુઐબ અલ. કી બેટી કી જો ચાલ અલ્લાહ તઆલા ને બયાન ફરમાઈ હય ઉસ અંદાઝ સે નિકલો તુમહારી નઝરેં નીચી હોં બદન છુપા હુવા હો કુર્આન મજીદ સે મઅલૂમ હોતા હય કે અગર કોઈ ઔરત ઈસ તરહ નિકલતી હય કે ઉસકી ચાલ સે ઝેવરાત કે બજને કી આવાઝ આતી હય ઐસી ચાલ કો શરીઅત મેં પસંદ નહીં ક્રિયા ગયા યહ ચીઝ મદ્દોં કો ઔરતોં કી તરફ માઈલ કરને કા એક ઝરિયા હો સકતી હય બલકે મુમકિન હય કે ઝેવરાત કી આવાઝ મદ્દોં કે લિયે બસા અવકાત ચેહરા દેખને સે ભી ઝિયાદહ બડા ફિત્ના હો સકતા હય. બારી તઆલા કા ઈર્શાદ હય: “وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ” ‘ઔર મુસલમાન ઔરતોં કો ચાહિયે કે વહ અપને પાંવ ઝમીન પર ઈસ તરહ ન મારેં કે ઉન્હોંને જો ઝીનત છુપા રખી હય વહ મઅલૂમ હો જાએ’.

શાદી કે લિયે છોટી બડી કરતે રેહના:

યહાં એક ઝિમ્નન નુક્તા સમઝ લો હઝરત મૂસા અલ. કી શાદી છોટી બહન સે હુઈ યહ તફસીરી રિવાયત હય ઔર બડી લડકી કા ઉસ વક્ત તક નિકાહ હો ગયા હો ઐસા કોઈ તઝકિરહ નહીં મિલતા, મઅલૂમ હુવા કે નેક ઔર મુનાસિબ રિશ્તા જિસ બેટી કે લિયે ભી મિલ જાવે તે કર કે શાદી કરવા દેના ચાહિયે. બા’ઝ લોગોં કા મિઝાજ ઐસા હય કે યું કેહતે હેં અભી બડી કંવારી હય ફિર છોટી કી કેસે શાદી કરાએ? યહ સબ બાતોં મેં નહીં રહના ચાહિયે.

બલકે મુનાસિબ રિશ્તા મિલને પર ચાહે છોટી કો મુકદ્દમ

કર કે શાદી કરવાએં ઔર બડી કે લિયે અલ્લાહ તઆલા પર ભરોસા કરે, દુઆ ભી કરે.

ઔરતેં ઝરૂરત કે વકત ઘર સે કિસ તરહ નિકલે?

મેરી બેહનોં! જબ ઘર સે નિકલો તો નઝરેં નીચી રખ કર ચલો કહીં ઐસા ન હો કે પરાએ મર્દ સે નઝર મિલ જાએ ઔર ચાર આંખેં હો જાએ ઔર યહ નઝર હોંટોં પર હંસી ઔર મુસ્કુરાહટ લા દે ઔર યહ ચીઝ ભી ફિર ગુનાહ કા ઝરિયા બન જાએ. હદીસ મેં આતા હય કે કોઈ ઔરત ઈસ તરહ ઘર સે નિકલે કે લોગ ઉસકી બોડી ઔર જિસ્મ કો દેખેં તો હદીસ મેં ઉસકે બારે મેં ફરમાયા: “لَعَنَ اللَّهُ النَّاظِرَ وَالْمَنْظُورَ” અલ્લાહ કી લઅનત હય દેખનેવાલે પર ઔર જિસકો દેખા જાએ દોનોં કો (મિશકાત: ૨/૨૭૦) યઅની ઉસ ઔરત પર ભી લઅનત ઔર ઉન દેખનેવાલે મર્દોં પર ભી લઅનત.

બેહનોં! કિતની ખતરનાક વઈદ હદીસ મેં હય, આજ બહોત સારી હમારી બેહનેં ઘરોં સે બાહિર નિકલતી હંચ ફિટિંગ (Fitting) ચુસ્ત વાલે ઔર નાકિસ કપડોં મેં જિન્સ ઔર ટી શર્ટ મેં બાલ ઔર ચેહરા ખુલા રખ કર પરફ્યુમ લગા કર અલ્લાહ હી હિફાઝત રખે ઉન ગુનાહોં ઔર લઅનત કે અસ્બાબ સે. મેરી બેહનોં જબ અલ્લાહ કી લઅનત હોતી હય તો દુન્યા ઔર આખિરત બરબાદ હો જાતી હય અલ્લાહ કે વાસ્તે અપની ઝાત પર રહમ કરો ઔર ઐસે કપડોં મેં ઐસે અંદાઝ સે ઘર સે નિકલો જો હઝરત શુઅબ અલ. કી બેટી કા અંદાઝ કુર્આન મેં બયાન હુવા.

હઝરત ફાતિમા રદિ. કી હયા:

હઝરત ફાતિમા રદિ. જો જન્નતી ઔરતોં કી સરદાર હય, કેસા લિબાસ પહેનતી થી? ઇન્શાઅલ્લાહ આગે મુસ્તાફિલ મઝમૂન ઔરતોં કે કપડોં કે મુતઅલ્લિક આવેગા ઇસી તરહ કિસી બયાન મેં હઝરત ફાતિમા રદિ. કે કુરતે કા નકશા બતાઉગા અલ્લાહ તઆલા ને અપને ફઝૂલ સે ઉનકે કુરતે કા દીદાર મુઝે નસીબ ફરમાયા હય, સીધા સાદા ઢીલા મોટા કુરતા ઇસ્તેઅમાલ કરના ઉનકી આદતે શરીફા થી.

મજબૂરી કે વકત પરાએ મર્દ સે બાત કરને કા તરીકા:

વહ લડકી હઝરત મૂસા અલ. કે પાસ આઈ હઝરત મૂસા અલ. દરખ્ત કે સાયે મેં બેઠે હુવે થે ઉસ લડકી ને આ કર પેહલા કામ યહ કિયા કે અપની આસ્તીનેં અપને ચેહરે પર રખ દી ઔર મુંહ છુપા કર આહિસ્તા સે કહા :

“قَالَتْ إِنَّ أَبِي يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ أَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا”

અય પરદેસી મુસાફિર! મેરે અબ્બા જાન! આપકો બુલા રહે હંય આપને હમારે જાનવરોં કો પાની પિલાયા, મેરે અબ્બા આપકો ગિફ્ટ (GIFT) ઇન્આમ યા ઉજરત દેના ચાહતે હંય. (પા.૨૦ સૂ.કસસ આ.૨૫) અલ્લાહ!! અલ્લાહ!! કેસી શર્મવાલી લડકી થી ઉસકી બાત કી સ્ટાઈલ (STYLE) અંદાઝ દેખો કેહને કા અંદાઝ ભી હયા ઔર શર્મવાલા હય, કયા કહા? મેરે અબ્બા બુલાતે હંય, યહ નહીં કહા કે મેરે સાથ ચલો, મેં તુમકો દઅવત દેતી હું મેં તુમકો બુલાતી હું. મેરી બેહનોં! ઉસ લડકી સે સીખો, પરાએ મર્દ કો બુલાને કા તરીકા, આજ યહ જો માહોલ હય કે જિસમેં ગલાઝત ફેલ રહી હય અપને મહરમ

રિશ્તેદાર કો છોડ કર ઔરત પરાએ મર્દ સે બિલાવાસ્તા તઅલ્લુકાત રખતી હય શોહર એક તરફ બાપ ઔર ભાઈ એક તરફ, ઔર દોસ્તી દિલલગી ફ્રેન્ડશીપ બિલા વાસ્તા પરાએ મર્દો સે યહ સબ ગુનાહોં કે અસ્બાબ હંય આપકો અગર કિસી ઝરૂરત કે મોકે પર પરાએ મર્દ સે કોઈ કામ હો તો દરમિયાન મેં આપકે મહરમ મર્દ કો સફીર બનાઓ. યહ બાત બહોત ઝરૂરી હય.

અલગર્જ ઉસ લડકી ને અપને બાપ કા નામ લિયા, યહ નહીં કહા કે મેં તુમસે ડાયરેક્ટ કોન્ટેક્ટ (DIRECT CONTECT) કરતી હું (બિલા વાસ્તા બુલાતી હું)। CALL YOU મેં તુમકો બુલા રહી હું યહ નહીં કહા બલ્કે અપને બાપ કા નામ લિયા કે અબ્બા આપકો બુલાતે હંય અગર આપ કિસી પરાએ મર્દ કો યહ કહો કે મેં તુજે બુલાતી હું તો યહ ફિત્ને સે ખાલી નહીં મેં આપસે એક બાત અર્જ કર દું કે કિસી બડે સે બડે આલિમ યા આમિલ સે મુલાકાત કરની હો વહાં બિલા વાસ્તા બાત કરના ભી ફિત્ને સે ખાલી નહીં, ઉસ્મેં ભી ફિત્ને કે એહતેમાલાત હંય, ઇસ લિયે અગર કિસી આમિલ કે પાસ જાને કી ઝરૂરત પેશ આ જાએ યા કિસી આલિમ કે પાસ કોઈ શરઈ મસ્અલા દરિયાફત કરના હો તો સાથ મેં અપને શોહર ભાઈ બાપ વગૈરહ કો ઝરૂર સાથ રખો.

આમિલ યા પીર સાહબ સે તઅલ્લુક કા એક બેહતરીન તરીકા:

આમિલ યા પીર સાહબ સે પર્દે હી સે બાત ચીત રખો, અપને મહરમ મર્દ કો સાથ મેં રખો અપને મહરમ કો સફીર

(એલચી) બનાઓ તઆરૂફ (પેહચાન) કા તરીકા યહ હય કે ફુલાં કી બીવી યા ફુલાં કી બહન યા ફુલાં કી બેટી. ખત વ કિતાબત મેં ભી યહી તરીકા અપનાઓ. બિલાવાસ્તા ફોન ન કરો નીઝ ઉસ આમિલ સાહબ યા પીર સાહબ કી બીવી બેટી યા બહન વહાં મૌજૂદ હો તો બેહતર હય.

ખૂબસૂરત જવાન કા તન્હાઈ કી જગા આના ઔર હઝરત મરયમ અલ. કા તર્જે અમલ:

મેરી બેહનોં! હઝરત મરયમ અલ. કે વાકિઅહ મેં કુર્આન મેં જો લફ્ઝ હય, કયા અજબ લફ્ઝ હય! હઝરત મરયમ અલ. જહાં તન્હાઈ મેં થી ઔર હઝરત જિબ્રઈલે અમીન અલ. ખૂબસૂરત કામિલ મર્દ કી શકલ મેં આએ તો હઝરત મરયમ અલ. ને કહા:

“قَالَتْ إِنِّي أَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ إِنْ كُنْتَ تَقِيًّا”

હઝરત મરયમ અલ. ચુંકે હઝરત જિબ્રઈલ અલ. કો પેહચાન ન સકી, ઈસ લિયે કહા: એ મર્દ! અગર તુ તકવાવાલા હય પરહેઝગાર હય બુઝુર્ગીવાલા હય તબ ભી મેં અલ્લાહ સે પનાહ માંગતી હું (પા.૧૬ સૂ.મરયમ આ.૧૮) તુ મેરે કરીબ મત આના ઈસ આયત સે સબક મિલતા હય કે સામનેવાલા ચાહે કિતના બડા તકવાવાલા હો જબ ઉસકે પાસ જાઓ કિસી મજબૂરી ઔર ઝરૂરત કે વકત તો મહરમ કે સાથ જાઓ, શરઈ હુદૂદ કે લિહાઝ કે સાથ જાઓ.

આમિલોં સે ભી પર્દા કરો:

મેરી બેહનોં! આપકે ફાયદે કે લિયે બતલા હું એક જગા

મેં એસા કિસ્સા હુવા કે એક બડે આમિલ હય ઓર વહ આલિમ ભી હય કિસીકે ઘર તા'વીઝ વગૈરહ કે લિયે આતે જાતે થે વહાં એક જવાન બેટી કો જિન્નાત યા જાદૂ કા અસર થા અલ્લાહ જાને ઉસ લડકી કો જિન્નાત થા યા જિન કે નામ સે કોઈ મજનૂન થા ઉસ લડકી કા ઈલાજ શુરૂ હુવા ઈલાજ કે ઉનવાન સે બે-તકલ્લુફી બઢને લગી વાલિદૈન ઓર ઘર કે ઝિમ્મેદાર ભી એસે મવાકિઅ પર બડી બે-એહતિયાતી બરતતે હંય એસી બે-એહતિયાતી કે નતીજે મેં આમિલ સાહબ ઓર ઉસ લડકી કે દરમિયાન LOVE મુહબ્બત હો ગઈ ઉસમેં આગે બઢતે હુવે ગુનાહ તકડી નવબત આઈ, ઓર આજ નતીજા યહ હય કે ઉસ આમિલ કી પેહલી બીવી ઓર બચ્ચે ભી હંય ઓર યહ જવાન લડકી ઉસકે ચક્કર મેં ફંસ ગઈ, આખિરકાર ઉસ આમિલ કે સાથ કા તઅલ્લુક નિકાહ મેં તબ્દીલ હો ગયા, એસે મુઆમલાત ઓર ચક્કર દુન્યા મેં હો રહે હંય.

દૂસરા દર્દનાક વાકિઅહ:

મેરે મુશકિક મવલાના મુહંમદ સાહબ પટેલ મદદે ઝિલ્લાહુલ આલી (સાહબઝાદએ મોહતરમ મવલાના અબ્દુલ્લાહ સાહબ કાપોદ્રવી દામત બરકાતુલુમ) ને બતાયા કે એક જવાન ઓરત એક આમિલ કે સાથ તઅલ્લુક મેં આગે બઢ ગઈ ઓર ફિર આમિલ સાહબ સે હામિલા ભી હો ગઈ.

એક તીસરા વાકિઅહ:

હમારે યહાં સુરત કે પડોસ મેં એક દીહાત મેં એક કોલેજ મેં પઢી લિખી લડકી મોહલ્લે કી મસ્જિદ કે ઈમામ

સાહબ કે પાસ અમલિયાત કે લિયે જાને આને લગી, ઉસ્મેં તઅલ્લુક આગે બઢ ગયા ફિર ઇમામ સાહબ ઓર વહ લડકી દોનોં ફરાર હો ગયે તવીલ અરસે તક ફરાર રેહને કે બા'દ પતા ચલા કે દોનોં કહી દૂર શહર મેં જા કર આબાદ હુવે હંચ શાદી કર લી હય મોલ્વી સાહબ કી પેહલી બીવી ઓર કઈ બચ્ચે ઓર બચ્ચીયાં ભી થે ફિર નઈ બીવી કે ચક્કર મેં પુરાની બીવી બચ્ચોં કો ભી વહ ઇમામ સાહબ ભૂલ ગયે. ઇસ લિયે આમિલોં કે પાસ ઇલાજ મુઆલજા મેં મહરમ મર્દ કો વાસ્તા બનાઓ યહ મુનાસિબ હય.

ઔરતોં કે સામને ઝાહિરી અચ્છે ઉનવાન સે ભી બા'ઝ ફિત્ને:

મેરે કરીબી રિશ્તેદારોં મેં એક જવાન લડકી બરતાનિયા સે આઈ થી ઉસકા ઇલાજ તા'વીઝ વગૈરહ કિસી આમિલ સે શુર હુવા, આમિલ થે તો મુઅમ્મર આદમી, ઉસ લડકી કે લિયે હમારે રિશ્તેદારોં મેં હી સે પયગામ શાદી કે આને લગે, ઉસ લડકી ને નાદાની સે દો લડકોં કે ઔર ઉનકી માં કે નામ ઉસ આમિલ સાહબ કો દિયે કે મેરે લિયે જો લડકા શાદી કે લિયે મુનાસિબ હો ઇસ્તિખારહ કરકે બતાઓ, આમિલ સાહબ ને ઇસ્તિખારહ કર કે બતાયા કે યહ દોનોં લડકે ગૈર મુનાસિબ હંચ ઔર તુમ્હારી શાદી કે લિયે ઇસ્તિખારહ મેં મેરે બેટે કા નામ આ રહા હય, ઉસ લડકી કો બહોત હયરત હુઈ ઉસને મુઝે બતાયા મેં ને ઉસસે કહા કે તુને હી તો બડી ગલ્તી કી હય કે ઉસ આમિલ સાહબ કો ઇસ્તિખારહ કા કામ સોંપ દિયા, ખુદ ઇસ્તિખારહ કર, ઇસ લિયે દીની બેહનોં! શાદી વગૈરહ કે

ઇસ્તિખારે ખુદ હી કરો, ખૈર ફિર ઉસકી શાદી કિસી ઔર જગા હુઈ આપ દેખિયે કિત્ને ઉન્વાન સે ભી આ સકતે હંચ ઇસ લિયે કુર્આન કા યહ લફઝ આપકે લિયે બડી નસીહત હય શૈતાન કા તો ચેલેન્જ હય કે બડે સે બડા તકવેવાલા મર્દ ઔર ઔરત અગર તન્હાઈ મેં જમા' હો જાએ તો મેં ઉસકે તકવા કો ફાડ કર ખત્મ કર દુંગા ઔર ગુનાહ મેં મુખ્તલા કર દુંગા, હાં ખુદા કે મુખલિસ ઔર ચુને હુવે બંદે હૈ જો ઉસકે શર સે બચ સકતે હંચ.

હઝરત મૂસા અલ. કી પાકીઝગી:

વાકિઅહ યહ ચલ રહા થા કે લડકી ને હઝરત મૂસા અલ. કો કહા: મેરે અબ્બા આપકો બુલા રહે હંચ, હઝરત મૂસા અલ. ને પાની પિલાને કી ખિદમત અલ્લાહ કે વાસ્તે કી થી બદલા ઔર મઝદૂરી લેના નહી ચાહતે થે લેકિન મુસાફિર થે પરેશાન થે ઇસ લિયે ઉસ લડકી કે સાથ ચલે ગયે કે કોઈ પેહચાનવાલા રફીક મિલ જાએગા ભૂકા હું નઈ જગા હય કામ બન જાવેગા ઉસ ગર્ઝ સે ચલ પડે હઝરત મૂસા અલ. ને ચલતે વક્ત ઉસ લડકી સે ફરમાયા, કહા: કે મેરે પીછે ચલ ઔર મેં આગે ચલતા હું ઉસમેં એહતિયાત દેખો ઇસ લિયે કે લડકી આગે હોગી તો ઉસકી બોડી (BODY) જિસ્મ પર નઝર પડેગી, અલ્લાહુ અકબર! અલ્લાહ કે નબી અલ. મેં કેસી પાક દામની હોતી હય તેઝ હવા ચલને લગે ઔર ઉસકી વજહ સે પિંડલી ખુલ જાવે ઉસ પર નઝર પડ જાવે ઇસ લિયે તુ પીછે ચલ, તાકે ઇસ તરહ કા કોઈ એહતેમાલ તક ન રહે. ઔર આજ તો હમારી બેહનૈં ઔર ભાઈ એસે કપડે પહેનતે હંચ કે બિલક્સદ

ઉસમેં પિંડલી કી નુમાઈશ હો. અલ-અમાન વલ-હફીઝ.

અજનબી મેહમાન મોહસિન કો ખુદ બુલવાના
શરાફત કી અલામત:

હઝરત મૂસા અલ. ઉસ લડકી કે બુલાને આને પર તશરીફ લે ગયે ઉસમેં એક નુકતા યહ ભી સમજ મેં આતા હય કે લડકી કે વાલિદ શરીફ ઇન્સાન મા'લૂમ હોતે હંય જિન્હોને ખુદ બુલાને ભેજા, ઇસ લિયે અજનબી જગા મેં ઉનસે મુફીદ મશવરહ મિલને કી ભી તવક્કુઅ થી નીઝ દા'વત કો રદ કરના ભી મુનાસિબ નહી થા ઇસ લિયે હઝરત મૂસા અલ. તશરીફ લે ગએ.

હઝરત મૂસા અલ. કી હઝરત શુઐબ અલ. સે
મુલાકાત:

ગર્ઝ હઝરત શુઐબ અલ. કી લડકી પીછે ચલતી હય ઔર હઝરત મૂસા અલ. ઉસકે આગે આગે ચલ કર ઉસકે ઘર પહોંચતે હંય હઝરત મૂસા અલ. ને ઉસ લડકી કે અબ્બા સે મુલાકાત કી ઉસકે બા'દ પતા ચલા કે મદયન શહર કે જિસ બુઝુર્ગ કે ઘર હઝરત મૂસા અલ. પહોંચે બહોત સે મુફરિસરીન કે કોલ કે મુતાબિક વહ અલ્લાહ કે નબી હઝરત શુઐબ અલ. થે. હઝરત શુઐબ અલ. ને ઉનકો પૂછા તુમ કોન હો? કહાં સે આએ હો? કિસ ગર્ઝ સે આના હુવા? અલ્લાહ તઆલા ઇસ વાકિઅહ કો નકલ ફરમાતે હંય, ઇશાદે રબ્બાની હય:

“فَلَمَّا جَاءَهُ وَقَصَّ عَلَيْهِ الْقَصَصَ قَالَ لَا تَخَفْ نَجَوْتُ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ”

હઝરત મૂસા અલ. ને અપની પૂરી બાત બયાન કી, તો

હઝરત શુઐબ અલ. ને તસલ્વી દી ઔર ફરમાયા કે અય મૂસા અલ.! મત ગભરાઓ યહ હમારા મદયન શહર મિસ્ર સે અલગ હય યહ ફિરઔન કી હુકૂમત સે દૂર હય યહાં ઝાલિમ ફિરઔન ઔર ઉસકી કોમ કી હુકૂમત નહીં હય અલ્લાહ ને તુમકો સલામતી કે સાથ યહાં પહોંચા દિયા યહાં તુમકો કોઈ પકડ નહીં સકતા હય.

અલ્લાહ તઆલા સે હઝરત મૂસા અલ. કા જો સવાલ થા કેસે પૂરા હુવા?

હઝરત મૂસા અલ. ને મદયન પહોંચ કર બારી તઆલા સે ખૈર કા સવાલ કિયા થા બારી તઆલા ને કેસે દુઆ કબૂલ ફરમાઈ કે ખૈર સામને સે તલાશ કરતી હુઈ આ રહી હય યહ હય અલ્લાહ તઆલા સે માંગને કા ફાયદા. ઉસ ખુદા સે માંગો જો હર ચીઝ પર કાદિર હય દૂસરોં સે સવાલ કી ઝિલ્લતી સે બચ જાઓગે ઔર વહ ખુદા ઈઝઝત સે નવાઝેગા.

હઝરત મૂસા અલ. ઔર હઝરત શુઐબ અલ. દોનોં કા કમાલે ઈખ્લાસ:

જબ હઝરત મૂસા અલ. હઝરત શુઐબ અલ. કે યહાં પહોંચે તો હઝરત શુઐબ અલ. ને ખાના પેશ કિયા ભૂક હોને કે બાવજૂદ હઝરત મૂસા અલ. ને અવ્વલન ખાના તનાવુલ નહીં ફરમાયા, કયુંકે આપકો અંદેશા થા ઉસ પાની પિલાને કા યહ મુઆવઝા ન હો જાવે, ફિર હઝરત મૂસા અલ. ને સરાહતન ઈર્શાદ ફરમાયા કે હમ ઐસે લોગ હંય કે 'જો કામ આખિરત કે ખાતિર કરતે હંય ઉસકે મુઆવઝે મેં કોઈ પૂરી ઝમીન સોને સે

ભર કર દેવે તો ભી ઉસકો કબૂલ નહી કરતે' તબ હઝરત શુઐબ અલ. ને કસમ ખા કર ઇર્શાદ ફરમાયા એસા નહી બલકે હમારે ખાનદાન મેં બડોં સે યહ આદત ચલી આઈ હય કે હમ મેહમાન કી મેહમાન નવાઝી કરતે હંચ તબ હઝરત મૂસા અલ. ને ખાના તનાવુલ ફરમાયા, ફિર હઝરત શુઐબ અલ. ઓર હઝરત મૂસા અલ. કે માબયન (દરમિયાન) ઉસ બાત-ચીત કે બા'દ ખાના પીના હુવા હોગા.

ઈબ્તિદાઈ ગુફતગુ ઓર ખાને કે બા'દ કયામ કા મસ્અલા મુસ્તકિલ હલ:

ફિર હઝરત શુઐબ અલ. કે ઘર ખિદમત ઓર કામ કે લિયે મર્દ કી ઝરૂરત થી ઓર ઉનકી લડકિયાં અબ જવાન હો ગઈ થી ઇસ લિયે મુનાસિબ નહી થા કે બકરિયાં ચરાને ઘર સે બાહિર જાએ લિહાઝા હઝરત શુઐબ અલ. કી એક બેટી ને અપને વાલિદે મોહતરમ સે અર્ઝ કિયા:

“قَالَتْ اِحْدَهُمَا يَا بَتِ اسْتَاَجِرُهُ اِنَّ خَيْرَ مَنْ اسْتَاَجَرْتُ الْقَوِيُّ الْاَمِينُ”

અબ્બા! હમારે ઘર મેં કામ કી ઝરૂરત હોતી રેહતી હય આપ ઉસ અજનબી આદમી કો અપને ઘર કામ કે લિયે રખ લો, કયુંકે એક નોકર મેં જો ખૂબિયાં હોની ચાહિયે વહ ઉસમેં મવજૂદ હય.

નોકર કે અંદર કોનસી કોનસી ખૂબિયાં હોની ચાહિયે:

નોકર કી ખૂબી યહ કે વહ તાકતવાલા હો યા'ની જો કામ સોંપા જાએ ઉસકો કરને કે લિયે ઝહની ઓર જિસ્માની

दोनों तरह की कुप्पत हो, उस लडकी ने कहा मैं ने और मेरी बहन दोनों ने उसकी ताकत देखी है के इस आदमी न उठा सकें छतना भारी पत्थर उसने अकेले ने उठा लिया था और पानी की डोल भी बराबर भीय रहे थे साथ ही कुंवे से भजमा भी हटाया. नोकर की दूसरी भूषी यह हो के वह 'अमीन' या'नी अमानतदार हो, पाकदामन भी हो, यह नवजवान अमानतदार और पाकदामन भी है. लडकी ने कहा: के मैं ने उसकी दियानतदारी देखी है के जब मैं उनको बुलाने गई थी उस वक्त नीची नजर से मुझसे बात की और चलते वक्त मुझे पीछे कर दिया और वह आगे चलते थे गोया दोनों सिक्त कामिल तौर पर उसमें भवजूद हंय इस लिये उसको काम पर रख लो.

नोकर से पर्दा ऊड़ी है:

मेरी बहनों! शरीअत की नजर में मुनासिब यह है के जिस घर में औरत ही हो वहां काम करनेवाली भिदमत करनेवाली भी औरत ही हो, और बाहिर के दूसरे कामों के लिये मर्द काम करनेवाला हो और काम करनेवाला मर्द घर की औरतों के पास न आवे इस तरह काम करनेवाली औरत घर के मर्दों के पास न आये. बहोत सी मरतबा उन काम करनेवाले मर्दों से जैसे डालात पेश आते हंय के वह घर की औरतों से हराम काम में मुज्तवा हो जाते हंय शेठ की लडकी या बीवी से जवान मुलाजिम के नाजायज तअल्लुकत और इरार होना सुनने में आता रेहता है और कामवालों से बा'ज जगहों पर सुनने में आया है के घर के मर्द काम

કરનેવાલી ખાદિમા કે સાથ હરામ કામ મેં મુબતલા હો જાતે હંય બા'ઝ લોગ તો ઉન ખાદિમા કો બાંદી કે દરે મેં સમજતે હંય યહ સબ ગલત હય ઇસ લિયે શરીઅત કી ઇસ બોર્ડર (BORDER) કો આપ ધ્યાન મેં રખે કે જિસ તરહ અજનબી સે પર્દા ઝરૂરી હય ઇસી તરહ કામ કરનેવાલોં સે ભી પર્દા ઝરૂરી હય ઓર ખાદિમા સે ઘર કે મર્દ અજનબિયહ કી તરહ દૂર રહે.

ત્રીન આદમી ઇન્સાન કો સહીહ પેહચાનનેવાલે:

હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન મસ્ઉદ રદિ. ને ફરમાયા હય કે 'દુનિયા મેં ત્રીન આદમી બડે અકલમંદ ઓર દૂસરે ઇન્સાન કો સહીહ પેહચાનનેવાલે સાબિત હુવે.

(૧) અઝીઝે મિસ્ર જિસને કમ ઉમ્ર ખરીદે હુવે ગુલામ યા'ની હઝરત યુસુફ અલ. કે કમાલાત કો અપને કિયાફા સે મઅલૂમ કર કે બીવી કો યહ હિદાયત દી:

وَقَالَ الْيُذَيُّ اشْتَرِي مِنِّي مَصْرًا مَرَاتِهِ أَكْرَمِي مَثْوِيَهُ عَسَىٰ أَن يَنْفَعَنَا وَنَتَّخِذَهُ وَلَدًا

તર્જુમા: ઓર મિસ્ર કે જિસ આદમી ને હઝરત યુસુફ અલ. કો ખરીદા ઉસને બીવી સે કહા કે: 'ઉસકો ઇઝઝત સે રખના મુઝે એસા લગતા હય કે યહ હમેં ફાયદા પહોંચાએગા યા ફિર હમ ઉસકો બેટા બના લેંગે'. (પા.૧૨ સૂ.યુસુફ આ.૨૧)

(૨) હઝરત શુઐબ અલ. કી વહ સાહબઝાદી જિસને હઝરત મૂસા અલ. કે બારે મેં અપને વાલિદ સે કહા:

يَا بَتِ اسْتَأْجِرْهُ إِنَّ خَيْرَ مَنِ اسْتَأْجَرْتَ الْقَوِيُّ الْأَمِينُ

યા'ની અબ્બા જાન ઉનકો મુલાઝિમ રખ લીજીયે ઇસ લિયે કે બેહતરીન મુલાઝિમ વહ શખ્સ હય જો કવી ભી હો

ઔર અમાનતદાર ભી હો.

(૩) હઝરત સિદીકે અકબર રહિ. હંય જિન્હોને અપને બા'દ ફાફકે આ'ઝમ રહિ. કો ખિલાફત કે લિયે મુન્તાખબ ફરમાયા. (ઇબ્ને કસીર)

હઝરત શુઐબ અલ. કી અજીબ ફિરાસત:

અલગર્જ હઝરત શુઐબ અલ. કી બેટી ને જાન લિયા કે હઝરત મૂસા અલ. મા'મૂલી આદમી નહીં હય બલકે વહ અલ્લાહ કે વલી હય ઇસ લિયે ઉસ બેટી ને અપને ઘર મેં ઉનકો ખિદમત કે લિયે રખને કી દરખાસ્ત કી, જબ બેટી કી વહ દરખાસ્ત હઝરત શુઐબ અલ. ને સુની તો ઉન્હોને ભી બડી ફિરાસત કા સુબૂત દિયા કે ખિદમત કે લિયે રખને કે બજાએ ખાનદાન કા એક ફર્દ બના લિયા જાએ ફેમિલી મેમ્બર (FAMILY MEMBER) બના લિયા જાએ તો કહા:

”قَالَ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ أُنْكَحَكَ إِحْدَى ابْنَتَيَّ هَاتَيْنِ عَلَى أَنْ تَأْجُرَنِي ثَمْنِي حَجَّجٌ، فَإِنْ أَتَمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَ، وَمَا أُرِيدُ أَنْ أَمْلِكَ عَلَيْكَ، سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ”

ખુલાસા વહ હય કે લડકી કે વાલિદ યા'ની હઝરત શુઐબ અલ. ઔર ઝિયાદહ હોશિયાર નિકલે, કહા: કે ઇસકો કામ પર રખને કે બજાએ ફેમિલી મેમ્બર (FAMILY MEMBER) બના દેતે હંય. અલ્લાહુ અકબર!

દીનદારી દેખ કર શાદી કરની ચાહિયે:

ઉસ નવજવાન કો હઝરત શુઐબ અલ. ને કહા: કે અય મુસાફિર! મેં તેરે સાથ અપની બેટી કા નિકાહ કરના ચાહતા હું હાલાંકે હઝરત શુઐબ અલ. જાનતે થે કે ઉસકે પાસ હમારે

શહેર મેં ઘર નહીં હય ઈન્કમ (INCOME) આમદની નહીં હય, ન જોબ (JOB) મુલાકાત હય ન શોપ (SHOP) દુકાન હય ન બેન્ક બેલેન્સ (BANK BALANCE) હય ન પૈસે હંચ ન કાર હય ન કારોબાર હય ઉસકે પાસ કોઈ ચીજ નહીં હય. યહ તો પરદેસી મુસાફિર હય લેકિન હઝરત શુઐબ અલ. ને સમજ લિયા કે યહ મુસાફિર નેક હય અલ્લાહવાલા ઔર મુત્તકી હય દીનદાર હય મેરી બેટી કે લિયે નેક શોહર સે બઢ કર ઔર કયા ચાહિયે? અગરચે ચહ ગરીબ હય લેકિન દીનદારી તો હય ઈસ લિયે હઝરત શુઐબ અલ. ને સીધી શાદી કી ઓફર (OFFER) દરખાસ્ત કર દી.

જિસકે દિલ મેં અલ્લાહ કા ખોફ હોગા વહ બીવી કે હુકૂક અદા કરેગા:

મેરી બેહનોં! મેં આપકો ખાસ ખાત બતલાતા હું અપની કંવારી બેહનોં સે ફસ્ટ પ્રાયોરિટી (FIRST PRIORITY) યા'ની શોહર કા ઈન્તિખાબ કરતે વકત પેહલી ચીજ લડકે મેં દીનદારી દેખ લો, કે યહ નેક ઔર નમાઝી ઔર અલ્લાહવાલા હય યા નહીં, અગર વહ નેક હય તો ઈન્શાઅલ્લાહ તુમ્હારી ઝિંદગી ચેન સુકૂન મેં ગુઝરેગી, જિસકે દિલ મેં અલ્લાહ કા ખોફ હોગા વહ કભી આપકો પરેશાન નહીં કરેગા, બાકી માલ દૌલત સબ કુછ હય લેકિન દીનદારી નહીં હય તો યાદ રખો કે વહ આપકો કબ તક રાહત ઔર ચેન સુકૂન દેગા ઔર કબ દૂસરી રાહ પર ચલા જાવે ઉસકી કોઈ ઝમાનત નહીં હય ઔર કબ કિસી ઔર કે ચક્કર મેં ફસ જાએ ઉસકી કોઈ ગેરેન્ટી નહીં હય ઈસ લિયે દીની બેહનોં! જબ ભી આપ અપની બેટી કે લિયે શોહર

તલાશ કરો તો પેહલે ઉસમેં દીનદારી દેખો, હઝરત મૂસા અલ. દીનદાર થે હઝરત શુઅબ અલ. ને ઉનકી દીનદારી દેખ કર સામને સે શાદી કી ઓફર (OFFER) કી. અલ્લાહ! અલ્લાહ!

શાદી કા પયગામ કોન દેવે?

કુર્આન કે એક લફ્ઝ પર ગૌર કરો, "إِنِّي أُرِيدُ أَنْ نَبْرِئَكَ" લડકી કે બાપ ને કહા: અય મૂસા! મેં અપની લડકી કા તુમસે નિકાહ કરના ચાહતા હું ઉસમેં દો મસ્અલે સમજાને કે હંય એક યહ કે લડકી કા બાપ ખુદ શાદી કા પયગામ દે સકતા હય આપકે ઘર મેં અગર કોઈ જવાન લડકી હય ઔર આપને કોઈ દીનદાર લડકા દેખ લિયા હય તો આપ અપને શોહર સે કહો કે ફુલાં લડકા નેક હય હમારી લડકી કે લિયે પયગામ દો કે હમ આપકે લડકે સે હમારી લડકી કા નિકાહ કરના ચાહતે હંય ઇસમેં કોઈ શર્મ કી બાત નહીં હય યહ સહાબએ કિરામ કે અમલ સે બી સાબિત હય હઝરત ઉમર રદિ. કી બેટી હઝરત હફસા રદિ. બેવા હો ગઈ, તો હઝરત ઉમર રદિ. ને ખુદ ચલ કર હઝરત ઉસ્માન રદિ. સે કહા: કે મેરી બેટી હફસા કે સાથ સાપ શાદી કર લો ઉન્હોંને ચંદ રોઝ બા'દ મઅઝિરત કર દી, ફિર હઝરત અબૂબક રદિ. સે ખુદ હઝરત ઉમર રદિ. ને દરખાસ્ત કી કે મેરે બેટી હફસા સે નિકાહ કર લો ઉસ પર હઝરત અબૂબક રદિ. ખામોશ રહે ઉનકો પતા ચલ ગયા થા કે ખુદ નબીએ કરીમ સલ. હઝરત હફસા સે નિકાહ કા ઇરાદા રખતે હંય ફિર વાકિઅતન હઝરત નબીએ કરીમ સલ. સે હઝરત હફસા કા નિકાહ હુવા. મેરી બેહનોં! હઝરત ઉમર રદિ. ને સામને સે ઓફર (OFFER) કી. યહ તર્જ અમલ સબક હય

ઇસ લિયે અગર કોઈ નેક ઔર દીનદાર લડકા હય તો ફિર ઇસ ઇન્તિઝાર મેં ન રહો કે વહ આ કર હમસે ઓફર (OFFER) કરે હમ ખુદ ભી ઓફર (OFFER) પયગામ ભેજ સકતે હંય ઔર યહ બાત કોઈ ખિલાફે શરીઅત નહીં હય.

રિશ્તા તે (નક્કી) કરને મેં મુશફિક વાલિદૈન કો હી આગે રખો:

દૂસરા બહોત અહમ નુક્તા પોઈન્ટ (POINT) જો મેં અપની જવાન બેહનોં કો સમજાના ચાહતા હું કુર્આન કે ઇસ લફ્ઝ પર ગૌર કરો: "إِنِّي أُرِيدُ أَنْ أَكْفِكَ" હઝરત શુઅબ અલ. ને હઝરત મૂસા અલ. સે ફરમાયા કે મેં અપની બેટી કા નિકાહ તુમસે કરના ચાહતા હું ઇસસે હમકો યહ સીખને મિલા કે લડકિયાં ખુદ આગે ચલ કર એન્ગેજમેન્ટ (ENGAGEMENT) રિશ્તા તે કરને કા કામ ખુદ ન કરે, બલકે યહ કામ ઉનકે માં-બાપ કરેંગે. યહ કુર્આને કરીમ કે અંદાઝે બયાન સે હમકો સીખને મિલા નીઝ શરીઅત કા મિઝાજ ઔર ચાહત ભી યહી હય લડકે ઔર લડકિયાં ખુદ ચોઈસ ન કરે, આપ બુરા ન માનેં મુઝે ખુલ કર કેહને દો, કે આજ હમારી બેહનોં મેં યહ આદત પડ રહી હય કે વહ ખુદ અપના લાઈફ પાર્ટનર (LIFE PARTNER) રફીક યા રફીકા-એ-હયાત તલાશ કરતી હંય, ફિર વહ અપને માં બાપ કો મજબૂર કરતી હંય કે મેં ઉસકે સાથ હી શાદી કરુંગી વરના યહ કરુંગી વહ કરુંગી. મેરી બેહનોં! યહ આદત બહોત હી ખતરનાક ઔર શરીઅત કે મિઝાજ કે બિલ્કુલ ખિલાફ હય ઉસમેં કિતને ગુનાહ હોતે હંય એક લડકી કિસી દૂસરે લડકે કો શહવત સે દેખતી હય તો આંખ કે ગુનાહ

મેં મુખતલા હુઈ ફિર વહ લડકી ઉસ લડકે કે કોન્ટેક્ટ (CONTACT) રખત મેં રહેગી, ફોન ઓર મેસેજ સે યા ઇન્ટરનેટ પર ચેટિંગ કે ઝરિયે સે તઅલ્લુકાત બઢેંગે લવ લેટર (LOVE LETTER) મુહબ્બતનામે કા સિલસિલા શુરૂ હોગા વહ એક મુસ્તકિલ ગુનાહ. તો વહ હાથ ઓર કાન કા ગુનાહ હુવા, ફિર આપકી રાતે ઓર દિન ઉસકે પીછે કુર્બાન હોંગે. અલ્લાહ! અલ્લાહ! દુઆ હય કે અલ્લાહ તઆલા હમારે જવાનોં કી ઇસસે હિક્કાત કરમાવે.

ખુદ ઇન્તિખાબ કરના મુસ્તકબિલ મેં બડે નુકસાન કા ઝરિયા બન સકતા હય / મુઆશકેવાલી શાદી મેં ખૈર વ બરકત નહીં હય:

મેરી બેહનોં! ઇસ તરહ ઇન્તિખાબ કા કામ આપ ખુદ કિસી લડકે કે સાથ કરો વહ કઈ ગુનાહોં કો મજમૂઆ હય (ઓર કલ રાત હમને મસ્જિદ મેં જવાનોં કો ભી કહા હય) મેરી બેહનોં! આપ ભી સુન લો કે ઇસ તરહ નાજાઈઝ તરીકા ઇખ્તિયાર કર કે જો શાદી હોગી તો ઉસ શાદી મેં કોઈ ખૈર વ બરકત ન હોગી. જૈસે કે કોઈ બિલ્ડીંગ (BUILDING) ઇમારત બનાએ ઓર ઉસકા ફાઉન્ડેશન (FOUNDATION) બુન્યાદ કચ્ચા હો મિટ્ટી સે બના હો ફિર ઉપર ઇમારત ચાહે કેસી હી પુખ્તા તા'મીર કર દેવે તો વહ બિલ્ડીંગ ગિર જાતી હય તો તુમ્હારી મેરેજ લાઈફ (MARRIAGE LIFE) શાદીવાલી ઝિંદગી ઉસકા ફાઉન્ડેશન હરામ તઅલ્લુક સે હુવા હય હરામ લવ (LOVE) મુહબ્બત પર હુઈ હય તો ઉસ શાદી મેં કભી ખૈર વ બરકત નહીં આ સકતી.

“જો લડકા અપને માં-બાપ કો નારાઝ કર કે આજ તુમકો અપના દિલ દે સકતા હયવહ કલ તુમકો નારાઝ કર કે કિસી ઔર કો ભી દિલ દે સકતા હય”

“જિસ માં ને નવ મહીને પેટ મેં ઉઠાયા જિસ માં ને દો સાલ અપની છાતી સે દૂધ પિલાયા જિસ માં ને તુમકો બચપન મેં બડી મુહબ્બત સે પાલા આજ જબકે તુ જવાન હો ગઈ અપની માં કો ઓવરટેક (OVERTAKE) કર રહી હય ઉસકો નારાઝ કર રહી હય”

યાદ રખો! બેહનોં અગર અપની માં કા દિલ દુખા કર આપ શાદી કરોગી તો ઉસમેં કોઈ ખૈર વ બરકત નહી હોગી યહી હાલ હય ઉસ લડકે કા ભી કે જો લડકા અપની માં કો ભૂલ જાએ માં કો નારાઝ કર કે ગલત તઅલ્લુક કર કે તુમસે શાદી કર લે વહ લડકા તુમકો ભી ભૂલ સકતા હય ચુંકે આમ તૌર પર ઐસે રિશતોં મેં લડકે લડકી દોનોં કે વાલિદૈન નારાઝ હોતે હંય ઐસે બહોત સારે કિસ્સે હમારે પાસ મવજૂદ હંય ઈસ કિસ્મ કી ઈઝદિવાજી ઝિંદગિયાં આજ તલ્ખીયોં કા શિકાર હંય ઈસ લિયે ઐસી ગલ્તી કભી મત કરના. યહ એક સીધા રાસ્તા હય કે અપને માં બાપ સે ચોઈસ (CHOISE) ઇન્તિખાબ કરા કર ફિર શાદી કરો યા જાઈઝ તરીકે સે કિસી લડકે કે મુતઅલ્લિક આપકો મઅલૂમાત હુઈ હય કે યહ લડકા મુનાસિબ હય તો માં-બાપ કો અર્ઝ કર દો ફુલાં લડકા ઠીક મા'લૂમ હોતા હય ઉસસે રિશ્તે કી બાત આગે બઢાઓ. ફિર માં-બાપ પયગામ દેવે રિશ્તા તે કરે ઉસી મેં ખૈર વ બરકત હય અગર કિસી બહન કા ઐસા મુઆમલા હો ગયા હય યા'ની લવમેરેજ (LOVE MARRIAGE)

મુઆશકેવાલી શાદી યા કિસી લડકે સે નાજાઈઝ તઅલ્લુક હો ગયા તો એસી બેહનોં સે મેરી દરખાસ્ત હય રો રો કર અલ્લાહ સે તૌબા કરો. બાર બાર સલાતુત્તવબહ પઢો. રો રો કર આંસૂ બહા બહા કર અલ્લાહ સે અપને પીછલે ગુનાહ મુઆફ કરવાઓ. જૈસા કે હદીસ શરીફ મેં હય:

التائب من الذنب کمن لا ذنب له

કે કોઈ આદમી તવબહ કરે તો ગોયા ઉસકે તમામ ગુનાહ મિટ ગયે. (ઇબ્ને માજા: ૩૧૩ બાબુ ઝિકીત્તવબહ) ઇન્શાઅલ્લાહ અલ્લાહ તઆલા મુઆફ કર દેગા.

નીઝ આપકા તજુર્બા ભી કમ હય આપ સિર્ફ હુસ્ને સૂરત હુસ્ને સૌત (આવાઝ) હુસ્ને અદાએ દેખ કર ઇન્તિખાબ કરોગે વાલિદૈન ઇન જઝબાતી ઓર આરઝી ચીઝોં સે આગે કી ચીઝોં દેખ કર ઇન્તિખાબ કરેંગે ઇસ લિયે મુનાસિબ યહી હય કે ઉનકે તજુર્બે સે આપ ફાયદા ઉઠાએ.

ઇન્ટરનેટ ઓર મોબાઇલ કી નહૂસત:

મેરી બેહનોં! અભી હમારે દારૂલ ઇફતા મેં ઇન્ટરનેટ કે ઝરિયે નાજાઈઝ તઅલ્લુકાત કા એક કિસ્સા આયા થા, મેરે ઉસ્તાદે મોહતરમ હઝરત મુફતી અબ્બાસ સાહબ બિસ્મિલ્લાહ દામત બરકાતુહુમ ને હમકો યહ કિસ્સા સુનાયા થા કે એક લડકી ને ઇન્ટરનેટ કે ઝરિયે કિસી લડકે કો અપના બોય-ફ્રેન્ડ (BOY FRIEND) દોસ્ત બના લિયા, કહાં કા લડકા? કહાં કી લડકી? યહ ઇન્ટરનેટ ઓર મોબાઇલ કા વબાલ. ઉન દોનોં કે તઅલ્લુકાત આગે બઢ ગયે ઓર શાદી હો ગઈ, જિસ વકત વહ લડકી શાદી કર કે ઉસ લડકે કે ઘર ખુશિયોં ઓર અરમાનોં કે

સાથ શબે-ઝુફાફ કે મીઠે ખ્વાબોં કે સાથ ગઈ તો પતા ચલા કે વહ લડકા તો પેહલે સે શાદી શુદા હય ઉસ લડકી કો ઉસકે શાદી શુદા હોને કા ઇલ્મ ભી નહીં થા ઓર ઉસકે બચ્ચે ભી હંય ઓર વહ લડકી (નઈ બીવી) કો તો ઉસને સેકન્ડ (દૂસરે) નંબર પર રખા થા. ઈસ બાત કે સુનતે હી વહ બહન ઉદાસ ઓર ગમઝદા રેહને લગી ઉસકી ખુશિયાં સારી ઉજડ ગઈ, (અગરચે શરઈ તરીકે સે દૂસરી બીવી કરના ગુનાહ નહીં હય) મેરી બેહનોં! ઐસે હાલાત સામને આ રહે હંય ઈસ લિયે શરીઅત ને જો તરીકા બતાયા હય કે માં-બાપ કો બીચ મેં રખ કર વહ કામ કરો, ઉસમેં બહોત ખેર વ બરકત ઓર સલામતી હય.

ત્રીન કામ મેં તાખીર નહીં કરની ચાહિયે:

માં-બાપ કો ભી શરીઅત ને વહ નસીહત કર દી કે જબ તુમ્હારી બેટી કે લિયે નેક સાલેહ લડકા મિલે ફોરન અપની બેટી કી શાદી કરા દો ઉસમેં તાખીર મત કરો લડકી કો ઐસે હી બિઠા રખોગે તો વહ ભી ફિત્ને કા ઝરિયા હય.

ત્રીન કામોં મેં દેર મત કરના.

(૧) અઝાન હો જાએ તો નમાઝ જલ્દી પઢો.

(૨) કિસીકી વફાત હો જાએ તો ગુસ્લ કફન દફન મેં જલ્દી કરો.

(૩) જબ બેટા બેટી જવાન હો જાએ તો શાદી કરાને મેં હરગિઝ તાખીર મત કરના, વરના ખતરનાક ફિત્નોં કા ડર હય.

વહ બાતેં હદીસ શરીફ કી હંય.

હઝરત મૂસા અલ. કી શાદી:

હઝરત શુઅબ અલ. કી લડકી કી બાત-ચીત ચલ રહી

થી, હઝરત શુઐબ અલ. ને દેખા યહ અજનબી જિસકો હમ અપની બેટી કે લિયે શાદી કા પયગામ દે રહે હંય, વહ તો પરદેસી આદમી હય જૈબ મેં પૈસે નહીં ખાને પીને કી તકલીફ હય વહ કયા મહર દેવે? કુર્આન મેં અલ્લાહ તઆલા ને ફરમાયા કે ઉસ લડકી કે અબ્બા ને મહર યહ રખી :

“عَلَىٰ أَنْ تَأْجُرَنِي ثَمْنِي حَجَّجٌ، فَإِنْ أَتَمَمْتُ عَشْرَ أَفْصَحَ عِنْدَكَ”

અય મૂસા! હમારે ઘર રહો ઓર હમારી બકરિયાં ચરાઓ, ઘર કા કામ-કાજ કરો ઓર ઇન કામોં કા જો મુઆવજા હોગા હમકો આપકો દેંગે. ખુલાસા યહ કે હઝરત શુઐબ અલ. કી તરફ સે ગુફતગુ કે દરમિયાન દો બાત સામને આઈ.

(૧) હઝરત મૂસા અલ. બકરિયાં ચરાઓ ઓર ઉસકી ઉજરત તે (નક્કી) હો જાએ.

(૨) દો મેં સે એક બેટી મુતઅય્યન કર કે હઝરત મૂસા અલ. ઉસસે શાદી કર લેવે ઓર ઉસકી મહર ભી મુતઅય્યન હો જાવે.

અલ્લાહુ અકબર! અલ્લાહ કે નબી હઝરત મૂસા અલ. કી કેસી ગુરબત કે શાદી કે લિયે મહર કી રકમ ભી નહીં હય, મહર મેં બકરિયાં ચરાઓ, ઘરેલુ ખિદમત કરો ઓર યહ એક દો સાલ નહીં પૂરે આઠ સાલ તક. ઓર હઝરત શુઐબ અલ. ને કેહ દિયા કે અગર દસ બરસ ખિદમત કરોગે તો બહોત હી અચ્છા હોગા દસ સાલ તક હઝરત મૂસા અલ. ને ખિદમત કી ઓર ઇસ તરહ ખિદમત કર કે મહર અદા કિયા. જિસ લડકી સે નિકાહ હુવા ઉસકા નામ સફૂરા થા.

અંબિયા હકદારોં કો ઝિયાદહ દેતે હંય:

આઠ ઓર દસ સાલ યહ દો મુદત કે મુતઅલિલક

હઝરત મૂસા અલ. કો ઈજ્તિયાર દિયા ગયા થા લેકિન અલ્લાહ તઆલા કે નેક બંદો કા યહ હુસ્ને બરતાવ હોતા હય ઓર યહાં ઉસકા ઝુહૂર હુવા ઈસ લિયે હઝરત મૂસા અલ. ને અકસરે મુદત યા'ની દસ સાલવાલી મુદત કબૂલ ફરમા કર ઈતની તવીલ ખિદમત કી. અલ્લાહ કે નબિયોં કી યહ શાન હોતી હય કે વહ લોગોં કો હક સે ઝિયાદહ દેતે હંય ખુદ હઝરત નબીએ કરીમ સલ. કા ભી યહ મુબારક તરીકા થા હકદારોં કો ઝિયાદહ દેતે થે.

અલ્લાહ કો મુઆમલાત કે મોકે પર યાદ રખો:

ઈસ મોકે પર જબ યહ મુલાઝમત કા મુઆમલા તે હો રહા થા હઝરત શુઅબ અલ. ને અલ્લાહ તઆલા કો વકીલ બનાયા ઓર યહ ભી બડી બાત હય મુઆહદાત ઓર મુઆમલાત મેં અલ્લાહ કો વકીલ રખો ઈન્શાઅલ્લાહ ઉસમેં કામ્યાબી હોગી વરના કિતને મુઆહદાત કિસ તરહ ફસખ હો જાતે હંય વહ એક અજબ દાસ્તાન હય.

નોકરોં કે હુકૂક:

હઝરત શુઅબ અલ. ને ફરમાયા: **سَتَجِدُونِي أَنشَأَ اللَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ** યા'ની મેં બુરી તબીયત કા આદમી નહીં હું બલ્કે ખુદા કે ફઝલ સે નેક તબીયત હું. મેરે સાય રેહ કર ઉન્સ હાસિલ કરોગે, અચ્છા બરતાવ દેખોગે. મા'લૂમ હુવા કે નોકરી કરનેવાલોં કે સાથ મજદૂરોં નોકરોં ઓર ખિદમત કરનેવાલોં કે સાથ અચ્છા બરતાવ કરના ચાહિયે ઉનકો કપડે ખાના અચ્છા દેના ચાહિયે ઉન પર ઝિયાદતી ન કરેં ઉનસે તાકત સે ઝિયાદહ યા તે શુદહ મુઆહદે સે આગે મજીદ કામ ન લેવેં. ન ઝિયાદહ

ઝિમ્મેદારિયાં ઉન પર ડાલે યહ ભી ઇસ્લામ કી તા'લીમ હય.

સુસરાલ મેં દામાદ કા કિયામ (ઠહેરના) :

બૈર હઝરત મૂસા અલ. કી શાદી હો ગઈ ઓર સુસરાલ મેં હઝરત મૂસા અલ. ને કિયામ ફરમા લિયા, હઝરત શુઅબ અલ. કે યહાં હઝરત મૂસા અલ. ઠહર ગયે, દામાદ કે લિયે ઇસ તરહ કે હાલાત હો તો દામાદ સુસરાલ મેં કિયામ કર સક્તા હય ઉસમેં કોઈ કબાહત નહીં, ઉસકો હમારે યહાં ઘર-દામાદ કેહતે હંય, આપકે ઇન મુલ્કોં મેં (ઇન્ગલેન્ડ, આફ્રિકા) મેં તો અકબર દામાદ હિંદુસ્તાન વગૈરહ સે ઘર-દામાદ બન કર હી આતે હંય.

ખુસર (સસરા) કી તરફ સે દામાદ કો કુછ દેના:

હઝરત મૂસા અલ. કો ઉનકે ખુસર મોહતરમ ને અસા (લાઠી) હદિયે કે તૌર પર દિયા થા કેહતે હૈં કે વહ અસા જન્નતી થા. ઇસસે હમારે મુશફિક બુઝુર્ગ હઝરત કારી સિદ્દીક સાહબ બાંદવી રહ. ને ઇસ્તિદલાલ કિયા હય કે નિકાહ કે મોકે પર યા બા'દ મેં ખુસર અપને દામાદ કો અપની ખુશી સે કુછ દેના ચાહે તો દે સક્તા હય બલ્કે દેના ચાહિયે. લેકિન દામાદ ખુદ મુતાલબે ન પેશ કરે ન ઝબરદસ્તી માંગે બા'ઝ મરતબા ખુસર સે અપને મુતાલબાત પૂરે કરવાને કે લિયે બીવી પર ઝુલ્મ તક કિયા જાતા હય. *نعوذ بالله من ذلك*

હલાલ તરીકે સે ઝરિયાત કી તકમીલ મેં પયગમ્બરોં કા તરીકા:

કયા અજીબ અલ્લાહ તઆલા કે નબી કા જઝબા હય,

હલાલ તરીકે સે અપની શર્મગાહ ઓર પેટ કી ઝરત પૂરી કરને કે લિયે અપને આપકો લંબે અરસે યા'ની દસ સાલ તક મુલાઝમત પર દે દિયા, યહ એક સબક કા મકામ હય. આજ ઇન દોનોં ઝરતોં કો પૂરા કરને કે લિયે હરામ તરીકે ઓર ગુલ્મ ઝિયાદતિયાં હોતી હંય અલ્લાહ તઆલા અપની હિક્મત મેં રહે.

હઝરત મૂસા અલ. કી મિસ્ર કી તરફ રવાનગી:

દસ સાલ જબ પૂરે હો ગયે તો હઝરત મૂસા અલ. ને અપને ખુસર હઝરત શુઐબ અલ. કો કહા: અબ મુઝે મિસ્ર યાદ આ રહા હય અબ મેં અપને વતન મિસ્ર મેં અપની માં ઓર બહન વગૈરહ સે મિલના ચાહતા હું મેરી બીવી આપકી બેટી સફૂરા કો લે કર જા રહા હું યહ કેહ કર આપ મિસ્ર કી તરફ અપની બીવી કો લે કર રવાના હો ગએ. મિસ્ર જાતે વકત રાસ્તે મેં બીવી કો વિલાદત કા વકત આ ગયા, ઓર અલ્લાહ ને ઇસ મોકે પર હઝરત મૂસા અલ. કો નબુવ્વત ઓર પયગમ્બરી અતા ફરમાઈ, યહ સારા વાકિઅહ ઇસ નિયત સે સુનાયા કે ઇસ વાકિઅહ મેં હયા ઇબ્રત ઓર નસીહત કી બાતે હંય અલ્લાહ હમ સબકો ઉસ પર અમલ કી તૌફીક અતા ફરમાએ ઓર ઝમાને કે ફિત્નોં સે અલ્લાહ હમ સબકી હિક્મત ફરમાએ.

A decorative border of stylized flowers and leaves surrounds the central text. The flowers are of various sizes and shapes, some with multiple petals, and the leaves are elongated and pointed. The entire border is rendered in a simple, black-and-white line-art style.

માલિયાત કી
પરેશાનિયાં દૂર
કરને કા
દીની નુસ્ખા

ਓਸ ਭਯਾਨ ਦੀ ਘਾਸ-ਘਾਸ ਆਵੇਂ

- * “ਘਰ ਮੇਂ ਘਿਫਮਤ ਕਰਨੇਵਾਲੇ ਮਰਦ ਯਾ ਔਰਤੋਂ ਜਿਸਕੀ ਭਮ ਨੋਕਰ, ਨੋਕਰਾਨੀ ਕੇਭਤੇ ਭੰਧ ਵਲ ਭੀ ਅਵਲਾਭ ਤਆਵਾ ਕੀ ਐਕ ਨੇਅਮਤ ਭਯ”
- * “ਮਾਲਿਯਾਤ ਕੀ ਵਾਓਨ ਕੀ ਤਕਾਲੀਫ਼ ਦੂਰ ਕਰਨੇ ਕਾ ਅਯਭ ਨੁਸ਼ਯਾ, ਘਾਰ ਘੀਝੋਂ ਮੇਂ ਸਾਢਗੀ ਵਾਯੋ: (੧) ਤਕਰੀਆਤ (੨) ਤਾ’ਮੀਰਾਤ (੩) ਮਰਓਮਾਤ (੪) ਮਲਭੂਸਾਤ ”
- * “ਮੰਗਨੀ ਕਾ ਛਾਸਿਲ ਸਿਫ਼ ਔਰ ਸਿਫ਼ ਨਿਕਾਛ ਕਾ ਵਾ’ਦਾ ਭਯ”
- * “ਮੰਗਨੀ ਕੇ ਆ’ਫ਼ ਲੜਕਾ, ਲੜਕੀ ਦੋਨੋਂ ਪੇਭਲੇ ਛੀ ਕੀ ਤਰਫ਼ ਅਯਨਭੀ ਔਰ ਪਰਾਯੇ ਭੰਧ”
- * “ਕਰ੍ਹ ਕਰ ਕੇ ਯਾ ਪੈਸੋਂ ਕਾ ਘੰਦਾ ਕਰ ਕੇ ਸ਼ਾਦੀ ਕੀ ਦਾ’ਵਤੋਂ ਨ ਕਰੋ”
- * “ਸ਼ਾਦੀ ਸਾਦੀ ਯਾ’ਨੀ ਸਾਢਗੀਵਾਲੀ ਕਰੋ, ਸ਼ਾਦਿਯੋਂ ਮੇਂ ਮਦ੍ਹੋਂ ਕੇ ਮਯਮੇ ਮੇਂ ਸਿਫ਼ ਮਰਦ ਛੀ ਛੋਂ, ਔਰਤੋਂ ਕੇ ਮਯਮੇ ਮੇਂ ਸਿਫ਼ ਔਰਤੋਂ ਛੀ ਛੋ ਔਰ ਮੁਕੰਮਲ ਪਰ੍ਹੋਂ ਕਾ ਨਜ਼ਮ ਛੀ”
- * “ਅਗਰ ਤੁਮ ਘਾਛੋ ਕੇ ਸ਼ਾਦੀ ਕੇ ਆ’ਫ਼ ਓਝਦਿਵਾਯ ਝਿੰਦਗੀ ਮੇਂ ਕੋਓ ਝਗਡਾ ਨ ਛੀ ਸੁਕੂਨ ਸੇ ਝਿੰਦਗੀ ਭਸਰ ਛੀ ਤੋ ਉਸਕੇ ਲਿਯੇ ਐਕ ਮੁਯਰ੍ਹਭ ਅਮਲ ਯਛ ਭੀ ਭਯ ਕੇ ਸ਼ਾਦਿਯੋਂ ਕੋ ਯੁਰਾਝਾਤ ਔਰ ਯੁਰਾਓਯੋਂ ਸੇ ਪਾਕ ਰਯੋ, ਔਰ ਸੁੰਨਤ ਕੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਨਿਕਾਛ ਕਾ ਐਭਤੇਮਾਮ ਕਰੋ”

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

(۷)

ماہنامہ کی پریشانیاں دूर کرنے کا دینی نسخہ

الْحَمْدُ لِلّٰهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنُؤْمِنُ بِهِ وَتَتَوَكَّلُ عَلَيْهِ
وَنَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنْ شُرُوْرِ اَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ اَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِهِ اللّٰهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ
يُضِلِّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَنَشْهَدُ اَنْ لَا اِلَهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيْكَ لَهُ وَنَشْهَدُ اَنَّ سَيِّدَنَا
وَمَوْلَانَا مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُوْلُهُ صَلَوَةُ اللّٰهِ تَبَارَكَ وَتَعَالٰى عَلَيْهِ وَعَلٰى اٰلِهِ وَاَصْحَابِهِ
وَارْوَاجِهِ وَذُرِّيَّتِهِ وَبَارَكَ وَسَلَّم تَسْلِيْمًا كَثِيْرًا.

اما بعد!

فَاعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ۝ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝
لَقِنْ شَكَرْتُمْ لَا رِیْدَنَكُمْ وَلَقِنْ كَفَرْتُمْ اِنَّ عَذَابِيْ لَشَدِيْدٌ ۝

(پارہ ۱۳/ع ۱۴/آیت ۷)

وقال تعالى: يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّأَرْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ

عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِیْبِهِنَّ ۝

(پارہ ۲۲/ع ۵/آیت ۵۹)

صدق الله العظيم

ઈમાન ઔર ઇસ્લામ કા તકાજા:

અલ્લાહ તબારક વ તઆલા ને અપને ફઝલો કરમ સે હમકો ઇસ્લામી જિંદગી સે માલા-માલ ફરમાયા હય, યહ ઇસ્લામ અલ્લાહ તઆલા કી બડી નેઅમત હય, ઇમાન વ ઇસ્લામ કા તકાજા યહ હોતા હય કે જિંદગી કા હર કામ હઝરત નબીએ કરીમ સલ. જો પાકીજા તરીકે દુન્યા મેં લે કર આએ હંચ ઉસકે મુતાબિક હો જાએ ઔર નબીએ કરીમ સલ. વહી તરીકા બતલાએંગે જો તરીકે અલ્લાહ કો પસંદ હંચ ગોયા ઇસ્લામ કા ખુલાસા હય હુવા કે અલ્લાહ કી મરજી કે મુતાબિક ઔર અલ્લાહ કો રાજી રખ કર અલ્લાહ કી ફરમાં બરદારીવાલી જિંદગી ગુઝારેં, ઔર ઉસકે લિયે હઝરત નબીએ કરીમ સલ. ને જો પાકીજા તરીકે હમકો બતલાએ ઉસ તરીકે કે મુતાબિક હમ અપની જિંદગી કો બનાએં ઇસ્લામી જિંદગી પર અમલ કરને મેં હમારે લિયે દુન્યા ઔર આબિરત મેં ઇઝઝત હય દુન્યા મેં ભી રાહત ઔર મરને કે બા'દવાલી જિંદગી મેં ભી રાહત હય ઇસ લિયે હમેં કોશિશ યહ કરની ચાહિયે કે હમારી પૂરી જિંદગી ઔર જિંદગી કા હર કામ અલ્લાહ કી મરજી ઔર ઉસકે રસૂલ સલ. કી મુબારક સુન્નતોં કે મુતાબિક હો જાએ. ઇસ લિયે હમકો યહ હિદાયત દી ગઈ હય કે જો તરીકે હઝરત નબીએ કરીમ સલ. ને હમેં બતલાએ હંચ ઉસકો હમ સીખે ઔર સીખ કર ઉસકે મુતાબિક અમલ કરેં.

માલ ઔર દૌલત અલ્લાહ કી નેઅમત હય:

બારી તઆલા કી કિસ્મ કિસ્મ કી નેઅમતેં હમારે પાસ

हय, भुसूसन आज अल्लाह के इज़ल से हम मालवाली नेअमत से बहोत नवाजे गये हय और उसके नतीजे में दुन्या में अच्छी जिंदगी गुज़ार रहे हय अल्लाह ने मालो दौलत के बारे में हमें बहोत भुशलाव रखा हय वरना दुन्या में जो हाल कंठ मुसलमानों का हय के बेचारे बहोत सारे मुसलमान द्रो वक़्त की रोटी के लिये परेशान हय द्रो जोड़ी कपड़ों के लिये परेशान हय उनके पास सर ढांकने के लिये छप्पर नहीं हय ऐसे हजारों लाखों मुसमान हय.

आप सल. की जिंदगी:

बेहनों! याद रभो जो गुरबत और इकवाली (गरीबीवाली) जिंदगी सहाबअे किराम ने और सहाबिया औरतों ने गुज़ारी और जो तकलीफ़ वाली जिंदगी हज़रत नबीअे करीम सल. ने गुज़ारी हय उसका तो आज का मुसलमान तसप्पुर भी नहीं कर सकता, ठंस्को तो बस किताबों में पढ़ना और सुनना ही बाकी रहे गया हय, के कैसी जिंदगी थी? ज़रा सोचो! पेट पर पत्थर बांधना और कंठ कंठ दिनों तक घर में खुल्ला न जलना बदन पर सिई ओक ही कपड़े का पहना और दूसरा कपड़ा तक नसीब न होना और अनाज और घर के ज़रूरी सामान के लिये ज़िरह (अफ़तर) को रहन रबना दुन्या से मक़ड़ छोने की हालत में तशरीफ़ ले जाना यह तकलीफ़-भरी जिंदगी हमारे आका ताजदारे मदीना हज़रत मुहंमद सल. ने गुज़ारी.

हज़रत शतिमा रहि. की हालत:

બેહનોં! હમકો અલ્લાહ ને બહોત રાહત મેં રખા હય, સચ્ચિદએ નિસાએ અહલે જન્નહ (જન્નતી ઔરતોં કી સરદાર) હઝરત ફાતિમા રદિ. કા હાલ યહ થા કે અપને હાથ સે ઘર કા કામ કરતી થી. જિસકી વજહ સે ઉનકે હાથોં પર નિશાન ઔર છાલે પડ જાતે થે આટા અપને હાથ સે પીસતી થી ઘર કા સબ કામ-કાજ ખુદ કરતી થી, અલ્લાહ કા બહોત શુક્ર અદા કરના ચાહિયે કે જો તકલીફવાલી ઝિંદગી ઉન લોગોં ને ગુઝારી હય એસી તકલીફ આજ હમકો નહીં હય, હમ તો બહોત રાહત ઔર મઝે મેં ઝિંદગી ગુઝારતે હંય.

ઘરેલુ કામ ઔર હમારે લિયે સહૂલતેં:

ઘર કે અંદર કામ-કાજ કે લિયે બિદમત કી જો સહૂલતેં અલ્લાહ ને આપકો દે રખી હંય ઉસકો ભી અલ્લાહ કી નેઅમત સમજો, કિતને કિતને ખુદામ નોકર નોકરાની આપકે યહાં હંય રોટી કપડે બરતન સફાઈ સબકે લિયે અલગ અલગ ખુદામ હંય. ઈન્ગલેન્ડ કેનેડા જૈસે મુલ્કો મેં ઔરતોં કો ઘર કે કામ ખુદ હી કરને હોતે હંય, બીમાર હોં થકન હો સર્દી હો બર્ફબારી હો ખુદ કામ કરો, આપકે ઔર હમારે મુલ્કોં મેં યહ ખુદામ કા નસીબ હોના યહ ભી નેઅમત હય.

ફૂઝૂલખર્ચી કરનેવાલે શૈતાન કે ભાઈ હંય:

ગર્લ માલ દૌલત ખાને પીને ઔર પહેનને ઔર રેહને કી ચીઝેં મકાન ગાડિયાં ખુદામ વગૈરહ યહ અલ્લાહ કા હમ પર બહોત બડા એહસાન હય, લેકિન કુર્આન ને હમકો એક કાઈદહ કી બાત બતલાઈ હય, કે અલ્લાહ અગર માલ ઔર

રૂપિયા-પૈસા દે તો ઉસકો ઉડાના નહીં ચાહિયે ફુઝૂલખર્ચી નહીં કરની ચાહિયે, અલ્લાહ તઆલા ને સાફ સાફ ફરમાયા હય:

وَلَا تَبْذُرْ تَبْذِيرًا ۚ إِنَّ الْمُبْذِرِينَ كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيْطَانِ، وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا

જો લોગ દૌલત ઉડાતે હંય વહ શૈતાન કે ભાઈ હંય ઔર શૈતાન અપને રબ કા બહોત બડા નાશુકા હય, દૂસરી જગા ઇર્શાદ હય: کُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا ۚ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ કે મોકોં પર ખર્ચ કરો કોઈ મના' નહીં કરતા, લેકિન ઝરૂરત કી જગહોં પર ભી ખર્ચ કરને મેં હદ સે આગે ન નિકલ જાઓ. لَا تُسْرِفُوا ઇસ્રાફ મત કરો. "إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ" જો ઇસ્રાફ ઔર ફુઝૂલખર્ચ કરનેવાલે હંય અલ્લાહ એસે મર્દ ઔર ઔરતોં કો પસંદ નહીં ફરમાતે.

ઇસ્રાફ ઔર તબ્જીર

કુર્આન શરીફ કી આયત મેં દો લફઝ હંય એક હય 'ઇસ્રાફ' ઔર દૂસરા હય 'તબ્જીર' દોનોં લફઝોં કા મફહૂમ સમજો, કિસી ગુનાહ કે કામ મેં ખર્ચ કરના યા બિલકુલ બેમોકા' ખર્ચ કરના યે 'તબ્જીર' હે ઔર વહ બહોત ખતરનાક ચીઝ હય ઇસ લિયે એસે લોગોં કો શૈતાન કા ભાઈ ફરમાયા ગયા હય, ઔર જહાં ખર્ચ કરના જાઈઝ હય ઔસી જગહોં પર ઝરૂરત સે ઝાઈદ ખર્ચ કરના વહ ઇસ્રાફ હય વહ ભી અલ્લાહ કે વહાં પસંદીદહ નહીં હય.

હઝરત ઉસ્માન રદિ. કા અજીબ વાકિઅહ:

એક આદમી કિસી ઝરૂરત કી બિના પર અલ્લાહ કે રસૂલ સલ. કે પાસ આએ તો હુઝૂર સલ. ને ઉનકો ફરમાયા કે

હઝરત ઉસ્માન ગની રદિ. કે પાસ ચલે જાઓ વહ આપકી ઝરત કો પૂરી કરેંગે વહ આદમી હઝરત ઉસ્માન રદિ. કે ઘર ગએ તો ઘર કે દરવાઝે પર સુના કે હઝરત ઉસ્માન રદિ. અપની બીવી કો ડાંટ રહે હંચ ઔર ઉન પર નારાઝ હો રહે હંચ ઔર નારાઝ હોને કી વજહ સિર્ફ યહ થી કે ચિરાગ કી બત્તી યા'ની ફતીલા જિસે ગુજરાતી મેં દિવેટ કેહતે હંચ ઉસકો ઉનકી બીવી ને થોડી ઉચી રખ દી થી હઝરત ઉસ્માન રદિ. અપની અહલિયા કો જો બાત ફરમા રહે થે ઉસકા ખુલાસા યહ હય કે ઝરા નીચી હોગી તબ ભી રોશની ઘર મેં પહોંચ જાએગી ઔર કામ ચલ જાએગા જબ ઉસ આદમી ને સુના કે યહ આદમી યા'ની હઝરત ઉસ્માન રદિ. તો બડે અજબ હંચ કે એક બત્તી (ફતીલા) કે બારે મેં અપની બીવી કો ડાંટતે હંચ તો વહ કયા મેરી ઝરત પૂરી કરેંગે? વહ આદમી વાપસ ચલે આએ, ફિર જબ હુઝૂર સલ. ને ઉનકો પૂછા કિસી ઔર મોકે પર કે કયા વહ ઝરત પૂરી હો ગઈ? તો આપ સલ. કો મા'લૂમ હુવા કે અભી ઉનકી વહ ઝરત પૂરી નહીં હુઈ હય અભી કામ બાકી હય તો ફિર ઉનકો હઝરત ઉસ્માન રદિ. કે પાસ ભેજા તો હઝરત ઉસ્માન રદિ. ને ઉનકી બાત સુન કર ઉનકી ઝરત કો ફોરન પૂરા ફરમાયા, હાલાંકે વહ કોઈ બડા તકાઝા લે કર ગયે થે.

અબ ઉસ જાનેવાલે આદમી કો ભી હૈરત હુઈ હોગી કે જો આદમી એક ચિરાગ કી બત્તી કે ખાતિર અપની બીવી સે નારાઝ હો વહ મેરી ઈતની બડી ઝરત ફોરી તૌર પર પૂરી કર દેવે!! બાત દર અસલ યહ થી કે ઝરત કે મોકોં પર ઈસ તરહ

ખર્ચ કરો કે ઝરૂરત ખૈરિયત સે પૂરી હો જાએ, ઔર જહાં ઝરૂરત નહીં હય વહાં પર બેજા ખર્ચ કરના ફુઝૂલખર્ચી હય જો અલ્લાહ તઆલા કો પસંદ નહીં, ઘર મેં એક લાઈટ સે કામ ચલ જાતા હો ઉસકે બાવજૂદ દો દો તીન તીન જલાના યા શો (SHOW) નુમાઈશ કે લિયે જલાના યહ ફુઝૂલખર્ચી હય અલ્લાહ એસી ચીઝોં કો પસંદ નહીં ફરમાતા.

ચાર ચીઝોં મેં સાદગી:

મેરી બેહનોં! આજ કી ઈસ મજલિસ મેં ઈસ લાઈન કી બહોત અહમ ઔર ઝરૂરી બાતેં અર્જ કરના ચાહતા હું અલ્લાહવાલે ફરમાતે હંય કેઆજ કે હાલાત મેં ચાર ચીઝોં મેં ઈખ્સાજાત કો કંટ્રોલ કરના કાબૂ મેં રખના બહોત ઝરૂરી હય બલકે ઈન ચાર ચીઝોં મેં એહતિયાત ઔર એ'તેદાલ કો અપનાને સે ઈન્શાઅલ્લાહ માલિયાત કી લાઈન કી પરેશાનિયાં દૂર હો જાએગી.

નંબર-૧ : 'તકરીબાત' યા'ની જિસકો ગુજરાતી મેં પ્રસંગ કેહતે હંય જૈસે મંગની શાદી મય્યત ઈફતિતાહ વગૈરહ કા મોકા હો યહ સબ તકરીબાત કહલાતી હંય એસે મોકોં પર ઈખ્સાજાત પર કંટ્રોલ રખો.

મંગની કી હકીકત:

બેહનોં મેં આપકો એક અજીબ બાત બતાઉ કે જિસકી વજહ સે આપકો તઅજ્જૂબ ભી હોગા કે મંગની હમારી શરીઅત મેં કોઈ ખાસ અહમ ચીઝ નહીં હય ઉસકો બઢા ચઢા કર રસ્મ બના કર ખ્વાહમખ્વાહ હમને ચલા રખા હય. મેરે મુર્શિદે સાની

હજરત અકદસ મુફ્તી અહમદ સાહબ ખાનપૂરી દામત બરકાતુલ્હુમ ફરમાતે હંય કે 'મંગની કે લિયે અરબી મેં ખિતબહ કા લફ્ઝ ઇસ્તે'માલ હોતા હય જિસકા તર્જુમા પૈગામ દેના ઔર મતલબ યહ હય કે એક તરફ સે (ચાહે લડકેવાલોં કી તરફ સે યા લડકીવાલોં કી તરફ સે) દૂસરી તરફવાલે કો નિકાહ ઔર શાદી કે લિયે જો દરખાસ્ત યા જો બાત યા જો રિશ્તા કિયા જાએ વહ મંગની હય. ઇસી તરહ નિકાહ શાદી કા વા'દા કર દેના વહ મંગની હય. અબ ઉસમેં કોઈ ખાસ તરીકા કે લડકા લડકી એક દૂસરે કો મિઠાઈ ખિલાવે એક દૂસરે કો અંગુઠી પેહનાવે બડી દા'વત કરે મજાલિસ મુનઅકિદ કી જાએ રિશ્તેદારોં કો જમા' કરે યહ હમારી શરીઅત કે મિઝાજ કે બિલ્કુલ ખિલાફ હય ઉસમેં સે બા'ઝ ચીઝેં તો ઇસાઈ તહઝીબ હય ઇસ્લામી તરીકા નહીં હય.

મંગની કે મોકે પર લેન દેન:

હમારે યહાં મંગની કે મોકે પર લડકેવાલોં કી તરફ સે લડકી કો કપડે વગૈરહ ચીઝેં દી જાતી હંય ઉસકો મંગની કા ચઢાવા કેહતે હંય વહ મંગની કી એક તરહ કી રસ્મ હો ગઈ હય ઉસસે ભી બચના ચાહિયે. નીઝ મંગની કે વકત યા બા'દ મેં લડકે કો ભી હોનેવાલે સસુરાલવાલોં કી તરફ સે ઘડી વગૈરહ ચીઝેં દેને કા રિવાજ બન ગયા હય ઉસકો ઝરૂરી ભી સમજા જાતા હય નીઝ ઇંદ વગૈરહ ખુશી કે મોકે પર હોનેવાલે દામાદ કો બુલાયા જાતા હય દા'વત કી જાતી હય તહાઈફ પેશ કિયે જાતે હંય ઉસકો ભી ઝરૂરી સમજ કર કરતે હંય, વહ ભી એક ગલત રિવાજ હય, હાં! બગૈર ઇસ કિસ્મ કે રિવાજોં કી પાબંદી

કે કુછ હદિયા દોનોં તરફ સે યા એક તરફ સે દિયા જાવે ઔર ઉસકો ઝરૂરી ન સમજે ઔર વાપસ માંગને યા લેને કી ભી નિચ્ચત ન હો તો ઉસકી ગુંજાઈશ નિકલ સકતી હય.

મંગની મેં હોનેવાલી ખરાબિયાં / રિશ્તા તે હોને કે બા'દ યા મંગની કે બા'દ લડકે ઔર લડકી કે તઅલ્લુક :

ઔર એક ખરાબી યહ હય કે મંગની કે બા'દ લોગ અપની લડકી કો હોનેવાલે દામાદ કે સાથ મિલને દેતે હંય યા બાત-ચીત કરને દેતે હંય, ફોન પર કોન્ટેક્ટ (CONTACT) રખત કરને દેતે હંય દા'વત દે કર બુલાતે હંય ફિર લડકે લડકી કો મિલને દિયા જાતા હય તન્હાઈ મેં બાત કરને દી જાતી હય ઘૂમને કે લિયે ભેજા જાતા હય યહ સબ ઈસ્લામી શરીઅત કે ખિલાફ હય, લોગ મંગની કો હાફ-મેરેજ (HALF MARRIAGE) આધી શાદી સિમજતે હંય, ઈસી બુન્યાદ પર લડકે લડકી કો તઅલ્લુક કી ઈજાઝત દી જાતી હય, હાલાંકે યહ નાજાઈઝ ઔર હરામ હય જિસમેં હાથ પાંચ આંખ કાન કા ઝિન્ના હોતા હય, ઔર માં-બાપ અગર જાન-બૂઝ કર ઉનકો મિલને દેંગે તો યહ માં-બાપ ભી અલ્લાહ કે યહાં ગુનેહગાર હોંગે, અલ્લાહ કો જવાબ ભી દેના પડેગા. હકીકત યહ હય કે મંગની કે બા'દ લડકા લડકી એક દૂસરે સે મિલે યહ નાજાઈઝ હય અફસોસ તો યહ હય કે બહોત સી જગહોં પર તો મંગની કે બા'દ લડકે લડકી ટૂર (TOUR) તફરીહ પર સાથ જાતે હંય યહ ભી ગુનાહ કા કામ હય ઉસસે અપને આપકો બચાઓ શરીઅત મેં ઉસકા કોઈ ખાસ મકામ નહી હય.

શાદી:

ઉસકે બા'દ શાદી કા નંબર આતા હય કિતને ગુનાહ હમારી શાદિયોં મેં હોતે હંય કિતની હરામ ચીજોં હોતી હંય. બેહનોં! અગર શાદી મેં ગુનાહ ઔર હરામ ચીજોં આએંગી તો શાદી કે બા'દ કી જિંદગી મેં ખૈર વ બરકત નહીં હોગી, શાદિયોં કો સાદી બનાઓ, બડી બડી દા'વતોં કે ચક્કરોં મેં મત પડો, શાદી કી રૂહ સાદગી પર હય સાદગીવાલી શાદિયોં મેં બડી બરકત હય. હદીસ શરીફ મેં હય:

“ان اعظم النكاح بركة ايسره مؤنة”

સબસે ઝિયાદહ બરકતવાલી વહ શાદી હય જિસમેં કમ સે કમ ખર્ચ કિયા જાએ.

શાદી કે મોકે પર કર્ઝ કે મુતઅદિલક એક વાકિઅહ:

હમને કેનેડા કે બારે મેં સુના કે એક લડકી કી શાદી હુઈ ઔર બાપ ને બહોત કર્ઝા કર કે શાદી મેં ખર્ચ કિયા, શાનદાર જશનવાલી શાદી હુઈ ઔર શાદી કે ચંદ હી દિનોં બા'દ ઉસ લડકી કો તલાક હો ગઈ, તલાક હોને કે બા'દ સાત સાલ હો ગએ. વહ લડકી બાપ કે ઘર બેઠી હુઈ હય લેકિન અભી તક શાદી કે વક્ત કા લિયા હુવા કર્ઝા બાપ અસા નહીં કર સકા.

શાદી કે મોકે પર બેંક કે ઝિમ્મેદારોં કા શુકિયહ:

એક જગા નિકાહ પઢાને કે લિયે જાના હુવા, બડા મજમા થા કઈ હઝાર આદમી કે ખાને કા નઝ્મ થા, બયાનહુવા નિકાહ હુવા ફિર સાહિબે-ખાના કી તરફ સે શુકિયહ કે ઉનવાન સે એક તકરીર હુઈ જિસમેં ઈસ મોકે પર મૌજૂદ કિસી બેંક કે

ઝિમ્મેદારોં કા ખુસૂસી શુક્રિયહ અદા હુવા, મેરી સમજ મેં બાત નહીં આઈ કે બેંકવાલોં કા ખુસૂસી શુક્રિયહ ક્યું અદા કિયા ગયા? મેં ને કિસીસે દરયાફત કિયા તો મા'લૂમ હુવા કે ઇતની બડી શાદી કે લિયે બેંક સે સૂદી કર્ઝ (OAN) લી ગઈ હય ઇસ લિયે ઉનકા ખુસૂસી શુક્રિયહ અદા કિયા ગયા.

મેરી દીની બેહનોં! ઇસ તરહ સૂદી કર્ઝ વગૈરહ સે બડી બડી શાદિયાં કરના યહ તો કબાહત બુરાઈ ઓર ગુનાહ કો બઢાનેવાલી ચીઝ હય, એસી શાદિયોં મેં બારી તઆલા કી રહમતેં નાઝિલ નહીં હોતી.

ગરીબ ઘરાનોં મેં એક કાબિલે ઇસ્લાહ ચીઝ:

બા'ઝ કમઝોર હાલ મુસલમાનોં કે યહાં શાદી હોતી હય ઉસ મોકે પર બડી દા'વત કરને કે લિયે ઝકાત, સૂદ વગૈરહ કી રૂકૂમાત એહતેમામ સે ચંદા કર કે જમા' કી જાતી હય ફિર ઉસસે મજમા' જમા' કિયા જાતા હય દઅવતેં હોતી હંચ યહ ભી ગલત તરીકા હય.

શાદી કે લિયે દુલ્હન કા જોડા:

બેહનોં! હમારે બા'ઝ મુસલમાન વેડિંગ ડ્રેસ શાદી કે રોઝ દુલ્હન કો જો કપડે જો જોડા પેહનાયા જાતા હય ઉસમેં હઝારોં રૂપિયે ખર્ચ કરતે હંચ એસા નહીં હોના ચાહિયે યહ તો ઝિંદગી મેં એક બાર પેહનાના હોતા હય ફિર ઉસકો કોઈ પહેનતા નહીં ઓર ઉસમેં ઇતને લંબે ખર્ચે કયા મા'ના રખતી હય? આજ હકીકત યહ હય કે નઈ ફેશન કે મુતાબિક કઈ કઈ જોડ કપડે સલાએ જાતે હંચ ફિર હર જોશ કે સાથ મુનાસિબ રંગ

ਕਾ ਜੂਤਾ ਮੁਨਾਸਿਬ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਝੇਵਰਾਤ ਤੈਧਾਰ ਕਰਵਾਏਂ ਜਾਤੇ ਢੰਧ. ਐਕ ਐਕ ਸ਼ਾਦੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ੫੦-੫੦ ਢਯਾਰ ਕਾ ਐਕ ਸ਼ਾਦੀ ਕਾ ਡ੍ਰੇਸ ਢੋਤਾ ਢਧ, ਧਢ ਢੁਯੂਲਾਯਰ੍ਹੀ ਨਢੀਂ ਤੋ ਐਰ ਕਧਾ ਢਧ? ਐਰ ਸ਼ੈਤਾਨ ਕਾ ਭਾਓਂ ਭਨ ਕਰ ਅਢਲਾਢ ਕੋ ਨਾਰਾਯ ਕਰਨੇ ਦੇ ਸਿਧਾ ਐਰ ਕਧਾ ਢਧ?

ਢਮਾਰੇ ਭਾ'ਯ ਭੁਯੂਗੋਂ ਨੇ ਉਸਕੇ ਲਿਧੇ ਉਢਢਲ ਤਰਤੀਭ ਭਤਾਓਂ ਦੇ ਐਕ ਉਢਢਲ ਜੋਯਾ ਤੈਧਾਰ ਕਰਵਾ ਕਰ ਰਾਭ ਢਿਧਾ ਜਾਏ ਭਿਰਾਢਰੀ ਮੇਂ ਭਸਤੀ ਮੇਂ ਮੋਢਢਲੇ ਮੇਂ ਜਿਸ ਐਰਤ ਕੀ ਭੀ ਸ਼ਾਦੀ ਢੋ ਧਢ ਉਸਕੋ ਧੇਢਨੇ ਢਿਰ ਉਸਕੋ ਧਾਪਸ ਕਰ ਢਿਧਾ ਜਾਏ ਐਕ ਢੀ ਜੋਯਾ ਕਓਂ ਢੁਢਨੋਂ ਕੋ ਕਾਮ ਆਧੇ.

ਐਕ ਮੁਭਾਰਕ ਧ੍ਵਾਭ:

ਮੇਰੀ ਭੇਢਨੋਂ! ਕੁਝ ਸਾਲੋਂ ਸੇ ਜਮਓਧਧਤੇ ਉਲਮਾ ਸੁਰਤ ਕੀ ਤਰਢ ਸੇ ਗਰੀਭ ਤੀਮ ਲਡਕਿਯੋਂ ਕੀ ਸ਼ਾਢਿਧਾਂ ਕਰਾਓਂ ਜਾਤੀ ਢੰਧ ਐਰ ਧਢ ਓਤਨਾ ਮਕਭੂਲ ਢਧ ਦੇ ਐਕ ਐਰਤ ਨੇ ਧ੍ਵਾਭ ਮੇਂ ਢੇਭਾ ਐਨ ਸੁਭਢੇ ਸਾਢਿਕ ਦੇ ਧਕਤ ਦੇ ਨਿਕਾਢ ਕਾ ਪ੍ਰੋਗ੍ਰਾਮ ਢੋ ਰਢਾ ਢਧ ਐਰ ਸਟੇਜ ਪਰ ਭਢੋਤ ਸਾਰੇ ਭਡੇ ਭਡੇ ਉਲਮਾਏ ਕਿਰਾਮ ਐਰ ਢੁਢਢੇ ਢਯਰਾਤ ਭੇਕੇ ਢੰਧ, ਸਟੇਜ ਦੇ ਢਰਮਿਧਾਨ ਮੇਂ ਐਕ ਭਢੋਤ ਢੀ ਜਿਧਾਢਢ ਭੂਭਸੂਰਤ ਸੁਢੈਢ ਲਿਭਾਸ ਸੁਢੈਢ ਅਮਾਮਾ ਐਰ ਕਾਲੀ ਧਾਢਰ ਕੰਧੇ ਪਰ ਡਾਢੇ ਢੁਧੇ ਐਕ ਭੁਯੂਗ ਢੰਧ ਐਰ ਭਢੋਤ ਢੀ ਜਿਧਾਢਢ ਮੁਸਕੁਰਾਤੇ ਢੁਧੇ ਮਯਮੇ ਕੀ ਤਰਢ ਢੇਭ ਰਢੇ ਢੰਧ ਉਸ ਐਰਤ ਨੇ ਧਾ'ਨੀ ਧ੍ਵਾਭ ਢੇਭਨੇਧਾਲੀ ਐਰਤ ਨੇ ਧ੍ਵਾਭ ਢੀ ਮੇਂ ਮੇਰੇ ਮੁਭਲਿਸ ਢੋਸਤ ਮਧਲਾਨਾ ਢਧ੍ਧਾਯ ਲਾਤੂਰੀ ਸਾਢਭ (ਜੋ ਸੁਰਤ ਸ਼ਢਰ ਜਮਓਧਧਤ ਦੇ ਸਢਰ ਢੰਧ ਐਰ ਓਸ ਓਜਤਿਮਾਓਂ ਨਿਕਾਢ ਦੇ ਜ਼ਿੰਮੇਢਾਰ ਢੰਧ) ਸੇ ਪ੍ਰਫ਼ਾ 'ਕੇ ਧਢ ਕੋਨ ਸਾਪਸ ਢਧ?' ਤੋ ਮਧਲਾਨਾ

ને ખ્વાબ મેં ઉસ ઔરત કો કહા તઅજ્જુબ કી બાત હય તુમ ઇસ શખ્સ કો નહી જાનતી? યહ તો આકાએ નામદાર હઝરત મુહમદુર્સૂલુલ્લાહ સલ. તશરીફ લાએ હંય. જબ મવલાના ને યહ કહા તો ઉસ ઔરત કા બદન કાંપને લગા ઔર આપ સલ. મજમે કી જાનિબ બહોત હી ઝિયાદહ ગૌર સે દેખ રહે હંય ઔર વહાં સે ઉઠ કર દુલ્હનોં કી તરફ તશરીફ લાએ આપ સલ. કે આગે પીછે ચંદ લોગ થે જિનકો વહ ઔરત પેહચાન ન સકી ફિર આપ સલ. વહાં સે વાપસ લોટે ઔર સ્ટેજ કી તરફ તશરીફ લાએ ઔર યહ કેહતે હુવે રૂખ્સત હુવે કે મેરી તરફ સે સબકો સલામ કેહ દેના ઔર જિન જિન લોગોં ને મેરી ઉમ્મત કી લડકિયોં કા ઇસ પ્રોગ્રામ મેં ધ્યાન રખા હય ઉન સબકો ઔર મદદ કરનેવાલોં કો મેરા સલામ કેહના, જિસ સાલ ઉસ ઔરત ને ખ્વાબ દેખા ઉસ સાલ એક સો બાવન (૧૫૨) નિકાહ હુવે થે, જિનમેં એકીસ (૨૧) લડકિયાં સાદાત ખાનદાન સે તઅલ્લુક રખતી થી.

દેખો દીની બેહનોં! અગર હમ અપને ઘરોં મેં શાદિયાં સાદગીવાલી કરેં ઔર પૈસે બચા કર ગરીબ યતીમ લડકિયોં કા તઆવુન કરેં તો યહ એક એસા મકબૂલ અમલ બન સકતા હય.

એક કાબિલે તવજ્જુહ બાત:

તો મેં અર્ઝ યહ કર રહા થા કે ઇજતિમાઈ નિકાહ કે મોકે પર ઇન્ડીયન કરન્સી (હિંદુસ્તાની રૂપિયે) મેં સિર્ફ ૧૫,૦૦૦ રૂ. કે અંદર એક લડકી કી શાદી હો જાતી હય, ઔર આજ આપકી શાદિયોં મેં ઇતને રૂપિયે મેં સિર્ફ એક ડ્રેસ નહી

भरीदा जा सकता है, बताओ कल क्यामत के दिन अल्लाह हमसे नेअमतों के मुतअद्विक सवाल करेगा तो हम अल्लाह को क्या जवाब देंगे? ओक तरफ यह गरीब लडकियां और ओक तरफ आपकी यह कुतूलभर्या!! अल्लाह को हम क्या जवाब देंगे.

शादियों में हुस्न की नुमाईश:

और शादियों में हुस्न की नुमाईश और ओक भराब थीऊ हमारे माडोल में पैदा हो रही है के बडोत सारे मां-बाप अपने जवान बेटों-बेटियों को शादियों में ईस नियत से भेजते हैं के दूसरे लडके या लडकियां उसको देखें और उसको पसंद करें गोया हमारी शादियां आज ईन्तिजाबी मेले बन रहे हैं सिलेक्शन इंकशन (SELECTION FUNCTION) बन रहे हैं, जवान लडकियां बनहन कर ईसी नियत से शादी में शरीक होती हैं और नवजवान लडके भी पास दिलचस्पी से शरीक होते हैं जहां औरतें जाना जा रही हो वहां जवान लडके बिना ऊइरत गश्त लगायेंगे गोया औरतों के मजमे में जाना मिलाने के लिये भुद्दाम की कोई कमी नहीं होती, और मर्दों के मजमे के लिये भुद्दाम तलाश करना पडते हैं, यह निहायत ही गलत बात है जिम्मेदार हजरात उस पर भुसूसी तवज्जुह दें के जहां औरतें जाना जा रही हो वहां मुकम्मल पर्दे का नज़्म हो वहां पर सिर्फ औरतें ही ज़िदमत अंजाम देवे और मर्दों के मजमे में मर्द हों वहां कोई औरत न हो नीऊ ईस शादियों से हराम तअल्लुकात की ईब्तिदा होती है और जिना तक पुजूद में आते हैं ईसी तरह हमारी ओक

એક શાદી કિતને કિતને રિશ્તે તે હોને કા યા હરામ તઅલ્લુક પૈદા હોને કા ઝરિયા ઔર ઝિના કા ઝરિયા બન રહી હય. યહ સબ કાબિલે ઇસ્લામ ઉમૂર હંય જિસકી તરફ ખાસ તવજ્જુહ દી જાએ.

જન્નતી ઔરતોં કી સરદાર કા નિકાહ :

મેરી બેહનોં! ઇસ તરહ અપની જવાન લડકિયોં કો શાદી વગૈરહ મેં આઝાદ ઔર બેપર્દા ભેજના હરામ હય, મેં આપકો સુનાઉંગા તો આપ હૈરાન હો જાઓગી કે હઝરત ક્ષતિમા રહિ. જો જન્નતી ઔરતોં કી સરદાર હંય ઉનકી શાદી કેસી હુઈ? બેહનોં! યહ કલ જન્નત મેં તુમહારી સરદાર બનનેવાલી હંય ઔર નબીએ કરીમ સલ. કી બેટિયોં મેં સબસે ઝિયાદહ ચહીતી ઔર લાડલી બેટી હંય જબ ઉનકે નિકાહ કા વકત આયા તો હઝરત અલી રહિ. કે પાસ ઇતને પૈસે બી નહીં થે કે વહ મહર કી રકમ અદા કર સકે, તો હુઝૂર સલ. ને હઝરત અલી રહિ. કો ફરમાયા: કે અય અલી! ગઝવએ બદર કે મોકે પર આપકે પાસ માલે ગનીમત મેં સે જો ઝિરહ (બખ્તર) આઈ થી બસ ઉસકો મહર મેં દે દો, હઝરત અલી રહિ. ને અપના ઝરૂરી લિબાસ જો અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં કામ આતા થા હઝરત ઉસ્માન રહિ. કો ચાર સો અસ્સી (૪૮૦) દિરહમ મેં બેચ દિયા બસ ઉસીસે મહર કા નઝૂમ (બંદોબસ્ત) કિયા. બેહનોં! યહ હઝરત ક્ષતિમા રહિ. કી શાદી કા હાલ હય, કે ઉનકે શોહર કે પાસ મહર અદા કરને કે પૈસે બી નહીં થે. સોચો! કેસી ઉનકી ઝિંદગી હોગી?

હઝરત ફાતિમા રદિ. કા જહેઝ:

હઝરત નબીએ કરીમ સલ. ને અપની બેટી હઝરત ફાતિમા રદિ. કો જબ ઉનકે સસુરાલ રવાના કિયા ઉસ વક્ત ઉનકો ક્યા દિયા? અલ્લાહુ અકબર! અગર હુઝૂર સલ. ચાહતે તો સફા-મરવહ કો અલ્લાહ તઆલા સોને કા બના દેતે ઔર હુઝૂર સલ. ચાહતે તો અલ્લાહ તઆલા સે સફા-મરવહ પર સોને સે બિલ્દીગ બનવા કર અપની બેટી કો ઇનાયત ફરમાતે, લેકિન નહી મેરી બેહનોં! હુઝૂર સલ. ને એક લિહાફ દિયા જો ઉનકો ઓઢને કે કામ આ સકે એક ચમડે કા બના હુવા બિસ્તર દિયા જો બિછાને મેં કામ આવે ઔર ઇતને પૈસે ભી નહી થે કે ઉસ બિસ્તર મેં રૂઈ (COIN) ભર સકે, ઉસ બિસ્તર મેં દરખ્ત કી છાલ ભરી હુઈ થી, એસા બિસ્તર હુઝૂર સલ. ને અપની બેટી કો શાદી કે મોકે પર દિયા ઔર દો મિટ્ટી કે મટકે ઔર પાની ભરને કા મશકીઝહ ઔર દો ચક્કી, યહ હઝરત ફાતિમા રદિ. કા જહેઝ થા, બેહનોં! યહ જન્નત કી ઔરતોં કી સરદાર હઝરત ફાતિમા રદિ. કા સામાન હય ઔર રૂખ્સતી કે લિયે હઝરત અલી રદિ. કે પાસ મકાન ભી નહીં થા તો એક મકાન કિરાયે પર લિયા ઔર ઉસમેં રૂખ્સતી હુઈ, સોચો બેહનોં! આજ શાદી કે મોકે પર બેડરૂમ ડેકોરેશન મેં કિતને લંબે લંબે ખર્ચ હોતે હંચ ઔર જન્નતી ઔરતોં કી સરદાર હઝરત ફાતિમા રદિ. કી શાદી કે વક્ત ઉનકે શોહર કે પાસ રૂમ ભી નહીં થા.

શાદી કી પેહલી રાત કા એક મુબારક અમલ:

જબ હઝરત ફાતિમા રદિ. કા નિકાહ હો ચુકા ઔર રૂખ્સત હો કર હઝરત અલી રદિ. કે ઘર પહોંચા દી ગઈ તો

ईशा की नमाज़ के बा'द नबीअे करीम सल. उज़रत अली रहि. के घर तशरीफ़ ले गये, उज़रत क्षतिमा रहि. से इरमाया: के थोड़ा सा पानी लाओ! उज़रत क्षतिमा रहि. लकड़ी के प्याले में पानी में लाओं आप सल. ने वह प्याला उनसे लिया, उस प्याले से अेक घूंट पानी हुज़ूर सल. ने अपने मुंह में ले कर दोबारह प्याले में डाल दिया, फिर उज़रत क्षतिमा रहि. को इरमाया: के आगे आओ तो उज़रत क्षतिमा रहि. सामने आ कर ખડी हो गई. तो आप सल. ने उज़रत क्षतिमा रहि. को पीने का हुकम दिया और सर पर पानी छिड़का और हुआ पढ़ी

“اللهم انى اعينها بك وذريتها من الشيطان الرجيم”

फिर इरमाया: के मेरी तरफ़ पुश्त करो तो वह पुश्त करके ખડी हो गई तो बाकी पानी पी कर हुआ पढ़ कर पुश्त पर छिड़क दिया फिर उज़रत अली रहि. से पानी मंगवाया और उसी तरह यह हुआ पढ़ कर उनके साथ भी यह अमल किया फिर इरमाया: के अपनी दुल्हन के पास जाओ दूसरी अेक उटीस में قل اعوذ برب الفلق और قل اعوذ برب الناس पढ़ कर हुआ करना साबित हय और उज़रत अली रहि. और उज़रत क्षतिमा रहि. को उसी पानी से पीने और पुज़ू करने का भी आप सल. ने हुकम दिया, लिहाज़ा दामाद का घर करीब हो और आसानी से यह हो सके तो यह अमल भी करना चाहिये.

शादियों के बा'द भियां-बीवी में जगडे की अेक वजह:

मेरी बेहनों! आज हम अपनी शादियों में बहोत सारे काम शरीअत के खिलाफ़ करते हय जो बे-बरकती का बाईस

હંય, હાલાંકે શાદી કા દિન ઇઝદિવાજી જિંદગી કા પેહલા મરહલા હય અગર પેહલે મરહલે મેં અલ્લાહ કી નાફરમાનિયાં શામિલ હુઈ તો ફિર ઉસકા બુરા અસર ઇઝદિવાજી જિંદગી પર મુરત્તબ હો સકતા હય લોગોં કા મિઝાજ એસા હો ગયા હય કે શાદી મેં અલ્લાહ કી નાફરમાનિયોં કી વજહ સે જબ ઇઝદિવાજી (શાદીવાલી) જિંદગી મેં તલ્ખીયાં આતી હંય ઉચ-નીચ હોતા હય તો હમ સીધા જાદૂ-જિન્નાત કો યાદ કરના શુરૂ કર દેતે હંય કે કિસીને કરવાયા હય કિસીને પિલા દિયા હય વગેરહ વગેરહ હાલાંકે ગુનાહોં કે બુરે અસરાત હંય બહોત અચ્છી તરહ યહ બાત ઝહન-નશી (યાદ) કર લો કે શાદી કા મોકા ઇઝદિવાજી જિંદગી કા પેહલા મરહલા હય અગર વહ શરીઅત સુન્નાત ઔર અલ્લાહ કી મરઝી કે મુતાબિક હો ગઈ તો ઉસકા અચ્છા અસર ઇન્શાઅલ્લાહ પૂરી જિંદગી પર હોગા.

શાદિયોં મેં સબ રાઝી ઔર અલ્લાહ કી નારાઝગી:

“આજ હમારે યહાં શાદિયોં મેં સબ રિશ્તેદાર અહલે તઅલ્લુક કો ખુશ કરને કી સઈ હોતી હય”

“જિનસે સાલહા સાલ સે બોલ-ચાલ બંદ હય તઅલ્લુક મુન્કતઅ હય ઉનકો ભી દા’વત પર સમજા કર બુલાયા જાતા હય”

“સાથ હી ઘર મેં છોટે બડે હર એક કી ચાહત કે મુતાબિક કપડે ઔર ઝેવર કા નઝ્મ હોતા હય”

“સબ રાઝી હોં ખુશ હોં સબકી ચાહતેં પૂરી હોં ઉસકા ખાસ ખ્યાલ રખા જાતા હય”

“લેકિન અલ્લાહ નારાઝ હો રહે હંય ઉસકી કોઈ

ફિક નહીં હય”

“રસૂલુલ્લાહ સલ. કે મુબારક તરીકોં કા જનાઝા નિકલ રહા હય ઉસકી પરવા નહીં હય”

“કોશિશ યહ કરો કે કોઈ ખુશ હો ન હો મેરા અલ્લાહ ખુશ હો જાએ”

હમારી શાદિયોં કે દા'વતનામે:

શાદિયોં મેં દા'વત દેને કે લિયે શાનદાર કીમતી દા'વતનામે છપવાએ જાતે હંચ યહ ફુઝૂલખર્ચી કી એક કિસ્મ હય, ખૂબસૂરત ઔર અશઆરવાલે ઔર ખાસ અંદાઝ કે દા'વતનામે વેડિંગકાર્ડ (WEDDING CARD) ઔર વહ ભી એક-એક કી કીમત ૫૦-૫૦ યા ૧૦૦-૧૦૦ રૂપિયે તક કે હોતે હંચ અંદાઝા લગાઓ અગર એક હઝાર દા'વતનામે છપવાએ તો સિર્ફ ૫૦ હઝાર યા એક લાખ રૂપિયે તો દા'વતનામે પર હી ખર્ચ હો ગએ, જિસમેં કિસી ગરીબ કી શાદી હો સકતી થી ઇસ લિયે ઇસ ગલત તરીકે કો છોડ દો.

હમારી શાદિયાં ગુનાહોં કા મજમૂઆ:

આજ અગર હકીકત કો દેખા જાએ તો હમારી શાદિયાં ગુનાહોં કા મજમૂઆ બન રહી હય.

(૧) કર્ઝ કર કે યા ફુઝૂલખર્ચી કર કે મહઝ દિખલાવે કે લિયે બડી બડી દા'વતોં કી જાતી હંચ.

(૨) મદ્દોં ઔર ઔરતોં કા આઝાદાના ઇખ્તિલાત હોતા હય.

(૩) નમાઝોં કા છૂટ જાના ય કઝા હો જાના આમ હો

ગયા હય.

(૪) વીડીયો ટીવી વગેરહ કા ઇસ્તેઅમાલ હોતા હય.

(૫) શાદી કે ગીત ગાયે જાતે હંય.

(૬) મદ્રોં ઓર ઓરતોં કા મખ્લૂત ગૈર શરઈ સફર હોતા હય.

(૭) દૂસરોં કી તહકીર ઓર ખુદનુમાઈ હોતી હય.

(૮) ઇસ્રાફ ઓર ફુજૂલખર્ચાં સે કમરે કી સજાવટ કી જાતી હય.

(૯) શાદી કે બા'દ તફરીહ કે પીછે ખર્ચ જિસે હનીમૂન કા નામ દે કર બુરા ભી નહીં સમજતે.

(૧૦) શાદિયોં મેં ઝરૂરી સમજ કર હદિયા દેના કે ઉસને હમારી શાદી મેં દિયા થા લિહાઝા હમ ઉનકો ભી દેવે વરના લોગ તા'ના દેંગે, યા અભી ઉનકો હદિયા દો શાદી કે મોકે સે તો આઈદા વહ હમારે યહાં શાદી મેં ઉસસે ઝિયાદહ હદિયા દેવે. **MARRIAGE GIFT**

(૧૧) હમકો ઉન્હોંને દા'વત દી થી હમ ભી ઉનકો દા'વત દેવે યા અભી હમ ઉનકો દા'વત દેવે તાકે આઈદા વહ હમકો દા'વત દેવે.

(૧૨) બા'ઝ જગહોં પર બડી મિકદાર મેં મહર દી જાતી હય યા જહેઝ કા સમાન દિયા જાતા હય ઉસકે લિયે કર્ઝ (ઉધારી) કિયા જાતા હય ઇસી તરહ ઉસમેં રિયાકારી ભી હોતી હય ઓર ફિર ઉસકી નુમાઈશ ભી કી જાતી હય.

શાદી ઓર બારાત:

મેરી બેહનોં! દેખો હઝરત ફાતિમા રદિ. કી શાદી કે

મોકે પર કોઈ બારાત નહીં આઈ, કોઈ મેલા નહીં લગા કોઈ મજમા નહીં હુવા શામિયાને નહીં બને તસ્વીરેં નહીં લી ગઈ, કેસી સિમ્પલ (SIMPLE) સાદગીવાલી શાદી હુઈ.

ઈસ લિયે શાદી મેં બારાત વગૈરહ સે એહતેરાઝ કરો, ઉસમેં કઈ કઈ ગુનાહ જમા હો જાતે હંય મસલન: મર્દ ઔરત મહરમ ઔર ગેર મહરમ કા સાથ સફર કરના નમાઝોં કા કઝા હોના હંસી મઝાક ગાના બજાના વગૈરહ હકીકી બાત યહ હય કે આજ કલ શાદિયોં કી બારાત ભી કાબિલે બરાઅત (છુટકારે કે લાઈક) હો ગઈ હંય. (યા'ની ઉસસે દૂર રહા જાએ, બેઝાર રહે) બારાત કે લિયે ગાડિયોં કા નઝમ કરને મેં કિતને ભારી ખર્ચ હોતે હંય ગૌર કરો ઈન બારાત મેં કિતની ઔરતેં ઔર મર્દ નમાઝ કી પાબંદી કરતે હંય....? કિતની ઔરતેં પર્દે કા લિહાઝ કરતી હંય.....? એસી બારાત સે શાદિયોં કો બરી ઔર પાક કરો, ઉસી મેં ખૈર હય.

અચ્છે ઈરાદે મુબારક વકત મેં:

રમઝાન કા મુબારક દિન હય, આજ ૨૭ રમઝાન હય નિયત કર કે ઉઠો કે ઈન્શાઅલ્લાહ હમ હમારી અવલાદોં કી શાદિયાં ઈસ તરહ કરેંગે જિસ તરહ અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલ સલ. ચાહતે હંય બિલ્કુલ સાદગી ઔર સુન્નત તરીકે કે મુતાબિક ઔર અપની બેટી કો સુસરાલ પહોંચાને કી ફિક હમ ખુદ હી કરેંગે, યહ ભી સાબિત તરીકા હય.

અલ્લાહ કે નેક બંદો કે ઘર કી શાદિયાં:

મેરે મુશ્કીક ઔર મુશ્કિદે સાની હઝરત અકદસ મુક્તી

અહમદ સાહબ ખાનપૂરી દામત બરકાતુલ્લુમ કી સાહબઝાદિયોં
કા નિકાહ ઔર રૂપ્સતી કા મંઝર મેરે સામને હય, રમઝાન કે
મુબારક મહીને મેં ખાનકાહ મેં સાદગી સે નિકાહ હુવે રૂપ્સતી
કે મોકે પર ખુદ હઝરત મુશ્તી સાહબ અપની સાહબઝાદી કો
ઉનકે સસુરાલ પહોંચાને તશરીફ લે ગએ, એક ઔર બેટી કી
રૂપ્સતી કે મોકે પર સનીયર કા દિન થા હર સનીયર કો સુરત
શહર મેં હઝરતવાલા કી ઇસ્લાહી મજલિસ હોતી હય ઉસ રોઝ
મજલિસ મેં તશરીફ ન લે ગએ ઔર સુન્નત પર અમલ કર કે
સાહબઝાદી કો રૂપ્સત ફરમાને ખુદ તશરીફ લે ગએ. હકીકત
યહ હય કે ઇન્સાન કી દીનદારી ઔર કમાલે તકવા કા
ઇમ્તિહાન તકરીબાત કે મોકે પર હોતા હય ઔર હમારે
અકાબિર કી ઝિંદગી મેં વહ હમકો સીખને કો મિલતા હય
હમારે એક બુઝુર્ગ ફરમાતે હંય કે મસલન ઇબાદતવાલે ઇસ્લામ
પર અમલ કરને કે લિયે (નમાઝ રોઝા વગૈરહ અદા કરને કે
લિયે) ૫૦૦ ગ્રામ ઇમાન ચાહિયે તો મુઆશરતવાલે ઇસ્લામ
પર અમલ કરને કે લિયે ૫ કીલો ઇમાન ચાહિયે.

“સહીહ બાત યહ હય કે મુઆશરત, મુઆમલાત ઔર
અખ્લાક દીન કે વહ શો'બે હંય જહાં ઇન્સાન કે ઇમાન વ
ઇસ્લામ કા ઇમ્તિહાન હોતા હય”

ઇસ લિયે મેરી આપસે દરખાસ્ત હય કે જબ ભી કોઈ
તકરીબ શાદી મંગની વગૈરહ હો બિલ્કુલ સાદા ઔર સુન્નત
ઔર શરીઅત કે મુતાબિક હો ઉસકી બરકત સે ઇન્શાઅલ્લાહ,
અલ્લાહ તઆલા ઝિંદગી મેં ચેન ઔર સુકૂન અતા ફરમાએગા.
ઐસી લુટફવાલી ઝિંદગી અતા ફરમાએગા કે તુમ દેખતે રહ

જાઓગે એસે શાદી કે ઉનવાન પર મુસ્તકિલ મજલિસ મેં દીગર તફસીલ ઇન્શાઅલ્લાહ અર્ઝ કરુંગા.

તા'મીરાત:

દૂસરી ખાસ બાત જો અલ્લાહવાલે ફરમાતે હંય કે તા'મીરાત મેં સાદગી હોની ચાહિયે, યા'ની ઘર મકાન સાદે સિમ્પલ (SIMPLE) હોને ચાહિયે, આજ હમારે મકાન કિસ અંદાઝ સે બનતે હંય? વહ હમારે સામને હય ઝરૂરત કે મુતાબિક બડા બનાઓ કોઈ મના નહીં હય અચ્છા ઔર મઝબૂત બનાઓ શરીઅત ઉસ પર મના નહીં કરતી લેકિન ઉસમેં બેકાર ઔર ફુઝૂલ દિખલાવા કરના શરીઅત મેં નાપસંદ હય અલ્લાહ હમકો મદીના બાર બાર લે જાએ વહાં જા કર દેખો કે હઝરત નબીએ કરીમ સલ. કી બીવીયોં કે કમરે કિતને છોટે છોટે થે ઔર કિતની છોટી ઔર તંગ જગહોં મેં થે ઇતની તંગ જગા કે હઝરત નબીએ કરીમ સલ. જબ તહજ્જુદ કી નમાઝ અદા ફરમાતે ઔર જબ સજદે મેં જાતે તો હઝરત આઈશા રદિ. એક તરફ હો જાતી થી ઔર જબ હુઝૂર સલ. કયામ ફરમાતે તો હઝરત આઈશા રદિ. લેટ જાતી અંદાઝા લગાઓ મેરી બેહનોં! કિતને છોટે કમરોં (ROOM) કે અંદર ઉન લોગોં ને ઝિંદગિયાં ગુઝાર દી, આજ અલ્લાહ ને હમકો બહોત વુસ્અત દી હય બહોત નવાઝા હય ઉસકા મતલબ યહ નહીં કે હમ ફુઝૂલ દિખલાવા કર કે અપને પૈસોં કો બરબાદ કર દેં આજ તો એક સાલ દો સાલ નહીં હુવે કે બિલા કિસી વજહ 'સોફા-સેટ' બદલને કી બાત હોતી હય ઘર કી કારપેટ તબ્દીલ કરને કી બાત હોતી હય ઘર કી નુમાઈશ તબ્દીલ કી જાતી હય

અલ્લાહ! અલ્લાહ! યહ હમારા મિઝાજ, આજ કિતને ગરીબ
ઐસે હંય કે જિનકે ઘરોં મેં બિછાને કે લિયે ચાદર ભી નહીં
હોતી હય જબ કે હમ થોડે થોડે દિનોં મેં કારપેટ ઓર દૂસરી
ચીઝેં મા'મૂલી બાત પર બદલતે હંય, નએ અંદાઝ(STYLE)
કા ઘરેલુ સામાન બાઝાર મેં આતા હય ઉસકો ખરીદ કર લે
આતે હંય.

મેરી બેહનોં! યહ ફુઝૂલખર્ચી હય જો અલ્લાહ ઓર
ઉસકે રસૂલ સલ. કો પસંદ નહીં હય, તા'મીરાત ઐસી હોની
ચાહિયે કે ઝરૂરિયાત કી તકમીલ હો મઝબૂત હો સાફ સુથરા
મકાન હો ઓર રોશની કા નઝમ હો પર્દે કા મુકમ્મલ ખ્યાલ
હો, આજ તો સિટીંગ રૂમ (SEATING ROOM) નશિશ્તગાહ કે
મુત્તસિલ મતબખ કીચન તૈયાર હોતે હંય જિસકી વજહ સે
આનેવાલે લોગોં કી નિગાહ ઘર કી ઔરતોં પર પડતી હય,
બેઠક કા કમરા ઇસ તરહ બના હો કે ઘર કી ઔરતોં પર કિસી
કી નઝર ન પડે, મકાન મેં નમાઝ કે લિયે અલગ જગા તે કરો
જિસકો ઘર કી મસ્જિદ કેહતે હંય વહાં ઔરતેં નમાઝ પઢે,
એ'તેકાફ કરે મર્દ બીમાર હો ઔર ઉઝર કે મોકે પર વહાં
નમાઝ પઢેં સુન્નતેં ઔ તહજ્જુદ વહાં પઢી જાવે, સાદગી
મઝબૂતી કો મલ્હૂઝ રખા જાએ, સિર્ફ શો (SHOW) નુમાઈશ
ઔર ઝીનત (DASHING) વગૈરહ કે લિયે ખર્ચ ન કિયા જાવે.

મતબાત:

તીસરી ચીઝ મતબાત યા'ની ખાને પીને મેં ફુઝૂલખર્ચી
સે અપને આપકો બચાઓ, અગર અલ્લાહ ને દિયા હય તો
અચ્છા ખાઓ અલ્લાહ તઆલા ફુર્માન મેં ફરમાતે હંય:

”كُلُوا وَشَرِبُوا وَلَا تُسْرِفُوا”

“ખાઓ ઔર પીઓ લેકિન હદ સે આગે મત નિકલ જાઓ” (પા.૮ રૂ.૧૦ આ.૩૧) હમારે આકા તાજદારે મદીના હઝરત મુહંમદ સલ. કા હાલ યહ થા કે અલ્લાહ કે નબી સલ. દુન્યા સે ઇસ હાલ મેં તશરીફ લે ગએ કે ઉનકો જિંદગી ભર દો વક્ત કા ખાના પેટ ભર કર મયસ્સર નહીં હુવા યહ હમારે હુઝૂર સલ. ઔર ઉનકે ઘરવાલોં કા હાલ થા આજ હમકો અલ્લાહ ને નેઅમતોં સે નવાઝા હય લેકિન ઉસી કે અંદર મત લગે રહો હમ એક એક વક્ત મેં અલગ અલગ કિસ્મ કે કંઈ ખાને પકાતે હંય કિતની કિતની ડીશીસ (DISHES) કિસ્મ કિસ્મ કે ખાને હમારી મિસિઝ (MISSES) અહલિયા તૈયાર કરતી હય યા’ની એક હી વક્ત મેં કિતને અન્વાઅ કે ખાને તૈયાર હોતે હંય ઇસ લિયે ઉસમેં ભી કિક્શયત શિઆરી કી ઝરૂરત હય, ઉસકે પીછે હમારા ઇતના વક્ત બરબાદ હોતા હય કે કુર્આન કી તિલાવત નમાઝ અલ્લાહ કા ઝિક્ર વગૈરહ હમ છોડ દેતે હંય યહ ચીઝ ભી અચ્છી નહીં હય.

બયક વક્ત દો સાલન કે મુતઅદિલક હઝરત ઉમર રદિ. કા મુબારક અમલ:

“સહાબએ કિરામ રદિ. કી બેટિયાં” નામી કિતાબ મેં અજીબ બાત લિખી હય કે એક રોઝ ઉમ્મુલ મો’મિનીન હઝરત હફ્સા રદિ. ને અપને વાલિદ હઝરત ઉમર રદિ. કે સામને ખાના પેશ કિયા વહ ખાના કિયા થા? રોટી ઔર ઠંડા શોરબા થા. જિસકે ઉપર હઝરત હફ્સા રદિ. ને થોડા સા ઝૈતૂન ડાલ દિયા થા તો હઝરત ઉમર રદિ. ને ઇર્શાદ ફરમાયા: કે એક

બરતન મેં દો સાલન જમા' કર દિયે!! મેં ઇસકો નહીં ખાઉંગા, દેખો ઉનકે યહાં ખાને મેં કેસી સાદગી થી.

નીચે ખાના ગિર જાએ તો ઉઠા કર ખા લો:

બહોત સારોં કા મિઝાજ એસા હય કે ખાના બચ જાએગા તો ફેક દેતે હંય એસા ન હોના ચાહિયે, શાદી વગૈરહ કે મોકે પર દસ્તરખાન કો દેખ લો કિતના ખાના ગિરાયા જાતા હય બિલા મુબાલગા એક એક ખાને કી સફ પર ઇતના ખાના જાયેઅ હોતા હય કે દો તીન આદમી કા પેટ ભર જાએ, જો દાના ઓર લુકમા બરકતવાલા હોતા હય શૈતાન ઉસે ગિરા દેતા હય ઓર બરકત સે મહરૂમ રખતા હય, એસે ભી નીચે લુકમા ગિર જાવે તો ઉસકો સાફ કર કે ખાના ચાહિયે. ઇસી તરહ બચા હુવા ખાના કિસી ગરીબ કો દે દો ઉસમેં પેટ મેં ભૂક કી આગ કો ઠંડા કરેગા, ઉસકા પેટ ભર જાએગા ઉસકો જાયેઅ ઓર બરબાદ મત કરો ઓર ખાના પકાને મેં અપના વક્ત હદ સે ઝિયાદહ મત લગાઓ, રમઝાન કે મુબારક દિન ઓર મુબારક ઘડિયાં હય.

ઇદ કી તૈયારી ઓર આખરી અશરહ કી ઇબાદત કી કુર્બાની:

અલ્લાહ! અલ્લાહ! બહોત સારી જગહોં પર યહ માહોલ હય કે જબ રમઝાન કા આખરી અશરહ શુરૂ હોતા હય ઉસકે બાદ તો ઇદ કી આઈટમ (ચીઝે) બનાને મેં હમારી બેહનેં એસી લગ જાતી હંય કે રમઝાન મુબારક કે આખરી અય્યામ ભી ઉસી મેં બરબાદ કર દેતી હંય, જબ કે રમઝાન કે યહ

આખરી દિન ઔર રાતે બહોત હી કીમતી હોતી હંય, અગર હમ ઈદ કે લિયે કુછ તૈયારી કરેંગે તબ ભી હમારી ઈદ હો જાએગી, લેકિન એસી મુબારક ઘડિયાં હમે બાર બાર નહીં મિલતી ખુલાસા યહ હય કે મર્ઉમાત મેં ભી એહતિયાત કી ઝરૂરત હય.

મલ્બૂસાત:

ચોથી ચીઝ ‘મલ્બૂસાત’ યા’ની લિબાસ ઔર કપડોં કે પીછે અપને અવકાત કો ઝાપેઅ મત કરો, મેરી બેહનોં! મેં આપકો કયા અર્ઝ કરું? કે આજ કપડોં કે પીછે હમારી દૌલત કા બહોત બડા હિસ્સા ખર્ચ હોતા હય નઈ નઈ ફેશન કે કપડે ઔર ફિર અજીબ મિઝાજ યહ બના હુવા હય કે જૈસા કપડા વૈસી હી મેચિંગ (MATCHING) ચપ્પલ વૈસા હી મેકઅપ (MAKE_UP) ચેહરે કા સિંગાર હોના ચાહિયે, વૈસી હી કાન કી રિંગ (RING) હોની ચાહિયે, દૂસરે ઝેવરાત ભી વૈસે હી હોને ચાહિયે, અલ્લાહ! અલ્લાહ! ઈસ મેચિંગ કે ચક્કરોં મેં હમ હમારે અવકાત ઔર હમારે પૈસોં કો બરબાદ કર દેતે હંય.

ફેશન કે કપડોં કે લિયે બાઝાર કા ગશ્ત:

એક મરતબા હમારી મહરમ રિશ્તેદાર મેં સે એક ઔરત ઈન્ગલેન્ડ સે આઈ થી ઉસકે સાથ ઘર કી ઔરતેં ભી શામિલ હો ગઈ, ભૂલ સે હમ ઉસકે હાથ મેં ફંસ ગએ, ઉસને કહા: કે મુઝે શોપિંગ (SHOPPING) ખરીદારી કે લિયે લે ચલો મુઝે મજબૂરન જાના પડા આપ યકીન માનો કે દોપહર સે લે કર ઈશા કી અઝાન હો ગઈ તબતક વહ ભરૂચ કે ‘કતૂપુર

બાઝાર' મેં એક એક દુકાન પર ચક્કર માર રહી હય, મુઆમલા કયા થા? સિર્ફ એક મેચિંગ દુપટ્ટા તલાશ કરના થા, મુઝે ઈતના દુખ હુવા કે મેં અપને જી મેં કેહને લગા અલ્લાહ! ઈસને અપના કીમતી વક્ત એક મેચિંગ કપડે કી તલાશ મેં ઝાયેઅ કર દિયા, ઈતના વક્ત અલ્લાહ કી ઈબાદત મેં લગતા દીન સીખને મેં લગતા તો યહ ઉસકો જન્મત મેં મા'લૂમ નહી કેસે કેસે મેચિંગ ડ્રેસ પહેનવાતા, ઈસ લિયે બેહનોં! અપની દૌલત ઔર અપને અવકાત કો કપડોં કે પીછે ઝિયાદહ મત લગાઓ.

કપડે પહેનને કે બાવજૂદ નંગાપન:

મેં ને આપકો પેહલે એક હદીસ સુનાઈ થી અગર યાદ ન હો તો ફિર સે હદીસ સુના દેતા હું હદીસ પાક મેં આતા હય:

”قال قال النبي ﷺ نساء كاسيات عاريات مميلات رؤوسهن
كاسنمة البخت المائلة رواه مسلم“

અલ્લાહુ અકબર! કિતની અહમ બાત હદીસ મેં બયાન ફરમાઈ, બેહનોં! અલ્લાહ કે રસૂલ સલ. ઈશ્આદ ફરમાતે હંય કે બહોત સી કપડે પહેનનેવાલી ઔરતેં (દુન્યા મેં) ઔસી હંય કે વહ નંગી હંય યા'ની કપડે પેહને હુવે હંય લેકિન વહ નંગી હંય. (મિશકાત: ૨/૩૦૬)

નંગેપન કી મુખ્તલિક સુરતેં:

નંગેપન કી પેહની સુરત: ઉસકી એક શક્લ આજ કે ઝમાને મેં દેખો, કે ઈતને કમ કપડે પહેનતી હંય કે જિસસે

ઉસકા બદન દૂસરે કે સામને ઝાહિર હો, આસ્તીને ઇતની કમ કે કોહનિયાં ખુલી હુઈ હો, હાથ કી કલાઈ ખુલી હુઈ હો ઓર ગલા ઇતને નીચે તક આયા હો કે ગલે કા બહોત સારા હિસ્સા ખુલા હુવા હો ઓર સીના નઝર આ રહા હો નીચે કા કપડા ઇતના ઉંચા કે પિંડલી ખુલી હો, ઘુટને ખુલે હો.

દુપટ્ટે મેં તદરીજી તગ્યુરાત:

મેરી બેહનોં! આજ કલ તો દુપટ્ટોં કા હાલ હી બડા અજીબ હય હમારી પુરાની બેહનેં એસા દુપટ્ટા ઓર ઓઢની ડાલતી થી કે ઉનકે બાલ ઓર ગલા ઓર ઉનકા સીના ઓર ઉનકી ગરદન ઉસમેં છુપ જાતે થે, અસલ દુપટ્ટા યહી હય જો તુમ્હારે બાલ ઓર ગલે ઓર સીને કો છુપા દે, આજ હાલ યહ હય કે વહ દુપટ્ટા ખિસકતે ખિસકતે ગરદન પર આ ગયા, ઇસ અંદાઝ સે કે સર ઓર ગલા ઓર સીના બિલ્કુલ ખુલા હુવા હય, ફિર ઉસમેં એક નઈ ફેશન યહ આ ગઈ કે દુપટ્ટે કે દોનોં કિનારે દોનોં કંધે પર ડાલે ગએ ઓર દુપટ્ટે કા વસ્ત હિસ્સા સીને પર આધી ગોલ ગોલ શફ્લ મેં ફેશન કે તૌર પર ડાલા જાતા હય ફિર ઉસમેં એક તીસરી ફેશન આઈ કે દુપટ્ટા એક સાઈડ હો ગયા યા'ની એક હી કંધે પર ઓર દોનોં કિનારોં કો એસે હી છોડ દિયા જાતા હય એક કિનારા કમર કી તરફ ઓર એક આગે કી તરફ, ઓર અબ ઝમાને મેં ઇતની તનઝઝુલી આ ગઈ કે દુપટ્ટા હી ગાઈબ હો ગયા મેરી બેહનોં! એસા દુપટ્ટા ઓર એસે કપડે પહેનનેવાલિયાં નંગી હંય.

આજ કે દૌર કે મુખ્તાલિફ કપડે:

આજ કલ શોર્ટ-કટ કપડોં કી બલા ઉસસે તો અલ્લાહ કી પનાહ ઉસમેં તો હમારી બેહનોં કી પિંડલિયાં નઝર આતી હંય ઔર આજ કલ નઈ સ્ટાઈલ કે કપડે જો ચલે હંય ઇતને ઉચે કે જિસસે ઉનકી શકૂલ કિતની બુરી મા'લૂમ હોતી હય ફિર જબ ઐસા લિબાસ પહન કર મદ્દોં કે સામને આતી હંય અલ્લાહ મુઆફ કરે મદ્દોં કી નાપાક નઝરેં મા'લૂમ નહીં તુમ્હારે બદન કે કિન કિન હિસ્સોં પર પડતી હય.

(૨) નંગેપન કી દૂસરી સુરત: યહ હય કે ઇતને ચુસ્ત ફિટિંગ (FITTING) વાલે કપડે કે જિસસે બોડી કી પૂરી સાઈઝ નઝર આ જાએ, અલ્લાહુ અકબર! ઐસે કપડે તો આપકે લિયે બિલ્કુલ ના-મુનાસિબ હય ઔર મદ્દોં જૈસે કપડે જો આજ-કલ હમારી બેહનેં પહેનતી હંય ઐસી ઔરતોં પર ભી અલ્લાહ કી લઅનત આઈ હય, ફરમાયા: “લઅનત હય ઉન ઔરતોં પર જો મદ્દોં જૈસી શકૂલો સુરત બનાઓ, મદ્દોં જૈસે કપડે પેહને, ઐસા લિબાસ હમ હમારી જવાન લડકિયોં કો પહેનને દેતે હંય છોટી છોટી બચ્ચિયોં કો ટી-શર્ટ ઔર જિન્સ પેહનાતે હંય ઔર જવાન લડકિયાં બિલક્સદ ઉસકો પહેનતી હંય મેરી બેહનોં! યહ ઇસ્લામી તરીકા નહીં હય.

છોટે બચ્ચોં કે મુતઅદિલક એક બહોત બડી ગલતફહમી:

આજ હમારી બહોત સારી બેહનેં અપને બચ્ચોં ઔર બચ્ચિયોં કો ગૈર ઇસ્લામી તર્ઝ કે કપડે પેહનાતી હંય, બાલ કી બેબી કટ (BABY CUT) નિકાલી જાતી હય ફિર ઉનકો અગર હમ કહેં કે બચ્ચોં કો યહ ક્યા પેહનાયા? તો ઉનકી દલીલ યહ

હોતી હય કે યહ તો બચ્ચે હંય છોટે હંય મેરી બેહનોં! યહ શૈતાની ધોકા હય.

ઝરા એસે છોટે બચ્ચોં કો હાથ મેં અંગારા દો ક્યા વહ અંગારા યહ દેખેગા કે બચ્ચા હય ઉસકો જલાના નહીં, અરે અંગારા તો અપના અસર છોટે બડે હર એક કો દિખાતા હય, યહ ગૈર ઈસ્લામી લિબાસ વઝઅ-કતઅ આગ કે અંગારા સે કઈ દરજા ઝિયાદહ ખતરનાક હય, સમજને કા મકામ યહ હય કે અવલાદ કો બચપન હી સે જિસ આદત ઔર અપ્લાક ઔર લિબાસ કા આદી બનાઓગે વહ ઝિંદગી ભર ઉસકો અપનાઓગે. ઈસ લિયે બચપન હી સે ઉનકો શરઈ લિબાસ ઔર વઝઅ કતઅ કા આદી બનાઓ. દેખો! બચ્ચે બાલિગ ભી નહીં હુવે ફિર ભી સાત સાલ કી ઉમ્મર મેં ઉનકો નમાઝ કા હુકમ દિયા ગયા, ક્યા મક્સદ હય? ઉનકો નમાઝ કા આદી બનાના હય.

(૩) નંગેપન કી તીસરી સુરત: યહ હય કે ઈતને બારીક ઔર પતલે કપડે ઈસ્તેઅમાલ કિયે જાએ કે ઉસમેં સે બદન નઝર આવે, જૈસે કે નેટ કે કપડે, જાલી જૈસે બારીક ઉસ્મેં સે ભી બદન નઝર આતા હય, અલ્લાહ! અલ્લાહ ઉસકો ભી નંગાપન કી એક શફૂલ ફરમાયા હય.

તબર્ફકાત કા દીદાર ઔર હઝરત ફાતિમા રદિ. કા કુર્તા:

મેં ને આપસે એક વાંદા કિયા થા ગુઝિશ્તા સાલ યહાં સે જાને કે બા'દ ઈન્ગલેન્ડ હોતે હુવે હમ ઈસ્તંબૂલ (તુરકી) ગએ વહાં કે મ્યુઝિયમ મેં બહોત સારે તબર્ફકાત (બરકત કી

ચીઝો) કા દીદાર કરતે હુવે હમ એક કમરે મેં પહોંચે વહાં બહોત હી નૂર છાયા હુવા થા જિસમેં હમને એક કુર્તા દેખા એક દમ મોટા, ઔર બહોત હી ચોડા, બિલ્કુલ સાદા સિમ્પલ ઉસકો દેખ રહા થા કે મેરી નઝર એક તહરીર પર પડી ઉસમેં લિખા થા કે યહ કુરતા જન્નત કી ઔરતોં કી સરદાર હઝરત ફાતિમા રદિ. કા હય જિસે વહ પહેનતી થી આપ યકીન જાનેં ઇતની મોટી ચાદર હમારે વહાં ઠંડી મેં ઓઢી જાતી હય જિસકો હમ શોલાપૂરી ચાદર કેહતે હંય કમ સે કમ દો ચાદર હો જાએ ઇતની મોટી જૈસે હમ ઘર મેં દરી બિછાતે હંય યા જૈસા કે હમારા મુસલ્લા (જાએ નમાઝ) હોતા હય ઉસસે ભી મોટા થા સીરતે પાક સે મા'લૂમ હોતા હય કે હઝરત ફાતિમા રદિ. કોઈ મોટી ઔરત નહી થી લેકિન ઉનકા કુર્તા ઇતના ઢીલા ઢાલા ઇતના ચોડા. અલ્લાહુ અકબર! મેરી બેહનોં! જબ મેં યહ કુર્તા દેખ રહા થા મેં દિલ મેં રો રહા થા કે અય અલ્લાહ યહ જન્નત કી ઔરતોં કી સરદાર કા કુર્તા હય જિસમેં ઢીલાપન હય સાદગી હય મોટા હય ખુરદુરાપન હય અલ્લાહ હમારી દીની બેહનોં કો કુછ ઐસા ઝોક ભી અતા ફરમાએ.

આજ કે લિબાસ કી નહસત:

યહ થા હઝરત ફાતિમા રદિ. કે મુબારક લિબાસ કા અંદાઝ, આજ હમારી બેહનોં કા લિબાસ! અલ્લાહ કી પનાહ! આજ જો કપડે આમ હો રહે હંય ઉસમેં ઉરયાનિયત હય બદન કી નુમાઈશ હય બદન કી પૂરી સાપ્ત નુમાયાં હોતી હય બદન કે આ'ઝા ઝાહિર કિયે જાતે હંય યહ નિહાયત બુરી ચીઝ હય ઉસસે તૌબા કર કે ઇસ્લામી લિબાસ અપનાના ચાહિયે. ઇસ

લિયે હદીસ મેં ફરમાયા: કે બહોત સારી ઔરતેં કપડે પહેનને કે બાવજૂદ નંગી હંય.

મદોં કો માઈલ કરનેવાલિયાં:

હદીસ મેં આગે ફરમાયા: કે ખુદ દૂસરે પરાએ મદોં કી તરફ માઈલ હોનેવાલીં ઔર દૂસરે મદોં કો અપની તરફ ખીચનેવાલીં, બા'ઝ ઔરતેં એસી ચાલ ચલતી હંય જો મટક મટક કર ઔર બોલતી હંય ઇસ અંદાઝ સે કે મદ ઉસકી તરફ માઈલ હોં, ઘર સે બન ઠન કર નિકલતી હંય કે કોઈ ઉસકી તરફ દેખે આજ હમારી બેહનેં જો લિબાસ પહેનતી હંય ઉસકા મક્સદ નઉઝુબિલ્લાહ યહ ભી હોતા હય કે પરાએ મદ હમકો દેખેં હમારી તરફ ઉનકી નઝર પડે ઔર વહ લલચા કર માઈલ હો કર હમારી તરફ આએં, એસા ડ્રેસ ઔર મેક-અપ જો દૂસરોં કો અપની તરફ લલચા દે બેહનોં! ઇસી કિસ્મ કી ઔરતોં કે લિયે હદીસ મેં ફરમાયા: યહ સબ જહન્નમ મેં જાનેવાલી ઔરતેં હંય, એસી ઔરતોં કો જહન્નમ કી આગ મેં ડાલ દિયા જાએગા ઇસી કિસ્મ કી ઔરતોં કે લિયે હદીસ મેં જહન્નમી હોના ફરમાયા ગયા.

બાલોં કા અંદાઝ:

હદીસ શરીફ મેં યહ ભી હય કે સર પર બાલ જમા' કર કે બુખ્તી ઉટ કી તરહ બના લેવે બાલોં કો ઔર ચોટિયોં કો જમા' કર કે સર પર ઉચા બના લેવે ઇ તરહ બાલોં કો સર કે બીચ મેં જમા' કર કે ફિર ઉસમેં ફૂલ વગૈરહ લગાએ જાતે હંય ઉસકો નુમાયાં ઔર ખૂબસુરત બનાયા જાતા હય ઔર લોગોં કે સામને ઉસકી નુમાઈશ હોતી હય ઇસ દૌર મેં ઇસ કિસ્મ કે

સ્ટાઈલ (STYLE) તરીકે ઈજાદ હુવે હંય કે ઔરત ચલ રહી હય ઔર બાલ ખાસ અંદાઝ સે હિલ રહે હંય ખાત કરતી હય બાલોં કા મજમૂઆ ખાસ અંદાઝ સે હિલ રહા હય સર હલાતી હય બાલ અજબ તરીકે સે હિલા રહી હય યહ સબ બેહયાઈ કી શકલેં હંય. બાલોં કો સર પર જમા' કર કે ઉસકો શાનદાર અંદાઝ મેં સજાયા જાતા હય ઈસ તરહ કી ઔરતેં જન્નત કી ખુશ્બૂ તક સે મહરૂમ રહેંગી. હાલાંકે ઉસકી ખુશ્બૂ સો મીલ કી મસાફત તક સે સુંઘી જાતી હોગી.

બેહનોં! આજ હમારી મુસલમાન ઔરતેં બી બાલોં કો કટવાતી હંય, કટ-બાલ બનવાતી હંય યહ તરીકા ગલત હય ઉસસે બચના ચાહિયે.

હુઝૂર સલ. કા મોઅજિઝહ:

ઈસ તરહ કી ઔરતેં આપ સલ. કે દૌર મેં નહીં થી ઔર આજ કે ઝમાને કે અંદાઝ કે કપડે બાલ ચાલ ઔર તૌર તરીકે ઉસ દૌર મેં નહીં થે, બા'દ મેં ઈસ કિસ્મ કી ફેશન ઔરતોં મેં ઝિયાદહ રાઈજ હુઈ, યહ આપ સલ. ને મુસ્તકબિલ કે લિહાઝ સે સુના દિયા, કે ઐસી ઔરતેં હોંગી, યહ આપ સલ. કા મોઅજિઝહ હય ઔર વાકઈ આજ હમારે સામને હય.

બુરકા કેસા હોના ચાહિયે?

મેરી બેહનોં! મેં આપકી ખૈર-ખવાહી ચાહતા હું અલ્લાહ આપકો જહન્નમ કી આગ સે બચાએ, અપને ઉપર રહમ કરો ઔર ઐસે લિબાસ ઐસા ટ્રેસ ઐસે કપડે મત પેહનો જો બેહયાઈ બેશર્મીવાલે હોં ઔર ગૈર શરઈ હોં ઔર હમારી

વહ બેહને જો બુરકા પહેનતી હંય ઉનસે ભી મેં દરખાસ્ત કરતા હું કે બુરકા ઝરૂર પેહને કે વહ બદન કો છુપાતા હય ઔર અલ્લાહ કા હુકમ ભી હય લેકિન બુરકા સાદા સિમ્પલ હો, ઢીલા ઢાલા હો ફેશનેબલ ઔર જિસ પર અલગ અલગ કિસ્મ કી ભરત કામ ઔર નકશોનિગાર હુવા હો એસા બુરકા ન હો, ઇન્શાઅલ્લાહ આપકે એસે સાદે બુરકો કો અલ્લાહ તઆલા પસંદ ફરમાએંગે ઔર વહ બુરકે પાકીઝા સહાબિયાત કે સુન્નત કે મુતાબિક હોંગે.

હદીસ કી રોશની મેં અચ્છી ઔરત કી અલામત /
ઔરતોં કો અપને શોહર કે સામને કેસે રેહના ચાહિયે?

મેરી બેહનોં! મુઝે મુઆફ કરના ફાયદેવાલી કડવી બાત મેં બતલા રહા હું ઔર ખાસ કર જો શાદીશુદા હંય ઉનકા તો બહોત હી ફાયદા હય હમારી બેહનોં કા હાલ ઔર મિઝાજ તો વહ હય કે વહ ઘરોં મેં એસી રહતી હંય જૈસે કે ઘર મેં કામ કરનેવાલી ખાદિમા હોતી હય, મેલે ગંદે કપડે ઔર બદન સે અદરક ઔર ખ્યાઝ કી બૂ આતી હય ઔર ઘર સે બાહિર જાના હો તો રાની બન કર નિકલતી હય, મેરી બેહનોં! વહ આદત આપકી અચ્છી નહીં હય હદીસ કી બાત બતલા હું કે અચ્છી ઔરત કિસકો કેહતે હંય? હઝરત નબીએ કરીમ સલ. ને અચ્છી બીવી કી એક અલામત વહ બતલાઈ કે “જબ શોહર ઉસકો દેખે તો શોહર કા દિલ ખુશ હો જાએ.” વહ હુઝુર સલ. કા મુબારક ફરમાન હય. ઇસ લિયે બેહનોં ઘર કે અંદર ખૂબ અચ્છી તરહ રહો, મેં કહા કરતા હું કે તુમ ઘર મેં શોહર કે સામને ઇસ તરહ રહો કે જબ તુમ્હારા શોહર ઘર સે બાહિર

નોકરી પર કામ ઘંઘે પર જાએ તો તુમકો ઇસ તરહ દેખ કર જાએ કે ઘર જલ્દી આને કે લિયે વહ બેચૈન હો જાએ. ઔર દૂસરી પરાઈ ઔરત કી તરફ ઉસકી નજર ભી ન ઉઠે, હર વક્ત તુમહારા ખ્યાલ તુમહારી યાદ ઉસકો સતાવે ઔર જબ ઘર સે બાહિર જાઓ તો ઇસ તરહ સાદી સિમ્પલ નિકલો કે કોઈ પરાયા મર્દ આપકો દેખને કી ચાહત ભી ન કરે, ઘર મેં એસી રહો કે શોહર ખુશ રહે ઔર ઘર કે બાહિર ઇસ તરહ રહો કે કિસી દૂસરે કો આપકી તરફ દેખને કા દિલ હી ન ચાહે. પૂરે પર્દે કે એહતેમામ કે સાથ રહો, ઇસ તરહ તુમહારી જિંદગી ગુઝરની ચાહિયે લેકિન આજ અલ્લાહ હી મુઆફ કરે દુન્યા ઉલટી ચલ રહી હય કે ઘર મેં કામ કરનેવાલિયોં કી તરહ રેહતી હંય જબ બાહિર જાતી હંય તો બન સંવર કર જાતી હંય. મેરી બેહનોં! યહ મિઝાજ ઔર યહ તરીકા ઇસ્લામી નહી હય.

ઝલઝલે આને કે અસ્બાબ:

આપકો એક હદીસ બતલાતા હું જિસકો અલ્લામા સ્યુતી રહ. ને નકલ ફરમાયા હય: નબીએ કરીમ સલ. કા એક ફરમાન હય “કે હઝરત અનસ રદિ. ફરમાતે હંય એક આદમી ને હઝરત આઈશા રદિ. સે સવાલ કિયા કે અય ઉમ્મુલ મો’મિનીન હઝરત આઈશા રદિ. આપ હમકો ઝલઝલે કે બારે મેં કુછ બતાઓ, કે યહ કેસે ઔર કબ આતા હય? ઉસ પર હઝરત આઈશા રદિ. ને ફરમાયા: કે જબ ઔરત અપને શોહર કે અલાવહ કિસી દૂસરે કે સામને નંગી હો જાએ અપના બદન દૂસરોં કો દિખાતી ફિરે ઔર આગે ફરમાયા: કે અપને જાનનેવાલોં કે લિયે ખુશ્બૂ લગાએ ઝૈબ વ ઝીનત કરે

જાનનેવાલોં કા યહ મતલબ ભી હો સકતા હય કે જિનકે સાથ ગલત તરીકે સે પેહચાન હો ગઈ હો નાજાઈઝ ઔર હરામ તઅલ્લુક હો ગયા હો તો હઝરત આઈશા રદિ. ને કહા: કે જબ યહ સિક્કત ઔરતોં કી હોને લગે તો ફિર અલ્લાહ તઆલા ઝમીન પર બડે બડે ઝલઝલે પૈદા કરતા હય, ગોયા યહ ચીઝેં ઝલઝલે કે અસ્બાબ મેં સે હંચ ઇસ તરહ ઝમીન પર અલ્લાહ કા અઝાબ શુરૂ હો જાતા હય અલ્લાહ કી પકડ શુરૂ હો જાતી હય.

બેહનૉં પુખ્તા ઇરાદા કરૈં:

મેરી બેહનોં! અપને આપ પર રહમ કરો ઔર તકરીબાત શાદી બ્યાહોં મેં ઔર ઇસી તરહ તઅમીરાત મેં ઇસી તરહ મત્ઉમાત મેં યા'ની ખાને પીને કી ચીઝોં મેં ઇસી તરહ મલ્બૂસાત યા'ની કપડે ઔર લિબાસ વગૈરહ ઉન તમામ ચીઝોં મેં શરીઅત કે ઝાખ્તે કો સાદગી કો પાકીઝગી ઔર ઇફ્ફત ઔર પાકદામની કો લાઓ, પૈસે ઝાયેઅ મત કરો, ફેશન પરસ્તી સે તૌબા કરો.

બાઝાર જાને કે મુતઅદિલક એક અહમ ઝાખ્તા:

હમારી બેહનોં કો ખરીદારી શોપિંગ (SHOPPING) કે લિયે જાને કા બડા શોક હોતા હય બલ્કે આજ કલ હમને ઇસકો અહમ કામોં મેં સે એક કામ બના રખા હય બલ્કે શોહર સે જો મુતાલબાત ડિમાન્ડ (DEMAND) હોતી હય ઉસમેં સે એક અહમ તરીન મુતાલબા હો ગયા હય હાલાંકે ઘર કે બાહિર કે કામ-કાજ મર્દ અંજામ દેવે ઔર ઔરતેં ઘરેલુ કામ કરૈં, ફિર ખરીદારી કે લિયે હમારી બેહનોં કો લે ન જાઓ તો નારાઝગી ભી હોતી હય યહ મુનાસિબ બાત નહીં ફિર બાઝાર જા કર

ધૂમના ફિરના દુકાનોં કે ગશ્ત લગાતે હંય કયા યહ પસંદીદહ બાત હય? ફિર ખરીદારી કા તવીલ ઔર ગિરાં બાર (ભારી બોઝ) ઔર ગિરાં કદર સિલસિલા હોતા હય.

કીમત ઔર વઝન ઔર બજેટ દોનોં મેં ભારી સિલસિલા ચલતા હય ઉસમેં ભી બહોત સારી ગૈર ઝરૂરી અશ્યા (ચીઝેં) શવકિયા તૌર પર ખરીદી જાતી હંય યહ ભી ફુઝૂલ ખર્ચી કા એક તરીકા હય એક ઝાબ્તા તે કર લો જબ ઘર મેં કામ-કાજ કે દરમિયાન જિન ચીઝોં કી ઝરૂરત સામને આવે ઉસકી લિસ્ટ (ફેહરિસ્ત) તૈયાર કર લો ફિર ઉસકે મુતાબિક બાઝાર સે ખરીદારી કરો, યહ નહીં કે બાઝાર જા કર દેખ દેખ કર ખરીદારી કરો, હઝરત થાનવી રહ. ફરમાતે હંય કે “બાઝાર ઝરૂરત પૂરી કરને કી જગા હય ન કે ઝરૂરત પૈદા કરને કી જગા” ઇસ લિયે ઇસ પર ખાસ તવજ્જુહ દો યહ ભી ફુઝૂલ ખર્ચી કા એક અહમ શોઅબા હય.

મેરે મુર્શિદે સાની ઉસ્તાઝે મુશ્કિક કી અહમ નસીહત:

જિસ ઝમાને મેં મેરે પીર વ મુર્શિદ હઝરત મુફ્તી મહમૂદ હસન ગંગોહી રહ. હયાત થે ઉસ દૌર મેં જબ ભી હમારે મદ્રસહ જામિઅહ ડાબેલ મેં તા’તીલાત (છુટ્ટિયાં) હોતી થી તો તા’તીલાત કા ઝિયાદહ-તર હિસ્સા દેવબંદ હઝરત કી ખિદમત મેં જા કર ગુઝારને કી સઆદત હાસિલ હોતી થી વાપસી મેં એક રોઝ દેહલી મેં દફતરે જમીઅતે ઉલમાએ હિંદ પર યા મરકઝ નિઝામુદ્દીન પર કયામ હોતા થા, તાકે વહાં પર ભી બુઝુર્ગોં કી ઝિયારત વ મુલાકાત હો જાએ. ઔર દેહલી કા મશહૂર જામેઅ મસ્જિદ કે મુત્તસિલ ‘મીના બાઝાર’ કી ભી

તફરીહ હો જાએ. ઇસ અસફાર મેં બહોત સી મરતબા મેરે મુશ્કિક વ મોહસિન હઝરત મુક્તી અહમદ સાહબ ખાનપૂરી મદે ઝિલ્લહુલ આલી કી મઇય્યત કી સઆદત હાસિલ હુઇ.

“એક મરતબા જબ હમ દેહલી પહોંચે તો મેં ને હઝરત મુક્તી સાહબ સે દરખાસ્ત કી કે મેં મીના બાઝાર જાના ચાહતા હું”

ઉસ પર હઝરત ને ફરમાયા: “ક્યું?”

મેં ને અર્જ કિયા “વહાં જા કર કુછ ખરીદારી કરેંગે,”

ફરમાયા: “કિન ચીજોં કી ખરીદારી કરોંગે?”

મેં ને અર્જ કિયા “હઝરત! વહાં જા કર દેખેંગે.”

ફરમાયા: “કે નહીં બલ્કે ઘર મેં જિન ચીજોં કી ઝરૂરત હો યા અપને લિયે જો ઝરૂરત હો ઉસકી એક ફેહરિસ્ત બનાઓ ફિર ઉસકે મુતાબિક ખરીદારી કે લિયે બાઝાર મેં જાઓ,”

હઝરત ને ઇસ અંદાઝ સે યહ નસીહત ફરમાઈ લગતા એસા હય કે તસરૂફ ભી ફરમા દિયા, કે ફુઝૂલ ખરીદારી ઔર સિર્ફ ખરીદારી કી નિય્યત સે ઘૂમને કા શોક હી ખત્મ હો ગયા, ખુલાસએ કલામ યહ કે આજ કી મજલિસ મેં બિફઝલિહી તઆલા જો બાતેં બયાન કી ગઈ ઉન તમામ ઉમૂર કો મલ્હૂઝ રખતે હુવે ઝિંદગી ગુઝારેં. ઇન્શાઅલ્લાહ! અલ્લાહ તઆલા હમારી દુન્યા વ આખિરત કો રાહતવાલી બનાએગા, અલ્લાહ દુન્યા ઔર આખિરત કે અઝાબ સે હમારી હિફાઝત ફરમાએગા, ઔર માલવાલી નેઅમત કો ઔર રૂપિયે ઔર પૈસોં કો ઝાયેઅ ઔર બરબાદ હોને સે હમારી હિફાઝત ફરમાએગા, ઔર ઇન્શાઅલ્લાહ બકી બરકત હોગી.